

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► **B** ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

(ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► M1	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1839 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Οκτωβρίου 2015	L 270	1	15.10.2015
► M2	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2135 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2016	L 338	34	13.12.2016

Διορθώνεται από:

- **C1** Διορθωτικό ΕΕ L 200 της 26.7.2016, σ. 140 (1303/2013)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου (στο εξής «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ»). Καθορίζει επίσης τις αναγκαίες διατάξεις για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ και ο συντονισμός μεταξύ τους και με τα άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της Ένωσης. Οι κοινοί κανόνες που έχουν εφαρμογή στα ΕΔΕΤ καθορίζονται στο δεύτερο μέρος.

Το τρίτο μέρος θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ (αποκαλούνται από κοινού «διαρθρωτικά ταμεία») και το Ταμείο Συνοχής, όσον αφορά τα καθήκοντα, τους στόχους προτεραιότητας και την οργάνωση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (τα «Ταμεία»), τα κριτήρια επιλεξιμότητας των κρατών μελών και των περιφερειών που είναι επιλέξιμα για υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ, τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κριτήρια για την κατανομή τους.

Το τέταρτο μέρος θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο, τη δημοσιονομική διαχείριση, τους λογαριασμούς και τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

Οι κανόνες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και των ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται με τους ακόλουθους κανονισμούς (ειδικοί για κάθε ταμείο κανονισμοί) σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο του παρόντος άρθρου:

- (1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 («κανονισμός ΕΤΠΑ»).
- (2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 («κανονισμός ΕΚΤ»).
- (3) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 («κανονισμός του Ταμείου Συνοχής»).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (Βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

▼B

- (4) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 («κανονισμός ΕΕΣ»)
- (5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 («κανονισμός ΕΓΤΑΑ»)· και
- (6) μελλοντική νομική πράξη της Ένωσης που θα καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χρηματοδοτική συνδρομή της θαλάσσιας και της αλιευτικής πολιτικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 («κανονισμός ΕΤΘΑ»).

Το δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται σε όλα τα ΕΔΕΤ εκτός εάν επιτρέπει ρητώς παρεκκλίσεις. Το τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού θεσπίζουν συμπληρωματικούς κανόνες στο δεύτερο μέρος, οι οποίοι εφαρμόζονται στα ταμεία και τα ταμεία και το ΕΤΘΑ αντιστοίχως και μπορούν να επιτρέπουν ρητώς παρεκκλίσεις από τους σχετικούς ειδικούς κανονισμούς για τα ταμεία. Οι ειδικοί κανόνες για τα ταμεία μπορούν να θεσπίζουν συμπληρωματικούς κανόνες στο δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα ΕΔΕΤ, στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα Ταμεία και στο τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ. Οι συμπληρωματικοί κανόνες που περιλαμβάνονται στους ειδικούς για κάθε ταμείο κανονισμούς δεν μπορούν να αντιβαίνουν στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση αμφιβολίας όσον αφορά την εφαρμογή διατάξεων, το δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού επικρατεί έναντι των ειδικών κανόνων των ταμείων, και το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού επικρατούν έναντι του ειδικού κανονισμού των ταμείων.

*Άρθρο 2***Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί.

- (1) «στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»: οι στόχοι και οι κοινοί στόχοι που κατευθύνουν τη δράση των κρατών μελών και της Ένωσης και οι οποίοι ορίζονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17 Ιουνίου 2010 ως παράρτημα Ι (Νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ), στη σύσταση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2010 ⁽¹⁾ και στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾, καθώς και οποιαδήποτε αναθεώρηση τέτοιων ποσοτικών και άλλων κοινών στόχων·
- (2) «στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής»: έγγραφο ή σειρά εγγράφων που θεσπίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα οποία ορίζουν περιορισμένο αριθμό συνεκτικών προτεραιοτήτων, βάσει αποδείξεων και χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων και οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν μηχανισμό παρακολούθησης·
- (3) «στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης»: εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας που θέτουν προτεραιότητες με στόχο τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών σημείων της έρευνας και καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση νέων ευκαιριών και των εξελίξεων της αγοράς με τρόπο συνεκτικό, αποφεύγοντας την επανάληψη και τον κατακερματισμό των

⁽¹⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010 σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης (ΕΕ L 191 της 23.7.2010, σ. 28).

⁽²⁾ Απόφαση 2010/707/ΕΕ Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46).

▼B

προσπαθειών· η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης μπορεί να λάβει τη μορφή ενός εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) ή να περιλαμβάνεται σε αυτό·

- (4) «ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο»: οι διατάξεις που ορίζονται στο τρίτο μέρος ή στο τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού ή θεσπίζονται βάσει αυτού ή σε έναν ειδικό ή γενικό κανονισμό που διέπει ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ τα οποία αναφέρονται ή απαριθμούνται στο άρθρο 1 τέταρτο εδάφιο·
- (5) «προγραμματισμός»: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και διάθεσης των χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, με τη συμμετοχή εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 5, με στόχο την υλοποίηση, σε πολυετή βάση, κοινής δράσης εκ μέρους της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·
- (6) «πρόγραμμα»: «επιχειρησιακό πρόγραμμα» όπως αναφέρεται στο τρίτο ή τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού και στον κανονισμό ΕΤΘΑ και «πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ·
- (7) «περιοχή προγράμματος»: η γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από ένα ειδικό πρόγραμμα ή, σε περίπτωση που το πρόγραμμα καλύπτει περισσότερες της μιας κατηγορίες περιοχών, η γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί σε κάθε ξεχωριστή κατηγορία περιοχής·
- (8) «προτεραιότητα» όπως αναφέρεται στο δεύτερο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού: ο «άξονας προτεραιότητας» όπως αναφέρεται στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής και η «προτεραιότητα της Ένωσης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό ΕΤΘΑ και τον κανονισμό ΕΓΤΑΑ·
- (9) «πράξη»: έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα·
- (10) «δικαιούχος»: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας και, για τους σκοπούς του κανονισμού για το ΕΓΤΑΑ και του κανονισμού ΕΤΘΑ μόνο, φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων· στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, όπως ορίζονται στο σημείο 13 του παρόντος άρθρου, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το δεύτερο μέρος τίτλος IV του παρόντος κανονισμού, δηλώνει τον φορέα που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση·
- (11) «μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής»: τα χρηματοδοτικά μέσα όπως ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στον παρόντα κανονισμό·
- (12) «τελικός αποδέκτης»: νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει χρηματοδοτική υποστήριξη από ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·

▼B

- (13) «κρατική ενίσχυση»: ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και θεωρείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ότι περιλαμβάνει επίσης τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής⁽¹⁾, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής⁽²⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής⁽³⁾.
- (14) «περατωθείσα πράξη»: πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά η εφαρμοστεί πλήρως και για την οποία έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συμμετοχή.
- (15) «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που αφορά τα ΕΔΕΤ, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται οποιοδήποτε χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
- (16) «οργανισμός δημοσίου δικαίου»: κάθε οργανισμός που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και κάθε ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που ιδρύεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, ανεξάρτητα αν ο ΕΟΕΣ θεωρείται από τις σχετικές εθνικές διατάξεις εφαρμογής οργανισμός δημοσίου δικαίου ή οργανισμός ιδιωτικού δικαίου.
- (17) «έγγραφο»: χαρτί ή ηλεκτρονικό μέσο που περιέχει σχετικές πληροφορίες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (18) «ενδιάμεσος οργανισμός»: κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
- (19) «στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων»: ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια ομάδα τοπικής δράσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τα ην εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 35).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 (ΕΕ L 193 της 25.7.2007, σ. 6).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19).

▼B

- (20) «σύμφωνο εταιρικής σχέσης»: ένα έγγραφο που συντάσσει κράτος μέλος με τη συμμετοχή εταίρων, βάσει της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο ορίζει τη στρατηγική του εν λόγω κράτους μέλους, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις για τη χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ με αποτελεσματικό και επαρκή τρόπο προκειμένου για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης σχετικά με την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή μετά από αξιολόγηση και διάλογο με το οικείο κράτος μέλος·
- (21) «κατηγορία περιφερειών»: χαρακτηρισμός της περιφέρειας ως «λιγότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», «περιφέρεια μετάβασης» ή «περισσότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 2·
- (22) «αίτηση πληρωμής»: αίτηση πληρωμής ή δήλωση δαπανών που υποβάλλει το κράτος μέλος στην Επιτροπή·
- (23) «ΕΤΕπ»: η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή οιοιοσδήποτε θυγατρικές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων·
- (24) «συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα» (ΣΔΙΤ): μορφές συνεργασίας μεταξύ δημοσίων φορέων και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της υλοποίησης επενδύσεων σε έργα υποδομών ή άλλους τύπους πράξεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες μέσω επιμερισμού του κινδύνου, συγκέντρωσης εμπειρογνωμοσύνης του ιδιωτικού τομέα ή πρόσθετων πηγών κεφαλαίου·
- (25) «πράξη ΣΔΙΤ»: πράξη που εφαρμόζεται ή πρόκειται να εφαρμοστεί με δομή σύμπραξης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα·
- C1 (26) «λογαριασμός υπό μεσεγγύηση»: τραπεζικός λογαριασμός που καλύπτεται από γραπτή συμφωνία μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα και του φορέα εκτέλεσης μέσων ή χρηματοοικονομικής τεχνικής, στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ, γραπτή συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου δημόσιου φορέα και του εταίρου από τον ιδιωτικό τομέα, εγκριθείσα από τη διαχειριστική αρχή ή ενδιάμεσο φορέα, που έχει συσταθεί ειδικά για να κατέχει κεφάλαια προς καταβολή μετά την περίοδο επιλεξιμότητας σε περίπτωση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, ή κατά τη περίοδο επιλεξιμότητας και/ή μετά την περίοδο επιλεξιμότητας σε περίπτωση ενέργειας ΣΔΙΤ, αποκλειστικά ◀ για τους σκοπούς του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παράγραφος 2 και του άρθρου 64, ή τραπεζικός λογαριασμός ο οποίος έχει δημιουργηθεί με όρους που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις σχετικά με τις πληρωμές από τα κεφάλαια·
- (27) «ταμείο χαρτοφυλακίου»: κεφάλαιο που συστάθηκε με στόχο να συνεισφέρει στήριξη από πρόγραμμα ή προγράμματα σε διάφορους φορείς εφαρμογής μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής. Όταν υλοποιούνται μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μέσω ταμείου χαρτοφυλακίου, ο φορέας που κάνει χρήση του ταμείου χαρτοφυλακίου θεωρείται ο μόνος δικαιούχος κατά την έννοια του σημείου 10 του παρόντος άρθρου·
- (28) «ΜΜΕ»: μικροεπιχείρηση ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση όπως ορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾·

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

▼B

- (29) «λογιστική χρήση»: για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιουλίου έως 30 Ιουνίου, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της προγραμματικής περιόδου, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2015· η τελική λογιστική χρήση είναι από την 1 Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024·
- (30) «οικονομικό έτος»: για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου.
- (31) «μακροπεριφερειακή στρατηγική»: ολοκληρωμένο πλαίσιο που εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να στηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τα ΕΔΕΤ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει καθορισμένη γεωγραφική περιοχή σε ό,τι αφορά κράτη μέλη και τρίτες χώρες που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή, που κατά συνέπεια ωφελούνται από την ενισχυμένη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·
- (32) «στρατηγική για θαλάσσια λεκάνη»: διαρθρωμένο πλαίσιο συνεργασίας που αφορά δεδομένη γεωγραφική περιοχή, το οποίο αναπτύσσεται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες τους και, κατά περίπτωση, τις τρίτες χώρες που μοιράζονται μια θαλάσσια λεκάνη· η στρατηγική για τη θαλάσσια λεκάνη λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές, κλιματικές, οικονομικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες της θαλάσσιας λεκάνης.
- (33) «εφαρμοστές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες»: συγκεκριμένος και επακριβώς προκαθορισμένος κρίσιμος παράγοντας, ο οποίος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του ειδικού στόχου επενδυτικής προτεραιότητας ή προτεραιότητας της Ένωσης, έχει δε άμεση και πραγματική σχέση με την υλοποίηση αυτή και άμεσο αντίκτυπο σε αυτήν·
- (34) «ειδικός στόχος»: ο σκοπός στον οποίο συμβάλλει επενδυτική προτεραιότητα ή προτεραιότητα της Ένωσης σε ειδικό εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο, μέσω δράσεων ή μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο προτεραιότητας·
- (35) «σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ» και «σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ»: συστάσεις σχετικά με τις διαρθρωτικές προκλήσεις που είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν μέσω πολυετών επενδύσεων που εμπίπτουν απευθείας στο πεδίο εφαρμογής των ΕΔΕΤ όπως διατυπώνονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο·
- (36) «παρατυπία»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην θέσπιση των ΕΔΕΤ, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης·
- (37) «οικονομικός φορέας» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με εξαίρεση κράτος μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή·
- (38) «συστημική παρατυπία»: παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο·

▼B

- (39) «σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου»: για τους σκοπούς της εφαρμογής των Ταμείων και του ΕΤΘΑ στο πλαίσιο του Τέταρτου Μέρους, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιαστικές βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

*Άρθρο 3***Υπολογισμός της προθεσμίας για τις αποφάσεις της Επιτροπής**

►C1 Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφοι 2 και 4, το άρθρο 29 παράγραφος 4, το άρθρο 30 παράγραφοι 2 και 3, ◄ το άρθρο 102 παράγραφος 2 και το άρθρο 108 παράγραφος 3, τίθεται στην Επιτροπή προθεσμία για την έκδοση ή την τροποποίηση απόφασης, μέσω εκτελεστικής πράξης, η προθεσμία δεν περιλαμβάνει το διάστημα το οποίο αρχίζει την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία η Επιτροπή απέστειλε τις παρατηρήσεις της στο κράτος μέλος και λήγει όταν το κράτος μέλος απαντήσει στις παρατηρήσεις.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΣΤΑ ΕΔΕΤ**

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΔΕΤ*Άρθρο 4***Γενικές διατάξεις**

1. Τα ΕΔΕΤ χορηγούν ενίσχυση, μέσω πολυετών προγραμμάτων, η οποία συμπληρώνει την εθνική, περιφερειακή και τοπική παρέμβαση, με στόχο την υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς επίσης και των ειδικών αποστολών των ΕΔΕΤ οι οποίες συνάδουν με τους στόχους που απορρέουν από τη Συνθήκη και περιλαμβάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές της Ευρώπης 2020 και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εγγυώνται, λαμβάνοντας υπόψη το ειδικό πλαίσιο κάθε κράτους μέλους, ότι η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ είναι σύμφωνη με τις σχετικές πολιτικές, τις οριζόντιες αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και τις προτεραιότητες της Ένωσης και ότι είναι συμπληρωματική προς τα άλλα μέσα της Ένωσης.

3. Η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ εφαρμόζεται σε στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

4. Τα κράτη μέλη, στο κατάλληλο χωρικό επίπεδο, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό τους πλαίσιο, και οι φορείς οι οποίοι ορίζονται από αυτά γι' αυτόν τον σκοπό είναι υπεύθυνα για την εκπόνηση και εφαρμογή των προγραμμάτων και την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σε συνεργασία με τους σχετικούς εταίρους που αναφέρονται στο άρθρο 5, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

▼B

5. Οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή και τη χρήση των ΕΔΕΤ και ιδίως των χρηματοδοτικών και διοικητικών πόρων που απαιτούνται για την προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων σε σχέση με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο, σέβονται την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τη χορηγούμενη υποστήριξη και λαμβάνουν υπόψη τον συνολικό στόχο μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους φορείς που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων.

6. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ καθενός από τα ΕΔΕΤ και μεταξύ των ΕΔΕΤ και των άλλων σχετικών πολιτικών, στρατηγικών και μέσων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των μέσων στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

7. Το μερίδιο του προϋπολογισμού της Ένωσης που διατίθεται στα ΕΔΕΤ εκτελείται εντός του πλαισίου της επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 59 του δημοσιονομικού κανονισμού, πλην του ποσού στήριξης του Ταμείου Συνοχής που μεταφέρεται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού, των καινοτόμων δράσεων με πρωτοβουλία της Επιτροπής βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού του ΕΤΠΑ, της τεχνικής συνδρομής με πρωτοβουλία της Επιτροπής και της τεχνικής συνδρομής για άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΤΘΑ.

8. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 30 του δημοσιονομικού κανονισμού.

9. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ στην προετοιμασία και την εφαρμογή, σε σχέση με την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων.

10. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εκτελούν τις αποστολές τους σε σχέση με τα ΕΔΕΤ, με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

1. Για το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και για κάθε πρόγραμμα, ένα κράτος μέλος, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό του πλαίσιο, οργανώνει εταιρική σχέση με τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές. Η εταιρική σχέση περιλαμβάνει επίσης όλους τους ακόλουθους εταίρους:

α) τις αρμόδιες αστικές και άλλες δημόσιες αρχές·

β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους· και

γ) σχετικούς φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

2. Σύμφωνα με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τα κράτη μέλη προωθούν τη συμμετοχή των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 εταίρων στην εκπόνηση συμφώνων εταιρικής σχέσης και τη σύνταξη εκθέσεων προόδου σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 48.

▼B

3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 149, για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση (κώδικας δεοντολογίας) προκειμένου να υποστηριχθούν και να διευκολυνθούν τα κράτη μέλη κατά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Ο κώδικας δεοντολογίας καθορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τα θεσμικά και νομικά τους πλαίσια, καθώς επίσης και τις εθνικές και περιφερειακές τους αρμοδιότητες, προχωρούν στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης. Ο κώδικας δεοντολογίας, τηρώντας ταυτόχρονα πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, προβλέπει τα εξής στοιχεία:

- α) τις βασικές αρχές σχετικά με διαφανείς διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για τον προσδιορισμό των σχετικών εταίρων, στους οποίους, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται οι κεντρικές οργανώσεις τους, ώστε να διευκολύνονται τα κράτη μέλη κατά τον ορισμό των πλέον αντιπροσωπευτικών σχετικών εταίρων, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο·
- β) τις βασικές αρχές και τις ορθές πρακτικές σχετικά με τη συμμετοχή των διαφόρων κατηγοριών των σχετικών εταίρων, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, κατά την εκπόνηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σχετικά με τη συμμετοχή τους, καθώς και τα διάφορα στάδια εφαρμογής·
- γ) τις ορθές πρακτικές σχετικά με τη διαμόρφωση των κανόνων συμμετοχής και τις εσωτερικές διαδικασίες των επιτροπών παρακολούθησης που θα πρέπει να αποφασίζονται, κατά περίπτωση, από τα κράτη μέλη ή τις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- δ) τους βασικούς στόχους και τις ορθές πρακτικές στις περιπτώσεις όπου η διαχειριστική αρχή ζητεί τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην προετοιμασία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, και ιδίως ορθές πρακτικές για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων στις περιπτώσεις όπου οι σχετικοί εταίροι είναι επίσης πιθανοί δικαιούχοι, και για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην εκπόνηση των εκθέσεων προόδου και σε σχέση με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- ε) τους ενδεικτικούς τομείς, τα θέματα και τις ορθές πρακτικές σε σχέση με το πώς οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να μπορούν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής συνδρομής, κατά την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των σχετικών μερών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- στ) τον ρόλο της Επιτροπής στη διάδοση των ορθών πρακτικών·
- ζ) τις βασικές αρχές και τις ορθές πρακτικές που έχουν την δυνατότητα να διευκολύνουν την αξιολόγηση από τα κράτη μέλη της εφαρμογής της εταιρικής σχέσης και της προστιθέμενης αξίας της.

Οι διατάξεις του κώδικα δεοντολογίας δεν αντιβαίνουν με κανέναν τρόπο στις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού ή στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

4. Η Επιτροπή κοινοποιεί την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο

▼B

έως 18 Απριλίου 2014. Η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν ορίζει ημερομηνία εφαρμογής προγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσής της.

5. Η παραβίαση οποιασδήποτε υποχρέωσης επιβαλλόμενης στα κράτη μέλη είτε από το παρόν άρθρο είτε από την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν συνιστά παρατυπία που οδηγεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 85.

6. Τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, για κάθε ΕΔΕΤ, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους εταίρους στο επίπεδο της Ένωσης σχετικά με την υλοποίηση της υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα.

*Άρθρο 6***Συμμόρφωση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο**

Οι πράξεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο («εφαρμοστέο δίκαιο»).

*Άρθρο 7***Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση**

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν τη συνεκτίμηση και την προάσπιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων σε σχέση με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά την εκπόνηση και υλοποίηση των προγραμμάτων. Ειδικότερα, η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων.

*Άρθρο 8***Αειφόρος ανάπτυξη**

Οι στόχοι των ΕΔΕΤ επιδιώκονται στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της προώθησης από την Ένωση του στόχου της διαφύλαξης, της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 και στο άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προώθηση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, της απόδοσης των πόρων, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, της προστασίας της βιοποικιλότητας, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνου κατά την προετοιμασία και εφαρμογή των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία σχετικά με την υποστήριξη των στόχων σε σχέση με την αλλαγή του κλίματος, χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία που βασίζεται στις κατηγορίες παρεμβάσεων, στους τομείς εστίασης ή μέτρα κατά περίπτωση για

▼B

κάθε ΕΔΕΤ. Η εν λόγω μεθοδολογία συνίσταται στον καθορισμό συγκεκριμένου διορθωτικού συντελεστή στη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, σε επίπεδο που να αντικατοπτρίζει το μέτρο στο οποίο η στήριξη αυτή συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κλιματικής μετρίασης και προσαρμογής. Ο καθορισμένος ειδικός διορθωτικός συντελεστής διαφοροποιείται με βάση το κατά πόσον η στήριξη συνιστά σημαντική ή μέτρια συμβολή στους στόχους της κλιματικής αλλαγής. Σε περίπτωση που η στήριξη δεν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων αυτών ή η συμβολή είναι ασήμαντη, ορίζεται μηδενικός διορθωτικός συντελεστής. Στην περίπτωση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής, οι διορθωτικοί συντελεστές αφορούν τις κατηγορίες παρεμβάσεων που καθορίζονται στο πλαίσιο της ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή. Στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ οι διορθωτικοί συντελεστές αφορούν τους τομείς εστίασης που ορίζονται στον κανονισμό ΕΓΤΑΑ και στην περίπτωση του ΕΤΘΑ τα μέτρα που ορίζονται στον κανονισμό ΕΤΘΑ.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση ενιαίων προϋποθέσεων σχετικά με την εφαρμογή σε κάθε ΕΔΕΤ της μεθοδολογίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο. Η εκτελεστική πράξη αυτή εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Θεματικοί στόχοι για τα ΕΔΕΤ και κοινό στρατηγικό πλαίσιο*Άρθρο 9***Θεματικοί στόχοι**

Κάθε ΕΔΕΤ, προκειμένου να συμβάλει στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και στις ειδικές αποστολές κάθε Ταμείου, οι οποίες συνάδουν με τους στόχους που απορρέουν από τη Συνθήκη και περιλαμβάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, υποστηρίζει τους ακόλουθους θεματικούς στόχους:

- (1) ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας·
- (2) βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών·
- (3) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)·
- (4) υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς·
- (5) προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων·
- (6) διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων·
- (7) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων·

▼B

- (8) προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας·
- (9) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων·
- (10) επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση·
- (11) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης·

Οι θεματικοί στόχοι εξειδικεύονται σε ειδικές προτεραιότητες για κάθε ΕΔΕΤ οι οποίες ορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

*Άρθρο 10***Κοινό στρατηγικό πλαίσιο**

1. Για την προώθηση της αρμονικής, ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης της Ένωσης, θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ) το οποίο ορίζεται στο Παράρτημα Ι. Το ΚΣΠ θεσπίζει στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές προκειμένου να διευκολύνει τη διαδικασία προγραμματισμού και τον τομεακό και χωρικό συντονισμό των παρεμβάσεων της Ένωσης στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ και με άλλες συναφείς πολιτικές και μέσα της Ένωσης, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές χωρικές προκλήσεις για διάφορες κατηγορίες περιοχών.

2. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές, όπως ορίζονται στο ΚΣΠ, θεσπίζονται σε συνάρτηση με τον σκοπό και εντός του πεδίου εφαρμογής της στήριξης που παρέχεται από κάθε ΕΔΕΤ, καθώς και σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία κάθε ΕΔΕΤ, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο. Το ΚΣΠ δεν επιβάλλει πρόσθετες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη πέρα από όσες ορίζονται στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομεακών πολιτικών της Ένωσης.

3. Το ΚΣΠ διευκολύνει την προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητες για τη θέσπιση ειδικών και κατάλληλων μέτρων πολιτικής και συντονισμού.

*Άρθρο 11***Περιεχόμενο**

Το ΚΣΠ θεσπίζει:

- α) μηχανισμούς για την εξασφάλιση της συμβολής των ΕΔΕΤ στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και της συνοχής και της συνέπειας του προγραμματισμού των ΕΔΕΤ σε σχέση με τις ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, με τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων·

▼B

- β) ρυθμίσεις για την προώθηση της ολοκληρωμένης χρήσης των ΕΔΕΤ·
- γ) ρυθμίσεις για τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων συναφών πολιτικών και μέσων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών μέσων για τη συνεργασία·
- δ) οριζόντιες αρχές όπως ορίζονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και εγκάρσιους στόχους πολιτικής για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ·
- ε) ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των βασικών χωρικών προκλήσεων για τις αστικές, αγροτικές, παράκτιες και αλιευτικές περιοχές, των δημογραφικών προκλήσεων των περιφερειών ή των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ και των ειδικών προκλήσεων των εξόχως απόκεντρων περιοχών, κατά την έννοια του άρθρου 349 ΣΛΕΕ·
- στ) τομείς προτεραιότητας για τις δραστηριότητες συνεργασίας στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές θαλάσσιων λεκανών.

*Άρθρο 12***Επανεξέταση**

Όταν υπάρχουν μείζονες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Ένωσης ή αλλαγές στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση επανεξέτασης του ΚΣΠ, ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τα άρθρα 225 ή 241 ΣΛΕΕ, αντίστοιχα, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει μια τέτοια πρόταση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 προκειμένου να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει το τμήμα 4 και το τμήμα 7 του παραρτήματος Ι, όταν είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι πολιτικές ή τα μέσα της Ένωσης που αναφέρονται στο τμήμα 4 ή οι αλλαγές στις δραστηριότητες συνεργασίας που αναφέρονται στο τμήμα 7, ή να ληφθεί υπόψη η εισαγωγή νέων πολιτικών, μέσων ή δραστηριοτήτων συνεργασίας της Ένωσης.

*Άρθρο 13***Καθοδήγηση για τους δικαιούχους**

1. Η Επιτροπή συντάσσει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αποτελεσματικής πρόσβασης και χρήσης των ΕΔΕΤ και σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης της συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα σχετικών πολιτικών της Ένωσης.

2. Η καθοδήγηση συντάσσεται το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2014 και παρέχει επισκόπηση, για κάθε θεματικό στόχο, των διαθέσιμων σχετικών μέσων σε επίπεδο Ένωσης με λεπτομερείς πηγές πληροφόρησης, παραδείγματα ορθών πρακτικών ώστε να συνδυαστούν τα διαθέσιμα μέσα χρηματοδότησης στο πλαίσιο και μεταξύ τομέων πολιτικής, περιγραφή των αρμόδιων αρχών και φορέων που συμμετέχουν στη διαχείριση κάθε μέσου και κατάλογο ελέγχου για πιθανούς δικαιούχους για να τους βοηθήσει να εντοπίσουν τους πλέον κατάλληλους πόρους χρηματοδότησης.

▼B

3. Η καθοδήγηση δημοσιεύεται στους διαδικτυακούς τόπους των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής. Η Επιτροπή και οι διαχειριστικές αρχές που ενεργούν σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, σε συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών, διασφαλίζουν τη διαβίβαση της καθοδήγησης στους πιθανούς δικαιούχους.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ II**Σύμφωνο εταιρικής σχέσης**Άρθρο 14***Προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης**

1. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει σύμφωνο εταιρικής σχέσης για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.
2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης συντάσσεται από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με τους εταίρους που αναφέρονται στο άρθρο 5. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης καταρτίζεται σε διάλογο με την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν το σύμφωνο εταιρικής σχέσης επί τη βάση διαδικασιών που είναι διαφανείς για το κοινό και σύμφωνες με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο.
3. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης καλύπτει τη συνολική υποστήριξη των ΕΔΕΤ στο οικείο κράτος μέλος.
4. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης του στην Επιτροπή το αργότερο 22 Απριλίου 2014.
5. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ή αναμένεται να τεθούν σε ισχύ το αργότερο 22 Φεβρουαρίου 2014, το σύμφωνο εταιρικής σχέσης που υποβάλλεται από το κράτος μέλος η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4, δεν απαιτείται να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία ii), iii), iv) και vi) για το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από τέτοιου είδους καθυστέρηση ή προβλεπόμενη καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο.

*Άρθρο 15***Περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης**

1. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ορίζει:
  - α) ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και με τις ειδικές αποστολές των Ταμείων σύμφωνα με τους στόχους τους που απορρέουν από τη Συνθήκη, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, που περιλαμβάνουν:
    - i) ανάλυση των ανισοτήτων, των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού ανάπτυξης με αναφορά στους θεματικούς στόχους και τις χωρικές προκλήσεις και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ,

▼B

- ii) συνοπτική παρουσίαση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων ή των βασικών συμπερασμάτων των εκ των προτέρων αξιολογήσεων του συμφώνου εταιρικής σχέσης όταν οι εν λόγω αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του ίδιου του κράτους μέλους,
  - iii) επιλεγμένους θεματικούς στόχους και, για κάθε έναν από τους επιλεγμένους θεματικούς στόχους, σύνοψη των κύριων αναμενόμενων αποτελεσμάτων για κάθε ΕΔΕΤ,
  - iv) ενδεικτική κατανομή της υποστήριξης από την Ένωση ανά θεματικό στόχο σε εθνικό επίπεδο για καθένα από τα ΕΔΕΤ, καθώς και το συνολικό ενδεικτικό ποσό υποστήριξης που προβλέπεται για τους στόχους που αφορούν την κλιματική αλλαγή,
  - v) την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και των στόχων πολιτικής για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ,
  - vi) τον κατάλογο των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής, με εξαίρεση τα προγράμματα του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, και τα προγράμματα του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, με τις αντίστοιχες ενδεικτικές χορηγήσεις ανά ΕΔΕΤ και ανά έτος·
  - vii) πληροφορίες σχετικά με το κονδύλι που αφορά το αποθεματικό επίδοσης, κατανεμημένο ανά ΕΔΕΤ και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας, καθώς και σχετικά με τα ποσά που αποκλείονται από τον υπολογισμό του αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 20·
- β) ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των ΕΔΕΤ, οι οποίες περιλαμβάνουν:
- i) τις ρυθμίσεις, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των κρατών μελών, που εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών και εθνικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής καθώς και με τα κεφάλαια της ΕΤΕπ,
  - ii) τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκ των προτέρων επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες προσθετικότητας, όπως ορίζονται στο Τρίτο Μέρος,
  - iii) συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI σε εθνικό επίπεδο και σε περίπτωση μη τήρησης των εκ των προτέρων εφαρμοστέων αιρεσιμοτήτων, των ενεργειών που πρέπει να ληφθούν, των υπεύθυνων φορέων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής των ενεργειών αυτών,
  - iv) τη μεθοδολογία και τους μηχανισμούς ώστε να διασφαλίζεται συνέπεια κατά τη λειτουργία του πλαισίου επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 21,
  - v) εκτίμηση της ενδεχόμενης ανάγκης να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, των δικαιούχων, καθώς και, όπου χρειάζεται, μια συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν γι' αυτό τον σκοπό,

▼B

- vi) συνοπτική παρουσίαση των προγραμματιζόμενων ενεργειών στα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος, για την επίτευξη μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους·
- γ) ρυθμίσεις για την αρχή της εταιρικής σχέσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 5·
- δ) έναν ενδεικτικό κατάλογο εταίρων όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 και συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των εταίρων και τον ρόλο τους στην κατάρτιση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και της έκθεσης προόδου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 52.

2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ορίζει επίσης:

- α) ολοκληρωμένη προσέγγιση στην χωρική ανάπτυξη που στηρίζεται από τα ΕΔΕΤ ή συνοπτική παρουσίαση των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων στην χωρική ανάπτυξη που βασίζονται στο περιεχόμενο των προγραμμάτων, προσδιορίζοντας:
  - i) τις ρυθμίσεις που διασφαλίζουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της χρήσης των ΕΔΕΤ για τη χωρική ανάπτυξη ειδικών υποπεριφερειακών περιοχών, ιδίως τις ρυθμίσεις εφαρμογής των άρθρων 32, 33 και 36 συνοδευόμενες από τις αρχές για τον καθορισμό των αστικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη,
  - ii) τους κύριους τομείς προτεραιότητας για τη συνεργασία στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες.
  - iii) κατά περίπτωση, ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται κατ' εξοχήν από τη φτώχεια ή των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, με ειδική μέριμνα για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες και τα άτομα με αναπηρίες, τους μακροχρόνια ανέργους και τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης·
  - iv) κατά περίπτωση, ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων των περιφερειών ή των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ·
- β) ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης των υφιστάμενων συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που προγραμματίζονται για να εξασφαλιστεί ότι, σταδιακά, όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δικαιούχων και των αρμόδιων διαχειριστικών και ελεγκτικών αρχών των προγραμμάτων μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

Άρθρο 16

Έγκριση και τροποποίηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συμμόρφωση του συμφώνου εταιρικής σχέσης με τον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, καθώς και τις εκ των προτέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων, και διατυπώνει παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής από το κράτος μέλος του συμφώνου εταιρικής σχέσης του. Το εν λόγω κράτος μέλος παρέχει όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί το σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

2. Η Επιτροπή εκδίδει, με εκτελεστική πράξη, απόφαση για την έγκριση των στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης που εμπίπτει στο άρθρο 15 παράγραφοι 1 και στο άρθρο 15 παράγραφος 2 σε περιπτώσεις όπου κράτος μέλος έχει κάνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 96 παράγραφος 8 όσον αφορά τα στοιχεία που απαιτούν απόφαση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 10 το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών μετά την ημερομηνία υποβολής από το κράτος μέλος του συμφώνου εταιρικής σχέσης, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί καταλλήλως υπόψη οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης δεν τίθεται σε ισχύ πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

3. Η Επιτροπή εκπονεί, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, έκθεση σχετικά με το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για τα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης μιας ανασκόπησης των βασικών ζητημάτων ανά κράτος μέλος. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

4. Όταν ένα κράτος μέλος προτείνει τροποποίηση στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης που καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή πραγματοποιεί αξιολόγηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και, κατά περίπτωση, εκδίδει απόφαση, με εκτελεστική πράξη, για την έγκριση της τροποποίησης εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τροποποίησης από το κράτος μέλος.

5. Όταν ένα κράτος μέλος τροποποιεί στοιχεία του συμφώνου εταιρικής σχέσης που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός ενός μηνός από την ημερομηνία απόφασης να προβεί στην τροποποίηση.

Άρθρο 17

Έγκριση του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης σε περίπτωση καθυστέρησης της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο

1. Όταν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 14 παράγραφος 5, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο που αποτέλεσε αντικείμενο καθυστέρησης, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή αναθεωρημένο σύμφωνο εταιρικής σχέσης που περιλαμβάνει τα στοιχεία που λείπουν από το σύμφωνο εταιρικής σχέσης για το εν λόγω ΕΔΕΤ.

▼ B

2. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης με τον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 και εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Θεματική συγκέντρωση, εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και επανεξέταση επιδόσεων*Άρθρο 18***Θεματική συγκέντρωση**

Τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν την υποστήριξη, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, στις παρεμβάσεις που παράγουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία σε σχέση με τη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές χωρικές προκλήσεις για τους διάφορους τύπους περιοχών σύμφωνα με το ΚΣΠ, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ. Οι διατάξεις για τη θεματική συγκέντρωση βάσει των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο δεν εφαρμόζονται στην τεχνική συνδρομή.

*Άρθρο 19***Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες**

1. Σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό τους πλαίσιο και στο πλαίσιο της προετοιμασίας των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, του συμφώνου εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη αξιολογούν αν είναι εφαρμόσιμες οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στους αντίστοιχους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και οι γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στο παράρτημα XI τμήμα II όσον αφορά τους ειδικούς στόχους που επιδιώκονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες των προγραμμάτων τους καθώς και εάν πληρούνται οι εφαρμόσιμες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες.

Οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες εφαρμόζονται μόνο στο βαθμό που πληρούνται ο ορισμός του άρθρου 2 σημείο (33) όσον αφορά τους ειδικούς στόχους επιδιώκονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες του προγράμματος. Με την επιφύλαξη του ορισμού στο άρθρο 2 σημείο (33), η αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης. Η αξιολόγηση της εκπλήρωσης περιορίζεται στα κριτήρια που καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο καθώς και στο παράρτημα XI τμήμα II.

2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης περιλαμβάνει συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων σε εθνικό επίπεδο, και, στην περίπτωση που οι εφαρμόσιμες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται κατά τον έλεγχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατά την ημερομηνία διαβίβασης του συμφώνου εταιρικής σχέσης, περιλαμβάνει τα μέτρα

▼B

που πρέπει να ληφθούν, τους υπεύθυνους φορείς και το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων. Κάθε πρόγραμμα καθορίζει ποιες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στους αντίστοιχους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στο παράρτημα XI τμήμα II είναι εφαρμοστέες και ποιες εξ αυτών, σύμφωνα με την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, πληρούνται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων ν, το πρόγραμμα περιλαμβάνει περιγραφή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, των υπεύθυνων φορέων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής τους. Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται προς αυτές τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016 και κοινοποιούν το γεγονός το αργότερο έως την ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2017 σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 ή την έκθεση προόδου του 2017 σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 2 στοιχείο γ).

3. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια και την καταλληλότητα των πληροφοριών που παρέχει το κράτος μέλος σχετικά με την εφαρμοσιμότητα των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων και την εκπλήρωση των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Η αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης, κατά περίπτωση. Η αξιολόγηση από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των αιρεσιμότητων περιορίζεται στα κριτήρια που καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο και στο παράρτημα XI τμήμα II, και σέβεται τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητες για τη θέσπιση ειδικών και κατάλληλων μέτρων πολιτικής, καθώς και τη διαμόρφωση του περιεχομένου των στρατηγικών.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και ενός κράτους μέλους όσον αφορά την εφαρμοσιμότητα μιας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας στον ειδικό στόχο των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή την εκπλήρωσή της τόσο η εφαρμοσιμότητα σύμφωνα με τον ορισμό στο άρθρο 2 στοιχείο (33) όσο και η μη εκπλήρωση πρέπει να αποδειχθούν από την Επιτροπή.

5. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, κατά την έγκριση ενός προγράμματος, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών για τη σχετική με αυτό το πρόγραμμα προτεραιότητα μέχρι την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όπου αυτό απαιτείται προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σοβαρή επίπτωση επί της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της επίτευξης των ειδικών στόχων της προτεραιότητας αυτής. Η μη ολοκλήρωση δράσεων για την εκπλήρωση μιας εφαρμοστέας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας που δεν έχει εκπληρωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των αντίστοιχων προγραμμάτων, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2, συνιστά αιτία αναστολής των ενδιάμεσων πληρωμών από την Επιτροπή για τις προτεραιότητες του οικείου προγράμματος που επηρεάζονται. Και στις δύο περιπτώσεις το εύρος της αναστολής είναι ανάλογο προς τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και τα κονδύλια που κινδυνεύουν.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους σχετικά με τη μη εφαρμοσιμότητα μιας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας ή σχετικά με το γεγονός ότι μία εφαρμοστέα εκ των προτέρων αιρεσιμότητα έχει εκπληρωθεί, όπως προκύπτει από την έγκριση του προγράμματος και του συμφώνου εταιρικής σχέσης ή, ελλείψει παρατηρήσεων της Επιτροπής, εντός 60 ημερών από την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

▼B

7. Η Επιτροπή αίρει αμελλητί την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών για μία προτεραιότητα εφόσον το κράτος μέλος έχει ολοκληρώσει τις δράσεις για τη εκπλήρωση της των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων που εφαρμόζονται στο σχετικό πρόγραμμα και οι οποίες δεν πληρούνταν κατά τη λήψη της απόφασης αναστολής από την Επιτροπή. Αίρει επίσης αμελλητί την αναστολή εφόσον, λόγω τροποποίησης του προγράμματος που αφορά τη σχετική προτεραιότητα, οι συγκεκριμένες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν είναι πλέον εφαρμοστέες.

8. Οι παράγραφοι 1 έως 7 δεν εφαρμόζονται σε προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

*Άρθρο 20***Αποθεματικό επίδοσης**

Το 6 % των πόρων που διατίθενται στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, καθώς και στο ΕΓΤΑΑ και σε μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΤΘΑ, συνιστά αποθεματικό επίδοσης. Το αποθεματικό επίδοσης καθορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα και κατανέμεται σε συγκεκριμένες προτεραιότητες, σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος κανονισμού.

Οι ακόλουθοι πόροι δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αποθεματικού επίδοσης:

- α) κονδύλια που διατίθενται για την ΠΑΝ, σύμφωνα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα όπως ορίζει το άρθρο 18 του κανονισμού του ΕΚΤ·
- β) κονδύλια που διατίθενται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής·
- γ) κονδύλια που μεταφέρονται από τον πρώτο πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής προς το ΕΓΤΑΑ βάσει των άρθρων 7 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
- δ) κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή των άρθρων 10β, 136 και 136β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ημερολογιακά έτη 2013 και 2014 αντίστοιχα·
- ε) κονδύλια που μεταβιβάζονται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» από το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού·
- στ) κονδύλια που μεταβιβάζονται στο Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τα άτομα σε ανέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού·
- ζ) κονδύλια που διατίθενται για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 8 του παρόντος κανονισμού.

*Άρθρο 21***Επανεξέταση επιδόσεων**

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, επανεξετάζει τις επιδόσεις των προγραμμάτων σε κάθε κράτος μέλος το 2019 (επανεξέταση επιδόσεων), με αναφορά στο πλαίσιο επιδόσεων που ορίζεται στα αντίστοιχα προγράμματα. Η μέθοδος για τον καθορισμό του πλαισίου επιδόσεων ορίζεται στο παράρτημα II.

▼B

2. Κατά την επανεξέταση επιδόσεων εξετάζεται η επίτευξη των ορόσημων των προγραμμάτων στο επίπεδο προτεραιοτήτων, βάσει των στοιχείων και εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη κατά το έτος 2019.

*Άρθρο 22***Εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων**

1. Το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί μεταξύ του 5 και 7 % της πίστωσης κάθε προτεραιότητας στο πλαίσιο ενός προγράμματος, με εξαίρεση τις προτεραιότητες που αφορούν αποκλειστικά τεχνική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 39. Το συνολικό ποσό του αποθεματικού επίδοσης που χορηγείται ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφέρειας ανέρχεται στο 6 %. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο αποθεματικό επίδοσης ορίζονται στα προγράμματα και κατανομούνται κατά προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφέρειας.

2. Βάσει της επανεξέτασης των επιδόσεων, η Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την παραλαβή των αντίστοιχων ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης κατά το έτος 2019, εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για να προσδιορίσει, για κάθε ΕΔΕΤ και κράτος μέλος, τα προγράμματα και τις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, ορίζοντας την πληροφορία αυτή ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφερειών, στην περίπτωση που μία προτεραιότητα καλύπτει περισσότερα του ενός ΕΔΕΤ ή περισσότερες της μιας κατηγορίες περιφερειών.

3. Το αποθεματικό επίδοσης διατίθεται μόνο στα προγράμματα και στις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους. Σε περίπτωση που οι προτεραιότητες έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το ποσό του αποθεματικού επίδοσης που έχει ορισθεί για την προτεραιότητα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί οριστικά με βάση την απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Σε περίπτωση που κάποιες προτεραιότητες δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το κράτος μέλος προτείνει ανακατανομή του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού επίδοσης σε προτεραιότητες που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 2, καθώς και άλλες τροποποιήσεις του προγράμματος που απορρέουν από την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης, το αργότερο τρεις μήνες μετά την έγκριση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Η Επιτροπή εγκρίνει την τροποποίηση των οικείων προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφοι 3 και 4. Όταν ένα κράτος μέλος δεν υποβάλλει τα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 5 και 6, το αποθεματικό επίδοσης για τα προγράμματα ή τις σχετικές προτεραιότητες δεν διατίθεται στα σχετικά προγράμματα ή τις σχετικές προτεραιότητες.

5. Η πρόταση του κράτους μέλους για ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης και τις ελάχιστες πιστώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες των ταμείων. Κατά παρέκκλιση, σε περίπτωση που μία ή περισσότερες από τις προτεραιότητες που συνδέονται με θεματικές απαιτήσεις συγκέντρωσης ή ελάχιστες πιστώσεις δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το κράτος μέλος μπορεί να προτείνει ανακατανομή του αποθεματικού, που δεν συμμορφώνεται με τις ανωτέρω απαιτήσεις και τις ελάχιστες πιστώσεις.

▼B

6. Όταν από την επανεξέταση των επιδόσεων προκύπτουν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία μια προτεραιότητα υπολείπεται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη των ορόσημων που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής που καθορίστηκαν στο πλαίσιο επιδόσεων και ότι η υστέρηση αυτή οφείλεται σε σαφώς προσδιορισμένες αδυναμίες εφαρμογής που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 8, κατόπιν στενών διαβουλεύσεων με το οικείο κράτος μέλος, και το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί, πέντε τουλάχιστον μήνες μετά την εν λόγω γνωστοποίηση, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών για μια προτεραιότητα ενός προγράμματος σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στους ειδικούς κανόνες του Ταμείου.

Η Επιτροπή αίρει αμελλητί την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος έχει λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα. Όταν τα διορθωτικά μέτρα αφορούν τη μεταφορά χρηματοδοτικών κεφαλαίων σε άλλα προγράμματα ή προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, η Επιτροπή, εγκρίνει, μέσω εκτελεστικής πράξης, την τροποποίηση των οικείων προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30 παράγραφος 2, στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την τροποποίηση το αργότερο εντός δύο μηνών μετά την υποβολή της αίτησης τροποποίησης από το κράτος μέλος.

7. Εάν η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της εξέτασης της τελικής έκθεσης υλοποίησης του προγράμματος, σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής και ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων λόγω σαφώς προσδιορισμένων αδυναμιών που έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 8 κατόπιν στενών διαβουλεύσεων με το οικείο κράτος μέλος, και το κράτος μέλος δεν έχει προβεί στις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί ανεξάρτητα από το άρθρο 85 να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις για τις οικείες προτεραιότητες σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

Κατά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, τηρώντας δεόντως την αρχή της αναλογικότητας, το επίπεδο απορρόφησης, καθώς και εξωτερικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτυχία.

Δεν εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις όταν η αποτυχία επίτευξης στόχων οφείλεται στον αντίκτυπο κοινωνικοοικονομικών ή περιβαλλοντικών παραγόντων, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών συνθηκών ενός κράτους μέλους ή σε λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν σοβαρά την υλοποίηση των αντίστοιχων προτεραιοτήτων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, θεσπίζοντας λεπτομερείς κανόνες επί των κριτηρίων προσδιορισμού του επιπέδου της εφαρμοστέας δημοσιονομικής διόρθωσης.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών ρυθμίσεων για την εξασφάλιση συνεκτικής προσέγγισης σε ό,τι αφορά τα ορόσημα και τους στόχους του πλαισίου επιδόσεων για κάθε προτεραιότητα και για την εκτίμηση της επίτευξης των οροσήμων και στόχων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

*Μέτρα που συνδέονται με τη χρηστή οικονομική διαχείριση**Άρθρο 23***Μέτρα που συνδέονται με την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ για χρηστή οικονομική διαχείριση**

1. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων, αν είναι αναγκαίο, για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου ή για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των ΕΔΕΤ στα κράτη μέλη που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση.

Το αίτημα αυτό μπορεί να υποβληθεί για τους ακόλουθους λόγους:

- α) για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικής ειδικής για κάθε χώρα σύστασης που εκδίδεται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και σχετικής σύστασης του Συμβουλίου που εκδίδεται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος·
- β) για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικής σύστασης του Συμβουλίου που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος και έχει εκδοθεί σύμφωνα με τα άρθρα 7 παράγραφος 2 ή 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, υπό την προϋπόθεση ότι οι τροποποιήσεις αυτές κρίνονται αναγκαίες για τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών· ή
- γ) για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα από τα διαθέσιμα ΕΔΕΤ, εάν ένα κράτος μέλος πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - i) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ⁽²⁾·
  - ii) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου ⁽³⁾·
  - iii) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή που πυροδοτεί πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ ή που πυροδοτεί απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 1).

▼B

►C1 Για τους σκοπούς του στοιχείου γ) του δευτέρου εδαφίου, καθεμία από τις προϋποθέσεις αυτές θεωρείται ότι έχει ικανοποιηθεί σε περίπτωση που ◄ διετέθη τέτοιου είδους βοήθεια στο κράτος μέλος πριν από ή μετά 21 Δεκεμβρίου 2013 και παραμένει διαθέσιμη σε αυτό.

2. Δικαιολογείται αίτηση της Επιτροπής σε κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε σχέση με την ανάγκη στήριξης της υλοποίησης των σχετικών συστάσεων ή τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΕΔΕΤ κατά περίπτωση, και αναφέρει τα προγράμματα ή τις προτεραιότητες που θεωρεί ότι επηρεάζονται, καθώς και τη φύση των αναμενόμενων τροποποιήσεων. Τέτοιου είδους αίτηση δεν υποβάλλεται πριν από το 2015 ή μετά από 2019, ούτε σε σχέση με τα ίδια προγράμματα σε δύο αλληπάλλληλα έτη.

3. Το κράτος μέλος διαβιβάζει την απάντησή του στην αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της, παραθέτοντας τις τροποποιήσεις που θεωρεί αναγκαίες στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, την αιτιολόγηση των τροποποιήσεων αυτών, προσδιορίζοντας τα εμπλεκόμενα προγράμματα και περιγράφοντας τη φύση των προτεινόμενων τροποποιήσεων και τα αναμενόμενα αποτελέσματά τους στην υλοποίηση των συστάσεων και την εφαρμογή των ΕΔΕΤ. Αν κριθεί αναγκαίο, η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις εντός δύο μηνών από την παραλαβή της απάντησης αυτής.

4. Το κράτος μέλος υποβάλλει πρόταση τροποποίησης του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων εντός δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της απάντησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

5. Εάν η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει παρατηρήσεις ή εάν αυτή έχει ικανοποιηθεί λόγω του ότι οι παρατηρήσεις που υπεβλήθησαν έχουν ληφθεί ικανοποιητικά υπόψη, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει τις τροποποιήσεις του συμφώνου εταιρικής σχέσης και τα σχετικά προγράμματα αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, ►C1 το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την υποβολή τους από το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 4. ◄

6. Όταν ένα κράτος μέλος δεν αναλάβει αποτελεσματική δράση σε συνέχεια της αίτησης που διατυπώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4, η Επιτροπή δύναται, εντός τριών μηνών μετά την υποβολή των παρατηρήσεων της, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ή μετά την υποβολή της πρότασης στο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 4, να εκδώσει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για την αναστολή μέρους ή του συνόλου των πληρωμών στα οικεία προγράμματα ή προτεραιότητες. Στην πρότασή της, η Επιτροπή παραθέτει τους λόγους που την οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι το κράτος μέλος δεν ανέλαβε αποτελεσματική δράση. Κατά τη διατύπωση της πρότασής της, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες και λαμβάνει δεόντως υπόψη όλα τα στοιχεία που απορρέουν από τις γνώμες που διετυπώθησαν στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου, σύμφωνα με την παράγραφο 15.

Το Συμβούλιο αποφασίζει επί της πρότασης αυτής μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική απόφαση εφαρμόζεται μόνο όσον αφορά τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται μετά την ημερομηνία έγκρισης της εν λόγω εκτελεστικής πράξης.

7. Το πεδίο και το επίπεδο της αναστολής πληρωμών που επιβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 5, είναι αναλογικό και αποτελεσματικό και τηρεί τους κανόνες της ίσης μεταχείρισης μεταξύ κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τον αντίκτυπο που έχει η αναστολή στην οικονομία του οικείου κράτους μέλους. Τα προς αναστολή προγράμματα καθορίζονται με βάση τις ανάγκες που προσδιορίζονται στην αίτηση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

▼B

Η αναστολή πληρωμών δεν υπερβαίνει το 50 % των πληρωμών για καθένα από τα εμπλεκόμενα προγράμματα. Η απόφαση μπορεί να προβλέπει αύξηση του επιπέδου της αναστολής μέχρι και στο 100 % των πληρωμών, σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν λάβει αποτελεσματικά μέτρα σε σχέση με την αίτηση που υπεβλήθη σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός τριών μηνών από την απόφαση περί αναστολής πληρωμών που αναφέρεται στην παράγραφο 6.

8. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος υποβάλει τροποποιήσεις στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα αντίστοιχα προγράμματα όπως ζητούσε η Επιτροπή, το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, αποφασίζει σχετικά με την άρση της αναστολής των πληρωμών.

9. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο για αναστολή μέρους ή του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών για τα προγράμματα ενός κράτους μέλους στην περίπτωση που:

- α) το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 ή το άρθρο 126 παράγραφος 11 της Συνθήκης ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει αναλάβει αποτελεσματική δράση ώστε να διορθώσει το υπερβολικό του έλλειμμα·
- β) το Συμβούλιο εγκρίνει δύο διαδοχικές συστάσεις στην ίδια διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 με το σκεπτικό ότι ένα κράτος μέλος υπέβαλε ανεπαρκές σχέδιο διορθωτικής δράσης·
- γ) το Συμβούλιο εγκρίνει δύο διαδοχικές συστάσεις στην ίδια διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 που τεκμηριώνει τη μη συμμόρφωση ενός κράτους μέλους με το σκεπτικό ότι δεν έλαβε τη συνιστώμενη διορθωτική δράση·
- δ) η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το κράτος μέλος δεν έλαβε μέτρα για την υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου και, κατά συνέπεια, αποφασίζει να μην εγκρίνει την εκταμίευση της οικονομικής βοήθειας που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω κράτος μέλος·
- ε) το Συμβούλιο αποφασίζει ότι ένα κράτος μέλος δε συμμορφώνεται με το πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 472/2013, ή με τα μέτρα που ζητεί απόφαση του Συμβουλίου που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Κατά την υποβολή της πρότασής της, η Επιτροπή τηρεί τις διατάξεις της παραγράφου 11 και λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες, ενώ λαμβάνει δεόντως υπόψη όλα τα στοιχεία που απορρέουν από γνώμες που διατυπώθηκαν μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου που προβλέπει η παράγραφος 15.

Δίδεται προτεραιότητα στην αναστολή των αναλήψεων πληρωμών: οι πληρωμές αναστέλλονται μόνον εφόσον απαιτείται άμεση δράση και σε περιπτώσεις σημαντικής μη συμμόρφωσης. Η αναστολή πληρωμών εφαρμόζεται σε αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν για τα οικεία προγράμματα μετά την ημερομηνία της απόφασης αναστολής.

▼B

10. Μια πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 9 σχετικά με την αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων θεωρείται εγκριθείσα από το Συμβούλιο εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει, μέσω εκτελεστικής πράξης, να απορρίψει την εν λόγω πρόταση με ειδική πλειοψηφία, εντός ενός μηνός από την υποβολή της πρότασης της Επιτροπής. Η αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων εφαρμόζεται για τις αναλήψεις υποχρεώσεων από τα ΕΔΕΤ για το οικείο κράτος μέλος, από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της απόφασης περί αναστολής.

Το Συμβούλιο εγκρίνει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, επί προτάσεως της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 9 σχετικά με την αναστολή πληρωμών.

11. Το πεδίο και το επίπεδο της αναστολής αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών που επιβάλλεται βάσει της παραγράφου 10, είναι αναλογική και αποτελεσματική, τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στο οικείο κράτος μέλος, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο ανεργίας στο οικείο κράτος μέλος σε σχέση με τον ενωσιακό μέσο όρο και τον αντίκτυπο της αναστολής πληρωμών στην οικονομία του οικείου κράτους μέλους. Ειδικός παράγων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι ο αντίκτυπος των αναστολών σε προγράμματα κρίσιμης σημασίας για την αντιμετώπιση των αντίξοων οικονομικών ή κοινωνικών συνθηκών.

Οι λεπτομερείς διατάξεις για τον καθορισμό του πεδίου και του επιπέδου των αναστολών ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Η αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων υπόκειται στο χαμηλότερο από τα κάτωθι ανώτατα όρια:

α) ανώτατο όριο 50 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην πρώτη περίπτωση της μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και ανώτατο όριο 25 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην πρώτη περίπτωση της μη συμμόρφωσης σε σχέδιο διορθωτικής δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ή μη συμμόρφωση στη συνιστώμενη διορθωτική δράση σύμφωνα με διαδικασία υπερβολικών ελλειμμάτων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

Το επίπεδο αναστολής αυξάνει σταδιακά μέχρι το ανώτατο όριο του 100 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην περίπτωση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και μέχρι το όριο του 50 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην περίπτωση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης.

β) ποσοστό μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ που εφαρμόζεται στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και ποσοστό μέχρι 0,25 % του ονομαστικού ΑΕΠ που εφαρμόζεται στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης που αφορά σχέδιο διορθωτικής δράσης στο πλαίσιο διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων που ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ή μη συμμόρφωση σε συνιστώμενη διορθωτική δράση στο πλαίσιο διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων που ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

▼B

Σε περίπτωση που η μη συμμόρφωση όσον αφορά διορθωτικές δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ), επιμείνει, το ποσοστό του εν λόγω ονομαστικού ΑΕΠ αυξάνονται σταδιακά:

— μέχρι 1 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην περίπτωση συνεχούς μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)· και

— μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην περίπτωση συνεχούς μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή γ) ανάλογα με τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης·

γ) μέχρι 50 % των πιστώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ ή μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία δ) και ε).

Στον καθορισμό του επιπέδου αναστολής και του κατά πόσον θα ανασταλούν οι αναλήψεις υποχρεώσεων ή οι πληρωμές, λαμβάνεται υπόψη η φάση του κύκλου του προγράμματος όσον αφορά ιδιαίτερα την περίοδο που υπολείπεται για την αξιοποίηση των κονδυλίων μετά την επανεγγραφή των αναλήψεων υποχρεώσεων που ανεστάλησαν.

12. Με την επιφύλαξη των κανόνων περί αποδέσμευσης που ορίζονται στα άρθρα 86 έως 88 η Επιτροπή αίρει την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων, αμελλητί, στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) εάν η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος αναστέλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ ή το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 ΣΛΕΕ να καταργήσει την απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος·

β) εάν το Συμβούλιο έχει επικυρώσει το διορθωτικό σχέδιο δράσης που υπέβαλε το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 ή η διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ) έχει τεθεί σε αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού ή το Συμβούλιο έχει περατώσει τη διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών σύμφωνα με το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού·

γ) εάν η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ή τα μέτρα που απαιτούνται βάσει απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Κατά την άρση της αναστολής, το Συμβούλιο επανεγγράφει στον προϋπολογισμό τις αναλήψεις υποχρεώσεων που ανεστάλησαν, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 για την επιτάχυνση και τη διασφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

▼B

Το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση, βάσει πρότασης της Επιτροπής, όσον αφορά την άρση της αναστολής των πληρωμών εφόσον πληρούνται οι εφαρμοστέοι όροι που θεσπίζονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου.

13. Οι παράγραφοι 6 έως 12 δεν εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο στο μέτρο που η αναστολή των δεσμεύσεων ή των πληρωμών αφορά ζητήματα που καλύπτονται από την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α), β), γ) σημείο iii) ή την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) ή γ).

14. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε προγράμματα που εμπίπτουν στον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

15. Η Επιτροπή τηρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήμερο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, όταν για ένα κράτος μέλος πληρούται μία από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 6 ή στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε), η Επιτροπή ενημερώνει πάραυτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα ΕΔΕΤ και τα προγράμματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο αναστολής αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλέσει την Επιτροπή σε διαρθρωμένο διάλογο σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη διαβίβαση των πληροφοριών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο την πρόταση αναστολής των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών ή την πρόταση άρσης της αναστολής αμέσως μετά την έγκρισή της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλέσει την Επιτροπή να αιτιολογήσει την πρότασή της.

16. Το 2017, η Επιτροπή προβαίνει σε αναθεώρηση της εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή εκπονεί έκθεση την οποία διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη, εφόσον χρειάζεται, από νομοθετική πρόταση.

17. Όταν υπάρχουν μείζονες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση επανεξέτασης της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τα άρθρα 225 ή 241 ΣΛΕΕ, αντίστοιχα, μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει μια τέτοια πρόταση.

▼M2

Άρθρο 24

Αύξηση στις πληρωμές για κράτος μέλος με προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες

1. Κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, τα ποσά των ενδιάμεσων πληρωμών και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου μπορούν να αυξηθούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες άνω του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται σε κάθε προτεραιότητα για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής ή για κάθε μέτρο για το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ.

Εάν ένα κράτος μέλος πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις μετά την 21η Δεκεμβρίου 2013, το αυξημένο ποσοστό, που δεν δύναται να υπερβαίνει το 100 %, εφαρμόζεται στις αιτήσεις πληρωμών του εν λόγω κράτους μέλους που έχουν υποβληθεί για την περίοδο έως τις 30 Ιουνίου 2016:

α) εάν το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει δάνειο από την Ένωση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010·

▼ **M2**

β) εάν το εν λόγω κράτος μέλος λαμβάνει μεσοπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής του προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής·

γ) εάν διατίθεται οικονομική ενίσχυση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής του προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 472/2013.

Εάν ένα κράτος μέλος πληροί έναν από τους όρους που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο μετά τις 30 Ιουνίου 2016, το αυξημένο ποσοστό εφαρμόζεται στις αιτήσεις πληρωμών για την περίοδο έως τις 30 Ιουνίου του έτους που έπεται του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο η σχετική χρηματοδοτική βοήθεια περατώνεται.

Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στα προγράμματα βάσει του κανονισμού της ΕΕΣ.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η υποστήριξη της Ένωσης μέσω ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι μεγαλύτερη από:

α) τη δημόσια δαπάνη· ή

β) το ανώτατο ποσό της υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ για κάθε άξονα προτεραιότητας για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής ή για κάθε μέτρο του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος,

αναλόγως του ποιο ποσό είναι μικρότερο.

▼ **B***Άρθρο 25*

Διαχείριση της τεχνικής συνδρομής για κράτη μέλη με προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες

1. Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους που αντιμετωπίζει προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες και το οποίο πληροί τους όρους που ορίζονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 ► **C1** , τμήμα των πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 59 και προγραμματίζονται σύμφωνα με ειδικούς κανόνες που αφορούν το Ταμείο μπορεί, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, να μεταφερθεί σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής, για την εφαρμογή μέτρων που αφορούν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), ◀ μέσω άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης.

2. Οι πόροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι συμπληρωματικοί των ποσών που θεσπίζονται σύμφωνα με τα ανώτατα όρια που ορίζουν οι ειδικοί κανόνες που αφορούν το Ταμείο για τεχνική συνδρομή, με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Σε περίπτωση που στους ειδικούς κανόνες για το Ταμείο ορίζεται ανώτατο όριο για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία του κράτους μέλους, το προς μεταφορά ποσό περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της συμμόρφωσης στο εν λόγω ανώτατο όριο.

3. Ένα κράτος μέλος ζητεί τέτοιου είδους μεταφορά για ημερολογιακό έτος κατά το οποίο πληροί τους όρους του άρθρου 24 παράγραφος 1 μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του έτους στο οποίο πρόκειται να γίνει η μεταφορά. Η αίτηση συνοδεύεται από πρόταση τροποποίησης του προγράμματος ή των προγραμμάτων από τα οποία θα γίνει η μεταφορά. Αντίστοιχες τροποποιήσεις γίνονται και στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 οι οποίες καθορίζουν το συνολικό ποσό που μεταφέρεται κάθε χρόνο στην Επιτροπή.

▼B

Όταν ένα κράτος μέλος πληροί τους όρους του άρθρου 24 παράγραφος 1 την 1η Ιανουαρίου 2014, μπορεί να διαβιβάσει την αίτηση για το εν λόγω έτος ταυτόχρονα με την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του, που καθορίζει το ποσό που μεταφέρεται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Γενικές διατάξεις για τα ΕΔΕΤ**Άρθρο 26***Προετοιμασία των προγραμμάτων**

1. Τα ΕΔΕΤ υλοποιούνται μέσω προγραμμάτων, σύμφωνα με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Κάθε πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.
2. Τα προγράμματα καταρτίζονται από τα κράτη μέλη ή από την αρχή που ορίζεται από αυτά, σε συνεργασία με τους εταίρους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν τα προγράμματα ακολουθώντας διαδικασίες που είναι διαφανείς στο κοινό, και σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο.
3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται ώστε να διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό συντονισμό κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των προγραμμάτων για τα ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πολυταμειακών προγραμμάτων για Ταμεία, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.
4. Τα προγράμματα υποβάλλονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή το αργότερο τρεις μήνες μετά την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας υποβάλλονται εντός 22 Σεπτεμβρίου 2014. Όλα τα προγράμματα συνοδεύονται από την εκ των προτέρων αξιολόγηση, όπως ορίζει το άρθρο 55.
5. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο για τα ΕΔΕΤ τίθενται σε ισχύ μεταξύ 22 Φεβρουαρίου 2014 και 22 Ιουνίου 2014, το πρόγραμμα ή τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από την καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο, υποβάλλονται το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την υποβολή του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1.
6. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο για τα ΕΔΕΤ τίθενται σε ισχύ μετά από 22 Ιουνίου 2014, το πρόγραμμα ή τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από την καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο, υποβάλλονται το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την έναρξη ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο που καθυστέρησε να τεθεί σε ισχύ.

*Άρθρο 27***Περιεχόμενο των προγραμμάτων**

1. Κάθε πρόγραμμα χαράσσει στρατηγική για τη συνεισφορά του προγράμματος στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία είναι συνεπής με τις διατάξεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και το περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

▼B

Κάθε πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική, αποδοτική και συντονισμένη εφαρμογή των ΕΔΕΤ και των δράσεων, ώστε να επιτευχθεί μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους.

2. Κάθε πρόγραμμα καθορίζει προτεραιότητες παραθέτοντας ειδικούς στόχους, χρηματοδοτικές συνεισφορές των ΕΔΕΤ και την αντίστοιχη εθνική συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων ποσών σχετικών με το αποθεματικό επίδοσης, η οποία μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτική σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

3. Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακρο-περιφερειακές στρατηγικές ή στρατηγικές για τη θαλάσσια λεκάνη, το σχετικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζεται από το κράτος μέλος, ορίζει τη συμβολή των προγραμματισμένων παρεμβάσεων στις συγκεκριμένες στρατηγικές.

4. Κάθε προτεραιότητα ορίζει δείκτες και αντίστοιχους ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, για την εκτίμηση της προόδου της υλοποίησης του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων, ως βάση για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση των επιδόσεων. Οι δείκτες αυτοί περιλαμβάνουν:

- α) δημοσιονομικούς δείκτες σε σχέση με τις διατεθείσες δαπάνες·
- β) δείκτες εκροών που συνδέονται με τις χρηματοδοτούμενες πράξεις·
- γ) δείκτες αποτελεσμάτων που συνδέονται με την εν λόγω προτεραιότητα.

Για κάθε ΕΔΕΤ, οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο ορίζουν κοινούς δείκτες και μπορούν να ορίζουν διατάξεις που σχετίζονται με ειδικούς δείκτες για κάθε πρόγραμμα.

5. Κάθε πρόγραμμα, με εξαίρεση τα προγράμματα που καλύπτουν αποκλειστικά την τεχνική συνδρομή, περιλαμβάνει περιγραφή, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, των ενεργειών που πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αρχές που καθορίζονται στα άρθρα 5, 7 και 8.

6. Κάθε πρόγραμμα, με εξαίρεση τα προγράμματα για τα οποία η τεχνική συνδρομή παρέχεται βάσει ειδικού προγράμματος, ορίζουν το ενδεικτικό ποσό της υποστήριξης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, βάσει της μεθοδολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 8.

7. Τα κράτη μέλη εκπονούν το πρόγραμμα σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Άρθρο 28

Ειδικές διατάξεις για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που προορίζονται αποκλειστικά για τις χωρίς ανώτατο όριο εγγυήσεις και τιτλοποιήσεις που παρέχουν κεφαλαιακές διευκολύνσεις που εφαρμόζονται από την ΕΤΕπ

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 27, τα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), περιλαμβάνουν:

▼B

- α) τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, καθώς και στις παραγράφους 2, 3 και 4 του εν λόγω άρθρου, όσον αφορά τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 5·
- β) προσδιορισμό των οργάνων που αναφέρονται στα άρθρα 125, 126 και 127 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ σε σχέση με το εν λόγω Ταμείο·
- γ) για κάθε εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI, που ισχύει για το πρόγραμμα, μια αξιολόγηση του κατά πόσον η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα πληροί κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του προγράμματος, και στην περίπτωση που οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται, μια περιγραφή των δράσεων για την εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας, των υπεύθυνων φορέων και ενός χρονοδιαγράμματος για τις δράσεις αυτές, σύμφωνα με τη συνοπτική παρουσίαση που υποβλήθηκε στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 55, η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) θεωρείται ως η εκ των προτέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων αυτών.

3. Για τους σκοπούς των προγραμμάτων του άρθρου 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, δεν εφαρμόζονται το άρθρο 6 παράγραφος 2 και το άρθρο 59 παράγραφοι 5 και 6 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ. Επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μόνο οι διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i), στ), η), θ), ι) και ιγ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού ΕΓΤΑΑ εφαρμόζονται για τα προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ.

*Άρθρο 29***Διαδικασία έγκρισης προγραμμάτων**

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια των προγραμμάτων με τον παρόντα κανονισμό και με τους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο, την αποτελεσματική συμβολή τους στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών στόχων και των ειδικών προτεραιοτήτων της Ένωσης για κάθε ΕΔΕΤ, καθώς και τη συνέπεια με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, καθώς και την εκ των προτέρων αξιολόγηση του προγράμματος. Η εκτίμηση εξετάζει, ειδικότερα, την καταλληλότητα της στρατηγικής του προγράμματος, και των αντίστοιχων στόχων, δεικτών, ποσοτικών στόχων και την κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν έχει διαβιβάσει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης του μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αποκλειστικού επιχειρησιακού προγράμματος, η Επιτροπή δεν χρειάζεται να αξιολογήσει τη συνέπεια των αποκλειστικών επιχειρησιακών προγραμμάτων για την ΠΑΝ που αναφέρεται στο άρθρο 18 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού ΕΚΤ και των αποκλειστικών προγραμμάτων του άρθρου 39 πρώτο εδάφιο παράγραφος 4 σημείο β), με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

▼B

3. Η Επιτροπή υποβάλλει παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί αναλόγως το προταθέν πρόγραμμα.

4. Σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες των Ταμείων, η Επιτροπή εγκρίνει κάθε πρόγραμμα το αργότερο εντός έξι μηνών από την υποβολή του από το εν λόγω κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ελήφθησαν επαρκώς υπόψη οι παρατηρήσεις της Επιτροπής, αλλά όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 ή πριν από την έκδοση από την Επιτροπή απόφασης για την έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα προγράμματα που εντάσσονται στον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή πριν από την έκδοση της απόφασης για την έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και αποκλειστικά επιχειρησιακά προγράμματα για την ΠΑΝ που αναφέρονται στο άρθρο 18 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού ΕΚΤ, καθώς και τα αποκλειστικά προγράμματα του άρθρου 39 πρώτο εδάφιο παράγραφος 4 σημείο β) μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή πριν από την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Άρθρο 30

Τροποποίηση των προγραμμάτων

1. Οι αιτήσεις για τροποποίηση προγραμμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη είναι δεόντως αιτιολογημένες και παραθέτουν ιδίως τις αναμενόμενες επιπτώσεις των τροποποιήσεων του προγράμματος στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές, σύμφωνα με τα άρθρα 5, 7 και 8, καθώς και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί τις πληροφορίες που της παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολόγηση του κράτους μέλους. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις εντός ενός μηνός από την υποβολή του αναθεωρημένου προγράμματος και το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες. Σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες κάθε Ταμείου, η Επιτροπή εγκρίνει αιτήσεις για την τροποποίηση ενός προγράμματος όσο το δυνατόν πιο σύντομα αλλά το αργότερο εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή τους από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή.

Εφόσον η τροποποίηση προγράμματος επηρεάζει τις πληροφορίες που παρέχονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία iii), iv) και vi), η έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος από την Επιτροπή αποτελεί συγχρόνως έγκριση της επακόλουθης αναθεώρησης των πληροφοριών στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

3. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 2, όταν υποβάλλεται στην Επιτροπή η αίτηση τροποποίησης για την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης μετά την αναθεώρηση επιδόσεων, η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις μόνο εφόσον θεωρεί ότι η προτεινόμενη χρηματοδότηση δε συμμορφούται με τους ισχύοντες κανόνες, δεν είναι σύμφωνη με τις αναπτυξιακές ανάγκες του κράτους μέλους ή της

▼B

περιφέρειας ή υπάρχει σημαντικός κίνδυνος μη επίτευξης των σκοπών και των στόχων της πρότασης. Η Επιτροπή εγκρίνει τις αιτήσεις για την τροποποίηση ενός προγράμματος όσο το δυνατόν συντομότερα αλλά το αργότερο εντός δύο μηνών από την υποβολή των αιτήσεων από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη τυχόν παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή. Η έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος από την Επιτροπή αποτελεί συγχρόνως έγκριση της επακόλουθης αναθεώρησης των πληροφοριών στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

4. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 2, ειδικές διαδικασίες για την τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΤΘΑ.

Άρθρο 31

Συμμετοχή της ΕΤΕπ

1. Η ΕΤΕπ δύναται, κατόπιν αιτήσεως των κρατών μελών, να συμμετέχει στην προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης καθώς και σε δραστηριότητες που αφορούν την προετοιμασία των πράξεων, ιδίως των μεγάλων έργων, των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ΣΔΙΤ.

2. Η Επιτροπή δύναται να συμβουλευέται την ΕΤΕπ πριν εγκρίνει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ή τα προγράμματα.

3. Η Επιτροπή δύναται να ζητά από την ΕΤΕπ να εξετάζει την τεχνική αρτιότητα, την οικονομική και χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και διάρκεια μεγάλων έργων και να ζητά τη συνδρομή της όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που πρέπει να εφαρμοστούν ή να αναπτυχθούν.

4. Η Επιτροπή, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, μπορεί να αναθέσει στην ΕΤΕπ επιχορηγήσεις ή συμβάσεις υπηρεσιών που καλύπτουν πρωτοβουλίες οι οποίες υλοποιούνται σε πολυετή βάση. Η ανάληψη υποχρέωσης για τις συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για τέτοιες επιχορηγήσεις ή συμβάσεις υπηρεσιών πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

Άρθρο 32

Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

1. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων υποστηρίζεται από το ΕΓΤΑΑ, ορίζεται ως τοπική ανάπτυξη Leader και μπορεί να υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ΕΤΘΑ. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, τα ταμεία αυτά θα αποκαλούνται στο εξής «οικεία ΕΔΕΤ».

2. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων:

α) εστιάζεται σε ειδικές υποπεριφερειακές ζώνες·

β) πραγματοποιείται με πρωτοβουλία των ομάδων τοπικής δράσης που αποτελούνται από αντιπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στις οποίες, σε ό,τι αφορά το επίπεδο της λήψης αποφάσεων ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49 % των δικαιωμάτων ψήφου·

▼B

γ) εκτελείται μέσω ολοκληρωμένων και πολυτομεακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης βάσει περιοχών·

δ) σχεδιάζεται με βάση τις τοπικές ανάγκες και το τοπικό δυναμικό και περιλαμβάνει καινοτόμα στοιχεία στο τοπικό πλαίσιο καθώς και την οργάνωση δικτύων και, κατά περίπτωση, τη συνεργασία.

3. Η υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων από τα οικεία ΕΔΕΤ είναι συνεπής και αποτελεί αντικείμενο συντονισμού μεταξύ των οικείων ΕΔΕΤ. Αυτό εξασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, μέσω της συντονισμένης δημιουργίας ικανοτήτων, της επιλογής, της έγκρισης και της χρηματοδότησης στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και ομάδων τοπικής δράσης.

4. Όταν η επιτροπή επιλογής για τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που συγκροτείται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 3 ορίζει ότι η εφαρμογή της επιλεγείσας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων απαιτεί υποστήριξη από περισσότερα του ενός Ταμεία, μπορεί να ορίσει σύμφωνα με εθνικούς κανόνες και διαδικασίες, ένα επικεφαλής Ταμείο για την υποστήριξη όλων των λειτουργικών εξόδων και των εξόδων συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ε) για τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

5. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που υποστηρίζεται από τα οικεία ΕΔΕΤ υλοποιείται βάσει μιας ή περισσότερων προτεραιοτήτων του σχετικού προγράμματος ή των σχετικών προγραμμάτων σύμφωνα με τους σχετικούς ειδικούς κανόνες για κάθε οικείο ΕΔΕΤ.

Άρθρο 33

Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

1. Μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον ορισμό της περιοχής και του πληθυσμού που καλύπτονται από τη στρατηγική·

β) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών·

γ) περιγραφή της στρατηγικής και των στόχων της, περιγραφή των ολοκληρωμένων και καινοτόμων χαρακτηριστικών της στρατηγικής και ιεράρχηση στόχων, περιλαμβανομένων μετρήσιμων ποσοτικών στόχων για τις εκροές ή τα αποτελέσματα. Σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα οι στόχοι μπορεί να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους. Η στρατηγική είναι συνεπής με τα σχετικά προγράμματα όλων των οικείων εμπλεκόμενων ΕΔΕΤ·

δ) περιγραφή της διαδικασίας συμμετοχής των κοινοτήτων στην ανάπτυξη της στρατηγικής·

▼B

ε) σχέδιο δράσης που εξειδικεύει τον τρόπο με τον οποίο οι στόχοι μετατρέπονται σε δράσεις·

στ) περιγραφή των ρυθμίσεων διαχείρισης και παρακολούθησης της στρατηγικής που αποδεικνύει την ικανότητα της ομάδας τοπικής δράσης να υλοποιήσει τη στρατηγική και περιγραφή των ειδικών ρυθμίσεων για την αξιολόγηση·

ζ) το σχέδιο χρηματοδότησης της στρατηγικής, που περιλαμβάνει την προγραμματισμένη χορήγηση του καθενός από τα οικεία ΕΔΕΤ.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια επιλογής των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

3. Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων επιλέγονται από επιτροπή που συγκροτεί επί τούτου η υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή οι υπεύθυνες διαχειριστικές αρχές και εγκρίνονται από την υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή τις υπεύθυνες διαχειριστικές αρχές.

4. Ο πρώτος γύρος επιλογής στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο ετών από την ημερομηνία έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν πρόσθετες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων μετά την ημερομηνία αυτή, αλλά το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

5. Η απόφαση που εγκρίνει τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων ορίζει τις κατανομές πόρων του κάθε οικείου ΕΔΕΤ. Η απόφαση καθορίζει επίσης τις ευθύνες για τα καθήκοντα διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο του προγράμματος ή των προγραμμάτων που συνδέονται με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

6. Ο πληθυσμός της περιοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ανέρχεται τουλάχιστον σε 10 000 κατοίκους και δεν υπερβαίνει τους 150 000 κατοίκους. Εντούτοις, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και ►C1 βάσει πρότασης κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει ή να τροποποιήσει τα εν λόγω πληθυσμιακά όρια στην απόφασή της σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 ή παράγραφος 4, ◄ για την έγκριση ή την τροποποίηση, αντίστοιχα, του συμφώνου εταιρικής σχέσης, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη αραιοκατοικημένες ή πυκνοκατοικημένες περιοχές ή προκειμένου να διασφαλίζεται η εδαφική συνοχή των περιοχών που καλύπτονται από τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Άρθρο 34

Ομάδες τοπικής δράσης

1. Οι ομάδες τοπικής δράσης χαράζουν και υλοποιούν τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον αντίστοιχο ρόλο της ομάδας τοπικής δράσης και των αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, για όλα τα καθήκοντα που συνδέονται με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

▼B

2. Η υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή οι υπεύθυνοι διαχειριστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι οι ομάδες τοπικής δράσης είτε επιλέγουν έναν εταίρο στο εσωτερικό της ομάδας ως επικεφαλής εταίρο για τα διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα είτε συγκροτούνται νόμιμα σε μια κοινή δομή.

3. Τα καθήκοντα των ομάδων τοπικής δράσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) την ανάπτυξη της ικανότητας των τοπικών φορέων να αναπτύσσουν και να υλοποιούν πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ικανοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση έργων·
- β) τον καθορισμό μιας χωρίς διακρίσεις και διαφανούς διαδικασίας επιλογής και αντικειμενικών κριτηρίων για την επιλογή των πράξεων, που αποτρέπουν τις συγκρούσεις συμφερόντων, που διασφαλίζουν ότι ποσοστό τουλάχιστον 50 % των ψήφων στις αποφάσεις επιλογής προέρχονται από εταίρους οι οποίοι δεν είναι δημόσιες αρχές και που επιτρέπουν την επιλογή με γραπτή διαδικασία·
- γ) τη διασφάλιση της συνοχής με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων κατά την επιλογή των πράξεων, ιεραρχώντας τις εν λόγω πράξεις με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της στρατηγικής αυτής·
- δ) την προετοιμασία και δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή μια τρέχουσα διαδικασία υποβολής προτάσεων έργου, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των κριτηρίων επιλογής·
- ε) την παραλαβή και αξιολόγηση αιτήσεων χρηματοδότησης·
- στ) την επιλογή πράξεων και τον καθορισμό του ποσού της υποστήριξης και, κατά περίπτωση, την υποβολή προτάσεων στην αρχή που είναι αρμόδια για την τελική επαλήθευση της επιλεξιμότητας πριν από την έγκριση·
- ζ) την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και των χρηματοδοτούμενων πράξεων και την εκτέλεση ειδικών δραστηριοτήτων αξιολόγησης που συνδέονται με την εν λόγω στρατηγική.

4. Με την επιφύλαξη του στοιχείου β) της παραγράφου 3, η ομάδα τοπικής δράσης μπορεί να είναι δικαιούχος και να υλοποιεί πράξεις σύμφωνα με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

5. Σε περίπτωση δραστηριοτήτων συνεργασίας των ομάδων τοπικής δράσης όπως αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο γ), τα καθήκοντα που ορίζονται στην παράγραφο 3 στοιχείο στ) του παρόντος άρθρου μπορούν να διενεργούνται από την αρμόδια διαχειριστική αρχή.

Άρθρο 35

Υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων από τα ΕΔΕΤ

1. Η υποστήριξη από τα οικεία ΕΔΕΤ της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων περιλαμβάνει:

- α) τις δαπάνες της προπαρασκευαστικής υποστήριξης η οποία συνίσταται στη δημιουργία ικανοτήτων, την κατάρτιση και τη δικτύωση με σκοπό την προετοιμασία και υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

▼ B

Αυτού του είδους οι δαπάνες μπορούν να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- i) δραστηριότητες κατάρτισης για τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς·
- ii) μελέτες της οικείας περιοχής·
- iii) δαπάνες που συνδέονται με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων δαπανών για υπηρεσίες παροχής συμβουλών και δαπανών για ενέργειες που συνδέονται με διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο την προετοιμασία της στρατηγικής·
- iv) διοικητικές δαπάνες (λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες προσωπικού) οργάνωσης που υποβάλλει αίτηση για προπαρασκευαστική υποστήριξη κατά τη διάρκεια του σταδίου της προετοιμασίας·
- v) υποστήριξη για μικρά πιλοτικά έργα.

Αυτού του είδους η προπαρασκευαστική υποστήριξη είναι επιλέξιμη ανεξάρτητα από το κατά πόσο η στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που έχει σχεδιαστεί από την ομάδα τοπικής δράσης και λαμβάνει την υποστήριξη επιλέγεται για χρηματοδότηση από την επιτροπή επιλογής που συγκροτείται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 3·

- β) την υλοποίηση των πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων·
- γ) την προετοιμασία και υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης·
- δ) τα λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και συνίστανται σε λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προσωπικού, δαπάνες κατάρτισης, δαπάνες που συνδέονται με τις δημόσιες σχέσεις, χρηματοοικονομικές δαπάνες, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο ζ)·
- ε) τον συντονισμό της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση δυνάμει δικαιούχων να αναπτύξουν εργασίες και να προετοιμάσουν αιτήσεις.

2. Η υποστήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό που αναφέρεται στα στοιχεία δ) και ε) της παραγράφου 2 δεν υπερβαίνει το 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

*Χωρική ανάπτυξη**Άρθρο 36***Ολοκληρωμένη χωρική επένδυση**

1. Όταν μια στρατηγική αστικής ανάπτυξης ή άλλες χωρικές στρατηγικές ή χωρικά σύμφωνα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΚΤ απαιτούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που

▼B

συνεπάγεται επενδύσεις από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός αξόνων προτεραιότητας ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων, η οικεία ενέργεια μπορεί να υλοποιείται ως ολοκληρωμένη χωρική επένδυση («ΟΧΕ»).

Η ενέργεια που πραγματοποιείται στο πλαίσιο ΟΧΕ μπορεί να συμπληρώνεται με χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ.

2. Όταν μια ΟΧΕ υποστηρίζεται από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, το σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα ή τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα περιγράφουν την προσέγγιση απέναντι στη χρήση του μέσου ΟΧΕ και την ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων από κάθε άξονα προτεραιότητας, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Όταν μια ΟΧΕ συμπληρώνεται με χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ, η ενδεικτική χρηματοδοτική κατανομή και τα μέτρα που καλύπτονται αναγράφονται στο σχετικό πρόγραμμα ή στα σχετικά προγράμματα σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

3. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή δύναται να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, περιλαμβανομένων τοπικών αρχών, φορέων περιφερειακής ανάπτυξης ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, για να ασκήσουν τη διαχείριση και την εφαρμογή μιας ΟΧΕ σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

4. Το κράτος μέλος ή οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν ότι το σύστημα παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων προβλέπει τον προσδιορισμό των πράξεων και εκροών μίας προτεραιότητας που συμβάλλει σε μια ΟΧΕ.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 37

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει ενός ή περισσότερων προγραμμάτων, ακόμη και όταν οργανώνονται μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου για να συμβάλουν στην επίτευξη ειδικών στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας.

Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζονται για να υποστηρίξουν επενδύσεις που αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμες και δεν συγκεντρώνουν επαρκή χρηματοδότηση από πηγές της αγοράς. Κατά την εφαρμογή του παρόντος τίτλου, οι διαχειριστικές αρχές, οι φορείς που διαχειρίζονται τα ταμεία χαρτοφυλακίου, καθώς και οι φορείς που υλοποιούν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

2. Η στήριξη των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής βασίζεται σε μια εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία έχει καταδείξει, βάσει στοιχείων, αποτυχία της αγοράς ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων, το εκτιμώμενο επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν. Η εν λόγω εκ των προτέρων αξιολόγηση περιλαμβάνει:

▼B

- α) ανάλυση της αποτυχίας της αγοράς, των καταστάσεων ανεπάρκειας επενδύσεων και των επενδυτικών αναγκών για τομείς πολιτικής και θεματικούς στόχους ή επενδυτικές προτεραιότητες που πρόκειται να αντιμετωπιστούν προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας και οι οποίες πρόκειται να στηριχθούν από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Η ανάλυση αυτή βασίζεται στη μεθοδολογία διαθέσιμων ορθών πρακτικών·
- β) εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που εξετάζονται για να λάβουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ, της συνέπειας με άλλες μορφές δημόσιας παρέμβασης που απευθύνονται στην ίδια αγορά, των ενδεχόμενων επιπτώσεων των κρατικών ενισχύσεων, της αναλογικότητας της προβλεπόμενης παρέμβασης και των μέτρων για ελαχιστοποίηση της στρέβλωσης της αγοράς.
- γ) εκτίμηση σχετικά με τους πρόσθετους δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους που ενδέχεται να συγκεντρωθούν από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη (αναμενόμενο αποτέλεσμα μόχλευσης), συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, μιας αξιολόγησης σχετικά με την ανάγκη και το επίπεδο προνομιακής αμοιβής για την προσέλκυση πόρων από ιδιώτες επενδυτές ή/και μιας περιγραφής των μηχανισμών που θα χρησιμοποιηθούν για να καθοριστεί η ανάγκη και η έκταση της εν λόγω προνομιακής αμοιβής, όπως μια ανταγωνιστική ή κατάλληλα ανεξάρτητη διαδικασία αξιολόγησης·
- δ) μια αξιολόγηση των διαγμάτων που έχουν αντληθεί από την εφαρμογή παρόμοιων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των εκ των προτέρων αξιολογήσεων οι οποίες διενεργήθηκαν από το κράτος μέλος στο παρελθόν και πώς τα εν λόγω διδάγματα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον·
- ε) την προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης επιλογών για τις ρυθμίσεις εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 38, των χρηματοδοτικών προϊόντων που πρόκειται να προσφερθούν, των τελικών αποδεκτών στους οποίους αυτά στοχεύουν, του προβλεπόμενου συνδυασμού με επιχορηγήσεις, κατά περίπτωση·
- στ) μια διευκρίνιση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και του τρόπου με τον οποίο το σχετικό μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στη συγκεκριμένη προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών για τη συμβολή του αυτή·
- ζ) διατάξεις για την αναθεώρηση και επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης όπως απαιτείται κατά τη διάρκεια εφαρμογής οποιουδήποτε μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής που έχει υλοποιηθεί βάσει της εν λόγω αξιολόγησης, εφόσον κατά την εφαρμογή του, η διαχειριστική αρχή κρίνει ότι η εκ των προτέρων αξιολόγηση δεν μπορεί πλέον να αποτυπώσει με ακρίβεια τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν κατά το χρόνο της εφαρμογής.

3. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι δυνατόν να διενεργηθεί σε στάδια. Σε κάθε περίπτωση, ολοκληρώνεται πριν η διαχειριστική αρχή αποφασίσει να παράσχει συνεισφορές σε μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Τα συνοπτικά πορίσματα και συμπεράσματα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων σε σχέση με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δημοσιεύονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία περάτωσής τους.

▼B

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης για ενημερωτικούς σκοπούς σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

4. Σε περίπτωση που τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη προς τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, η στήριξη αυτή έχει στόχο τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την παροχή κεφαλαίων εκκίνησης, δηλαδή, κεφάλαια σποράς και κεφάλαια έναρξης επιχείρησης, κεφάλαια επέκτασης, κεφάλαια για την ενίσχυση των γενικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ή της υλοποίησης νέων έργων, της διείσδυσης σε νέες αγορές ή της ανάπτυξης νέων αγαθών/υπηρεσιών από υφιστάμενες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Η στήριξη μπορεί να περιλαμβάνει επενδύσεις τόσο σε υλικά όσο και σε άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς και κεφάλαια κίνησης εντός των ορίων των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και με στόχο την προσέλκυση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τις δαπάνες μεταφοράς των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε επιχειρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι η μεταφορά αυτή πραγματοποιείται μεταξύ ανεξάρτητων επενδυτών.

5. Οι επενδύσεις που πρόκειται να στηριχθούν με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν έχουν ολοκληρωθεί ως προς τα φυσικά αντικείμενα ή εκτελεστεί πλήρως κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για στήριξη της επένδυσης.

6. Όταν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής παρέχουν στήριξη σε τελικούς δικαιούχους και αφορούν επενδύσεις σε υποδομές με σκοπό τη στήριξη της αστικής ανάπτυξης και της αστικής αναγέννησης ή παρόμοιων επενδύσεων υποδομής με σκοπό τη διαφοροποίηση μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές, η στήριξη αυτή ενδέχεται να περιλαμβάνει το ποσό που είναι αναγκαίο για την αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου δανείων που αφορά υποδομή που είναι τμήμα της νέας επένδυσης, κατ' ανώτατο όριο μέχρι το 20 % του συνολικού ποσού της στήριξης του προγράμματος από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στην επένδυση.

7. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μπορούν να συνδυάζονται με επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου και επιδοτήσεις προμηθειών εγγύησης. Σε περίπτωση που η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ παρέχεται από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και συνδυάζεται σε μία ενιαία πράξη με άλλες μορφές στήριξης οι οποίες συνδέονται άμεσα με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που έχουν στόχο τους ίδιους τελικούς αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής υποστήριξης, των επιδοτήσεων επιτοκίου και των επιδοτήσεων με προμήθεια εγγύησης, οι διατάξεις που ισχύουν για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.

8. Οι τελικοί αποδέκτες της στήριξης με μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής από ΕΔΕΤ μπορούν επίσης να λάβουν βοήθεια από άλλη πρωτοβουλία ή πρόγραμμα ΕΔΕΤ ή από άλλο μέσο που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων. Σε αυτή την περίπτωση, τηρούνται ξεχωριστά αρχεία για κάθε πηγή βοήθειας και η χρηματοδοτική στήριξη από τα ΕΔΕΤ αποτελεί μέρος πράξης της οποίας οι δαπάνες οι επιλέξιμες για υποστήριξη, είναι ξεχωριστές από τις άλλες πηγές βοήθειας.

▼B

9. Ο συνδυασμός της στήριξης που παρέχεται μέσω επιχορηγήσεων και μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως αναφέρονται στις παραγράφους 7 και 8, μπορεί, στο πλαίσιο των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις, να καλύπτει την ίδια δαπάνη, υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσόν της συγκεκριμένης δαπάνης. Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχορηγήσεων.

10. Οι εισφορές σε είδος δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες ως προς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, εκτός από εισφορές υπό μορφήν γης ή ακινήτων έναντι επενδύσεων με στόχο την υποστήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, της αστικής ανάπτυξης ή της αστικής ανάπλασης, όταν η γη ή το ακίνητο αποτελούν μέρος της επένδυσης. Οι εισφορές σε γη ή ακίνητα είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 69 παράγραφος 1.

11. Ο ΦΠΑ δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μιας πράξης, εκτός από την περίπτωση του ΦΠΑ που είναι μη ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Η αντιμετώπιση του ΦΠΑ στο επίπεδο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους τελικούς δικαιούχους, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας των δαπανών στο πλαίσιο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής. Ωστόσο, όταν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συνδυάζονται με επιχορηγήσεις σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του παρόντος άρθρου, οι διατάξεις του άρθρου 69 παράγραφος 3 εφαρμόζονται στην επιχορήγηση.

12. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, οι εφαρμοστέοι κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων θα είναι εκείνοι που ισχύουν κατά τη στιγμή που η διαχειριστική αρχή ή ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου δεσμευτεί συμβατικά να παράσχει συνεισφορές από πρόγραμμα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, ή όταν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής δεσμευτεί συμβατικά να παράσχει συνεισφορές από πρόγραμμα σε τελικούς αποδέκτες, όπως ισχύει.

13. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό συμπληρωματικών ειδικών κανόνων σχετικά με την αγορά γης και τον συνδυασμό της τεχνικής υποστήριξης με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Άρθρο 38

Εφαρμογή των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Κατά την εφαρμογή το άρθρου 37, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να χορηγούν χρηματοδοτική συνδρομή στα ακόλουθα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής:

- α) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που θεσπίζονται στο επίπεδο της Ένωσης, υπό την άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής·
- β) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που δημιουργούνται σε εθνικό, περιφερειακό, διακρατικό ή διασυνοριακό επίπεδο, υπό τη διαχείριση ή την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής.

▼B

2. Οι συνεισφορές των ΕΔΕΤ στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) εγγράφονται σε χωριστούς λογαριασμούς και χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με τους στόχους των σχετικών ΕΔΕΤ, για την στήριξη δράσεων και τελικών αποδεκτών που είναι συνεπείς με το πρόγραμμα ή τα προγράμματα στα οποία χορηγούνται οι συνεισφορές.

Οι συνεισφορές προς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, εκτός και αν προβλέπονται ρητά εξαιρέσεις.

Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν τη σύσταση και τη λειτουργία των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού, εκτός εάν οι εν λόγω κανόνες αντιβαίνουν προς τους κανόνες του παρόντος κανονισμού, οπότε και υπερισχύει ο παρών κανονισμός.

3. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) η διαχειριστική αρχή μπορεί να χορηγήσει χρηματοδοτική συνεισφορά στα ακόλουθα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής:

α) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που είναι σύμφωνα με τους πάγιους όρους και προϋποθέσεις που ορίζει η Επιτροπή, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου·

β) ήδη υφιστάμενα ή νεοσύστατα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία σχεδιάζονται ειδικά για την επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο της σχετικής προτεραιότητας.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους πάγιους όρους και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 150 παράγραφος 3.

4. Κατά την στήριξη των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), η διαχειριστική αρχή μπορεί να προβαίνει στα ακόλουθα:

α) να επενδύει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή νεοσύστατων νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρηματοδοτούνται από άλλα ΕΔΕΤ, με ειδικό σκοπό την εφαρμογή μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής συνεπών με τους στόχους του αντίστοιχου ΕΔΕΤ, τα οποία αναλαμβάνουν εκτελεστικά καθήκοντα· η στήριξη αυτών των νομικών προσώπων περιορίζεται στα ποσά που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή νέων επενδύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 και κατά τρόπο σύμφωνο με τους στόχους του παρόντος κανονισμού·

β) να αναθέτει εκτελεστικά καθήκοντα:

i) στην ΕΤΕπ,

ii) σε διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στους οποίους κράτος μέλος είναι μέτοχος ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που ιδρύονται σε κράτος μέλος με σκοπό την επίτευξη ενός στόχου δημοσίου συμφέροντος υπό τον έλεγχο μιας δημόσιας αρχής·

iii) σε φορέα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου· ή

▼B

γ) να αναλαμβάνει άμεσα εκτελεστικά καθήκοντα σε περίπτωση μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής που αφορούν αποκλειστικά δάνεια ή εγγυήσεις. Στην περίπτωση αυτή, η διαχειριστική αρχή θεωρείται δικαιούχος κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 10.

Κατά την εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι φορείς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου μεριμνούν για τη συμμόρφωση προς το εφαρμοστέο δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που καλύπτουν τα ΕΔΕΤ, τις κρατικές ενισχύσεις, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και τα σχετικά πρότυπα, καθώς και την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της φοροδιαφυγής. Οι εν λόγω φορείς δεν εγκαθίστανται και δεν διατηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σε εδάφη των οποίων οι περιοχές δικαιοδοσίας δεν συνεργάζονται με την Ένωση για την εφαρμογή των διεθνώς συμφωνημένων φορολογικών προτύπων, και συμπεριλαμβάνουν τις ως άνω προϋποθέσεις στις συμβάσεις τους με τους επιλεγέντες ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 στις οποίες καθορίζονται οι πρόσθετοι ειδικοί κανόνες σχετικά με τον ρόλο, τις υποχρεώσεις και την ευθύνη των φορέων εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα κριτήρια επιλογής και τα προϊόντα που μπορούν να παράγονται μέσω των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 37. Η Επιτροπή κοινοποιεί τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, εντός 22 Απριλίου 2014.

►C1 5. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) φορείς, κατά την διαχείριση ταμείων χαρτοφυλακίου, μπορούν να αναθέσουν μέρος της υλοποίησης σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω φορείς εγγυώνται ◀ υπό την ευθύνη τους ότι οι ενδιάμεσοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 140 παράγραφοι 1, 2 και 4 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί επιλέγονται βάσει ανοικτών, διαφανών, αναλογικών και χωρίς διακρίσεις διαδικασιών, με την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων.

6. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) φορείς στους οποίους ανατίθενται εκτελεστικά καθήκοντα μπορούν να ανοίξουν διαχειριστικό λογαριασμό στο όνομά τους και για λογαριασμό της διαχειριστικής αρχής, εντάσσουν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ως ανεξάρτητη χρηματοδοτική μονάδα. Στην περίπτωση ανεξάρτητης χρηματοδοτικής μονάδας, γίνεται λογιστική διάκριση των πόρων προγράμματος που επενδύονται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής από τους άλλους πόρους που είναι διαθέσιμοι στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Οι πόροι αυτοί τηρούνται σε διαχειριστικούς λογαριασμούς και η διαχείριση των εν λόγω ανεξάρτητων χρηματοδοτικών μονάδων είναι σύμφωνη με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ακολουθεί κατάλληλους κανόνες αξιοπιστίας και οι εν λόγω πόροι είναι ευκόλως ρευστοποιήσιμοι.

7. Όταν μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β), με την επιφύλαξη της δομής εφαρμογής του ►C1, οι όροι και οι προϋποθέσεις των συνεισφορών από προγράμματα προς το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής καθορίζονται σε συμφωνίες χρηματοδότησης σύμφωνα με το παράρτημα IV, στα ακόλουθα επίπεδα: ◀

▼B

α) κατά περίπτωση, μεταξύ των δεόντως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της διαχειριστικής αρχής και του οργανισμού που διαχειρίζεται το ταμείο χαρτοφυλακίου, και

β) μεταξύ των δεόντως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της διαχειριστικής αρχής, ή κατά περίπτωση, του οργανισμού που διαχειρίζεται το ταμείο χαρτοφυλακίου, και του οργανισμού που εφαρμόζει το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

8. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που εφαρμόζονται δυνάμει της παραγράφου 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), οι όροι και οι προϋποθέσεις για τις συνεισφορές από προγράμματα προς αυτά, καθορίζονται σε έγγραφο στρατηγικής σύμφωνα με το Παράρτημα IV, το οποίο πρόκειται να εξεταστεί από την επιτροπή παρακολούθησης.

9. Η εθνική δημόσια και οι ιδιωτικές συνεισφορές, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών συνεισφορών σε είδος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 10, μπορεί να παρέχονται σε επίπεδο ταμείου χαρτοφυλακίου, σε επίπεδο μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής ή σε επίπεδο τελικού αποδέκτη, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

10. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό ενιαίων όρων σχετικά με τις λεπτομέρειες μεταβίβασης και διαχείρισης των συνεισφορών στα προγράμματα, που διαχειρίζονται οι φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 39

Συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ στα συνδυαστικά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αφορούν εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο και τιτλοποίηση προς όφελος των ΜΜΕ, που υλοποιούνται από την ΕΤΕπ

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «χρηματοδότηση υποχρεώσεων» σημαίνει δάνεια, χρηματοδοτική μίσθωση ή παροχή τραπεζικών εγγυήσεων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ για την παροχή χρηματοδοτικής συνεισφοράς στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, τα οποία τελούν υπό την έμμεση διαχείριση της Επιτροπής, ενώ οι υποχρεώσεις υλοποίησης αυτών, έχουν ανατεθεί στην ΕΤΕπ δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο (iii) και του άρθρου 139 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, όσον αφορά τις κάτωθι δραστηριότητες:

α) παροχή εγγυήσεων χωρίς ανώτατο όριο, που παρέχουν κεφαλαιακή διευκόλυνση στους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης, για νέα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων σε επιλέξιμες ΜΜΕ σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού·

β) τιτλοποίηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 61 του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, για οποιοδήποτε από τα εξής:

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

▼B

- i) υφιστάμενα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων σε ΜΜΕ και άλλες επιχειρήσεις, με λιγότερους από 500 υπαλλήλους·
- ii) νέα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων για ΜΜΕ.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, συνεισφέρει στις αρχικές ή/και ενδιάμεσες δόσεις των αναφερομένων χαρτοφυλακίου υπό την προϋπόθεση ότι ο αντίστοιχος ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης διατηρεί επαρκές τμήμα του κινδύνου των χαρτοφυλακίου, τουλάχιστον ισοδύναμο της απαίτησης περί διατήρησης κινδύνου που ορίζει η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ώστε να διασφαλιστεί επαρκής εναρμόνιση συμφερόντων. Στην περίπτωση της τιτλοποίησης με βάση το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, ο ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης υποχρεούται να εξασφαλίσει νέα χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια σε επιλέξιμες ΜΜΕ, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

Κάθε κράτος μέλος που προτίθεται να συμμετάσχει σε τέτοιου είδους μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμβάλλει με ποσό που αντιστοιχεί στις ανάγκες των ΜΜΕ για χρηματοδότηση υποχρεώσεων στο εν λόγω κράτος μέλος και με την εκτιμώμενη ζήτηση για τη χρηματοδότηση αυτή των ΜΜΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και σε κάθε περίπτωση, το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει το 7 % της χρηματοδότησης που λαμβάνει το εν λόγω κράτος μέλος από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ. Η συναθροιζόμενη συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ από όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 8 500 000 000 EUR (σε τιμές 2011).

Σε περίπτωση που η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΤΕπ, θεωρήσει ότι το σύνολο της ελάχιστης συνεισφοράς στο μέσο που αντιπροσωπεύει το ποσό των συνδρομών όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών δεν επαρκεί, συνεκτιμώντας την ελάχιστη κρίσιμη μάζα που ορίζεται στην εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), η εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής διακόπτεται και οι συνεισφορές επιστρέφονται στα κράτη μέλη.

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος και η ΕΤΕπ δεν είναι σε θέση να συμφωνήσουν αναφορικά με τους όρους της συμφωνίας χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος πρέπει να αποστείλει αίτημα για να τροποποιήσει το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και να επανατοποθετήσει τη συνεισφορά σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Στην περίπτωση που οι όροι για τον τερματισμό της συνεισφοράς του κράτους μέλους προς το μέσο, καθορίζονται στη συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και της ΕΤΕπ, οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), έχουν

⁽¹⁾ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

▼B

εκπληρωθεί, το κράτος μέλος πρέπει να αποστείλει αίτημα για να τροποποιήσει το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και να επαναδιαθέσει το υπόλοιπο της συνεισφοράς σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Στην περίπτωση που η συμμετοχή ενός κράτους μέλους στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής διακοπεί, το εν λόγω κράτος μέλος αποστέλλει αίτημα για τροποποίηση του προγράμματος. Όπου οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις αποδεσμεύονται ξαναγίνονται διαθέσιμες στο εν λόγω κράτος μέλος, με στόχο την επαναδιάθεσή τους σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

3. Οι ΜΜΕ που λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων, ως αποτέλεσμα της νέας σύνθεσης του χαρτοφυλακίου από τον ενδιάμεσο φορέα χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρεται στην παράγραφο 2, θεωρούνται ως οι τελικοί δικαιούχοι της συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ στο εν λόγω μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

4. Κατά τη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37 παράγραφος 2, βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση σε επίπεδο Ένωσης που διενεργείται από την ΕΤΕπ και την Επιτροπή,

Με βάση τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων σχετικά με την τραπεζική χρηματοδότηση υποχρεώσεων και τις ΜΜΕ, η εκ των προτέρων αξιολόγηση θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, ανάλυση των χρηματοδοτικών αναγκών των ΜΜΕ σε επίπεδο Ένωσης, τους όρους χρηματοδοτικής στήριξης και τις ανάγκες των ΜΜΕ καθώς και ένδειξη του χρηματοδοτικού κενού των ΜΜΕ σε κάθε κράτος μέλος, το προφίλ της οικονομικής και χρηματοδοτικής κατάστασης του κλάδου των ΜΜΕ σε επίπεδο κράτους μέλους, την ελάχιστη κρίσιμη μάζα των συνολικών συνεισφορών, ένα εύρος του εκτιμώμενου συνολικού όγκου δανεισμού που δημιουργείται από τέτοιου είδους συνεισφορές, καθώς και την προστιθέμενη αξία,

β) παρέχεται από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος ως μέρος ενός ειδικού εθνικού προγράμματος ανά χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ που στηρίζει τον θεματικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο σημείο 3,

γ) υπόκειται στους όρους που θέτει η συμφωνία χρηματοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ κάθε συμμετέχοντος κράτους μέλους και της ΕΤΕπ, στην οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

i) καθήκοντα και υποχρεώσεις της ΕΤΕπ, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών·

ii) η ελάχιστη μόχλευση που πρέπει να επιτευχθεί με σαφώς καθορισμένα οροθέσια εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2·

iii) οι όροι της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων·

iv) διατάξεις που συνδέονται με μη επιλέξιμες δραστηριότητες και κριτήρια αποκλεισμού·

▼B

- v) χρονοδιαγράμματα των πληρωμών·
- vi) κυρώσεις σε περίπτωση μη εκτέλεσης από τους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης·
- vii) επιλογή ενδιάμεσων φορέων χρηματοδότησης·
- viii) παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και έλεγχος·
- ix) δημοσιότητα·
- x) οι όροι τερματισμού της σύμβασης.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του μέσου, η ΕΤΕπ προβαίνει σε συμβατικές ρυθμίσεις με τους επιλεγμένους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης·

- δ) σε περίπτωση που η συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ) δεν συναφθεί εντός έξι μηνών από την υιοθέτηση του προγράμματος που αναφέρεται στο στοιχείο β), το κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να επαναδιαθέσει τη συνεισφορά αυτή σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή εκδίδει προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση υποδείγματος της συμφωνίας χρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ). Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

5. Σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος επιτυγχάνεται ελάχιστη μόχλευση στα ορόσημα που ορίζονται στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), η οποία υπολογίζεται ως ο λόγος της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων στις επιλέξιμες ΜΜΕ που θα προέλθει από ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης, προς την αντίστοιχη συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ από το εν λόγω κράτος μέλος, στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Η εν λόγω ελάχιστη μόχλευση μπορεί να διαφέρει μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Σε περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης δεν επιτύχει την ελάχιστη μόχλευση που ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), δεσμεύεται συμβατικώς να καταβάλει πρόστιμο υπέρ του συμμετέχοντος κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει η συμφωνία χρηματοδότησης.

Η αδυναμία του ενδιάμεσου φορέα χρηματοδότησης να επιτύχει την ελάχιστη μόχλευση όπως αυτή ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης, δεν μπορεί να επηρεάζει ούτε τις εκδοθείσες εγγυήσεις ούτε τις αντίστοιχες πράξεις τιτλοποίησης.

6. Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 38 παράγραφος 2, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δύνανται να κατατεθούν σε χωριστούς λογαριασμούς ανά κράτος μέλος ή, σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα συμμετέχοντα κράτη μέλη συναινέσουν, σε ενιαίο λογαριασμό, που καλύπτει όλα τα εν λόγω κράτη μέλη και θα χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους συγκεκριμένους στόχους των προγραμμάτων από τα οποία καταβλήθηκαν οι συνεισφορές.

▼B

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφοι 1 και 2 όσον αφορά τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η αίτηση πληρωμής του κράτους μέλους προς την Επιτροπή, υποβάλλεται με βάση το 100 % των ποσών που πρέπει να καταβάλει το κράτος μέλος στην ΕΤΕπ, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα το οποίο ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω αιτήσεις πληρωμής βασίζονται στα ποσά που ζητούνται από την ΕΤΕπ και θεωρούνται αναγκαία για την κάλυψη των δεσμεύσεων για συμβάσεις εγγυήσεων ή πράξεις τιτλοποίησης που θα οριστικοποιηθούν εντός των επόμενων τριών μηνών. Οι πληρωμές από τα κράτη μέλη προς την ΕΤΕπ γίνονται χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, πριν οι δεσμεύσεις επιβαρύνουν την ΕΤΕπ.

8. Κατά το κλείσιμο του προγράμματος, οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται στο συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος που καταβλήθηκε στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, το οποίο αντιστοιχεί:

►C1 α) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, στους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 ◄ πρώτο εδάφιο στοιχείο β)·

β) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, στο συνολικό ποσό της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων που απορρέει από πράξεις τιτλοποίησης, το οποίο καταβάλλεται στις επιλέξιμες ΜΜΕ ή διατίθεται προς όφελος αυτών, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2.

9. Για τους σκοπούς των άρθρων 44 και 45, οι μη χρησιμοποιηθείσες εγγυήσεις και τα ποσά που επεστράφησαν όσον αφορά, αντιστοίχως, τις εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο και τις πράξεις τιτλοποίησης, θεωρούνται πόροι που επεστράφησαν στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Με την ολοκλήρωση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, το καθαρό υπόλοιπο της ρευστοποίησης, μετά την αφαίρεση του κόστους, των εξόδων και της πληρωμής των ποσών που οφείλονται σε πιστωτές με προτεραιότητα εξόφλησης έναντι αυτών που κατεβλήθησαν από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ, επιστρέφεται στα αντίστοιχα κράτη μέλη αναλογικά με τις συνεισφορές τους στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

10. Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1, περιέχει τα κάτωθι συμπληρωματικά στοιχεία:

α) το συνολικό ποσό της στήριξης από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής για εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο ή πράξεις τιτλοποίησης, ανά πρόγραμμα και προτεραιότητα ή μέτρο·

β) την πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4 για τις επιλέξιμες ΜΜΕ.

11. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 93 παράγραφος 1, οι πόροι που διατίθενται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία νέου μηχανισμού χρηματοδότησης υποχρεώσεων για ΜΜΕ σε ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, ανεξαρτήτως των κατηγοριών της περιοχής, εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

▼B

12. Το άρθρο 70 δεν εφαρμόζεται για προγράμματα που αφορούν την υλοποίηση μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής με βάση το παρόν άρθρο.

*Άρθρο 40***Διαχείριση και έλεγχος των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής**

1. Οι φορείς που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 124 του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ, το ΕΤΘΑ και σύμφωνα με το άρθρο 65 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ δεν εκτελούν επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων οι οποίες περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία εφαρμόζονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 1 στοιχείο α). Οι εν λόγω οργανισμοί λαμβάνουν περιοδικές εκθέσεις ελέγχου από τους φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση αυτών των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.

2. Οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τον δημοσιονομικό έλεγχο προγραμμάτων δεν διενεργούν ελέγχους των πράξεων που περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) ούτε των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που συνδέονται με τα εν λόγω μέσα. Λαμβάνουν περιοδικές εκθέσεις ελέγχου από τους ελεγκτές που ορίζονται στις συμφωνίες για τη σύσταση των εν λόγω μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.

3. Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των προγραμμάτων μπορούν να διενεργούν ελέγχους σε επίπεδο τελικών αποδεκτών μόνο όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις εξής περιπτώσεις:

α) όταν τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν τη στήριξη που χορηγήθηκε από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής προς τελικούς αποδέκτες και ότι αυτή χρησιμοποιήθηκε για τους προβλεπόμενους σκοπούς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν διατίθενται στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής ή στο επίπεδο των φορέων στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής·

β) όταν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα διαθέσιμα έγγραφα στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής ή στο επίπεδο των φορέων στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν αντιπροσωπεύουν μία ακριβή και αληθή καταγραφή της παρεχόμενης υποστήριξης.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β), συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων που πρέπει να διενεργούν οι διαχειριστικές και ελεγκτικές αρχές, των ρυθμίσεων για την τήρηση αποδεικτικών εγγράφων, των στοιχείων που πρέπει να τεκμηριώνονται με αποδεικτικά έγγραφα, καθώς και διαχειριστικής και ελεγκτικής φύσεως ρυθμίσεων. Η Επιτροπή κοινοποιεί ταυτόχρονα τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εντός 22 Απριλίου 2014.

5. Οι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των αποδεικτικών εγγράφων και δεν επιβάλλουν στους τελικούς αποδέκτες απαιτήσεις τήρησης αρχείων πλέον όσων είναι απαραίτητες για να τους διευκολύνουν στο να εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή.

▼B

Άρθρο 41

Αιτήσεις πληρωμής που περιλαμβάνουν δαπάνες για μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) και τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα οποία εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), υποβάλλονται τμηματικές αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών για τις συνεισφορές των προγραμμάτων που καταβάλλονται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που καθορίζεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 («περίοδος επιλεξιμότητας»), σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις:

α) Το ποσό της συνεισφοράς στο πρόγραμμα που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, για κάθε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής η οποία υποβάλλεται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, δεν υπερβαίνει το 25 % του συνολικού ποσού των συνεισφορών στο πρόγραμμα που έχουν δεσμευθεί για το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης, αντιστοιχεί σε δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ), που αναμένεται να καταβληθούν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας. Οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών που υποβάλλονται μετά την περίοδο επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών κατά την έννοια του άρθρου 42·

β) κάθε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου μπορεί να περιλαμβάνει έως το 25 % του συνολικού ποσού της εθνικής συμμετοχής όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 9 που αναμένεται να καταβληθεί στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, ή στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών για δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ) εντός της περιόδου επιλεξιμότητας·

γ) οι μεταγενέστερες αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής, που υποβάλλονται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, υποβάλλονται μόνο:

►C1 i) για τη δεύτερη αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής όταν τουλάχιστον το 60 % του ποσού της πρώτης αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής έχει χρησιμοποιηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη ◀ κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ)·

►C1 ii) για την τρίτη και τις επόμενες αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής όταν τουλάχιστον το 85 % των ποσών των προηγούμενων αιτήσεων ενδιάμεσης πληρωμής ◀ έχει χρησιμοποιηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ)·

►C1 δ) κάθε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής, η οποία περιλαμβάνει δαπάνες σχετικές με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, πρέπει να διαχωρίζει το συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος που καταβλήθηκαν στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τα ποσά που καταβλήθηκαν ως επιλέξιμες δαπάνες ◀ κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ).

Κατά το κλείσιμο προγράμματος, η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου περιλαμβάνει το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών όπως αναφέρεται στο άρθρο 42.

▼B

2. Όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β) και εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχείο γ), οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής του τελικού υπολοίπου περιλαμβάνουν το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή για επενδύσεις στους τελικούς αποδέκτες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).

►C1 3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, με τις οποίες καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν την ανάκληση πληρωμών στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις επακόλουθες τροποποιήσεις των αιτήσεων πληρωμής. ◄

4. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μαζί με τις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 42

Επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο

1. Κατά το κλείσιμο ενός προγράμματος, οι επιλέξιμες δαπάνες του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είναι το συνολικό ποσό των συνεισφορών που πράγματι καταβλήθηκαν από τα προγράμματα ή, σε περίπτωση εγγυήσεων, των δεσμεύσεων του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, το οποίο αντιστοιχεί σε:

- α) πληρωμές στους τελικούς αποδέκτες και, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 7, πληρωμές προς όφελος των τελικών αποδεκτών·
- β) πόρους που δεσμεύτηκαν για συμβάσεις εγγυήσεων, ανεξαρτήτως αν είναι εκκρεμείς ή έχουν λήξει, για την χρηματοδότηση πιθανών αιτήσεων εγγύησης για ζημιές, που υπολογίζονται επί τη βάση συνεισφοράς εκ των προτέρων αξιολόγησης κινδύνου, καλύπτουν πολλαπλό ποσό υφισταμένων νέων δανείων ή άλλων μέσων υψηλού κινδύνου για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες·
- γ) κεφαλαιοποιημένες επιδοτήσεις επιτοκίου ή προμήθειες εγγύησης που πρέπει να καταβληθούν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, έχουν καταβληθεί σε διαχειριστικό λογαριασμό που δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό, για την αποτελεσματική εκταμίευση μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, που όμως αφορούν δάνεια ή άλλα μέσα υψηλού κινδύνου που εκταμιεύθηκαν για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες εντός της περιόδου επιλεξιμότητας·
- δ) πληρωμή δαπανών διαχείρισης ή πληρωμή αμοιβών διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό συγκεκριμένων κανόνων για τη θέσπιση συστήματος κεφαλαιοποίησης των ετήσιων δόσεων για τις επιδοτήσεις επιτοκίου και τις επιδοτήσεις προμηθειών εγγύησης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

▼B

2. Στην περίπτωση συμμετοχών κεφαλαίου και μικροπιστώσεων, οι κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ή έξοδα διαχείρισης που θα πρέπει να καταβληθούν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα έξι έτη μετά την περίοδο επιλεξιμότητας και αφορούν επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από τις διατάξεις των άρθρων 44 ή 45, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες όταν καταβάλλονται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά προς τον σκοπό αυτό.

3. Στην περίπτωση εργαλείων κεφαλαίων συμμετοχών που στοχεύουν σε επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 4 για τις οποίες η συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 7 στοιχείο β) υπεγράφη πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα οποία έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας επένδυσαν τουλάχιστον το 55 % των πόρων του προγράμματος που είχαν δεσμευθεί με την αντίστοιχη συμφωνία χρηματοδότησης, ένα περιορισμένο ποσό των πληρωμών για επενδύσεις στους τελικούς αποδέκτες που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον καταβληθούν σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που έχει συσταθεί για τον σκοπό αυτό, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται, αφενός οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και, αφετέρου, όλες οι προϋποθέσεις που παρατίθενται κατωτέρω.

Τα ποσά που καταβάλλονται στο λογαριασμό υπό μεσεγγύηση:

- α) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για επακόλουθες επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες που έλαβαν τις αρχικές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίες εξακολουθούν να εκκρεμούν εν όλω ή εν μέρει,
- β) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για επακόλουθες επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με όρους και συμβάσεις της αγοράς και που περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο για την τόνωση των συνεπενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζουν τη συνέχεια της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων-στόχων, ώστε να μπορούν τόσο οι επενδυτές του δημόσιου τομέα όσο και οι ιδιώτες επενδυτές να επωφεληθούν από τις επενδύσεις,
- γ) δεν υπερβαίνουν το 20 % των επιλέξιμων δαπανών του εργαλείου κεφαλαίου συμμετοχών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) από το οποίο αφαιρούνται τα ανώτατα κεφάλαια και έσοδα που επιστρέφονται στο εν λόγω χρηματοδοτικό εργαλείο εντός της περιόδου επιλεξιμότητας.

Τα ποσά που καταβάλλονται στον λογαριασμό σε μεσεγγύηση και τα οποία δεν θα χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις σε τελικούς δικαιούχους κατά την περίοδο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 45.

▼C1

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες που δηλώνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 δεν υπερβαίνουν το άθροισμα:

- α) του συνολικού ποσού της στήριξης από τα ΕΔΕΤ που καταβάλλεται για τους σκοπούς των παραγράφων 1, 2 και 3· και

▼B

- β) το αντίστοιχο ποσό της εθνικής συμμετοχής.

▼B

►C1 5. Όπου οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου χρεώνονται από τον διαχειριστή του ταμείου χαρτοφυλακίου ή τους διαχειριστές των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), δεν επιτρέπεται να υπερβούν τα όρια ◀ που ορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Ενώ οι δαπάνες διαχείρισης περιλαμβάνουν στοιχεία άμεσων ή έμμεσων δαπανών που αποζημιώνονται βάσει δικαιολογητικών, η αμοιβή διαχείρισης αφορά την αμοιβή για παροχή υπηρεσιών που έχει καθοριστεί στο πλαίσιο μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας σε όρους αγοράς, όπου απαιτείται. Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης βασίζονται σε μέθοδο υπολογισμού που εξαρτάται από τις επιδόσεις.

Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης μπορούν να περιλαμβάνουν τα τέλη διακανονισμού. Στην περίπτωση που τα τέλη διακανονισμού ή μέρος τους επιβαρύνουν τους τελικούς αποδέκτες, δεν δηλώνονται ως επιλέξιμες δαπάνες.

Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν προπαρασκευαστικές εργασίες για το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής πριν από την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης, είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, για τη θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων για τον υπολογισμό των δαπανών και αμοιβών διαχείρισης με βάση τις επιδόσεις και τα εφαρμοστέα όρια, καθώς και των κανόνων για την καταβολή των κεφαλαιοποιημένων δαπανών και αμοιβών διαχείρισης για εργαλεία συμμετοχών κεφαλαίων και μικροπιστώσεις.

Άρθρο 43

Τόκοι και άλλα έσοδα που δημιουργούνται από την υποστήριξη που παρέχουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Η συνεισφορά που καταβάλλουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής κατατίθεται σε λογαριασμούς σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα κράτη μέλη και επενδύονται σε προσωρινή βάση σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

►C1 2. Οι τόκοι και τα άλλα έσοδα που προκύπτουν από τη συνεισφορά που καταβάλλουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής χρησιμοποιούνται για τους ίδιους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων της αποζημίωσης των προκύπτουσών δαπανών διαχείρισης ή της πληρωμής αμοιβών διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφοι 2 και 3, και των εξόδων που καταβάλλονται, με αυτούς της αρχικής συνεισφοράς από τα ΕΔΕΤ, είτε εντός του ίδιου μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είτε, μετά την εκκαθάριση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, σε άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή μορφές στήριξης ◀ σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας, μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας.

3. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την τήρηση των κατάλληλων στοιχείων για τη χρήση των τόκων και άλλων εσόδων.

▼B

Άρθρο 44

Επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη συνεισφορά των ΕΔΕΤ μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας

1. Οι πόροι που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από επενδύσεις ή από αποδέσμευση πόρων που είχαν διατεθεί για συμβάσεις εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένων αποπληρωμών κεφαλαίου και εσόδων και άλλων κερδών ή αποδόσεων, όπως τόκοι, προμήθειες εγγύησης, μερίσματα, κέρδη κεφαλαίου ή οποιαδήποτε άλλα έσοδα που παράγονται από επενδύσεις, οι οποίοι αποδίδονται στη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ, επαναχρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς μέχρι του ύψους του ποσού που είναι απαραίτητο και με τη σειρά που προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες χρηματοδότησης:

- α) για πρόσθετες επενδύσεις μέσω του ίδιου ή άλλων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας.
- β) όπου δύναται να εφαρμοστεί, για την καταβολή προνομιακής αμοιβής ιδιωτικών ή δημόσιων επενδυτών που λειτουργούν βάσει της αρχής της οικονομίας της αγοράς, οι οποίοι παρέχουν συμπληρωματικούς με την συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ πόρους προς το μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής ή επενδύουν από κοινού με αυτό σε επίπεδο των τελικών αποδεκτών.
- γ) όπου δύναται να εφαρμοστεί, για την κάλυψη της αποζημίωσης των προκυπτουσών δαπανών διαχείρισης ή της πληρωμής της αμοιβής διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Η ανάγκη και το ύψος της προνομιακής αμοιβής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) καθορίζεται στην εκ των προτέρων αξιολόγηση. Η προνομιακή αμοιβή δεν υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για τη δημιουργία κινήτρων με σκοπό την προσέλκυση ιδιωτικών πόρων και δεν αποζημιώνει υπέρμετρα τους ιδιωτικούς ή τους δημόσιους επενδυτές που λειτουργούν βάσει της αρχής της οικονομίας της αγοράς. Η ευθυγράμμιση συμφερόντων εξασφαλίζεται με τον ενδεδειγμένο καταμερισμό του κινδύνου και του κέρδους και διεξάγεται σε κανονική εμπορική βάση και είναι σύμφωνη με τους κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.

▼C1

2. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την τήρηση των κατάλληλων στοιχείων για την επαναχρησιμοποίηση των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

▼B

Άρθρο 45

►C1 Επαναχρησιμοποίηση των πόρων μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι πόροι που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές κεφαλαίων, τα έσοδα και άλλα κέρδη ή αποδόσεις που έχουν παραχθεί εντός περιόδου τουλάχιστον οκτώ ετών μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίοι αποδίδονται στη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 37 επαναχρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος ή των προγραμμάτων, ◀ είτε εντός του ίδιου μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είτε, ύστερα από την έξοδο των εν λόγω πόρων από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, σε άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, εφόσον, σε αμφότερες περιπτώσεις, ύστερα από αξιολόγηση των συνθηκών αγοράς, καταδεικνύεται η συνεχιζόμενη ανάγκη για παρόμοιες επενδύσεις, ή σε άλλες μορφές στήριξης.

▼B

Άρθρο 46

Έκθεση για την υλοποίηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ειδική έκθεση η οποία καλύπτει τις πράξεις που περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής υπό μορφή παραρτήματος στην ετήσια έκθεση υλοποίησης.
2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 ειδική έκθεση περιλαμβάνει, για κάθε μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) την ταυτότητα του προγράμματος και του άξονα ή του μέτρου προτεραιότητας από το οποίο παρέχεται η στήριξη των ΕΔΕΤ·
  - β) περιγραφή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων υλοποίησης·
  - γ) προσδιορισμό των φορέων υλοποίησης των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, καθώς και των φορέων διαχείρισης των ταμείων χαρτοφυλακίου κατά περίπτωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α), β) και γ), καθώς και των ενδιάμεσων φορέων χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 6·
  - δ) το συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος κατά προτεραιότητα ή μέτρο που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·
  - ε) το συνολικό ποσό της στήριξης που έχει πληρωθεί σε τελικούς δικαιούχους ή υπέρ τελικών δικαιούχων, ή έχει δεσμευτεί σε συμβάσεις εγγυήσεων από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες καθώς και τα έξοδα ή αμοιβές διαχείρισης που έχουν καταβληθεί, ανά πρόγραμμα και προτεραιότητα ή μέτρο·
  - στ) την απόδοση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής καθώς και την πρόοδο στην υλοποίησή του και στην επιλογή των φορέων υλοποίησης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή του Ταμείου Χαρτοφυλακίου
  - ζ) τόκους και άλλα έσοδα που προκύπτουν από την στήριξη από τα ΕΔΕΤ προς το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, και πόρους προγράμματος που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από επενδύσεις, όπως αναφέρεται στα άρθρα 43 και 44·
  - η) την πρόοδο επίτευξης του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής και την αξία των επενδύσεων και συμμετοχών·
  - θ) την αξία των επενδύσεων κεφαλαίου συμμετοχών, όσον αφορά τα προηγούμενα έτη·
  - ι) συμβολή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής στην επίτευξη των δεικτών της σχετικής προτεραιότητας ή του σχετικού μέτρου.

Οι πληροφορίες των στοιχείων ζ) και η) του πρώτου εδαφίου μπορούν να περιλαμβάνονται μόνο στο παράρτημα των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης που πρόκειται να υποβληθούν το 2017 και το 2019, καθώς και στην τελική έκθεση υλοποίησης. Οι υποχρεώσεις παρακολούθησης που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως ι) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζονται στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών.

▼B

3. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την υποβολή έκθεσης στην Επιτροπή σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 143 παράγραφος 3.

4. Κάθε χρόνο, αρχής γενομένης από το 2016, η Επιτροπή παρέχει, εντός έξι μηνών από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, το άρθρο 75 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ για το ΕΓΤΑΑ, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των ειδικών ανά ταμείο κανόνων για το ΕΤΘΑ, περιλήψεις των δεδομένων σχετικά με την πρόοδο στη χρηματοδότηση και υλοποίηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, που αποστέλλονται από τις διαχειριστικές αρχές, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι εν λόγω περιλήψεις διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και δημοσιοποιούνται.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Παρακολούθηση

Τμήμα I

Παρακολούθηση των προγραμμάτων*Άρθρο 47***Επιτροπή παρακολούθησης**

1. Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»).

Ένα κράτος μέλος μπορεί να συγκροτήσει μία μόνο επιτροπή παρακολούθησης για την κάλυψη περισσότερων από ένα προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.

2. Κάθε επιτροπή παρακολούθησης συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους.

3. Η επιτροπή παρακολούθησης ενός προγράμματος στο πλαίσιο του στόχου για την Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία συγκροτείται από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας και από τρίτες χώρες, στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης του προγράμματος συνεργασίας στο κράτος μέλος. Η επιτροπή παρακολούθησης αυτή συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της.

▼B

Άρθρο 48

Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης

1. Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης ενός προγράμματος, αποφασίζεται από το κράτος μέλος, με την προϋπόθεση ότι η επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει στη σύνθεσή της εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους μέλους, ενδιαμέσους φορείς και εκπροσώπους των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5. Εκπρόσωποι των εταίρων εξουσιοδοτούνται να αποτελούν μέρος της επιτροπής παρακολούθησης από τους αντίστοιχους εταίρους βάσει διαφανών διαδικασιών. Κάθε μέλος της επιτροπής παρακολούθησης δύναται να έχει ένα δικαίωμα ψήφου.

Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης ενός προγράμματος, σύμφωνα με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, συμφωνείται από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και τις τρίτες χώρες στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας. Η επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει σχετικούς αντιπροσώπους των εν λόγω κρατών μελών και τρίτων χωρών. Η επιτροπή παρακολούθησης μπορεί να περιλαμβάνει εκπροσώπους του ΕΟΕΣ που υλοποιεί δράσεις σχετικές με το πρόγραμμα εντός της περιοχής προγράμματος.

2. Ο κατάλογος των μελών της επιτροπής παρακολούθησης δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

4. Εάν η ΕΤΕπ συνεισφέρει σε πρόγραμμα, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

5. Η προεδρία της επιτροπής παρακολούθησης ασκείται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Άρθρο 49

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης

1. Η επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, των αποτελεσμάτων ποιοτικών αναλύσεων.

▼C1

2. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων της αναθεώρησης επιδόσεων.

▼B

3. Ζητείται η γνώμη της επιτροπής παρακολούθησης η οποία, εφόσον το κρίνει κατάλληλο, εκδίδει γνωμοδότηση για κάθε τροποποίηση του προγράμματος που προτείνει η διαχειριστική αρχή.

▼B

4. Η επιτροπή παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

Άρθρο 50

Εκθέσεις υλοποίησης

1. Από το 2016 έως και το 2023, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή τελική έκθεση υλοποίησης του προγράμματος για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και ετήσια έκθεση υλοποίησης για το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ εντός προθεσμίας που καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης παρέχουν βασικές πληροφορίες για την υλοποίηση του προγράμματος και τις προτεραιότητές του με αναφορά στα δημοσιονομικά δεδομένα, τους κοινούς δείκτες και ειδικούς δείκτες του προγράμματος και σε τιμές ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων, περιλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, κατά περίπτωση, και αρχής γενομένης από την ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2017, στα ορόσημα που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων. Τα κοινοποιούμενα δεδομένα αφορούν τις τιμές για δείκτες όσον αφορά τις πράξεις που έχουν υλοποιηθεί πλήρως καθώς και, όταν είναι δυνατόν, όσον αφορά το στάδιο υλοποίησης, για επιλεγμένες πράξεις. Παραθέτουν επίσης μια έκθεση σύνθεσης των συμπερασμάτων όλων των αξιολογήσεων του προγράμματος που κατέστησαν διαθέσιμα κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους, όλα τα ζητήματα που ενδεχομένως επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος και τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2016 δύναται επίσης να παραθέτει, κατά περίπτωση, τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, στον κανονισμό ΕΚΤ μπορούν να θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για τα δεδομένα που διαβιβάζονται για το ΕΚΤ.

4. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2017 παραθέτει και εκτιμά τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς των ΕΔΕΤ στις μεταβολές της τιμής των δεικτών αποτελεσμάτων, όταν προκύπτουν στοιχεία από τις σχετικές αξιολογήσεις. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης παραθέτει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που δεν είχαν ικανοποιηθεί κατά τον χρόνο της έγκρισης των προγραμμάτων. Εκτιμά επίσης την υλοποίηση δράσεων λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που ορίζονται στα άρθρα 7 και 8, τον ρόλο των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 στην υλοποίηση του προγράμματος και αναφέρει τη στήριξη που χρησιμοποιήθηκε για τους στόχους της κλιματικής αλλαγής.

►C1 5. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2019 και η τελική έκθεση υλοποίησης για τα ΕΔΕΤ περιλαμβάνουν, εκτός από τα στοιχεία και την αξιολόγηση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 4, στοιχεία σχετικά ◀ με αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης και την προώθηση μιας έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

▼B

6. Προκειμένου να γίνουν αποδεκτές, οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 έως 5 ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τις εν λόγω παραγράφους και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης ότι δεν είναι αποδεκτή, σε διαφορετική περίπτωση θεωρείται αποδεκτή.

7. Η Επιτροπή εξετάζει την ετήσια και τελική έκθεση υλοποίησης και ενημερώνει το κράτος μέλος για τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης και εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης υλοποίησης. Όταν η Επιτροπή δεν κοινοποιεί παρατηρήσεις εντός αυτών των προθεσμιών, οι εκθέσεις θεωρείται ότι έχουν γίνει αποδεκτές.

8. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την εφαρμογή του προγράμματος. Όταν υποβάλλονται παρόμοιες παρατηρήσεις, η διαχειριστική αρχή παρέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τα παρατηρήσεις αυτές και, κατά περίπτωση, ενημερώνει την Επιτροπή, εντός τριών μηνών, για τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

9. Οι ετήσιες και οι τελικές εκθέσεις υλοποίησης, καθώς και μια συνοπτική έκθεση του περιεχόμενου τους δημοσιοποιούνται στο κοινό.

*Άρθρο 51***Ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης**

1. Από το 2016 μέχρι και το 2023 οργανώνεται ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους όπου εξετάζονται οι επιδόσεις κάθε προγράμματος, λαμβανομένης υπόψη της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής και των παρατηρήσεων της Επιτροπής, κατά περίπτωση.

2. Η ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης μπορεί να καλύπτει περισσότερα του ενός προγράμματα. Το 2017 και 2019, η ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης θα καλύπτει όλα τα προγράμματα του κράτους μέλους και θα λάβει επίσης υπόψη τις εκθέσεις προόδου που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη, βάσει του άρθρου 52, εκείνα τα έτη.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το κράτος μέλος και η Επιτροπή δύνανται να συμφωνήσουν να μην πραγματοποιήσουν ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης ενός προγράμματος ορισμένων ετών άλλων από το 2017 και το 2019.

4. Στην ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης προεδρεύει η Επιτροπή ή, εάν το ζητήσει το κράτος μέλος, προεδρεύουν από κοινού το κράτος μέλος και η Επιτροπή.

5. Το κράτος μέλος μεριμνά ώστε να δίνεται η απαραίτητη συνέχεια σε παρατηρήσεις της Επιτροπής μετά την ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την υλοποίηση του προγράμματος και, κατά περίπτωση, ενημερώνει την Επιτροπή εντός τριών μηνών για τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

Τμήμα II

Στρατηγική πρόοδος

Άρθρο 52

Έκθεση προόδου

1. Έως τις 31 Αυγούστου 2017 και τις 31 Αυγούστου 2019, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και τις 31 Δεκεμβρίου 2018 αντίστοιχα.
2. Η έκθεση προόδου παραθέτει πληροφορίες σχετικά με και εκτιμά:
  - α) τις αλλαγές στις επενδυτικές ανάγκες του κράτους μέλους από τη σύναψη του συμφώνου εταιρικής σχέσης·
  - β) την πρόοδο προς την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και των ειδικών ανά ταμείο αποστολών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, μέσω της συμβολής των ΕΔΕΤ στους επιλεγμένους θεματικούς στόχους, ιδίως όσον αφορά τα καθορισθέντα ορόσημα στο πλαίσιο επιδόσεων για κάθε πρόγραμμα και τη στήριξη που χρησιμοποιήθηκε για τους στόχους της κλιματικής αλλαγής·
  - γ) το εάν έτυχαν εφαρμογής σύμφωνα με το καθορισθέν χρονοδιάγραμμα, τα μέτρα που ελήφθησαν για την τήρηση των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που διατυπώνονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και δεν είχαν ικανοποιηθεί κατά τον χρόνο έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Το στοιχείο αυτό ισχύει μόνο για την έκθεση προόδου που πρόκειται να υποβληθεί το 2017·
  - δ) την εφαρμογή των μηχανισμών για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών και εθνικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και με την ΕΤΕπ·
  - ε) την εφαρμογή της ολοκληρωμένης προσέγγισης της χωρικής ανάπτυξης, ή μια συνοπτική παρουσίαση της εφαρμογής των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων βάσει των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της προόδου προς την επίτευξη των τομέων προτεραιότητας που καθορίστηκαν για συνεργασία·
  - στ) ανάλογα με την περίπτωση, τα μέτρα που ελήφθησαν για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ·
  - ζ) τις δράσεις που αναλαμβάνονται και την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους·
  - η) τον ρόλο των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 κατά την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης·
  - θ) μια συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που λαμβάνονται σε σχέση με την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και στόχων πολιτικής για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ.
3. Όταν η Επιτροπή κρίνει, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της έκθεσης προόδου, ότι τα υποβληθέντα στοιχεία είναι ελλιπή ή ασαφή κατά τρόπο που επηρεάζει σημαντικά την ποιότητα και την αξιοπιστία της σχετικής αξιολόγησης, δύναται να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από το κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι

▼B

η αίτηση δεν προκαλεί αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και ότι η Επιτροπή παρέχει αιτιολόγηση σχετικά με την άποψή της για την επικαλούμενη έλλειψη ποιότητας και αξιοπιστίας. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός τριών μηνών και, κατά περίπτωση, επιφέρει τις αντίστοιχες τροποποιήσεις στην έκθεση προόδου.

4. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την υποβολή της έκθεσης προόδου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

*Άρθρο 53***Υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή και συζήτηση σχετικά με τα ΕΔΕΤ**

1. Η Επιτροπή διαβιβάζει κάθε έτος από το 2016 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μια συνοπτική έκθεση σχετικά με τα προγράμματα των ΕΔΕΤ βάσει των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 50, καθώς και μια έκθεση σύνθεσης των συμπερασμάτων των διαθέσιμων αξιολογήσεων προγραμμάτων. Το 2017 και το 2019, η συνοπτική έκθεση αποτελεί μέρος της στρατηγικής έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

2. Το 2017 και το 2019, η Επιτροπή συντάσσει στρατηγική έκθεση που συνοψίζει τις εκθέσεις προόδου των κρατών μελών, την οποία υποβάλλει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2019 αντίστοιχως, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών και επί της οποίας θα κληθούν τα εν λόγω θεσμικά όργανα να συζητήσουν.

3. Το Συμβούλιο συζητεί τη στρατηγική έκθεση ιδίως όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και καλείται να παράσχει στοιχεία κατά την εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

4. Κάθε δύο έτη από το 2018, η Επιτροπή περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεση προόδου της προς την εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τμήμα που συνοψίζει τις πλέον πρόσφατες εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, ιδίως όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην πρόοδο προς την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ II**Αξιολόγηση**Άρθρο 54***Γενικές διατάξεις**

1. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων καθώς και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης

▼B

και των επιπτώσεών τους. Ο αντίκτυπος των προγραμμάτων αξιολογείται σύμφωνα με την αποστολή κάθε ΕΔΕΤ σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, ανάλογα με το μέγεθος του προγράμματος σε σχέση με το ΑΕγχΠ και την ανεργία στην οικεία περιοχή προγράμματος, κατά περίπτωση.

2. Τα κράτη μέλη χορηγούν τους απαραίτητους πόρους για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και εξασφαλίζουν ότι έχουν τεθεί σε λειτουργία οι διαδικασίες για την παραγωγή και συλλογή των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τις αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αφορούν τους κοινούς και, ανάλογα με την περίπτωση, τους ειδικούς δείκτες προγράμματος.

3. Οι αξιολογήσεις γίνονται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του προγράμματος. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση για τη διενέργεια των αξιολογήσεων, αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

4. Όλες οι αξιολογήσεις δημοσιοποιούνται στο κοινό.

Άρθρο 55

Εκ των προτέρων αξιολόγηση

1. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν εκ των προτέρων αξιολογήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού κάθε προγράμματος.

2. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις εκτελούνται υπό την ευθύνη της αρχής που είναι αρμόδια για την εκπόνηση των προγραμμάτων. Υποβάλλονται στην Επιτροπή ταυτόχρονα με το πρόγραμμα, μαζί με συνοπτική παρουσίαση. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο μπορούν να καθορίζουν όρια κάτω από τα οποία η εκ των προτέρων αξιολόγηση μπορεί να συνδυάζεται με την αξιολόγηση άλλου προγράμματος.

3. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις εκτιμούν:

- α) τη συμβολή στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη σε σχέση με τους επιλεγέντες θεματικούς στόχους και τις προτεραιότητες, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες και τις δυνατότητες ανάπτυξης, καθώς και τα διδάγματα που αντλούνται από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού·
- β) την εσωτερική συνοχή του προτεινόμενου προγράμματος ή της δραστηριότητας και τις σχέσεις του με άλλα συναφή μέσα·
- γ) τη συμμόρφωση της διάθεσης των πόρων του προϋπολογισμού με τους στόχους του προγράμματος·
- δ) τη συνέπεια των επιλεγέντων θεματικών στόχων, προτεραιοτήτων και αντίστοιχων στόχων των προγραμμάτων με το ΚΣΠ, με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και με τις σχετικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων·
- ε) τη συνάφεια και σαφήνεια των προτεινόμενων δεικτών του προγράμματος·
- στ) τον τρόπο με τον οποίο οι αναμενόμενες εκροές θα συμβάλουν σε αποτελέσματα·

▼B

- ζ) αν οι ποσοτικές τιμές στόχου για τους δείκτες είναι ρεαλιστικές, σε σχέση με την προβλεπόμενη στήριξη από τα ΕΔΕΤ·
- η) την αιτιολόγηση της προτεινόμενης μορφής υποστήριξης·
- θ) την επάρκεια των ανθρώπινων πόρων και της διοικητικής ικανότητας για τη διαχείριση του προγράμματος·
- ι) την καταλληλότητα των διαδικασιών παρακολούθησης του προγράμματος και συλλογής των αναγκαίων δεδομένων για τη διενέργεια των αξιολογήσεων·
- ια) την καταλληλότητα των ορόσημων που επελέγησαν για το πλαίσιο επιδόσεων·
- ιβ) την επάρκεια των προγραμματιζόμενων μέτρων για την προώθηση ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη οποιωνδήποτε διακρίσεων, ιδίως όσον αφορά την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες·
- ιγ) την επάρκεια των προγραμματισμένων μέτρων για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης·
- ιδ) τα σχεδιαζόμενα μέτρα για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων.

4. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τις απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση όπως ορίζεται στην οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.

Άρθρο 56

Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού

1. Η διαχειριστική αρχή ή το κράτος μέλος καταρτίζουν σχέδιο αξιολόγησης το οποίο μπορεί να καλύπτει περισσότερα από ένα προγράμματα. Υποβάλλεται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα της απαιτούμενης ικανότητας αξιολόγησης.
3. Κατά την περίοδο προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα. Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

⁽¹⁾ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

▼B

4. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί, με δική της πρωτοβουλία, αξιολογήσεις προγραμμάτων. Ενημερώνει τη διαχειριστική αρχή και τα αποτελέσματα αποστέλλονται στη διαχειριστική αρχή και προσκομίζονται στην αρμόδια επιτροπή παρακολούθησης.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

*Άρθρο 57***Εκ των υστέρων αξιολόγηση**

1. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις διενεργούνται από την Επιτροπή ή από τα κράτη μέλη σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις εξετάζουν την αποτελεσματικότητα και απόδοση των ΕΔΕΤ και της συμβολής τους στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που θεσπίζονται στη στρατηγική αυτή της Ένωσης και σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις που θεσπίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις ολοκληρώνονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

3. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των ειδικών προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) διεξάγεται από την Επιτροπή και ολοκληρώνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

4. Για καθένα από τα ΕΔΕΤ, η Επιτροπή καταρτίζει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, μια έκθεση σύνθεσης που περιγράφει τα βασικά συμπεράσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ*Άρθρο 58***Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής**

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρηματοδοτούν τα μέτρα προετοιμασίας, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής συνδρομής, αξιολόγησης, δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου τα οποία είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να εφαρμόζονται είτε απευθείας από την Επιτροπή, ή έμμεσα, από οντότητες και πρόσωπα εκτός των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 60 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) συνδρομή για την εκπόνηση και την αξιολόγηση έργων, μεταξύ άλλων από κοινού με την ΕΤΕπ·
- β) υποστήριξη για τη θεσμική ενίσχυση και τη δημιουργία διοικητικής ικανότητας για την αποτελεσματική διαχείριση των ΕΔΕΤ·
- γ) μελέτες που συνδέονται με τις εκθέσεις της Επιτροπής για τα ΕΔΕΤ και την έκθεση για τη συνοχή·

▼B

- δ) μέτρα που συνδέονται με την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή στοιχείων και την εφαρμογή των ΕΔΕΤ, καθώς και μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και τεχνική και διοικητική αρωγή·
- ε) αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομόνων, στατιστικές και μελέτες, που περιλαμβάνουν και μελέτες γενικής φύσεως για την τρέχουσα και μελλοντική λειτουργία των ΕΔΕΤ, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από την ΕΤΕπ,
- στ) μέτρα για τη διάχυση πληροφοριών, την υποστήριξη της δικτύωσης, την υλοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας, την ευαισθητοποίηση και προώθηση της συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών, περιλαμβανομένων και τρίτων χωρών·
- ζ) εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση πληροφορικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, δημοσιονομικού ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης·
- η) δράσεις για τη βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές αξιολόγησης·
- θ) μέτρα σχετικά με τον δημοσιονομικό έλεγχο·
- ι) ενίσχυση της εθνικής και περιφερειακής ικανότητας όσον αφορά τον προγραμματισμό επενδύσεων, την αξιολόγηση αναγκών, την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, κοινών σχεδίων δράσης και μεγάλων έργων, περιλαμβανομένων κοινών πρωτοβουλιών με την ΕΤΕπ·
- ια) διάδοση ορθών πρακτικών προκειμένου να δοθεί βοήθεια τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 και των κεντρικών οργανώσεών τους·
- ιβ) μέτρα αναγνώρισης, προτεραιοποίησης και εφαρμογής διαρθρωτικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων για να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στα κράτη μέλη που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1.

Για να εξασφαλιστεί επαρκής ενημέρωση του ευρέος κοινού και ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνίας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμβάλλουν επίσης στην εταιρική επικοινωνία των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος Κανονισμού.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει κάθε χρόνο, μέσω εκτελεστικών πράξεων, σχέδια σχετικά με τη μορφή των δράσεων που συνδέονται με τα μέτρα που καταγράφονται στην παράγραφο 1, εφόσον προβλέπεται συνδρομή από ΕΔΕΤ.

Άρθρο 59

Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών

1. Με πρωτοβουλία ενός κράτους μέλους, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, ενημέρωσης και επικοινωνίας, δικτύωσης, επίλυσης καταγγελιών και ελέγχου και δημοσιονομικού ελέγχου. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ για την υποστήριξη ενεργειών με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των

▼B

δικαιούχων, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα Ταμεία αυτά. Τα ΕΔΕΤ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ αυτών. Οι ενέργειες της παρούσας παραγράφου δύνανται να αφορούν προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού.

2. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο μπορούν να προσθέτουν ή να εξαιρούν ενέργειες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της τεχνικής συνδρομής κάθε ΕΔΕΤ.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΕΔΕΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ**Άρθρο 60***Καθορισμός των ποσοστών συγχρηματοδότησης**

1. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση προγράμματος καθορίζει το ποσοστό ή τα ποσοστά συγχρηματοδότησης και το ανώτατο ποσό της υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Τα μέτρα τεχνικής συνδρομής που εκτελούνται με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή εξ ονόματός της μπορούν να χρηματοδοτούνται με ποσοστό 100 %.

*Άρθρο 61***Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους**

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «καθαρά έσοδα» νοούνται ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη, όπως τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες για τη χρήση της υποδομής, την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων, ή πληρωμές για υπηρεσίες μείον τυχόν λειτουργικά έξοδα και έξοδα αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού τα οποία προκύπτουν κατά την αντίστοιχη περίοδο. Η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών που επιφέρει η πράξη θεωρείται ως καθαρό έσοδο εκτός αν αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων λειτουργίας.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το επενδυτικό κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του επενδυτικού κόστους.

2. Η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης προς συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ μειώνεται εκ των προτέρων λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα της πράξης να παράγει καθαρά έσοδα σε μια συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς η οποία καλύπτει τόσο την εκτέλεση της πράξης όσο και το διάστημα μετά την ολοκλήρωσή της.

▼B

3. Τα δυνητικά καθαρά έσοδα της πράξης καθορίζονται εκ των προτέρων από μία από τις ακόλουθες μεθόδους που επιλέγει η διαχειριστική αρχή για ένα τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης:

- α) με την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπήν ποσοστού για τον τομέα ή υποτομέα που ισχύει για την πράξη όπως ορίζεται στο παράρτημα V ή σε οποιαδήποτε από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο·
- β) με τον υπολογισμό των μειωμένων καθαρών εσόδων της πράξης, έχοντας υπόψη την ενδεδειγμένη περίοδο αναφοράς για τον τομέα ή υποτομέα η οποία εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη πράξη, την κερδοφορία που αναμένεται κανονικά από την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης, την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, ενδεχομένως, θέματα ισότητας που συνδέονται με τη σχετική ευημερία του οικείου κράτους μέλους ή περιοχής.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις για την τροποποίηση του παραρτήματος V μέσω της προσαρμογής των κατ' αποκοπήν συντελεστών που καθορίζονται σε αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τα ιστορικά δεδομένα και τις δυνατότητες ανάκτησης του κόστους, καθώς και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», κατά περίπτωση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τη θέσπιση κατ' αποκοπή συντελεστών για τους τομείς ή υποτομείς στους τομείς των ΤΠΕ, της ΕΑΚ και της ενεργειακής απόδοσης. Η Επιτροπή κοινοποιεί τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2015.

Επιπροσθέτως, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις για την προσθήκη τομέων ή υποτομέων, συμπεριλαμβανομένων υποτομέων για τους τομείς στο παράρτημα V, οι οποίοι εμπίπτουν στα πλαίσια των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο και λαμβάνουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ.

Όπου εφαρμόζεται η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) μέθοδος, όλα τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση και μετά την ολοκλήρωση της πράξης θεωρείται ότι συνυπολογίζονται με την εφαρμογή του κατ' αποκοπήν ποσοστού και συνεπώς δεν αφαιρούνται εν συνεχεία από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

Όταν ένα κατ' αποκοπή ποσοστό για ένα νέο τομέα ή υποτομέα έχει οριστεί μέσω έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο, η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να εφαρμόσει τη μέθοδο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) για τις νέες πράξεις σε σχέση με τον συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό της μεθόδου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β). Όπου εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος, τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση της πράξης και προκύπτουν από πηγές εσόδων που δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό των δυνητικών καθαρών εσόδων της πράξης, αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

▼B

4. Η μέθοδος με την οποία τα καθαρά έσοδα αφαιρούνται από τη δαπάνη της πράξης που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή, καθορίζεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες.

5. Εναλλακτικά προς την εφαρμογή των μεθόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 1 μπορεί, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, να μειωθεί κατά τη στιγμή της έγκρισης προγράμματος για προτεραιότητα ή μέτρο δυνάμει των οποίων σε όλες τις πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο της εν λόγω προτεραιότητας ή του μέτρου θα μπορούσε να ισχύσει κατ' αποκοπήν ποσοστό σύμφωνα με την παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο α). Η μείωση δεν είναι μικρότερη από το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ανώτατου ποσοστού της ενωσιακής συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται δυνάμει των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο επί το σχετικό κατ' αποκοπήν ποσοστό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο α).

Όπου εφαρμόζεται η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο μέθοδος, όλα τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση και μετά την ολοκλήρωση της πράξης θεωρείται ότι συνυπολογίζονται με την εφαρμογή του μειωμένου ποσοστού συγχρηματοδότησης και συνεπώς δεν αφαιρούνται εν συνεχεία από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

6. Όταν δεν είναι αντικειμενικά εφικτό να καθοριστούν εκ των προτέρων τα έσοδα βάσει μίας εκ των μεθόδων που ορίζονται στις παραγράφους 3 ή 5, τα καθαρά έσοδα που παράγονται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση μιας πράξης ή έως την προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων για το κλείσιμο του προγράμματος όπως καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, αναλόγως του ποια χρονική στιγμή προηγείται, αφαιρούνται από τις δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή.

7. Οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε:

- α) πράξεις ή μέρη πράξεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΚΤ·
- β) πράξεις των οποίων το συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 δεν υπερβαίνει τα EUR 1 000 000·
- γ) επιστρεπτέα συνδρομή με την επιφύλαξη υποχρέωσης πλήρους αποπληρωμής και σε βραβεία·
- δ) τεχνική συνδρομή·
- ε) στήριξη προς ή από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής·
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τυποποιημένων κλιμάκων δαπανών κατά μονάδα προϊόντος·
- ζ) πράξεις που εκτελούνται στο πλαίσιο κοινού σχεδίου δράσης·
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού ΕΓΤΑΑ.

Κατά παρέκκλιση του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει την παράγραφο 5, μπορεί να περιλαμβάνει στη σχετική προτεραιότητα ή μέτρο, πράξεις των οποίων το συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR.

▼B

8. Επιπλέον, οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε πράξεις για τις οποίες η στήριξη δυνάμει του προγράμματος αποτελεί:

α) ενίσχυση de minimis·

β) συμβατή κρατική ενίσχυση στις ΜΜΕ, όπου εφαρμόζεται όριο έντασης της ενίσχυσης ή του ποσού της ενίσχυσης σε σχέση με την κρατική ενίσχυση·

γ) συμβατή κρατική ενίσχυση, όπου έχει πραγματοποιηθεί μεμονωμένη επαλήθευση των χρηματοδοτικών αναγκών δυνάμει της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων.

Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, η διαχειριστική αρχή μπορεί να εφαρμόσει τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 στις ενέργειες που εμπίπτουν στα στοιχεία α) έως γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, εφόσον αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικοί κανόνες για τη στήριξη ΣΔΙΤ από τα ΕΔΕΤ

Άρθρο 62

ΣΔΙΤ

Τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση πράξεων ΣΔΙΤ. Αυτές οι πράξεις ΣΔΙΤ συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 63

Δικαιούχος στο πλαίσιο των πράξεων ΣΔΙΤ

1. Σχετικά με πράξη ΣΔΙΤ και κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 σημείο 10, ο δικαιούχος μπορεί να είναι:

α) είτε ο οργανισμός δημοσίου δικαίου που αρχίζει την πράξη,

β) είτε οργανισμός που διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους («εταίρος του ιδιωτικού τομέα») ο οποίος επιλέγεται ή πρόκειται να επιλεγεί για την εκτέλεση της πράξης.

2. Ο οργανισμός δημοσίου δικαίου που αρχίζει την πράξη μπορεί να προτείνει ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα που πρόκειται να επιλεγεί μετά την έγκριση της πράξης να είναι ο δικαιούχος της στήριξης από τα ΕΔΕΤ. Σε αυτή την περίπτωση, η απόφαση έγκρισης εκδίδεται υπό την προϋπόθεση ότι η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι ο επιλεγείς εταίρος του ιδιωτικού τομέα πληροί και αναλαμβάνει όλες τις αντίστοιχες υποχρεώσεις ενός δικαιούχου δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

3. Ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα που επιλέγεται για την εκτέλεση της πράξης ενδέχεται να αντικατασταθεί ως δικαιούχος όταν αυτό απαιτείται δυνάμει των όρων και προϋποθέσεων της πράξης ΣΔΙΤ ή της χρηματοδοτικής συμφωνίας μεταξύ του εταίρου του ιδιωτικού τομέα και του χρηματοδοτικού ιδρύματος που συγχρηματοδοτεί την πράξη. Στην περίπτωση αυτή ο αντικαταστάτης εταίρος του ιδιωτικού τομέα ή οργανισμός δημοσίου δικαίου καθίσταται δικαιούχος υπό την προϋπόθεση ότι η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι ο αντικαταστάτης εταίρος πληροί και αναλαμβάνει όλες τις αντίστοιχες υποχρεώσεις ενός δικαιούχου δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

▼B

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τη θέσπιση πρόσθετων κανόνων σχετικά με την αντικατάσταση δικαιούχου και τις σχετικές ευθύνες.

5. Η αντικατάσταση δικαιούχου δεν θεωρείται αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος υπό την έννοια του άρθρου 71 παράγραφος 1 στοιχείο β) εάν αυτή τηρεί τους εφαρμοστέους όρους που τίθενται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

*Άρθρο 64***Υποστήριξη πράξεων ΣΔΙΤ**

1. Στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ όπου ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, οι δαπάνες στο πλαίσιο πράξης ΣΔΙΤ που πραγματοποιούνται και καταβάλλονται από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 65 παράγραφος 2, να θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται και καταβάλλονται από τον δικαιούχο και να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής προς την Επιτροπή με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) ο δικαιούχος έχει συνάψει συμφωνία ΣΔΙΤ με εταίρο του ιδιωτικού τομέα·

β) η διαχειριστική αρχή έχει επαληθεύσει ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν από τον δικαιούχο έχουν πληρωθεί από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα και ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και του κράτους μέλους, το πρόγραμμα και τους όρους για την υποστήριξη της πράξης.

2. Πληρωμές προς δικαιούχους για δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής σύμφωνα με τη παράγραφο 1 καταβάλλονται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά προς τον σκοπό αυτό στο όνομα του δικαιούχου.

3. Τα κεφάλαια που καταβάλλονται στο λογαριασμό υπό μεσεγγύηση της παραγράφου 2 χρησιμοποιούνται για πληρωμές σύμφωνα με τη συμφωνία ΣΔΙΤ, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληρωμών σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας ΣΔΙΤ.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων που θα συμπεριληφθούν στις συμφωνίες ΣΔΙΤ, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της παρέκκλισης που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων περί λύσεως της συμφωνίας ΣΔΙΤ και για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ III***Επιλεξιμότητα δαπανών και διάρκεια***Άρθρο 65***Επιλεξιμότητα**

1. Η επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζεται βάσει εθνικών κανόνων, εκτός εάν θεσπίζονται ειδικοί κανόνες είτε στον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανόνες των Ταμείων είτε επί τη βάση αυτών.

▼B

2. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ εφόσον έχει πραγματοποιηθεί από έναν δικαιούχο και έχει πληρωθεί το διάστημα από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος στην Επιτροπή ή από την 1η Ιανουαρίου 2014, αναλόγως του ποια ημερομηνία προηγείται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπροσθέτως, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, εάν η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται πράγματι από τον οργανισμό πληρωμής από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Ιανουαρίου 2022.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι δαπάνες για την ΠΑΝ είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013.

4. Σε περίπτωση επιστροφής δαπανών βάσει των διατάξεων του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ), οι ενέργειες που συνιστούν τη βάση επιστροφής δαπανών πρέπει να έχουν εκτελεστεί κατά το διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, η ημερομηνία έναρξης όσον αφορά τις επιστρεφόμενες δαπάνες βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ) για δράσεις στο πλαίσιο της ΠΑΝ είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013.

6. Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος, ανεξάρτητα αν ο δικαιούχος έχει εκτελέσει όλες τις σχετικές πληρωμές.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων επιλεξιμότητας που ορίζει το άρθρο 58 για την τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

8. Η παρούσα παράγραφος ισχύει για πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την εφαρμογή τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 61 παράγραφοι 1 έως 6.

Η επιλέξιμη δαπάνη της προς συγχρηματοδότηση πράξης από τα ΕΔΕΤ μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έγκρισης της πράξης και που παρήχθησαν άμεσα μόνον κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος. Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του κόστους.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στα εξής:

- α) τεχνική συνδρομή,
- β) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής,
- γ) επιστρεπτέα συνδρομή με την επιφύλαξη υποχρέωσης πλήρους αποπληρωμής,
- δ) βραβεία,
- ε) πράξεις που υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις,
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια υποστήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσών ή κόστους κατά μονάδα τυποποιημένης κλίμακας, με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,

▼B

- ζ) πράξεις που υλοποιούνται σύμφωνα με κοινό σχέδιο δράσης με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού ΕΓΤΑΑ, ή
- θ) πράξεις για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του άρθρου 61, κάθε πληρωμή που λαμβάνει ο δικαιούχος απορρέουσα από συμβατικό όρο για παράβαση συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ του δικαιούχου και τρίτου μέρους ή τρίτων μερών ή που προέκυψε συνεπεία της απόσυρσης προσφοράς τρίτου μέρους το οποίο επελέγη σύμφωνα με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις (κατάθεση) δεν θεωρείται έσοδο και δεν αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

9. Δαπάνη η οποία καθίσταται επιλέξιμη λόγω της τροποποίησης του προγράμματος είναι επιλέξιμη μόνο από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τροποποίησης στην Επιτροπή ή, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 96 παράγραφος 11, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης τροποποίησης του προγράμματος.

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν από το πρώτο εδάφιο.

10. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 9, οι ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου επιλεξιμότητας μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ.

11. Μια πράξη μπορεί να χρηματοδοτηθεί από ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ ή από ένα ή περισσότερα προγράμματα και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η δαπάνη που περιλαμβάνεται σε αίτηση πληρωμής για επιστροφή από ένα ΕΔΕΤ δεν λαμβάνει υποστήριξη από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο της Ένωσης, ούτε χρηματοδοτείται από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου προγράμματος.

*Άρθρο 66***Μορφές υποστήριξης**

Τα ΕΔΕΤ χρησιμοποιούνται για να παρέχουν υποστήριξη υπό μορφή επιχορηγήσεων, βραβείων, επιστρεπτέας συνδρομής, μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής ή συνδυασμού των ανωτέρω.

Σε περίπτωση επιστρεπτέας συνδρομής, το ποσό της επιστραφείσας υποστήριξης στον φορέα που τη χορήγησε ή σε άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, εγγράφεται σε χωριστό λογαριασμό ή διαχωρίζεται με λογιστικούς κωδικούς και επαναχρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό ή σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος.

*Άρθρο 67***Μορφές επιχορηγήσεων και επιστρεπτέας συνδρομής**

1. Οι επιχορηγήσεις και η επιστρεπτέα συνδρομή μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν μαζί με, κατά περίπτωση, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης·

▼B

- β) τυποποιημένες κλίμακες κόστους κατά μονάδα·
- γ) κατ' αποκοπήν ποσών που δεν υπερβαίνουν τις 100 000 EUR δημόσιας συμμετοχής
- δ) κατ' αποκοπήν χρηματοδότησης που καθορίζεται με την εφαρμογή ενός ποσοστού σε μια ή περισσότερες προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι πρόσθετες μορφές επιχορηγήσεων και οι μέθοδοι υπολογισμού μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΤΘΑ.

3. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 εναλλακτικές είναι δυνατόν να συνδυαστούν μόνο όταν καθεμία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία δαπανών ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος μιας πράξης ή διαδοχικών σταδίων μιας πράξης.

4. Όταν μια πράξη ή ένα έργο που αποτελεί μέρος μιας πράξης υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, εφαρμόζεται μόνο το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1. Όταν η δημόσια σύμβαση στο πλαίσιο μιας πράξης ή έργου που αποτελεί μέρος πράξης περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών, μπορούν να εφαρμοστούν όλες οι εναλλακτικές εφαρμογές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Οι δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 καθορίζονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) μιας δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού που βασίζεται σε:

- i) στατιστικά δεδομένα ή άλλες αντικειμενικές πληροφορίες· ή
- ii) επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα του κάθε δικαιούχου· ή
- iii) στην εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων·

β) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, κατ' αποκοπήν ποσών και κατ' αποκοπήν ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·

γ) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, εφάπαξ ποσών και κατ' αποκοπήν ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλα συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·

δ) βάσει ποσοστών που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·

ε) με ειδική μεθοδολογία για τον καθορισμό των ποσών που ορίζονται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

6. Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους υποστήριξης για κάθε πράξη παραθέτει την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της επιχορήγησης.

Άρθρο 68

Κατ' αποκοπήν χρηματοδότηση έμμεσων δαπανών και δαπανών προσωπικού για επιχορηγήσεις και επιστρεπτέα συνδρομή

1. Όταν η υλοποίηση μιας πράξης συνεπάγεται έμμεσες δαπάνες, αυτές μπορούν να υπολογιστούν ως κατ' αποκοπήν ποσοστό με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) κατ' αποκοπήν ποσοστό έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών, υπό τη προϋπόθεση ότι το ποσοστό υπολογίζεται βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού ή μιας μεθόδου που εφαρμόζεται στο πλαίσιο συστημάτων για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·
- β) κατ' αποκοπήν ποσοστό έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού χωρίς να απαιτείται τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή·
- γ) κατ' αποκοπήν ποσοστό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών βάσει των υφιστάμενων μεθόδων και των αντίστοιχων ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, σχετικά με το κατ' αποκοπήν ποσό και τις σχετικές μεθόδους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού των δαπανών προσωπικού που σχετίζονται με την εκτέλεση μιας πράξης, η εφαρμοστέα ωριαία αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται διαιρώντας τις τελευταίες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης με 1 720 ώρες.

Άρθρο 69

Ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τις επιχορηγήσεις και επιστρεπτέα συνδρομή

1. Οι εισφορές σε είδος υπό μορφή παροχής εργασιών, αγαθών, υπηρεσιών, γης και ακινήτων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί πληρωμή που να τεκμηριώνεται με τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, μπορεί να συνιστούν επιλέξιμη δαπάνη, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτρέπουν οι κανόνες επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ και του προγράμματος και πληρούνται όλα τα κατωτέρω κριτήρια:

- α) η δημόσια υποστήριξη που καταβάλλεται για την πράξη που περιλαμβάνει εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη, εξαιρουμένων των εισφορών σε είδος, κατά την περάτωση της πράξης·
- β) η αξία που αποδίδεται στις εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τις δαπάνες που είναι γενικά αποδεκτές στην εν λόγω αγορά·
- γ) η αξία και η χορήγηση της συνεισφοράς μπορεί να αποτιμηθεί και να επαληθευθεί ανεξάρτητα·

▼B

- δ) στην περίπτωση παροχής γης ή ακινήτων, μπορεί να πραγματοποιηθεί πληρωμή σε μετρητά για τους σκοπούς σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ετήσιου ονομαστικού ύψους που δεν υπερβαίνει την μία νομισματική μονάδα του κράτους μέλους·
- ε) στην περίπτωση εισφορών σε είδος υπό μορφή άμισθης εργασίας, η αξία της εν λόγω εργασίας αποτιμάται με βάση τον επαληθευμένο χρόνο εργασίας και τον συντελεστή αμοιβής για ισοδύναμη εργασία.

Η αξία της γης ή των ακινήτων που αναφέρεται στο στοιχείο δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα και δεν υπερβαίνει το όριο της παραγράφου 3 στοιχείο β).

2. Η απόσβεση κόστους μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση πλήρωσης των ακόλουθων όρων:

- α) επιτρέπεται από τους κανόνες επιλεξιμότητας του προγράμματος·
- β) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με παραστατικά που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια για επιλέξιμες δαπάνες, όταν επιστρέφεται με τη μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- γ) οι δαπάνες αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υποστήριξης της πράξης·
- δ) οι δημόσιες επιχορηγήσεις δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά των αποσβεσμένων στοιχείων ενεργητικού.

3. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ και από το ποσό στήριξης που μεταφέρεται από το Ταμείο Συνοχής στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» όπως αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6:

- α) τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης·
- β) η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης για ποσό που υπερβαίνει το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος·
- γ) φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

*Άρθρο 70***Επιλεξιμότητα πράξεων βάσει της γεωγραφικής θέσης**

1. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 3, και των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, υλοποιούνται στην περιοχή προγράμματος.

2. Η διαχειριστική αρχή δύναται να αποδεχθεί την εφαρμογή μιας πράξης εκτός της περιοχής του προγράμματος, αλλά στο εσωτερικό της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) η πράξη είναι προς όφελος της περιοχής του προγράμματος·

▼B

β) το συνολικό ποσό που χορηγείται βάσει του προγράμματος στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος δεν υπερβαίνει το 15 % της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ σε επίπεδο προτεραιότητας, ή για το ΕΓΤΑΑ, το 5 % της συνδρομής του Ταμείου σε επίπεδο προγράμματος·

γ) η επιτροπή παρακολούθησης έχει εγκρίνει την πράξη ή τους τύπους των εξεταζόμενων πράξεων·

δ) οι υποχρεώσεις των αρχών που είναι υπεύθυνες για το πρόγραμμα σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της πράξης τηρούνται από τις αρχές που είναι υπεύθυνες για το πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου χρηματοδοτείται η εν λόγω πράξη ή συνάπτουν συμφωνίες με τις αρχές της περιοχής στην οποία υλοποιείται η πράξη.

3. Για πράξεις που αφορούν τεχνική συνδρομή ή δραστηριότητες προβολής, οι δαπάνες μπορούν να πραγματοποιηθούν εντός της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) και οι υποχρεώσεις σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της εν λόγω πράξης.

4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις πράξεις που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ.

*Άρθρο 71***Διάρκεια των πράξεων**

1. Για μια πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση επιστρέφεται η συνεισφορά των ΕΔΕΤ, εάν εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση, υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος·

β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα·

γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

Τα αχρεωστήτως καταβαλλόμενα ποσά για την εν λόγω πράξη ανακτώνται από το κράτος μέλος αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν το οριζόμενο στο πρώτο εδάφιο χρονικό περιθώριο σε τρία έτη όταν πρόκειται για περιπτώσεις διατήρησης επενδύσεων ή θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν από ΜΜΕ.

▼B

2. Πράξη που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις επιστρέφει τη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ εάν, εντός 10 ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο, η παραγωγική δραστηριότητα μεταφέρεται εκτός της Ένωσης, με την εξαίρεση της περίπτωσης ο δικαιούχος να είναι ΜΜΕ. Όταν η συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ λαμβάνει τη μορφή κρατικής ενίσχυσης, η περίοδος των 10 ετών αντικαθίσταται από την ισχύουσα προθεσμία σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

3. Πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα άλλα ΕΔΕΤ οι οποίες δεν συνιστούν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις επιστρέφουν τη συνεισφορά από το Ταμείο μόνο όταν υπόκεινται σε υποχρέωση διατήρησης μιας επένδυσης βάσει των εφαρμοστέων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και υπόκεινται σε εκχώρηση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εντός της περιόδου που ορίζεται στους εν λόγω κανόνες.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις συνεισφορές σε ή από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή προς κάθε πράξη η οποία επιφέρει διακοπή μιας παραγωγικής δραστηριότητας εξαιτίας μη δόλιας πτώχευσης.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι δικαιούχοι επενδυτικής ενίσχυσης και, μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πράξης, καθίστανται επιλέξιμοι για να λάβουν και λαμβάνουν υποστήριξη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όταν η εν λόγω επένδυση συνδέεται άμεσα με τον τύπο δραστηριότητας που κρίνεται ως επιλέξιμη για υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου**Άρθρο 72***Γενικές αρχές των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου**

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, συνίστανται από τα ακόλουθα:

- α) περιγραφή των αρμοδιοτήτων κάθε φορέα που εμπλέκεται σε θέματα διαχείρισης και ελέγχου και κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό του κάθε φορέα·
- β) τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και στο εσωτερικό των εν λόγω φορέων·
- γ) διαδικασίες για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δηλούμενων δαπανών·

▼B

- δ) πληροφορικά συστήματα για την λογιστική, την αποθήκευση και διαβίβαση δημοσιονομικών δεδομένων και δεδομένων για τους δείκτες, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων·
- ε) συστήματα για τη σύνταξη εκθέσεων και την παρακολούθηση, όταν ο αρμόδιος φορέας αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο φορέα·
- στ) ρυθμίσεις για το λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- ζ) συστήματα και διαδικασίες για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου·
- η) την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μαζί με τους ενδεχόμενους τόκους υπερημερίας.

*Άρθρο 73***Ευθύνες που απορρέουν από την επιμερισμένη διαχείριση**

Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευθύνες τους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

*Άρθρο 74***Ευθύνες των κρατών μελών**

1. Τα κράτη μέλη τηρούν τις υποχρεώσεις διαχείρισης, ελέγχου και λογιστικού ελέγχου και αναλαμβάνουν τις συνακόλουθες ευθύνες που ορίζονται στους κανόνες της επιμερισμένης διαχείρισης που περιλαμβάνονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων τους θεσπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των ειδικών κανόνων Ταμείου και ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τίθενται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ. Την ευθύνη για το πεδίο εφαρμογής, τους κανόνες και τις διαδικασίες που σχετίζονται με αυτές τις ρυθμίσεις αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο. Τα κράτη μέλη εξετάζουν, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τις καταγγελίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτών. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω εξέτασης κατόπιν σχετικού αιτήματος.
4. Όλες οι επίσημες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής πραγματοποιούνται με τη χρήση συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνεται το σύστημα αυτό. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Άρθρο 75

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, μεταξύ των οποίων πληροφορίες σχετικά με τον διορισμό των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την διαχείριση και τον έλεγχο, τα έγγραφα που παρέχονται κατ' έτος από τους ορισθέντες φορείς σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, τις εκθέσεις ελέγχου, τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και τους ελέγχους που διενεργούνται από εθνικούς φορείς και φορείς της Ένωσης, ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία είναι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια εφαρμογής των προγραμμάτων.

2. Υπάλληλοι της Επιτροπής ή επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να διενεργούν επιτόπιους δημοσιονομικούς ελέγχους ή επαληθεύσεις μετά από προειδοποίηση τουλάχιστον 12 εργάσιμων ημερών στην αρμόδια εθνική αρχή, εκτός από επείγουσες περιπτώσεις. Η Επιτροπή, σεβόμενη την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη αποφυγής περιττών αλληλοεπικαλύψεων των λογιστικών ελέγχων ή των επαληθεύσεων που διενεργούν τα κράτη μέλη, το επίπεδο κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την ανάγκη ελαχιστοποίησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Το πεδίο εφαρμογής αυτών των λογιστικών ελέγχων μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή ενός μέρους τους και αξιολόγηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης πράξεων ή προγραμμάτων. Σε αυτούς τους ελέγχους ή τις επαληθεύσεις μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι του κράτους μέλους.

Οι υπάλληλοι ή οι επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής, οι οποίοι είναι δεόντως εξουσιοδοτημένοι να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους ή επαληθεύσεις, έχουν πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα αρχεία, έγγραφα και μεταδεδομένα, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσής τους, τα οποία αφορούν τις συγχρηματοδοτούμενες από τα ΕΔΕΤ δαπάνες ή τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Τα κράτη μέλη παρέχουν αντίγραφα αυτών των αρχείων, εγγράφων και δεδομένων στην Επιτροπή μετά από σχετικό αίτημα.

Οι αρμοδιότητες που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο δεν θίγουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που επιφυλάσσουν ορισμένες πράξεις για υπαλλήλους που ορίζονται ειδικά από την εθνική νομοθεσία. Υπάλληλοι και επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής δεν συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατ' οίκον επισκέψεις ή στις επίσημες ανακρίσεις ατόμων στα πλαίσια διαδικασιών βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Εντούτοις, οι εν λόγω υπάλληλοι και επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποκτώνται με αυτόν τον τρόπο χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες των εθνικών δικαστηρίων και τηρώντας πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα των σχετικών υποκειμένων δικαίου.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων του διαχείρισης και ελέγχου ή την ορθότητα των δαπανών σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΤΙΤΛΟΣ IX

**ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ,
ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Δημοσιονομική διαχείριση**Άρθρο 76***Δεσμεύσεις του προϋπολογισμού**

Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού που αφορούν το αποθεματικό επίδοσης σε κάθε πρόγραμμα εγγράφονται χωριστά από το υπόλοιπο κονδύλι του προγράμματος.

►C1 Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός προγράμματος συνιστά την απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 84 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού ◄ και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, νομική ανάληψη υποχρέωσης κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

Για κάθε πρόγραμμα, οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού για την πρώτη δόση έπεται της έγκρισης του προγράμματος από την Επιτροπή.

Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού για τις επόμενες δόσεις πραγματοποιούνται από την Επιτροπή πριν από την 1η Μαΐου κάθε έτους με βάση την απόφαση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, εκτός εάν εφαρμόζεται το άρθρο 16 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Μετά την εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 22, σε περίπτωση που κάποιες προτεραιότητες δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, η Επιτροπή αποδεσμεύει, κατά περίπτωση, τις αντίστοιχες πιστώσεις που έχουν δεσμευθεί για τα οικεία προγράμματα ως τμήμα του αποθεματικού επίδοσης και τις διαθέτει και πάλι για τα προγράμματα για τα οποία η χρηματοδότηση αυξάνει λόγω της τροποποίησης που ενέκρινε η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 5.

*Άρθρο 77***Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές**

1. Οι πληρωμές εκ μέρους της Επιτροπής της συνεισφοράς των ΕΔΕΤ σε κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού και με την επιφύλαξη των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Κάθε πληρωμή καταλογίζεται στις παλαιότερες ανοικτές πιστώσεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του σχετικού Ταμείου.

2. Πληρωμές που αφορούν αναλήψεις υποχρεώσεων του αποθεματικού επίδοσης δεν πραγματοποιούνται πριν από την τελική κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφοι 3 και 4.

3. Οι πληρωμές έχουν τη μορφή προχρηματοδότησης, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής του τελικού υπολοίπου.

▼B

4. Για μορφές υποστήριξης βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ) και δ) και βάσει των άρθρων 68 και 69, οι δαπάνες που υπολογίζονται στην εφαρμοζόμενη βάση θεωρούνται επιλέξιμη δαπάνη.

*Άρθρο 78***Κοινοί κανόνες για τον υπολογισμό των ενδιάμεσων πληρωμών και της πληρωμής του τελικού υπολοίπου**

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο προβλέπουν κανόνες για τον υπολογισμό του ποσού το οποίο επιστρέφεται υπό μορφή ενδιάμεσων πληρωμών και της πληρωμής του τελικού υπολοίπου. Το ποσό αυτό αποτελεί συνάρτηση του ειδικού συντελεστή συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στην επιλέξιμη δαπάνη.

*Άρθρο 79***Αίτηση πληρωμής**

1. Η ειδική διαδικασία και τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται για τις αιτήσεις πληρωμών σε σχέση με κάθε ΕΔΕΤ καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Η αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή παρέχει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στην Επιτροπή για την τήρηση λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

*Άρθρο 80***Χρήση του ευρώ**

Τα ποσά που ορίζονται στα προγράμματα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, οι προβλέψεις δαπανών, οι δηλώσεις δαπανών, οι αιτήσεις πληρωμής, οι λογαριασμοί και οι δαπάνες που αναφέρονται στις ετήσιες και τελικές εκθέσεις υλοποίησης εκφράζονται σε ευρώ.

*Άρθρο 81***Πληρωμή της αρχικής προκαταβολής**

1. Μετά την έκδοση από την Επιτροπή της απόφασης έγκρισης του προγράμματος, η Επιτροπή καταβάλλει ένα αρχικό ποσό προκαταβολής για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού. Το ποσό της αρχικής προκαταβολής καταβάλλεται σε δόσεις, ανάλογα με τις δημοσιονομικές ανάγκες. Το ποσό των δόσεων καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Η αρχική προχρηματοδότηση χρησιμοποιείται μόνο για πληρωμές στους δικαιούχους κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Διατίθεται άμεσα στον αρμόδιο φορέα γι' αυτόν τον σκοπό.

*Άρθρο 82***Εκκαθάριση της αρχικής προχρηματοδότησης**

Το ποσό που καταβάλλεται ως αρχική προχρηματοδότηση διαγράφεται εξ ολοκλήρου από τους λογαριασμούς της Επιτροπής το αργότερο κατά το κλείσιμο του προγράμματος.

Άρθρο 83

Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής

1. Ο κύριος διατάκτης, κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, μπορεί να διακόπτει την προθεσμία πληρωμής για μια αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για ανώτατη περίοδο έξι μηνών, εάν:

α) με βάση τα στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από έναν εθνικό ή φορέα της Ένωσης δημοσιονομικού ελέγχου, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις σημαντικών ανεπαρκειών στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·

β) ο κύριος διατάκτης οφείλει να διενεργεί πρόσθετες επαληθεύσεις όταν περιέρχονται σε γνώση του εν λόγω διατάκτη πληροφορίες ότι οι δαπάνες που περιέχονται σε μια αίτηση πληρωμής συνδέονται με σοβαρή παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες·

γ) δεν υποβάλλεται ένα από τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν για παράταση της περιόδου διακοπής κατά τρεις μήνες περαιτέρω.

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ μπορεί να θεσπίσουν ειδικές βάσεις για διακοπή των πληρωμών που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες που έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, οι οποίες είναι αναλογικές και λαμβάνουν υπόψη τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

2. Ο κύριος διατάκτης περιορίζει τη διακοπή στο μέρος της δαπάνης που καλύπτεται από την αίτηση πληρωμής την οποία αφορούν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, εκτός εάν δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του μέρους των δαπανών που επηρεάζεται. Ο κύριος διατάκτης ενημερώνει γραπτώς το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή άμεσα για τον λόγο της διακοπής και ζητά από αυτά να διορθώσουν την κατάσταση. Ο κύριος διατάκτης τερματίζει τη διακοπή της προθεσμίας πληρωμής μόλις ληφθούν τα αναγκαία μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

Άρθρο 84

Προθεσμία εξέτασης και αποδοχής λογαριασμών από την Επιτροπή

Έως τις 31 Μαΐου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζει διαδικασίες για την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών και ενημερώνει το κράτος μέλος εάν αποδέχεται ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς με βάση τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Άρθρο 85

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή πραγματοποιεί τις δημοσιονομικές διορθώσεις ακυρώνοντας συνολικά ή εν μέρει τη συνεισφορά της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα και προβαίνοντας σε ανάκτηση από το κράτος μέλος, με στόχο να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησης από την Ένωση δαπάνης η οποία συνιστά παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου.

2. Παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου συνεπάγεται δημοσιονομική διόρθωση μόνο σε σχέση με δαπάνες που έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή και εάν συντρέχει ένας από τους ακόλουθους όρους:

α) η παράβαση επηρέασε την επιλογή μιας πράξης από τον αρμόδιο φορέα για τη χορήγηση συνδρομής από τα ΕΔΕΤ ή, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατό να επιβεβαιωθεί η εν λόγω επίπτωση, υφίσταται όμως προφανής κίνδυνος η παράβαση να είχε αυτό το αποτέλεσμα·

β) η εν λόγω παράβαση επηρέασε το ποσό της δαπάνης που δηλώθηκε για επιστροφή από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ακριβώς η δημοσιονομική επίπτωση, υφίσταται όμως προφανής κίνδυνος η παράβαση να είχε αυτό το αποτέλεσμα.

3. Αποφασίζοντας για δημοσιονομική διόρθωση βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης του εφαρμοστέου δικαίου και τις σχετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων.

4. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Αποδέσμευση

Άρθρο 86

Αρχές

1. Όλα τα προγράμματα υπόκεινται σε διαδικασία αποδέσμευσης που θεσπίστηκε βάσει της αρχής ότι τα ποσά που συνδέονται με μια αποδέσμευση τα οποία δεν καλύπτονται από προχρηματοδότηση ή αίτηση πληρωμής εντός καθορισμένης περιόδου αποδεσμεύονται, συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων πληρωμής οι οποίες είτε ολόκληρες είτε τμηματικώς υπόκεινται σε διακοπή της προθεσμίας πληρωμής ή σε ανάκληση πληρωμών.

2. Η ανάληψη υποχρέωσης που αφορά το τελευταίο έτος της περιόδου αποδεσμεύεται σύμφωνα με τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται για το κλείσιμο των προγραμμάτων.

▼B

3. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων προσδιορίζουν την ακριβή εφαρμογή του κανόνα αποδέσμευσης για κάθε ΕΔΕΤ.
4. Τυχόν μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων που παραμένει ανοικτό αποδεσμεύεται, εάν δεν υποβληθεί στην Επιτροπή κάποιο από τα έγγραφα που απαιτούνται για το κλείσιμο εντός των προθεσμιών που ορίζουν οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο.
5. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού που αφορούν το αποθεματικό επίδοσης υπόκεινται σε διαδικασία αποδέσμευσης σύμφωνα με την παράγραφο 4.

*Άρθρο 87***Εξαίρεση από την αποδέσμευση**

1. Από το ποσό το οποίο αφορά η αποδέσμευση αφαιρούνται τα ποσά που ισούνται με το τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για το οποίο:
  - α) οι πράξεις αναστέλλονται με δικαστική διαδικασία ή με διοικητική ένσταση που έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα ή
  - β) δεν κατέστη δυνατό να υποβληθεί αίτηση πληρωμής για λόγους ανωτέρας βίας που επηρέασαν σοβαρά την υλοποίηση ολόκληρου ή μέρους του προγράμματος.

Οι εθνικές αρχές που ισχυρίζονται την ύπαρξη ανωτέρας βίας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) αποδεικνύουν τις άμεσες επιπτώσεις της ανωτέρας βίας στην υλοποίηση ολόκληρου ή μέρους του προγράμματος.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β) του πρώτου εδαφίου, η μείωση του ποσού μπορεί να ζητηθεί μία φορά, εάν η διάρκεια της αναστολής ή της κατάστασης ανωτέρας βίας διήρκεσε λιγότερο από ένα έτος, ή να ζητηθεί για αριθμό περιπτώσεων που αντιστοιχούν στη διάρκεια της κατάστασης ανωτέρας βίας ή στον αριθμό των ετών μεταξύ της ημερομηνίας της δικαστικής ή διοικητικής απόφασης που ανέστειλε την υλοποίηση της πράξης και της ημερομηνίας έκδοσης της οριστικής δικαστικής ή διοικητικής απόφασης.

2. Το κράτος μέλος αποστέλλει στην Επιτροπή, έως τις 31 Ιανουαρίου, στοιχεία για τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) εξαιρέσεις για το ποσό που έπρεπε να δηλωθεί μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους.

*Άρθρο 88***Διαδικασία**

1. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή όποτε υπάρχει κίνδυνος εφαρμογής του κανόνα αποδέσμευσης βάσει του άρθρου 86.
2. Βάσει των πληροφοριών που έχει λάβει έως τις 31 Ιανουαρίου, η Επιτροπή ανακοινώνει στο κράτος μέλος και στη διαχειριστική αρχή το ποσό της αποδέσμευσης που προκύπτει από τις εν λόγω πληροφορίες.
3. Το κράτος μέλος έχει προθεσμία δύο μηνών να αποδεχθεί το ποσό που πρόκειται να αποδεσμευτεί ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

▼B

4. Το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης που αποτυπώνει για το εξεταζόμενο οικονομικό έτος το μειωμένο ποσό της υποστήριξης για μία ή περισσότερες προτεραιότητες του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή ανά Ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση. Εάν δεν το πράξει, η Επιτροπή αναθεωρεί το σχέδιο χρηματοδότησης μειώνοντας τη συνεισφορά των ΕΔΕΤ για το εξεταζόμενο οικονομικό έτος. Η μείωση αυτή κατανέμεται σε κάθε προτεραιότητα αναλογικά.

5. Η Επιτροπή τροποποιεί την απόφαση για την έγκριση του προγράμματος με εκτελεστικές πράξεις, το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΣΤΟ ΕΤΠΑ, ΤΟ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ****ΤΙΤΛΟΣ Ι****ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ***ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι**Αποστολή, στόχοι και γεωγραφική κάλυψη της στήριξης**Άρθρο 89***Αποστολή και στόχοι**

1. Τα Ταμεία συμβάλλουν στην ανάπτυξη και προώθηση των δράσεων της Ένωσης που οδηγούν στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της, σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ.

Οι στηριζόμενες από τα Ταμεία δράσεις συμβάλλουν επίσης στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

2. Χάριν της αποστολής της παραγράφου 1, επιδιώκονται οι ακόλουθοι επιμέρους στόχοι:

α) Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία και

β) Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ.

*Άρθρο 90***Στόχος Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση**

1. Τα διαρθρωτικά ταμεία υποστηρίζουν τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση σε όλες τις περιφέρειες που αντιστοιχούν στο επίπεδο 2 της κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων («επίπεδο NUTS 2») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 και τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 105/2007.

2. Οι πόροι για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση κατανέμονται μεταξύ των ακόλουθων τριών κατηγοριών περιφερειών επιπέδου NUTS 2:

▼B

- α) στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κατώτερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27·
- β) στις περιφέρειες μετάβασης με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μεταξύ του 75 % και του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27·
- γ) στις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ ανώτερο του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.

Η ταξινόμηση των περιφερειών σε μια από τις τρεις κατηγορίες περιφερειών καθορίζεται με βάση τον τρόπο με τον οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κάθε περιφέρειας, που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2007 έως 2009, σχετίζεται με το μέσο ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

3. Το Ταμείο Συνοχής υποστηρίζει τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ), που μετράται σε ΜΑΔ και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2008 έως 2010, κατώτερο του 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

Τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη το 2013, αλλά με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27, όπως υπολογίζεται βάσει του πρώτου εδαφίου, λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική και ειδική βάση.

4. Αμέσως μόλις τεθεί σε ισχύ ο παρών κανονισμός, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη στην οποία ορίζεται κατάλογος των περιφερειών οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για τις τρεις κατηγορίες περιφερειών βάσει της παραγράφου 2 και των κρατών μελών που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3. Ο κατάλογος αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

5. Το 2016 η Επιτροπή επανεξετάζει την επιλεξιμότητα των κρατών μελών για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής βάσει των στοιχείων της Ένωσης για το ΑΕΕ της περιόδου 2012 έως 2014 για την ΕΕ-27. Τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27 καθίσταται για πρώτη φορά επιλέξιμα για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής και τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % και που ήταν επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής χάνουν την επιλεξιμότητα και λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική και ειδική βάση.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ II**Δημοσιονομικό πλαίσιο**Άρθρο 91***Πόροι για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή**

1. Οι πόροι για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή που διατίθενται για δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων για την περίοδο 2014 έως 2020 ανέρχονται σε 325 145 694 739 EUR σε τιμές 2011, σύμφωνα με την ετήσια ανάλυση που παρουσιάζεται στο παράρτημα VI, εκ των οποίων 322 145 694 739 EUR είναι το συνολικό ποσό πόρων που διατίθενται για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και 3 000 000 000 EUR αποτελεί ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για

▼B

την. Για τον σκοπό του προγραμματισμού και τη συνακόλουθη ενσωμάτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης, το ποσό των πόρων για οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή υπόκειται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή 2 % ετησίως.

2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, που ορίζει την ετήσια κατανομή των συνολικών πόρων για τα κονδύλια ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, καθώς και την ετήσια κατανομή των πόρων από το ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την ΠΑΝ ανά κράτος μέλος μαζί με τον κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που ορίζονται στα παραρτήματα VII και VIII αντίστοιχα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 92 παράγραφος 8.

3. Το 0,35 % των συνολικών πόρων, κατόπιν αφαίρεσης της στήριξης για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6 και της ενίσχυσης για τους απόρους που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 7, διατίθεται σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

*Άρθρο 92***Πόροι για το στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και το στόχο για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία**

1. Οι πόροι για το στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση ανέρχονται στο 96,33 % των συνολικών πόρων (δηλ. συνολικά σε 313 197 435 409 EUR) και κατανέμονται ως εξής:

- α) 52,45 % (δηλ. σύνολο 164 279 015 916 EUR) στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·
- β) 10,24 % (δηλ. σύνολο 3 208 931 311 EUR) στις περιφέρειες μετάβασης·
- γ) 15,67 % (δηλ. σύνολο 49 084 308 755 EUR) στις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·
- δ) 21,19 % (δηλ. σύνολο 66 362 384 703 EUR) στα κράτη μέλη που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής·
- ε) 0,44 % (δηλ. σύνολο 1 386 794 724 EUR) ως πρόσθετη χρηματοδότηση για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ και τις περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσαρμογής του 1994.

2. Επιπλέον των ποσών που αναφέρονται στο άρθρο 91 και στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, για τα έτη 2014 και 2015, διατίθεται περαιτέρω ποσό 94 200 000 EUR και 92 400 000 EUR αντίστοιχα, όπως ορίζεται στις «συμπληρωματικές προσαρμογές» του παραρτήματος VII. Τα εν λόγω ποσά καθορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 91 παράγραφος 2.

►C1 3. Το 2016, στην τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, η Επιτροπή αναθεωρεί τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση για

▼B

κάθε κράτος μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 16 του παραρτήματος VII, με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία και, για τα κράτη μέλη που έχουν φθάσει το ανώτατο όριο, με βάση τη σύγκριση μεταξύ του σωρευμένου εθνικού ΑΕγχΠ της περιόδου 2014 – 2015 και του σωρευμένου εθνικού ΑΕγχΠ κατά την ίδια περίοδο με βάση τις εκτιμήσεις του 2012, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παραρτήματος VII. Σε περίπτωση που η σωρευτική απόκλιση των αναθεωρημένων χορηγήσεων από τις συνολικές χορηγήσεις υπερβαίνει το $\pm 5\%$, οι συνολικές χορηγήσεις προσαρμόζονται αντιστοίχως. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, οι προσαρμογές καταμερίζονται ισόποσα ◀ κατά την περίοδο 2017 - 2020 και τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του δημοσιονομικού πλαισίου τροποποιούνται αναλόγως. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών, είτε θετικό είτε αρνητικό, δεν υπερβαίνει τα 4 000 000 000 EUR. Μετά την τεχνική προσαρμογή, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, εγκρίνει απόφαση που καθορίζει αναθεωρημένη ετήσια κατανομή των συνολικών πόρων για κάθε κράτος μέλος.

4. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι επαρκείς επενδύσεις στοχεύουν στην απασχόληση των νέων, την κινητικότητα της εργασίας, τη γνώση, την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της φτώχειας, το μερίδιο των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων που διατίθενται για τον προγραμματισμό επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, που διατίθενται για το ΕΚΤ σε κάθε κράτος μέλος δεν είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής του ΕΚΤ για το εν λόγω κράτος μέλος όπως ορίζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα για τη σύγκλιση και την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση για την περίοδο 2007-2013. Σε αυτό το ποσοστό προστίθεται ένα επιπλέον ποσό για κάθε κράτος μέλος, που καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παράρτημα IX, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μερίδιο του ΕΚΤ ως ποσοστό του συνόλου των συνδυασμένων πόρων των Ταμείων σε επίπεδο Ένωσης, εξαιρουμένης της στήριξης από το Ταμείο Συνοχής για τις υποδομές μεταφορών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», που αναφέρεται στην παράγραφο 6 και την στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία για την ενίσχυση των απόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 7, στα κράτη μέλη δεν είναι μικρότερη από 23,1 %. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι επενδύσεις που προβλέπονται από το ΕΚΤ για την ΠΑΝ θεωρείται ότι ανήκουν στο μερίδιο των διαρθρωτικών ταμείων που χορηγείται στο ΕΚΤ.

5. Οι πόροι για την ΠΑΝ ανέρχονται σε 3 000 000 000 EUR από το ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την ΠΑΝ και τουλάχιστον σε 3 000 000 000 EUR από στοχοθετημένες επενδύσεις του ΕΚΤ.

6. Το ποσό στήριξης από το Ταμείο Συνοχής που μεταφέρεται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» ανέρχεται σε 10 000 000 000 EUR. Δαπανάται για έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, αποκλειστικά στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη με την οποία καθορίζεται το προς μεταφορά ποσό από τη χορήγηση του Ταμείου Συνοχής σε κάθε κράτος μέλος προς τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» και ορίζεται κατ' αναλογία για το σύνολο της περιόδου. Η κατανομή του Ταμείου Συνοχής για κάθε κράτος μέλος μειώνεται αντίστοιχα.

Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στήριξη από το Ταμείο Συνοχής καταλογίζονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» από τον προϋπολογισμό του 2014.

▼B

Τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» εφαρμόζονται με ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που προκηρύσσονται για έργα που υλοποιούν τα βασικά δίκτυα ή για έργα και οριζόντιες δραστηριότητες που προσδιορίζονται στο μέρος I του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

Οι κανόνες για τον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 εφαρμόζονται στις ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αναφέρονται στο τέταρτο εδάφιο. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016, η επιλογή επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων πραγματοποιείται τηρώντας τις εθνικές πιστώσεις στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Από την 1η Ιανουαρίου 2017, τα κονδύλια που μεταβιβάζονται στη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» τα οποία δεν έχουν ακόμη δεσμευτεί σε έργο υποδομών μεταφοράς, διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για τη χρηματοδότηση υποδομών μεταφοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

Για την στήριξη των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κρατών μελών, τα οποία μπορεί να αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τον σχεδιασμό έργων επαρκούς ωρίμανσης, ποιότητας ή αμφοτέρων, που έχουν επαρκή προστιθέμενη αξία για την Ένωση, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις υποστηρικτικές δράσεις προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας των δημόσιων διοικήσεων και δημόσιων υπηρεσιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη και εφαρμογή των έργων που παρατίθενται στο μέρος I του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013. Για τη διασφάλιση της υψηλότερης δυνατής απορρόφησης των μεταβιβαζόμενων κονδυλίων σε όλα τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη, η Επιτροπή δύναται να οργανώνει συμπληρωματικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

7. Η στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία για βοήθεια σε άπορους στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» ανέρχεται σε τουλάχιστον 2 500 000 000 EUR και μπορεί να αυξηθεί κατά 1 000 000 000 EUR με την παροχή συμπληρωματικής στήριξης που θα αποφασίσουν τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη που καθορίζει το προς μεταφορά ποσό από τη χορήγηση των διαρθρωτικών ταμείων για βοήθεια των απόρων για το σύνολο της περιόδου σε κάθε κράτος μέλος. Οι πιστώσεις των διαρθρωτικών ταμείων για κάθε κράτος μέλος μειώνονται αντίστοιχα, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία μείωση ανά κατηγορία περιφέρειας.

Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία καταλογίζονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού για την βοήθεια σε άπορους από τον προϋπολογισμό του 2014.

8. Ποσό 330 000 000 EUR από τους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» διατίθεται σε καινοτόμες δράσεις με άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

9. Οι πόροι για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ανέρχονται στο 2,75 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων για δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων από τα Ταμεία για την περίοδο 2014 έως 2020 (δηλ. σύνολο 8 948 259 330 EUR).

▼B

10. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, των άρθρων 18, 91, 93, 95, 99, 120, του παραρτήματος I και του παραρτήματος X του παρόντος κανονισμού, καθώς και για τους σκοπούς του άρθρου 4 του κανονισμού ΕΤΠΑ, του άρθρου 4 και των άρθρων 16 έως 23 του κανονισμού ΕΚΤ, του άρθρου 3 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΕΣ, η εξόχως απόκεντρη περιφέρεια Μαγιότ θεωρείται περιφέρεια NUTS επιπέδου 2 που εμπίπτει στην κατηγορία λιγότερο ανεπτυγμένης περιφέρειας. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού ΕΕΣ, οι περιφέρειες Μαγιότ και Κοινότητας Αγίου Μαρτίνου θεωρούνται περιφέρειες NUTS επιπέδου 3.

*Άρθρο 93***Μη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ κατηγοριών περιφερειών**

1. Οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται σε κάθε κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες δεν είναι δυνατό να μεταφέρονται μεταξύ κατηγοριών περιφερειών.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, η Επιτροπή δύναται να δεχθεί, σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις που συνδέονται με την υλοποίηση ενός ή περισσότερων θεματικών στόχων, πρόταση ενός κράτους μέλους στην πρώτη υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του ή σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, κατά την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, ή σε σημαντική αναθεώρηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης, για μεταφορά ποσοστού μέχρι 3 % των συνολικών πιστώσεων για μια κατηγορία περιφερειών προς άλλες κατηγορίες περιφερειών.

*Άρθρο 94***Μη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ στόχων**

1. Οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται σε κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία δεν είναι δυνατόν να μεταφερθούν από τον ένα στόχο στον άλλο.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, η Επιτροπή μπορεί, προκειμένου να στηρίξει την αποτελεσματική συνεισφορά των ταμείων στις αποστολές που αναφέρονται στο άρθρο 89 παράγραφος 1, σε δεόντως αιτιολογημένες συνθήκες και υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η παράγραφος 3, να αποδεχθεί μέσω εκτελεστικής πράξης, πρόταση κράτους μέλους, στην πρώτη υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του, να μεταφέρει μέρος των πιστώσεων που προορίζονται για τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία στον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

3. Το μερίδιο του στόχου Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία στο κράτος μέλος που υποβάλλει την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 35 % των συνολικών χορηγήσεων στο εν λόγω κράτος μέλος όσον αφορά τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και, μετά τη μεταφορά, δεν είναι κατώτερο του 25 % του εν λόγω συνόλου.

Άρθρο 95

Προσθετικότητα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος X εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου»: όλες οι αγορές, μείον τις διαθέσεις, πάγιων περιουσιακών στοιχείων από παραγωγούς μόνιμους κατοίκους κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου και ορισμένες προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων από την παραγωγική δραστηριότητα παραγωγικών ή θεσμικών μονάδων, όπως ορίζεται στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2223/96 ⁽¹⁾.
- 2) «πάγια περιουσιακά στοιχεία»: όλα τα υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία που παράγονται ως εκροές από διαδικασίες παραγωγής οι οποίες χρησιμοποιούνται οι ίδιες επανειλημμένα ή διαρκώς σε διαδικασίες παραγωγής για περισσότερο από ένα έτος.
- 3) «γενική κυβέρνηση»: το σύνολο των θεσμικών μονάδων οι οποίες, εκτός από το να ασκούν τις πολιτικές αρμοδιότητες και την αποστολή της οικονομικής ρύθμισης, παράγουν κυρίως μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες (ενδεχομένως αγαθά) για ατομική ή συλλογική κατανάλωση και ανακατανέμουν εισόδημα και πλούτο.
- 4) «δημόσια ή ισοδύναμη διαρθρωτική δαπάνη»: ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου της γενικής κυβέρνησης.

2. Η υποστήριξη από τα Ταμεία στον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν αντικαθιστά τη δημόσια ή την ισοδύναμη διαρθρωτική δαπάνη από ένα κράτος μέλος.

3. Τα κράτη μέλη διατηρούν για την περίοδο 2014-2020 ένα επίπεδο δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών κατά μέσο όρο ετήσια τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

Κατά τον καθορισμό του αναφερόμενου στο πρώτο εδάφιο επιπέδου αναφοράς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες και τις ειδικές ή έκτακτες περιστάσεις, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, ένα έκτακτο επίπεδο δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών από ένα κράτος μέλος την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και την εξέλιξη λοιπών δεικτών δημόσιων επενδύσεων. Θα λάβουν, επίσης, υπόψη τις μεταβολές στις εθνικές πιστώσεις από τα Ταμεία σε σύγκριση με τα έτη 2007-2013.

4. Η επαλήθευση του αν το επίπεδο των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση διατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου πραγματοποιείται μόνο στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 15 % του συνολικού πληθυσμού.

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 65 % του συνολικού πληθυσμού, η επαλήθευση πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1996 περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας (ΕΕ L 310 της 30.11.1996, σ. 1).

▼B

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του συνολικού πληθυσμού, η επαλήθευση πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, τα εν λόγω κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες σε κάθε στάδιο της διαδικασίας επαλήθευσης.

5. Η επαλήθευση του αν έχει διατηρηθεί το επίπεδο των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση πραγματοποιείται κατά τον χρόνο της υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης (εκ των προτέρων επαλήθευση), το 2018 (ενδιάμεση επαλήθευση) και το 2022 (εκ των υστέρων επαλήθευση).

Οι λεπτομερείς κανόνες της επαλήθευσης της προσθετικότητας καθορίζονται στο παράρτημα X σημείο 2.

6. Εάν κατά την εκ των υστέρων επαλήθευση η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν διατήρησε το επίπεδο αναφοράς των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» όπως ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και όπως ορίζεται στο παράρτημα X, η Επιτροπή δύναται, ανάλογα με το βαθμό μη τήρησης, να πραγματοποιήσει δημοσιονομική διόρθωση εκδίδοντας απόφαση με εκτελεστική πράξη. Προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον θα προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη αν η οικονομική κατάσταση του κράτους μέλους παρουσίασε σημαντική μεταβολή από την ενδιάμεση επαλήθευση. Οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τους συντελεστές της δημοσιονομικής διόρθωσης ορίζονται στο παράρτημα X σημείο 3.

7. Οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε προγράμματα του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Γενικές διατάξεις για τα Ταμεία**Άρθρο 96*

Περιεχόμενο, έγκριση και τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

1. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελείται από άξονες προτεραιότητας. Ένας άξονας προτεραιότητας αφορά ένα Ταμείο και μία κατηγορία περιφέρειας, με εξαίρεση το Ταμείο Συνοχής, και αντιστοιχεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 59, σε ένα θεματικό στόχο και περιλαμβάνει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες του εν λόγω θεματικού στόχου, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Κατά περίπτωση, και προκειμένου να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητά του μέσω θεματικά συνεκτικής ολοκληρωμένης προσέγγισης, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί:

α) να αφορά περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας·

▼B

β) να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ στο πλαίσιο ενός θεματικού στόχου·

γ) σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη συνεισφορά των εν λόγω αξόνων προτεραιότητας σε αυτόν·

δ) για το ΕΚΤ, να συνδυάζει επενδυτικές προτεραιότητες από διάφορους θεματικούς στόχους οι οποίοι ορίζονται στα σημεία 8, 9, 10 και 11 του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9, προκειμένου να διευκολύνεται η συνεισφορά τους σε άλλους άξονες προτεραιότητας και προκειμένου να εφαρμόζεται κοινωνική καινοτομία και διακρατική συνεργασία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συνδυάζουν δύο ή περισσότερες από τις επιλογές των στοιχείων α) έως δ).

2. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και καθορίζει:

α) αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων, των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και των πιστώσεων που σχετίζονται με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, βάσει καθορισμού των περιφερειακών και, όπου κρίνεται σκόπιμο, των εθνικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίζονται στις σχετικές συστάσεις ανά χώρα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 55.

β) για κάθε άξονα προτεραιότητας εκτός της τεχνικής συνδρομής:

i) τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους·

ii) προκειμένου να ενισχυθεί η στοχοπροσήλωση του προγραμματισμού, τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους ειδικούς στόχους και τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με μια τιμή βάσης και μια τιμή στόχου, κατά περίπτωση ποσοτικά προσδιορισμένα, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·

iii) περιγραφή του είδους και παραδειγμάτων των δράσεων που πρόκειται να υποστηριχθούν, στο πλαίσιο κάθε επενδυτικής προτεραιότητας και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i), συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων αρχών για την επιλογή των πράξεων και, κατά περίπτωση, του εντοπισμού των βασικών στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών, των τύπων των δικαιούχων, της προγραμματιζόμενης χρήσης των μέσων και των μεγάλων έργων·

iv) τους δείκτες εκροών, συμπεριλαμβανομένης της ποσοτικά προσδιορισμένης τιμής στόχου, που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, για κάθε επενδυτική προτεραιότητα·

▼B

- v) καθορισμό των σταδίων εφαρμογής και των χρηματοοικονομικών δεικτών και των δεικτών εκροών που θα χρησιμεύσουν ως ορόσημα και στόχοι για το πλαίσιο επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και το παράρτημα II·
  - vi) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων·
  - vii) κατά περίπτωση, συνοπτική παρουσίαση της προγραμματιζόμενης χρήσης της τεχνικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων, όταν κρίνεται απαραίτητο, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων·
- γ) για κάθε άξονα προτεραιότητας που αφορά την τεχνική συνδρομή:
- i) ειδικούς στόχους,
  - ii) τα αναμενόμενα αποτελέσματα για κάθε ειδικό στόχο και, εφόσον υπάρχει αντικειμενική δικαιολόγηση βάσει του περιεχομένου των δράσεων, τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με αρχική τιμή και τιμή στόχου σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο,
  - iii) περιγραφή των δράσεων που θα υποστηριχθούν και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i),
  - iv) τους δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα·
  - v) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων.

Το σημείο ii) δεν εφαρμόζεται όταν η συνεισφορά της Ένωσης στον άξονα ή τους άξονες προτεραιότητας σχετικά με την τεχνική συνδρομή προς επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν υπερβαίνει τα 15 000 000 EUR.

- δ) σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο περιλαμβάνει τους ακόλουθους πίνακες:
- i) πίνακα που προσδιορίζει για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 60, 120 και 121, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα χορηγήσει κάθε Ταμείο, ο οποίος θα ταυτοποιεί τις ποσά που σχετίζονται με το αποθεματικό επίδοσης·
  - ii) πίνακες στους οποίους καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων της στήριξης από κάθε ένα από τα Ταμεία και της εθνικής συμμετοχής, προσδιορίζοντας τις πιστώσεις που αφορούν στο πλαίσιο επίδοσης. Για τους άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι αφορούν πολλές κατηγορίες περιφέρειας, οι πίνακες θα προσδιορίζουν το ποσό των συνολικών πιστώσεων των Ταμείων και την εθνική συμμετοχή για κάθε κατηγορία περιφέρειας.

Για τους άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι συνδυάζουν επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους, ο πίνακας προσδιορίζει το ποσό των συνολικών πιστώσεων από κάθε ένα από τα Ταμεία και την εθνική συμμετοχή για κάθε ένα από τους αντίστοιχους θεματικούς στόχους.

▼B

Στις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική συγχρηματοδότηση αποτελείται από δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση, στον πίνακα παρουσιάζεται η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών συνιστωσών. Παρουσιάζεται, για ενημερωτικούς λόγους, και η προβλεπόμενη συνεισφορά της ΕΤΕπ·

- ε) κατάλογο των μεγάλων έργων η υλοποίηση των οποίων έχει σχεδιαστεί για την περίοδο προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ονοματολογία που αναφέρεται στα στοιχεία β)(vi) και γ)(v) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

3. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιγράφει, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του, την ολοκληρωμένη προσέγγιση της χωρικής ανάπτυξης, έχοντας υπόψη το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, και καταδεικνύοντας με ποιον τρόπο το επιχειρησιακό πρόγραμμα αυτό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του, προσδιορίζοντας όπου κρίνεται σκόπιμο, τα ακόλουθα:

- α) την προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και τις αρχές για τον καθορισμό των περιοχών όπου θα εφαρμοστεί·

►C1 β) το ενδεικτικό ποσό της στήριξης του ΕΤΠΑ για ολοκληρωμένες δράσεις για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, που θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΤΠΑ ◀ και την ενδεικτική κατανομή της στήριξης του ΕΚΤ για ολοκληρωμένες δράσεις·

- γ) την προσέγγιση της χρήσης του μέσου ΟΧΕ εκτός των περιπτώσεων του στοιχείου β), και την ενδεικτική κατανομή από κάθε άξονα προτεραιότητας·

- δ) τις ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διακρατικές δράσεις, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος·

- ε) όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές θαλάσσιων λεκανών, με την επιφύλαξη των αναγκών της περιοχής του προγράμματος όπως προσδιορίζονται από το κράτος μέλος, τη συνεισφορά των προβλεπόμενων, σύμφωνα με το πρόγραμμα, παρεμβάσεων στις εν λόγω στρατηγικές.

4. Επιπλέον, το επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει τα εξής:

- α) κατά περίπτωση, κατά πόσον και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζει τις ειδικές ανάγκες γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται κατ' εξοχήν από τη φτώχεια ή στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιθωριοποιημένες κοινότητες και τα άτομα με αναπηρίες, και, κατά περίπτωση, τη συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης·

- β) κατά περίπτωση, κατά πόσον και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζει τις δημογραφικές προκλήσεις των περιφερειών ή τις ειδικές ανάγκες των περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως ορίζεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ και τη συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης για τον σκοπό αυτό.

▼B

5. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζει:
  - α) τη διαχειριστική αρχή, την αρχή πιστοποίησης, ανάλογα με την περίπτωση, και την αρχή ελέγχου·
  - β) τον φορέα στον οποίο θα καταβληθούν οι πληρωμές από την Επιτροπή·
  - γ) τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και τον ρόλο των εταίρων στην εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος.
6. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζει επίσης τα ακόλουθα, σε σχέση με το περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών:
  - α) τους μηχανισμούς που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΤΘΑ και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και με την ΕΤΕπ, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις που ορίζονται στο ΚΣΠ·
  - β) για κάθε εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI, που ισχύει για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια αξιολόγηση του κατά πόσο η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα εκπληρώνεται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του επιχειρησιακού προγράμματος, και στη περίπτωση που οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται, μια περιγραφή των δράσεων για την εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας, των υπεύθυνων φορέων και ενός χρονοδιαγράμματος για τις δράσεις αυτές, σύμφωνα με τη συνοπτική παρουσίαση που υποβλήθηκε στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης·
  - γ) μια συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους και, όποτε κρίνεται απαραίτητο, τις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί, συνοδευόμενες από χρονοδιάγραμμα για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης.
7. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, εκτός από τις περιπτώσεις που χορηγείται τεχνική συνδρομή βάσει ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος, και με την επιφύλαξη δεόντως αιτιολογημένης αξιολόγησης από το κράτος μέλος σχετικά με τη σημασία του περιεχομένου και των στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, περιλαμβάνει περιγραφή:
  - α) των ειδικών δράσεων που θα λαμβάνουν υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, την αποδοτικότητα των πόρων, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σ' αυτήν, την ανθεκτικότητα σε καταστροφές, η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων·
  - β) των ειδικών δράσεων για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την αποφυγή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, του σχεδιασμού και της εφαρμογής του προγράμματος, και ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο παρόμοιων διακρίσεων, και ιδίως τις απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·

▼B

γ) της συμβολής του στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, των ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της ενσωμάτωσης του ζητήματος του φύλου σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξεων.

Τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλλουν γνωμοδότηση των εθνικών φορέων ισότητας για τα μέτρα που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείων β) και γ) μαζί με την πρόταση επιχειρησιακού προγράμματος βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

8. Όταν ένα κράτος μέλος ετοιμάζει το πολύ ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα για κάθε Ταμείο, τα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), στην παράγραφο 3 στοιχεία α), γ) και δ), στην παράγραφο 4 και στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου μπορούν να ενσωματωθούν αποκλειστικά στις σχετικές διατάξεις του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

9. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταρτίζεται σύμφωνα με υπόδειγμα. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση του υποδείγματος αυτού. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

10. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση όλων των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μελλοντικών τροποποιήσεών τους, του επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο, με την εξαίρεση εκείνων που εμπίπτουν στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) σημείο (vi), γ) σημείο v), και στοιχείο ε), στις παραγράφους 4 και 5, στην παράγραφο 6 στοιχεία α) και γ) και στην παράγραφο 7, που παραμένουν υπό την ευθύνη των κρατών μελών.

11. Η διαχειριστική αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή οποιαδήποτε απόφαση τροποποιεί τα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 10 εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της απόφασης τροποποίησης. Η απόφαση ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, που δεν μπορεί να είναι προγενέστερη από την ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 97

Ειδικές διατάξεις για τον προγραμματισμό της στήριξης των κοινών μέσων για τις χωρίς ανώτατο όριο εγγυήσεις και την τιτλοποίηση στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

Σύμφωνα με το άρθρο 28, τα επιχειρησιακά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημεία i), ii) και iv) και στοιχείο δ), στο άρθρο 96 παράγραφος 5 και στο άρθρο 96 παράγραφος 6 στοιχείο β).

Άρθρο 98

Κοινή στήριξη από τα Ταμεία βάσει του στόχου Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση

1. Τα Ταμεία μπορούν να χορηγούν από κοινού στήριξη για επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

▼B

2. Το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ μπορούν να χρηματοδοτούν, με συμπληρωματικό τρόπο και με την επιφύλαξη ορίου 10 % της χρηματοδότησης της Ένωσης για κάθε άξονα προτεραιότητας ενός επιχειρησιακού προγράμματος, μέρος μιας πράξης της οποίας οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για το εν λόγω Ταμείο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτού του είδους οι δαπάνες είναι απαραίτητες για την ικανοποιητική εφαρμογή της πράξης και συνδέονται άμεσα με αυτήν.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

*Άρθρο 99***Γεωγραφική εμβέλεια των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση**

Τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ καταρτίζονται με βάση το κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο και τουλάχιστον στο επίπεδο NUTS 2, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο του κράτους μέλους, εκτός εάν υπάρξει διαφορετική συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής καταρτίζονται σε εθνικό επίπεδο.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ II***Μεγάλα έργα***Άρθρο 100***Περιεχόμενο**

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων, για τα οποία απαιτήθηκε απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 96 παράγραφος 10 του παρόντος κανονισμού ή δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 12 του κανονισμού ΕΕΣ, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν μια πράξη που αποτελείται από σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα 50 000 000 EUR, και, στην περίπτωση πράξεων που συνεισφέρουν στον θεματικό στόχο δυνάμει του άρθρου 9 πρώτο εδάφιο σημείο 7, για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα 75 000 000 EUR («μεγάλο έργο»). Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν θεωρούνται μεγάλα έργα.

*Άρθρο 101***Απαραίτητες πληροφορίες για την έγκριση μεγάλων έργων**

Πριν από την έγκριση μεγάλου έργου, η διαχειριστική αρχή μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) λεπτομέρειες σχετικά με τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του μεγάλου έργου και την ικανότητά του·
- β) περιγραφή της επένδυσης και της γεωγραφικής της θέσης·

▼B

- γ) το συνολικό κόστος και το συνολικό επιλέξιμο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 61·
- δ) διεξαχθείσες μελέτες σκοπιμότητας, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για ανάλυση εναλλακτικών επιλογών και τα αποτελέσματα·
- ε) ανάλυση κόστους-ωφέλειας, που περιλαμβάνει οικονομική και χρηματοοικονομική ανάλυση και αξιολόγηση κινδύνου·
- στ) ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τις ανάγκες μετριασμού της καθώς και την ανθεκτικότητα στις καταστροφές·
- ζ) εξήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το μεγάλο έργο είναι συνεπές προς τους συναφείς άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων και με την προσδοκώμενη συμβολή του στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων αυτών των αξόνων προτεραιότητας και η προσδοκώμενη συμβολή του στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη·
- η) το σχέδιο χρηματοδότησης που περιλαμβάνει τους συνολικούς προγραμματισμένους πόρους και την προγραμματισμένη συνεισφορά των Ταμείων, της ΕΤΕπ και όλων των άλλων πηγών χρηματοδότησης καθώς και φυσικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- θ) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του μεγάλου έργου και, όταν η περίοδος υλοποίησης εκτιμάται ότι θα είναι μεγαλύτερη από την περίοδο προγραμματισμού, τα στάδια για τα οποία ζητείται στήριξη από τα Ταμεία κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό της μεθοδολογίας που πρέπει να χρησιμοποιείται βάσει αναγνωρισμένων βέλτιστων πρακτικών, για τη διενέργεια της ανάλυσης κόστους - ωφέλειας που προβλέπεται στο στοιχείο ε) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Με πρωτοβουλία κράτους μέλους, οι πληροφορίες που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ) μπορούν να αξιολογούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες «(αξιολόγηση ποιότητας)» με την παροχή τεχνικής συνδρομής από την Επιτροπή ή, σε συμφωνία με την Επιτροπή, από άλλους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Σε άλλες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που περιέχονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ) μόλις καταστούν διαθέσιμες.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, για τον καθορισμό της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας κατά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης ποιότητας ενός μεγάλου έργου.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του υποδείγματος για την υποβολή των πληροφοριών που προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ). Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 102

Απόφαση για μεγάλο έργο

1. Σε περίπτωση που το μεγάλο έργο έχει εκτιμηθεί θετικά κατά την αξιολόγηση ποιότητας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, βάσει της αξιολόγησης των πληροφοριών που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 101, η διαχειριστική αρχή μπορεί να προχωρήσει με την επιλογή του μεγάλου έργου, σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με το επιλεγθέν μεγάλο έργο. Η εν λόγω κοινοποίηση αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

- α) το έγγραφο που ορίζεται στο άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο γ), το οποίο αναφέρει τα εξής:
  - i) τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του μεγάλου έργου,
  - ii) περιγραφή της επένδυσης, τόπο, χρονοδιάγραμμα και αναμενόμενη συνεισφορά του μεγάλου έργου στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων του οικείου άξονα ή αξόνων προτεραιότητας,
  - iii) το συνολικό κόστος και το συνολικό επιλέξιμο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 61,
  - iv) το σχέδιο χρηματοδότησης και τους συνολικούς φυσικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- β) την επανεξέταση της ποιότητας από τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία παρέχει σαφείς δηλώσεις σχετικά με τη σκοπιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα του μεγάλου έργου.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά στο μεγάλο έργο που έχει επιλεγεί από το κράτος μέλος θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, ελλείψει απόφασης, με εκτελεστική πράξη, που απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Η Επιτροπή απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά μόνο εάν εντοπίσει σημαντική αδυναμία κατά την ανεξάρτητη αξιολόγηση ποιότητας.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του υποδείγματος της κοινοποίησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

2. Σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αποτιμά το μεγάλο έργο βάσει των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 101 για να διαπιστώσει εάν δικαιολογείται η χρηματοδοτική συνεισφορά για το μεγάλο έργο που αποτελεί επιλογή της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδοτικής εισφοράς για το επιλεγμένο μεγάλο έργο, με εκτελεστική πράξη, το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής των στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 101.

3. Η απόφαση έγκρισης εκ μέρους της Επιτροπής δυνάμει της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο και της παραγράφου 2, εκδίδεται υπό την προϋπόθεση ότι η πρώτη σύμβαση έργων συνάπτεται, ή, στην περίπτωση πράξεων που εκτελούνται από κοινοπραξία ΣΔΙΤ, ότι υπογράφεται η συμφωνία ΣΔΙΤ μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού φορέα,

▼B

εντός τριών ετών από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης. Με δεόντως αιτιολογημένη αίτηση κράτους μέλους, ιδίως στην περίπτωση καθυστέρησης οφειλόμενης σε διοικητικές ή νομικές διαδικασίες σχετιζόμενες με την υλοποίηση μεγάλων σχεδίων, η οποία υποβάλλεται εντός της τριετούς περιόδου, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση, με εκτελεστική πράξη, για την παράταση της περιόδου κατά δύο το πολύ έτη.

4. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε ένα επιλεγμένο μεγάλο έργο, κοινοποιεί στο κράτος μέλος τους λόγους της άρνησής της.

5. Τα μεγάλα έργα που κοινοποιούνται στην Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 1 ή υποβάλλονται προς έγκριση δυνάμει της παραγράφου 2 καταγράφονται στον κατάλογο μεγάλων έργων που περιλαμβάνεται σε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

6. Οι δαπάνες για μεγάλο έργο μπορεί να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής μετά την κοινοποίηση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή μετά την υποβολή προς έγκριση της παραγράφου 2. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει το μεγάλο έργο που επιλέχθηκε από τη διαχειριστική αρχή, η δήλωση δαπανών που ακολουθεί την έγκριση της απόφασης της Επιτροπής διορθώνεται αναλόγως.

*Άρθρο 103***Απόφαση σχετικά με μεγάλο έργο που υλοποιείται σε στάδια**

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 101 τρίτο εδάφιο και από το άρθρο 102 παράγραφοι 1 και 2, οι διαδικασίες που ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για πράξη η οποία συμμορφώνεται με τους ακόλουθους όρους:

- α) η πράξη αποτελεί το δεύτερο ή το επόμενο στάδιο μεγάλου έργου στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού για το οποίο το προηγούμενο στάδιο ή στάδια εγκρίνονται από την Επιτροπή το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006· ή, στην περίπτωση κράτους μέλους που προσχώρησε στην Ένωση μετά την 1η Ιανουαρίου 2013, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2016·
- β) το συνολικό επιλέξιμο κόστος για όλα τα στάδια του μεγάλου έργου υπερβαίνει τα αντίστοιχα επίπεδα που ορίζονται στο άρθρο 100·
- γ) η αίτηση μεγάλου έργου και η σχετική αξιολόγηση από την Επιτροπή στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού κάλυπτε όλα τα σχεδιαζόμενα στάδια·
- δ) δεν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 101 πρώτο εδάφιο για το μεγάλο έργο σε σύγκριση με τις πληροφορίες που παρέχονται για την αίτηση μεγάλου έργου που υποβλήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ιδίως σε ό,τι αφορά το συνολικό επιλέξιμο κόστος·
- ε) το στάδιο του μεγάλου έργου που υλοποιείται στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού είναι ή θα είναι έτοιμο προς χρήση για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των εγγράφων κλεισίματος του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων.

▼B

2. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να προχωρήσει στην επιλογή του μεγάλου έργου σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3 και να υποβάλει την κοινοποίηση που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία ορίζονται στο στοιχείο α) πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 102 μαζί με την επιβεβαίωση εκ μέρους της ότι πληρούται η προϋπόθεση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου. Επανεξέταση της ποιότητας των πληροφοριών από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες δεν απαιτείται.

3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά στο μεγάλο έργο που έχει επιλεγεί από τη διαχειριστική αρχή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, ελλείψει απόφασης, με εκτελεστική πράξη, που θα απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά για το μεγάλο έργο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η Επιτροπή αρνείται χρηματοδοτική συνεισφορά μόνο λόγω σημαντικών αλλαγών στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) ή λόγω του γεγονότος ότι το μεγάλο έργο δεν συνάδει με τον σχετικό άξονα προτεραιότητας για το οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή προγράμματα.

4. Το άρθρο 102 παράγραφοι 3 έως 6 εφαρμόζεται σε αποφάσεις σχετικά με μεγάλο έργο που υλοποιείται σε στάδια.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ III***Κοινό σχέδιο δράσης***Άρθρο 104***Πεδίο εφαρμογής**

1. Ένα κοινό σχέδιο δράσης είναι πράξη της οποίας το πεδίο εφαρμογής είναι ορισμένο και αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης σε σχέση με τις εκροές και τα αποτελέσματα που θα επιτύχει. Περιλαμβάνει ένα έργο ή ένα σύνολο έργων που δεν συνίστανται στην παροχή υποδομών και εκτελούνται υπό την ευθύνη του δικαιούχου στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων. Οι εκροές και τα αποτελέσματα ενός κοινού σχεδίου δράσης συμφωνούνται μεταξύ ενός κράτους μέλους και της Επιτροπής και συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων και αποτελούν τη βάση της στήριξης από τα Ταμεία. Τα αποτελέσματα αναφέρονται στις άμεσες επιπτώσεις του κοινού σχεδίου δράσης. Ο δικαιούχος σε κοινό σχέδιο δράσης είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου. Τα κοινά σχέδια δράσης δεν θεωρούνται μεγάλα έργα.

2. Το ελάχιστο ποσό της δημόσιας δαπάνης που χορηγείται σε ένα κοινό σχέδιο δράσης είναι 10 000 000 EUR ή το 20 % της δημόσιας στήριξης του επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων· ισχύει το χαμηλότερο ποσό. Για τον σκοπό της ανάληψης πιλοτικού έργου, η ελάχιστη δημόσια δαπάνη που χορηγείται σε κοινό σχέδιο δράσης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να μειωθεί σε 5 000 000 EUR.

3. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται σε πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από την ΠΑΝ.

*Άρθρο 105***Εκπόνηση κοινών σχεδίων δράσης**

1. Το κράτος μέλος, η διαχειριστική αρχή ή κάθε εξουσιοδοτημένος οργανισμός δημοσίου δικαίου μπορεί να υποβάλει πρόταση κοινού σχεδίου δράσης ταυτόχρονα ή μετά την υποβολή των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η εν λόγω πρόταση περιέχει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 106.

▼B

2. Ένα κοινό σχέδιο δράσης καλύπτει μέρος της περιόδου μεταξύ 1 Ιανουαρίου 2014 και 31 Δεκεμβρίου 2023. Οι εκροές και τα αποτελέσματα ενός κοινού σχεδίου δράσης αποτελούν τη βάση για επιστροφή δαπανών, μόνο εφόσον επιτευχθούν μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για την έγκριση του κοινού σχεδίου δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 107 και πριν από τη λήξη της ορισθείσας στην εν λόγω απόφαση περιόδου υλοποίησης.

*Άρθρο 106***Περιεχόμενο των κοινών σχεδίων δράσης**

Ένα κοινό σχέδιο δράσης περιέχει:

- 1) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και στόχων που το δικαιολογούν, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους των επιχειρησιακών προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, τις σχετικές ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα και τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ·
- 2) το πλαίσιο που περιγράφει την εννοιολογική σχέση μεταξύ των γενικών και ειδικών στόχων του, τα ορόσημα και τους ποσοτικούς στόχους για τις εκροές και τα αποτελέσματα καθώς και τα προβλεπόμενα έργα ή τύπους έργων·
- 3) τους χρησιμοποιούμενους κοινούς και ειδικούς δείκτες παρακολούθησης των εκροών και αποτελεσμάτων, κατά περίπτωση, ανά άξονα προτεραιότητας·
- 4) τις πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική κάλυψη και τις στοχευόμενες ομάδες του·
- 5) την προβλεπόμενη περίοδο εφαρμογής του·
- 6) ανάλυση των αποτελεσμάτων του για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη των διακρίσεων·
- 7) ανάλυση των αποτελεσμάτων του σε σχέση με την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, κατά περίπτωση·
- 8) τις εκτελεστικές διατάξεις του, που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
  - α) τον ορισμό του δικαιούχου που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του κοινού σχεδίου δράσης, παρέχοντας εγγυήσεις για την επάρκειά του στον εξεταζόμενο τομέα καθώς και τη διοικητική και χρηματοοικονομική διαχειριστική του ικανότητα·
  - β) τις ρυθμίσεις για την εποπτεία του κοινού σχεδίου δράσης, σύμφωνα με το άρθρο 108·
  - γ) τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του κοινού σχεδίου δράσης, που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας, τη συλλογή και αποθήκευση δεδομένων σχετικά με την επίτευξη των ορόσημων, εκροών και αποτελεσμάτων·

▼B

- δ) τις ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν τη διάδοση πληροφοριών και την επικοινωνία σε σχέση με το κοινό σχέδιο δράσης και με τα Ταμεία·
- 9) τις χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις του, που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- C1 α) τις δαπάνες για την επίτευξη των ορόσημων, των στόχων για τις εκροές και τα αποτελέσματα, με αναφορά στο σημείο 2, ◀ βάσει των μεθόδων που ορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 14 του κανονισμού του ΕΚΤ·
  - β) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών στον δικαιούχο σε συνάρτηση με τα ορόσημα και τους ποσοτικούς στόχους·
  - γ) το σχέδιο χρηματοδότησης ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και άξονα προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού επιλέξιμου ποσού και του ποσού δημόσιας δαπάνης.

Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή αυτού του άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το μορφότυπο του υποδείγματος για το κοινό σχέδιο δράσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

*Άρθρο 107***Απόφαση για το κοινό σχέδιο δράσης**

1. Η Επιτροπή εκτιμά το κοινό σχέδιο δράσης βάσει των αναφερόμενων στο άρθρο 106 πληροφοριών, ώστε να διαπιστώσει αν αιτιολογείται η προτεινόμενη στήριξη από τα Ταμεία.

Όταν η Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την υποβολή πρότασης κοινού σχεδίου δράσης, θεωρεί ότι αυτό δεν πληροί τις απαιτήσεις εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 104, υποβάλλει παρατηρήσεις στο κράτος μέλος. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις αιτηθείσες απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, πραγματοποιεί τις ανάλογες αναθεωρήσεις του κοινού σχεδίου δράσης.

2. Με την προϋπόθεση ότι οι παρατηρήσεις έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για την έγκριση του κοινού σχεδίου δράσης το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή του από το κράτος μέλος, αλλά όχι πριν από την έγκριση του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος.

►C1 3. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 απόφαση ορίζει τον δικαιούχο και τους γενικούς και ειδικούς στόχους του κοινού σχεδίου δράσης, τα ορόσημα και τους στόχους για τις εκροές και τα αποτελέσματα, τις δαπάνες για την επίτευξη αυτών των ορόσημων, των στόχων για τις εκροές και τα αποτελέσματα ◀ και το σχέδιο χρηματοδότησης ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και άξονα προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού επιλέξιμου ποσού και του ποσού της δημόσιας συμμετοχής, την περίοδο εφαρμογής του κοινού σχεδίου δράσης και, κατά περίπτωση, το πεδίο γεωγραφικής κάλυψης και τις στοχευόμενες ομάδες του κοινού σχεδίου δράσης.

4. Όταν η Επιτροπή αρνηθεί, με εκτελεστική πράξη, την παροχή στήριξης από τα Ταμεία σε ένα κοινό σχέδιο δράσης, κοινοποιεί τους λόγους της στο κράτος μέλος εντός της οριζόμενης στην παράγραφο 2 περιόδου.

Άρθρο 108

Επιτροπή καθοδήγησης και τροποποίηση του κοινού σχεδίου δράσης

1. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή συγκροτούν επιτροπή καθοδήγησης για το κοινό σχέδιο δράσης, διαφορετική από την επιτροπή παρακολούθησης των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή καθοδήγησης συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος και υποβάλλει έκθεση στη διαχειριστική αρχή. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την σχετική επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά τα αποτελέσματα του έργου που διεξήγαγε η επιτροπή καθοδήγησης και την πρόοδο της υλοποίησης του κοινού σχεδίου δράσης σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο α).

Η σύνθεση της επιτροπής καθοδήγησης αποφασίζεται από το κράτος μέλος σε συμφωνία με τη σχετική διαχειριστική αρχή, τηρουμένης της αρχής της εταιρικής σχέσης.

Η Επιτροπή μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής καθοδήγησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

2. Η επιτροπή καθοδήγησης εκτελεί τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) επανεξετάζει την πρόοδο προς την επίτευξη των ορόσημων, των εκροών και αποτελεσμάτων του κοινού σχεδίου δράσης·

β) εξετάζει και εγκρίνει κάθε πρόταση τροποποίησης του κοινού σχεδίου δράσης, ώστε να λάβει υπόψη όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του.

3. Οι αιτήσεις τροποποίησης κοινών σχεδίων δράσης που υποβάλλονται στην Επιτροπή από ένα κράτος μέλος είναι δεόντως τεκμηριωμένες. Η Επιτροπή εκτιμά αν η αίτηση τροποποίησης είναι δικαιολογημένη, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρέχει το κράτος μέλος. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις και το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για μια αίτηση τροποποίησης το αργότερο εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή της από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ελήφθησαν ικανοποιητικά υπόψη όλες οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η Επιτροπή. Όταν εγκριθεί, η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εκτός εάν η απόφαση ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 109

Δημοσιονομική διαχείριση και έλεγχος του κοινού σχεδίου δράσης

1. Οι πληρωμές στον δικαιούχο ενός κοινού σχεδίου δράσης αφορούν κατ' αποκοπήν ποσά ή τυποποιημένες κλίμακες δαπανών κατά μονάδα προϊόντος. Δεν εφαρμόζεται το ανώτατο όριο για τα κατ' αποκοπήν ποσά που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

2. Η δημοσιονομική διαχείριση, ο έλεγχος και ο δημοσιονομικός έλεγχος του κοινού σχεδίου δράσης αποσκοπούν αποκλειστικά στο να επαληθεύσουν ότι πληρούνται οι όροι για τις πληρωμές που προβλέπονται στην απόφαση με την οποία εγκρίνεται το κοινό σχέδιο δράσης.

3. Ο δικαιούχος του κοινού σχεδίου δράσης και οι φορείς που λειτουργούν υπό την ευθύνη του μπορούν να εφαρμόζουν τις λογιστικές πρακτικές τους για τις δαπάνες των πράξεων. Εφαρμογής. Οι λογιστικές πρακτικές και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο δεν υπόκεινται σε λογιστικό έλεγχο από την αρχή λογιστικού ελέγχου ή την Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ III
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 110

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης

1. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει συγκεκριμένα:
  - α) όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του επιχειρησιακού προγράμματος·
  - β) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και την παρακολούθηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων·
  - γ) την υλοποίηση της στρατηγικής σε θέματα επικοινωνίας·
  - δ) την υλοποίηση μεγάλων έργων·
  - ε) την υλοποίηση κοινών σχεδίων δράσης·
  - στ) τις δράσεις για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, των ίσων ευκαιριών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·
  - ζ) δράσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης·
  - η) κατά περίπτωση, όταν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν εκπληρώνονται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του επιχειρησιακού προγράμματος, την πρόοδο σχετικά με δράσεις για την τήρηση των ισχυόντων εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων·
  - θ) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 3, η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει:
  - α) τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων·
  - β) τις ετήσιες και τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης·
  - γ) το σχέδιο αξιολόγησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση του σχεδίου αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, όταν οποιοδήποτε από αυτές αποτελεί μέρος του κοινού σχεδίου αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 1·
  - δ) τη στρατηγική επικοινωνίας για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση της στρατηγικής·
  - ε) κάθε πρόταση της διαχειριστικής αρχής για τροποποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Άρθρο 111

Εκθέσεις υλοποίησης του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»

1. Έως τις 31 Μαΐου 2016 και έως αυτή την ημερομηνία κάθε επόμενου έτους μέχρι και το 2023, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1. Η έκθεση που υποβάλλεται το 2016 καλύπτει τα οικονομικά έτη 2014 και 2015, καθώς και το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών και της 31ης Δεκεμβρίου 2013.

2. Για τις εκθέσεις που υποβάλλονται το 2017 και το 2019, η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζεται στις 30 Ιουνίου.

3. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης παρέχουν πληροφορίες σχετικά με:

α) την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2·

β) την πρόοδο κατά την εκπόνηση και εφαρμογή μεγάλων έργων και κοινών σχεδίων δράσης.

4. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 παραθέτουν και αξιολογούν, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 4 και 5 αντίστοιχα και τις πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου μαζί με τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και της συνέχειας που δίνεται στα πορίσματα των αξιολογήσεων·

β) τα αποτελέσματα των μέτρων ενημέρωσης και δημοσιότητας για τα Ταμεία που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της στρατηγικής επικοινωνίας·

γ) τη συμμετοχή των εταίρων στην εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 είναι δυνατόν, ανάλογα με το περιεχόμενο και τους σκοπούς των επιχειρησιακών προγραμμάτων, να παρέχουν πληροφόρηση και να αξιολογούν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την πρόοδο της εφαρμογής της ολοκληρωμένης προσέγγισης της εδαφικής ανάπτυξης, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης περιφερειών που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις και μόνιμα ή φυσικά προβλήματα, της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος·

β) την πρόοδο της υλοποίησης των δράσεων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα Ταμεία

γ) την πρόοδο της εφαρμογής διαπεριφερειακών και διακρατικών δράσεων·

δ) κατά περίπτωση, τη συμβολή στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τη θαλάσσια λεκάνη·

▼B

- ε) τις ειδικές δράσεις που υλοποιούνται για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη των διακρίσεων, ιδίως την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες, και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και τις πράξεις·
- στ) τις ενέργειες για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8·
- ζ) την πρόοδο της εφαρμογής των δράσεων στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας, κατά περίπτωση·
- η) την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια ή στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, με ειδική μέριμνα για τις κοινότητες περιθωριοποιημένων ομάδων και τα άτομα με αναπηρίες, τους μακροχρόνια ανέργους και τους νέους χωρίς επαγγελματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χρησιμοποιούμενων χρηματοδοτικών πόρων.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, και προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ του συμφώνου εταιρικής σχέσης και της έκθεσης προόδου, ►C1 τα κράτη μέλη με ένα μόνο επιχειρησιακό πρόγραμμα ανά ταμείο μπορούν να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που σχετίζονται με εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 4, τις πληροφορίες που απαιτούνται από το άρθρο 50 παράγραφος 5 ◄ και τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ) και η) του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου στην έκθεση προόδου αντί στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που θα υποβληθούν το 2017 και το 2019 αντίστοιχα και στην τελική έκθεση υλοποίησης, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο β).

5. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των υποδειγμάτων σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και την τελική έκθεση υλοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 112

Διαβίβαση δημοσιονομικών στοιχείων

1. Έως τις 31 Ιανουαρίου, τις 31 Ιουλίου και τις 31 Οκτωβρίου, το κράτος μέλος διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή για τους σκοπούς της παρακολούθησης, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά άξονα προτεραιότητας τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το συνολικό και το επιλέξιμο δημόσιο κόστος των πράξεων και τον αριθμό των πράξεων που επελέγησαν για στήριξη·
- β) τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη που δηλώνουν οι δικαιούχοι στη διαχειριστική αρχή.

2. Επιπλέον, τα στοιχεία τα οποία διαβιβάζονται έως τις 31 Ιανουαρίου περιέχουν ανάλυση των ανωτέρω δεδομένων ανά κατηγορία παρέμβασης. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται ότι ικανοποιεί τις απαιτήσεις για την υποβολή δημοσιονομικών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2.

▼B

3. Τα στοιχεία που υποβάλλονται έως τις 31 Ιανουαρίου και 31 Ιουλίου συνοδεύονται με πρόβλεψη του ποσού για το οποίο το κράτος μέλος εκτιμάται ότι θα υποβάλει αιτήσεις πληρωμών για το τρέχον οικονομικό έτος και το επόμενο οικονομικό έτος.

4. Η προθεσμία για την υποβολή των δεδομένων βάσει του παρόντος άρθρου είναι το τέλος του μήνα πριν από τον μήνα υποβολής.

5. Η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την υποβολή δημοσιονομικών στοιχείων στην Επιτροπή για σκοπούς παρακολούθησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την εκτελεστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

*Άρθρο 113***Έκθεση για τη συνοχή**

Η αναφερόμενη στο άρθρο 175 ΣΛΕΕ έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει:

- α) καταγραφή της προόδου όσον αφορά την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και της ανάπτυξης των περιφερειών, καθώς και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της Ένωσης·
- β) καταγραφή του ρόλου των Ταμείων, της χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και την επίδραση άλλων ενωσιακών και εθνικών πολιτικών ως προς την πραγματοποιηθείσα πρόοδο.
- γ) κατά περίπτωση, μια ένδειξη των μελλοντικών μέτρων και πολιτικών της Ένωσης που απαιτούνται για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, καθώς και για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ένωσης.

*Άρθρο 114***Αξιολόγηση**

1. Καταρτίζεται σχέδιο αξιολόγησης από τη διαχειριστική αρχή ή το κράτος μέλος για ένα ή περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα. Το σχέδιο αξιολόγησης υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης το αργότερο ένα έτος μετά την έγκριση του προγράμματος.

2. Οι διαχειριστικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή για κάθε πρόγραμμα, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, έκθεση που παρουσιάζει συνοπτικά τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και τις κύριες εκροές και αποτελέσματα του προγράμματος, διατυπώνοντας σχόλια σχετικά με τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες.

3. Η Επιτροπή πραγματοποιεί εκ των υστέρων αξιολογήσεις σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις διαχειριστικές αρχές.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Πληροφόρηση και επικοινωνία

Άρθρο 115

Πληροφόρηση και επικοινωνία

1. Τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές είναι υπεύθυνα:

- α) για την κατάρτιση στρατηγικών επικοινωνίας
- β) να εξασφαλίσουν τη δημιουργία ενός ενιαίου διαδικτυακού τόπου ή μιας ενιαίας διαδικτυακής πύλης που παρέχει πληροφορίες και πρόσβαση σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του οικείου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη χρονική στιγμή υλοποίησης του προγραμματισμού και οποιωνδήποτε σχετικών διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης·
- γ) για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων·
- δ) για τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της Ένωσης του ρόλου και των επιτευγμάτων της πολιτικής για τη συνοχή και των Ταμείων μέσω δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των συμφώνων εταιρικής σχέσης, των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των πράξεων.

2. Για να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια όσον αφορά στην στήριξη από τα Ταμεία, τα κράτη μέλη ή οι διαχειριστικές αρχές τηρούν κατάλογο των πράξεων ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά Ταμείο υπό μορφή λογιστικού φύλλου και σε μορφότυπο, επί παραδείγματι, CSV ή XML, επιτρέποντας έτσι την ταξινόμηση, αναζήτηση, εξαγωγή, σύγκριση και εύκολη δημοσίευση των δεδομένων στο διαδίκτυο. Ο κατάλογος των πράξεων είναι προσβάσιμος μέσω του ενιαίου διαδικτυακού τόπου ή της ενιαίας διαδικτυακής πύλης, που παρέχει κατάλογο και συνοπτική παρουσίαση όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο εν λόγω κράτος μέλος.

Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η μετέπειτα χρήση του καταλόγου των πράξεων από τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνία των πολιτών ή την εθνική δημόσια διοίκηση, ο διαδικτυακός τόπος μπορεί να περιέχει αναφορά στους ισχύοντες κανόνες αδειοδότησης σύμφωνα με τους οποίους δημοσιοποιούνται τα δεδομένα, με σαφή τρόπο

Ο κατάλογος των πράξεων ενημερώνεται τουλάχιστον κάθε έξι μήνες.

Οι ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στον κατάλογο των πράξεων ορίζονται στο παράρτημα XII.

3. Οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για το κοινό και τα μέτρα ενημέρωσης για τους αιτούντες και τους δικαιούχους ορίζονται στο παράρτημα XII.

4. Η Επιτροπή, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για την κάθε πράξη καθώς και οδηγίες για τη δημιουργία του εμβλήματος και τον καθορισμό των τυποποιημένων χρωμάτων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 116

Στρατηγική επικοινωνίας

1. Το κράτος μέλος ή οι διαχειριστικές αρχές καταρτίζουν στρατηγική επικοινωνίας για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Είναι δυνατόν να καταρτιστεί κοινή στρατηγική επικοινωνίας για περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα. Η στρατηγική επικοινωνίας λαμβάνει υπόψη το μέγεθος του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή των οικείων επιχειρησιακών προγραμμάτων σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Η στρατηγική επικοινωνίας περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στο παράρτημα XII.

2. Η στρατηγική επικοινωνίας υποβάλλεται προς έγκριση στην επιτροπή παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο δ), το αργότερο έξι μήνες μετά την έγκριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή των οικείων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Όταν καταρτίζεται κοινή στρατηγική επικοινωνίας για πολλά επιχειρησιακά προγράμματα που αφορά πολλές επιτροπές παρακολούθησης, το κράτος μέλος μπορεί να ορίζει μια επιτροπή παρακολούθησης, η οποία, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες σχετικές επιτροπές παρακολούθησης, είναι υπεύθυνη για την έγκριση της κοινής στρατηγικής επικοινωνίας, καθώς και τυχόν μετέπειτα τροποποιήσεων της εν λόγω στρατηγικής.

Όπου κρίνεται απαραίτητο, το κράτος μέλος ή οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να προβούν στην τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Η τροποποιημένη στρατηγική επικοινωνίας υποβάλλεται από τη διαχειριστική αρχή στην επιτροπή παρακολούθησης προς έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

3. Κατά παρέκκλιση από το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2, η διαχειριστική αρχή, ενημερώνει την υπεύθυνη επιτροπή παρακολούθησης ή τις υπεύθυνες επιτροπές παρακολούθησης τουλάχιστον μία φορά κατ'έτος για την πρόοδο της υλοποίησης της στρατηγικής επικοινωνίας και για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της, καθώς και για τις σχεδιαζόμενες δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά το επόμενο έτος. Η επιτροπή παρακολούθησης, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, εκδίδει γνωμοδότηση για τις σχεδιαζόμενες δράσεις για το επόμενο έτος.

Άρθρο 117

Υπεύθυνοι πληροφόρησης και επικοινωνίας και τα δίκτυά τους

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν υπεύθυνο για θέματα πληροφόρησης και επικοινωνίας που συντονίζει τις ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας σε σχέση με ένα ή περισσότερα Ταμεία, συμπεριλαμβανομένων σχετικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

2. Ο υπεύθυνος πληροφόρησης και επικοινωνίας είναι υπεύθυνος για το συντονισμό του εθνικού δικτύου υπευθύνων επικοινωνίας για τα Ταμεία, όπου υφίσταται τέτοιο δίκτυο, τη δημιουργία και διατήρηση του διαδικτυακού τόπου ή διαδικτυακής πύλης που αναφέρεται στο παράρτημα XII και την διενέργεια επισκόπησης των μέτρων επικοινωνίας που εφαρμόζονται σε επίπεδο κράτους μέλους.

▼B

3. Κάθε διαχειριστική αρχή ορίζει ένα πρόσωπο υπεύθυνο για την πληροφόρηση και την επικοινωνία σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Κατά περίπτωση, ένα πρόσωπο μπορεί να οριστεί υπεύθυνο για πολλά επιχειρησιακά προγράμματα.

4. Η Επιτροπή συγκροτεί δίκτυα της Ένωσης στα οποία συμμετέχουν οι ορισμένοι από τα κράτη μέλη υπεύθυνοι, ώστε να εξασφαλιστεί η ανταλλαγή πληροφοριών επί των αποτελεσμάτων της υλοποίησης των στρατηγικών επικοινωνίας, η ανταλλαγή εμπειριών από την εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

*Άρθρο 118***Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής**

Τα Ταμεία, συνυπολογιζομένων των μειώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 91 παράγραφος 3, μπορούν να υποστηρίζουν την τεχνική συνδρομή έως ανώτατου ορίου 0,35 % της αντίστοιχης ετήσιας χορήγησής τους.

*Άρθρο 119***Τεχνική συνδρομή των κρατών μελών**

1. Το ποσό της χρηματοδότησης των Ταμείων για τεχνική συνδρομή περιορίζεται στο 4 % του συνολικού ποσού των πιστώσεων των Ταμείων που διατίθενται σε επιχειρησιακά προγράμματα σε ένα κράτος μέλος για κάθε κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση, του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ μπορούν να ληφθούν υπόψη από τα κράτη μέλη κατά τον υπολογισμό του ορίου του συνολικού ποσού των κεφαλαίων που διατίθενται για τεχνική συνδρομή προς κάθε κράτος μέλος.

2. Κάθε Ταμείο μπορεί να στηρίζει πράξεις τεχνικής συνδρομής επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι πιστώσεις για τεχνική συνδρομή από ένα Ταμείο δεν υπερβαίνουν το 10 % της συνολικής χορήγησης του εν λόγω Ταμείου για επιχειρησιακά προγράμματα σε ένα κράτος μέλος, για κάθε κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση, του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 70 παράγραφοι 1 και 2, οι πράξεις τεχνικής συνδρομής μπορούν να υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος, αλλά εντός της Ένωσης, υπό τον όρο ότι οι πράξεις λειτουργούν προς όφελος του επιχειρησιακού προγράμματος, ή, στην περίπτωση επιχειρησιακού προγράμματος τεχνικής συνδρομής, προς όφελος των λοιπών οικείων προγραμμάτων.

4. Στην περίπτωση των διαρθρωτικών ταμείων, όταν η χρηματοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται για τη στήριξη πράξεων τεχνικής συνδρομής που αφορούν περισσότερες από μία κατηγορίες περιφερειών, οι δαπάνες που συνδέονται με τις πράξεις μπορεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας που

▼B

συνδυάζει διαφορετικές κατηγορίες της περιοχής, εφαρμόζοντας ένα κατ' αναλογία σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τις πιστώσεις σε κάθε κατηγορία περιφέρειας ως μέρος της συνολικής χορήγησης του κράτους μέλους.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όταν το συνολικό ποσό κεφαλαίων που διατίθεται σε ένα κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου για τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν υπερβαίνει το 1 000 000 000 EUR, το ποσό που διατίθεται για τεχνική συνδρομή μπορεί να αυξηθεί έως το 6 % του συνολικού ποσού ή έως τα 50 000 000 EUR, αναλόγως του ποιο ποσό είναι μικρότερο.

6. Η τεχνική συνδρομή λαμβάνει τη μορφή ενός μονοταμειακού άξονα προτεραιότητας στο εσωτερικό ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος, ή και τα δύο.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

*Άρθρο 120***Καθορισμός των ποσοστών συγχρηματοδότησης**

1. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός επιχειρησιακού προγράμματος καθορίζει το ποσοστό συγχρηματοδότησης και το ανώτατο ποσοστό στήριξης από τα Ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας. Στην περίπτωση που ένας άξονας προτεραιότητας αφορά περισσότερες από μια κατηγορίες περιφερειών ή περισσότερα από ένα Ταμεία, η απόφαση της Επιτροπής καθορίζει, εφόσον απαιτείται, το ποσοστό συγχρηματοδότησης ανά κατηγορία περιφέρειας ή ταμείου.

2. Για κάθε άξονα προτεραιότητας, η απόφαση της Επιτροπής ορίζει αν το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τον άξονα προτεραιότητας εφαρμόζεται:

α) στη συνολική επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων και ιδιωτικών δαπανών· ή

β) στην επιλέξιμη δημόσια δαπάνη.

3. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας, και, εάν ενδείκνυται, ανά κατηγορία περιφέρειας και ανά Ταμείο, των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν υπερβαίνει:

α) το 85 % για το Ταμείο Συνοχής·

β) το 85 % για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες των κρατών μελών με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2009 κατώτερο του 85 % του μέσου όρου στην ΕΕ-27 κατά την ίδια περίοδο και για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, περιλαμβανομένης της συμπληρωματικής χορήγησης για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΕΣ.

γ) το 80 % για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες των κρατών μελών πλην αυτών που αναφέρονται στο στοιχείο β), και για όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ, το οποίο χρησιμοποιείται ως κριτήριο επιλεξιμότητας, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ήταν μικρότερο του 75 % του μέσου όρου της

▼B

ΕΕ-25 για την ίδια περίοδο, αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ ήταν μεγαλύτερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ στην ΕΕ-27, καθώς και για τις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού 1083/2006 και λαμβάνουν μεταβατική ενίσχυση για την προγραμματική περίοδο 2007-2013,

- δ) το 60 % για τις περιφέρειες μετάβασης, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στο στοιχείο γ)·
- ε) το 50 % για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στο στοιχείο γ).

▼M2

Για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως το κλείσιμο του προγράμματος, το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην Κύπρο δεν υπερβαίνει το 85 %.

▼B

Η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο δικαιολογείται η διατήρηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο μετά τις 30 Ιουνίου 2017 και, αν κριθεί αναγκαίο, υποβάλλει νομοθετική πρόταση πριν από τις 30 Ιουνίου 2016.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας δεν υπερβαίνει το 85 %.

Η μέγιστη συγχρηματοδότηση δυνάμει των στοιχείων β), γ), δ) και ε) του πρώτου εδαφίου αυξάνεται για κάθε άξονα προτεραιότητας για την υλοποίηση της ΠΑΝ και εφόσον ένας άξονας προτεραιότητας αφορά αποκλειστικά την κοινωνική καινοτομία ή την υπερεθνική συνεργασία, ή συνδυασμό των δύο. Η αύξηση καθορίζεται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για κάθε Ταμείο.

4. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης της συμπληρωματικής χορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε) δεν υπερβαίνει το 50 % για τις περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσχώρησης του 1994.

5. Το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης βάσει της παραγράφου 3 στο επίπεδο ενός άξονα προτεραιότητας προσανέχεται κατά δέκα εκατοστιαίες μονάδες, όταν ολόκληρος ο άξονας προτεραιότητας υλοποιείται με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

6. Η συνεισφορά των Ταμείων για κάθε άξονα προτεραιότητας δεν είναι μικρότερη από το 20 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.

7. Μπορεί να θεσπιστεί χωριστός άξονας προτεραιότητας με ποσοστό συγχρηματοδότησης μέχρι 100 % στο εσωτερικό ενός επιχειρησιακού προγράμματος για τη στήριξη πράξεων που υλοποιούνται με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που θεσπίζονται στο επίπεδο της Ένωσης, η διαχείριση των οποίων ασκείται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή. Όταν θεσπίζεται χωριστός άξονας προτεραιότητας για αυτό τον σκοπό, η στήριξη βάσει αυτού του άξονα δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί με κανένα άλλο μέσο.

Άρθρο 121

Διαφοροποίηση των ποσοστών συγχρηματοδότησης

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης από τα Ταμεία σε έναν άξονα προτεραιότητας μπορεί να διαφοροποιείται προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1) η σημασία του άξονα προτεραιότητας για την υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ελλείψεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν·
- 2) η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, κατά κύριο λόγο μέσω της εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης, της αρχής της προληπτικής δράσης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»·
- 3) το ποσοστό συμμετοχής της ιδιωτικής χρηματοδότησης·
- 4) η κάλυψη των ακόλουθων περιοχών με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα:
  - α) νησιωτικά κράτη μέλη επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής και άλλα νησιά, με εξαίρεση τα νησιά στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα ενός κράτους μέλους ή τα οποία διαθέτουν σταθερή σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα·
  - β) ορεινές περιοχές, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους·
  - γ) αραιοκατοικημένες (δηλαδή λιγότερο από 50 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) και εξαιρετικά αραιοκατοικημένες (δηλαδή λιγότερο από 8 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) περιοχές,
  - δ) συμπερίληψη των εξόχως απόκεντρων περιοχών όπως ορίζονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΘΑ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 122

Ευθύνες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 72, 73 και 74.
2. Τα κράτη μέλη προλαμβάνουν, ανιχνεύουν και διορθώνουν παρατυπίες και ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καθώς και τόκους υπερημερίας. ►C1 Ενημερώνουν την Επιτροπή για τις παρατυπίες που υπερβαίνουν τα 10 000 EUR συνεισφοράς από κάθε Ταμείο ή το ΕΤΘΑ και ◄ την κρατούν ενήμερη για τη σημαντική πρόοδο σχετικών διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών.

▼B

Τα κράτη μέλη δεν ενημερώνουν την Επιτροπή για παρατυπίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) περιπτώσεις στις οποίες η παρατυπία έγκειται αποκλειστικά στη μη εκτέλεση, εν όλω ή εν μέρει, πράξης η οποία περιλαμβάνεται στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα λόγω πτώχευσης του δικαιούχου,
- β) περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στη διαχειριστική αρχή ή στην αρχή πιστοποίησης από το δικαιούχο οικειοθελώς και πριν από τον εντοπισμό της παρατυπίας από τη μία ή την άλλη αρχή, είτε γίνεται πριν είτε μετά την καταβολή της δημόσιας συνεισφοράς·

▼C1

- γ) περιπτώσεις που εντοπίζονται και διορθώνονται από τη διαχειριστική αρχή ή από την αρχή πιστοποίησης πριν να περιληφθεί η οικεία δαπάνη σε αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή.

▼B

Στις λοιπές περιπτώσεις, ιδίως δε σε εκείνες που προηγούνται πτώχευσης ή σε περιπτώσεις που υπάρχουν υπόνοιες για απάτη, οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν, μαζί με τα σχετικά προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, δηλώνονται στην Επιτροπή.

Όταν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε ένα δικαιούχο δεν είναι δυνατόν να ανακτηθούν εξαιτίας παράλειψης ή αμέλειας από πλευράς ενός κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

►C1 Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό εάν το προς ανάκτηση από τον δικαιούχο ποσό, χωρίς τους τόκους, δεν υπερβαίνει τα 250 EUR συνεισφοράς από κάθε Ταμείο ή το ΕΤΘΑ. ◄

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 περί συμπληρωματικών λεπτομερών κανόνων σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων παρατυπίας που θα πρέπει να αναφέρονται, τα στοιχεία που θα πρέπει να παρέχονται και τις προϋποθέσεις και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για να καθοριστεί εάν τα ποσά τα οποία είναι μη ανακτήσιμα επιστρέφονται από τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζεται η συχνότητα της υποβολής εκθέσεων παρατυπιών και το υπόδειγμα έκθεσης που πρέπει να χρησιμοποιείται. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ δικαιούχων και διαχειριστικής αρχής, αρχής πιστοποίησης ή αρχής ελέγχου και ενδιαμέσων φορέων μπορούν να υλοποιούνται μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

Τα συστήματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα με τα εθνικά και ενωσιακά πλαίσια και επιτρέπουν στους δικαιούχους να υποβάλουν μία μόνο φορά όλες τις πληροφορίες που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει της παρούσης παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

4. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται στο ΕΤΘΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αρχές διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 123

Ορισμός αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ή ιδιωτικό φορέα ως διαχειριστική αρχή. Η ίδια διαχειριστική αρχή μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

2. Το κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ως αρχή πιστοποίησης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3. Η ίδια αρχή πιστοποίησης μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

3. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα μια διαχειριστική αρχή, η οποία είναι δημόσια αρχή ή φορέας, για να εκτελεί συμπληρωματικά και τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, ως αρχή ελέγχου. Η ίδια αρχή ελέγχου μπορεί να ορίζεται για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

5. Για τα Ταμεία που συνδέονται με τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και το ΕΤΘΑ, υπό την προϋπόθεση της τήρησης της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων, η διαχειριστική αρχή, η αρχή πιστοποίησης, κατά περίπτωση, και η αρχή ελέγχου μπορούν να αποτελούν μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα.

Ωστόσο, για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία το συνολικό ποσό στήριξης από τα Ταμεία υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή, από το ΕΤΘΑ υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR, η αρχή ελέγχου μπορεί να είναι μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα που εντάσσεται η διαχειριστική αρχή ή εάν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή έχει ενημερώσει το κράτος μέλος, πριν από την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος, ότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να βασισθεί κυρίως στη γνώμη της αρχής ελέγχου, ή εάν η Επιτροπή είναι πεπεισμένη, βάσει της εμπειρίας από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ότι η θεσμική οργάνωση και η λογοδοσία της αρχής ελέγχου παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για τη λειτουργική της ανεξαρτησία και αξιοπιστία.

6. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς για να επιτελούν συγκεκριμένα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης υπό την ευθύνη της εν λόγω αρχής. Οι σχετικές ρυθμίσεις μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης και των ενδιάμεσων φορέων καταγράφονται σε επίσημο έγγραφο.

7. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορούν να αναθέσουν τη διαχείριση μέρους ενός επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ενδιάμεσο φορέα μέσω γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ενδιάμεσου φορέα και του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής («συνολική επιχορήγηση»). Ο ενδιάμεσος φορέας παρέχει εγγυήσεις της φερεγγυότητας και των ικανοτήτων του στον οικείο τομέα, καθώς και της ικανότητάς του στην διοικητική και δημοσιονομική διαχείριση.

▼B

8. Το κράτος μέλος δύναται, ιδία πρωτοβουλία, να ορίσει φορέα συντονισμού για να ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και να παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, να συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθέντων φορέων και να προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του εφαρμοστέου δικαίου.

9. Το κράτος μέλος ορίζει εγγράφως τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τις διαχειριστικές αρχές, τις αρχές πιστοποίησης και τις αρχές ελέγχου, τις σχέσεις μεταξύ των εν λόγω αρχών και τις σχέσεις αυτών των αρχών με την Επιτροπή.

*Άρθρο 124***Διαδικασία ορισμού της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης**

1. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την ημερομηνία και τη μορφή των ορισμών, που πραγματοποιούνται στο κατάλληλο επίπεδο, της διαχειριστικής αρχής και, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης πριν από την υποβολή της πρώτης αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής προς την Επιτροπή.

2. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 1 ορισμοί αρχών βασίζονται σε έκθεση και γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα που αξιολογεί τη συμμόρφωση των αρχών αυτών προς τα κριτήρια που αφορούν το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου, τη διαχείριση των κινδύνων, τις δραστηριότητες διαχείρισης και ελέγχου και την παρακολούθηση όπως αναφέρονται στο παράρτημα XIII. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας είναι η αρχή ελέγχου, ή άλλος φορέας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με την απαραίτητη ελεγκτική ικανότητα, ο οποίος είναι ανεξάρτητος από τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, από την αρχή πιστοποίησης, και ο οποίος επιτελεί το έργο του λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα. Εφόσον ο ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το τμήμα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, που αφορά τη διαχειριστική αρχή ή την αρχή πιστοποίησης, είναι κατ' ουσίαν ίδιο με της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, και ότι τεκμηριώνεται, βάσει ελεγκτικών εργασιών που επιτελέστηκαν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η ουσιαστική λειτουργία τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, δύναται να συμπεράνει ότι τα σχετικά κριτήρια πληρούνται χωρίς να απαιτούνται πρόσθετες ελεγκτικές εργασίες.

3. Όταν το συνολικό ποσό της στήριξης από τα Ταμεία προς επιχειρησιακό πρόγραμμα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή από το EMFF υπερβαίνει τα 100 000 EUR, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει, εντός μηνός από την κοινοποίηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ορισμών αρχών, την έκθεση και τη γνώμη του αναφερόμενου στην παράγραφο 2 ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα και την περιγραφή των καθηκόντων και διαδικασιών που ισχύουν για τη διαχειριστική αρχή ή, κατά περίπτωση, την αρχή πιστοποίησης. Η Επιτροπή αποφασίζει αν θα ζητήσει τα έγγραφα αυτά βάσει της αξιολόγησης κινδύνου που κατήρτισε, λαμβάνοντας υπόψη πληροφορίες σχετικά με σημαντικές μεταβολές στις αρμοδιότητες και διαδικασίες της διαχειριστικής αρχής ή, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης σε σχέση με τα ισχύοντα για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, καθώς και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την αποτελεσματική λειτουργία τους.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

▼B

Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις εντός δύο μηνών από την παραλαβή των εγγράφων του πρώτου εδαφίου. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 83, η εξέταση των εν λόγω εγγράφων, δεν συνεπάγεται διακοπή της επεξεργασίας των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές.

4. Όταν το συνολικό ποσό της στήριξης από τα Ταμεία προς επιχειρησιακό πρόγραμμα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή από το ΕΤΘΑ υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR και υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στα καθήκοντα και διαδικασίες της διαχειριστικής αρχής ή, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης σε σχέση με τα ισχύοντα κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, το κράτος μέλος δύναται, με δική του πρωτοβουλία, να υποβάλει στην Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ορισμών αρχών, τα έγγραφα της παραγράφου 3. Η Επιτροπή υποβάλλει παρατηρήσεις σχετικά με τα έγγραφα αυτά εντός τριών μηνών από την παραλαβή τους.

5. Σε περίπτωση που τα υφιστάμενα αποτελέσματα των λογιστικών και άλλων ελέγχων δείχνουν ότι η αρχή που έχει οριστεί δεν πληροί πλέον τα κριτήρια της παραγράφου 2, το κράτος μέλος καθορίζει, στο κατάλληλο επίπεδο και ανάλογα με τη σοβαρότητα του προβλήματος, περίοδο συμμόρφωσης κατά την οποία λαμβάνονται τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Σε περίπτωση που η αρχή που έχει οριστεί δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της περιόδου συμμόρφωσης που καθόρισε το κράτος μέλος, επιβάλλεται παύση του ορισμού της από το ίδιο το κράτος μέλος στο κατάλληλο επίπεδο.

Το κράτος μέλος ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή στην περίπτωση που ορισθείσα αρχή υπαχθεί σε περίοδο συμμόρφωσης, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίοδο συμμόρφωσης, όταν τερματισθεί η περίοδος συμμόρφωσης μετά την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων, καθώς και όταν επιβάλλεται παύση του ορισμού της αρχής. Η γνωστοποίηση υπαγωγής του φορέα που έχει οριστεί σε περίοδο συμμόρφωσης από το κράτος μέλος, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 83, δεν συνεπάγεται διακοπή της επεξεργασίας των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές.

6. Όταν τερματίζεται ο ορισμός μίας διαχειριστικής αρχής ή μίας αρχής πιστοποίησης, τα κράτη μέλη ορίζουν, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, νέο φορέα ο οποίος αναλαμβάνει, μετά τον ορισμό του, τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης, και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

7. Η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα έκθεσης και γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα και την περιγραφή των καθηκόντων και διαδικασιών που ισχύουν για τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, την αρχή πιστοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 125

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

1. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

▼B

2. Όσον αφορά τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:

- α) υποστηρίζει το έργο της επιτροπής παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 47 και της παρέχει τα απαιτούμενα στοιχεία για την εκτέλεση των καθηκόντων της, και ιδίως δεδομένα που αφορούν την πρόοδο του επιχειρησιακού προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, δημοσιονομικά δεδομένα και δεδομένα που αφορούν τους δείκτες και τα ορόσημα·
- β) συντάσσει και, μετά την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, υποβάλλει στην Επιτροπή τις ετήσιες και τελικές εκθέσεις υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 50·
- γ) θέτει στη διάθεση των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την υλοποίηση πράξεων αντίστοιχα·
- δ) εγκαθιστά σύστημα εγγραφής και αποθήκευσης δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή για κάθε πράξη, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, την επαλήθευση και το λογιστικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για μεμονωμένους συμμετέχοντες σε πράξεις, όπου απαιτείται·
- ε) εξασφαλίζει ότι τα αναφερόμενα στο στοιχείο δ) δεδομένα συλλέγονται, καταχωρίζονται και αποθηκεύονται στο αναφερόμενο στο στοιχείο δ) σύστημα και ότι τα δεδομένα σχετικά με τους δείκτες αναλύονται ανά φύλο, όταν αυτό απαιτείται από τα παραρτήματα I και II του Κανονισμού ΕΚΤ.

3. Όσον αφορά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή:

- α) συντάσσει και, μετά την έγκρισή τους, εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες και κριτήρια επιλογής που:
  - i) διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας·
  - ii) δεν συνιστούν διακριτική μεταχείριση και είναι διαφανή·
  - iii) τηρούν τις γενικές αρχές που ορίζονται στα άρθρα 7 και 8·

▼C1

- β) διασφαλίζει ότι μια επιλεγείσα πράξη εμπίπτει στο πεδίο του ΕΤΘΑ, του αρμόδιου Ταμείου ή Ταμείων και μπορεί να ενταχθεί σε μια κατηγορία παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, σε ένα μέτρο που εντοπίζεται στο πλαίσιο της προτεραιότητας ή των προτεραιοτήτων του επιχειρησιακού προγράμματος·

▼B

- γ) διασφαλίζει ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο που καθορίζει τους όρους για την στήριξη της κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παραδοθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης και την προθεσμία εκτέλεσης·
- δ) εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης·
- ε) εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης έχει αρχίσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο σχετικά με την εν λόγω πράξη·

▼B

- στ) διασφαλίζει ότι οι πράξεις που επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες που αποτελούν τμήμα πράξης, η οποία έχει υποβληθεί ή θα έπρεπε να υποβληθεί σε διαδικασία ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 71, μετά τη μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής του προγράμματος·
- ζ) καθορίζει τις κατηγορίες παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, τα μέτρα στα οποία αποδίδονται οι δαπάνες μιας πράξης.
4. Όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:
- α) επαληθεύει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και οι δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι έχουν καταβληθεί και ότι οι δαπάνες αυτές είναι σύμφωνες με το εφαρμοστέο δίκαιο, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και τους όρους για την στήριξη της πράξης·
- β) διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι, που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων χρηματοδοτούμενων βάσει επιλέξιμων δαπανών που όντως έχουν γίνει, τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που αφορούν μια πράξη·
- γ) θέτει σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- δ) θεσπίζει διαδικασίες που διασφαλίζουν την τήρηση όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 62 στοιχείο ζ)·
- ε) καταρτίζει τη δήλωση διαχείρισης και την ετήσια σύνοψη που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, ο κανονισμός ΕΕΣ μπορεί να θεσπίσει ειδικούς κανόνες για την επαλήθευση των προγραμμάτων συνεργασίας.

5. Οι επαληθεύσεις βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο α) περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διαδικασίες:

- α) διοικητικές επαληθεύσεις για κάθε αίτηση επιστροφής δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι·
- β) επιτόπιες επαληθεύσεις πράξεων.

Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης σε μια πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

6. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις μεμονωμένων πράξεων δυνάμει της παραγράφου 5 στοιχείο β) μπορούν να διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση.

7. Εάν η διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) εξασφαλίζουν τον επαρκή διαχωρισμό καθηκόντων.

▼B

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, που καθορίζουν τους κανόνες προσδιορισμού των πληροφοριών σε σχέση με τα δεδομένα που θα πρέπει να καταγράφονται και να αποθηκεύονται σε ηλεκτρονική μορφή εντός του συστήματος παρακολούθησης όπως αναφέρεται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, για τον καθορισμό των λεπτομερών ελάχιστων απαιτήσεων για τη διαδρομή ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου σε σχέση με τις λογιστικές εγγραφές που πρέπει να τηρούνται και τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να φυλάσσονται σε επίπεδο αρχής πιστοποίησης, διαχειριστικής αρχής, ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων.

10. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα της δήλωσης διαχείρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

*Άρθρο 126***Καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης**

Η αρχή πιστοποίησης ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι υπεύθυνη ιδίως για:

- α) την κατάρτιση και υποβολή στην Επιτροπή αιτήσεων πληρωμής και την πιστοποίηση ότι αυτές είναι προϊόν αξιόπιστων λογιστικών συστημάτων, βασίζονται σε επαληθεύσιμα παραστατικά και έχουν αποτελέσει αντικείμενο επαληθεύσεων από τη διαχειριστική αρχή·
- β) την κατάρτιση των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- γ) την πιστοποίηση ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς και ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι σύμφωνες με τους εφαρμοστέους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες και έχουν πραγματοποιηθεί για πράξεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση, σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και πληρούν τους ισχύοντες ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες·
- δ) τη διασφάλιση της ύπαρξης ενός συστήματος εγγραφής και αποθήκευσης, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών εγγραφών για κάθε πράξη, το οποίο υποστηρίζει όλα τα απαιτούμενα δεδομένα για την κατάρτιση των αιτήσεων πληρωμής και τους λογαριασμούς, περιλαμβανομένων των εγγραφών των προς ανάκτηση ποσών, των ανακτηθέντων ποσών και των ποσών που αποσύρθηκαν μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς για μια πράξη ή επιχειρησιακό πρόγραμμα·

▼B

- ε) να διασφαλίζει, για τους σκοπούς της σύνταξης και υποβολής των αιτήσεων πληρωμών, ότι έχει λάβει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις διαδικασίες και τις διενεργηθείσες επαληθεύσεις σε σχέση με τις δαπάνες·
- στ) να λαμβάνει υπόψη κατά τη σύνταξη και υποβολή αιτήσεων πληρωμής, τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται από την αρχή ελέγχου ή υπό την ευθύνη της·
- ζ) την τήρηση λογιστικών εγγραφών σε ηλεκτρονική μορφή των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή και του αντίστοιχου ποσού της δημόσιας συμμετοχής που καταβάλλεται στους δικαιούχους·
- η) την τήρηση λογαριασμών για τα προς ανάκτηση ποσά και τα ποσά που αποσύρονται μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς σε μια πράξη. ►C1 Τα ανακτηθέντα ποσά επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης πριν από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος και αφαιρούνται από την επόμενη αίτηση πληρωμής. ◄

Άρθρο 127

Καθήκοντα της αρχής ελέγχου

1. Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων όσον αφορά την ορθή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος και τη διενέργειά τους σε κατάλληλο δείγμα πράξεων με βάση τις δηλωθείσες δαπάνες. Οι δηλωθείσες δαπάνες ελέγχονται με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα και, κατά γενικό κανόνα, βάσει στατιστικών μεθόδων δειγματοληψίας.

Μη στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανάλογα με την επαγγελματική κρίση της αρχής ελέγχου, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά λογιστικά πρότυπα και σε κάθε περίπτωση όταν ο αριθμός των πράξεων μιας λογιστικής χρήσης δεν είναι επαρκής ώστε να επιτρέψει τη χρήση στατιστικής μεθόδου.

Σε τέτοιες περιπτώσεις το μέγεθος του δείγματος θα είναι επαρκές ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην αρχή ελέγχου να συντάσσει έγκυρη λογιστική γνώμη σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 59 παράγραφος 5 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η μη στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας καλύπτει τουλάχιστον το 5 % των πράξεων για τις οποίες έχουν δηλωθεί δαπάνες στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης, και το 10 % των δαπανών που έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης.

2. Όταν οι λογιστικοί έλεγχοι διενεργούνται από άλλο φορέα διαφορετικό από την αρχή ελέγχου, η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι ο εν λόγω φορέας διαθέτει την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία.

3. Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι το έργο του λογιστικού ελέγχου λαμβάνονται υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

4. Η αρχή ελέγχου καταρτίζει, εντός οκτώ μηνών από την έγκριση ενός επιχειρησιακού προγράμματος, στρατηγική λογιστικού ελέγχου για τις επιδόσεις των ελέγχων. Η στρατηγική λογιστικού ελέγχου ορίζει τη μεθοδολογία ελέγχου, τη μέθοδο δειγματοληψίας για τους ελέγχους

▼B

πράξεων και τον προγραμματισμό των ελέγχων για την τρέχουσα λογιστική χρήση και τις δύο επόμενες λογιστικές χρήσεις. Η στρατηγική λογιστικού ελέγχου επικαιροποιείται σε ετήσια βάση από το 2016 μέχρι και το 2024. Όταν ένα κοινό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου εφαρμόζεται σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, μπορεί να καθοριστεί μία ενιαία στρατηγική λογιστικού ελέγχου για τα εν λόγω επιχειρησιακά προγράμματα. Η αρχή ελέγχου υποβάλλει στην Επιτροπή τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

5. Η αρχή ελέγχου συντάσσει:

- α) γνώμη λογιστικού ελέγχου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 59 παράγραφος 5 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- β) έκθεση ελέγχου που παραθέτει τα βασικά ευρήματα των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων των ευρημάτων σε σχέση με ανεπάρκειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, και τα διορθωτικά μέτρα που προτάθηκαν και εφαρμόστηκαν.

Όταν ένα κοινό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου εφαρμόζεται σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του σημείου β) του πρώτου εδαφίου μπορούν να ομαδοποιηθούν σε μια ενιαία έκθεση.

6. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα για τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου, τη γνώμη λογιστικού ελέγχου και την έκθεση ελέγχου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 143 παράγραφος 2.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, προκειμένου να ορίζει το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των λογιστικών ελέγχων των πράξεων και των λογαριασμών και τη μεθοδολογία για την επιλογή του δείγματος των πράξεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, θεσπίζοντας λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται κατά τη διενέργεια των λογιστικών ελέγχων από υπαλλήλους της Επιτροπής ή επιτετραμμένους αντιπροσώπους της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Συνεργασία με τις αρχές ελέγχου

Άρθρο 128

Συνεργασία με τις αρχές ελέγχου

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρχές ελέγχου για τον συντονισμό των σχεδίων και των μεθόδων του δημοσιονομικού ελέγχου και ανταλλάσσει αμέσως με τις εν λόγω αρχές τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

2. Για να διευκολυνθεί η συνεργασία αυτή σε περιπτώσεις που ένα κράτος μέλος ορίζει περισσότερες από μία ελεγκτικές αρχές, το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει έναν συντονιστικό φορέα.

▼B

3. Η Επιτροπή, οι ελεγκτικές αρχές και ο τυχόν συντονιστικός φορέας συναντώνται τακτικά, και κατά κανόνα τουλάχιστον μία φορά το έτος, εκτός εάν καταλήξουν σε διαφορετική απόφαση μεταξύ τους, για να εξετάσουν από κοινού την ετήσια έκθεση ελέγχου, τη γνωμοδότηση ελέγχου και τη στρατηγική ελέγχου και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

ΤΙΤΛΟΣ II

►C1 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ◄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

*Δημοσιονομική διαχείριση**Άρθρο 129***Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές**

Το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι, το αργότερο μέχρι το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος ►C1, το ποσό της δημόσιας δαπάνης που καταβάλλεται σε δικαιούχους είναι τουλάχιστον ίσο προς τη συνεισφορά των Ταμείων και του ΕΤΘΑ που καταβάλλεται από την Επιτροπή στο κράτος μέλος. ◄

*Άρθρο 130***Κοινοί κανόνες υπολογισμού ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου**

1. Η Επιτροπή καταβάλλει ως ενδιάμεσες πληρωμές το 90 % του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης για κάθε προτεραιότητα που ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος στην επιλέξιμη δαπάνη για προτεραιότητα που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής. Η Επιτροπή καθορίζει τα υπόλοιπα ποσά τα οποία επιστρέφονται υπό μορφή ενδιάμεσων πληρωμών ή ανακτώνται σύμφωνα με το άρθρο 139.

▼C1

2. Η συνεισφορά από τα Ταμεία ή από το ΕΤΘΑ σε προτεραιότητα μέσω των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι υψηλότερη από:

- α) την επιλέξιμη δημόσια δαπάνη που αναφέρεται στην αίτηση πληρωμής για την προτεραιότητα ή
- β) τη συνεισφορά των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ στην προτεραιότητα που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος, αναλόγως του ποιο ποσό είναι μικρότερο.

▼B*Άρθρο 131***Αιτήσεις πληρωμής**

1. Οι αιτήσεις πληρωμής περιλαμβάνουν για κάθε προτεραιότητα:

- α) το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποίησαν οι δικαιούχοι και οι οποίες έχουν καταβληθεί για την υλοποίηση πράξεων, όπως αυτές έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης

▼B

β) το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση πράξεων, όπως καταχωρίζεται στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης·

2. Οι επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής τεκμηριώνονται από τα εκδοθέντα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός από τις περιπτώσεις υποστήριξης του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ) και δ), του άρθρου 68, του άρθρου 69 παράγραφος 1 και του άρθρου 109 του παρόντος κανονισμού, καθώς και του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΚΤ. Για τέτοιες μορφές στήριξης, τα ποσά που περιλαμβάνονται σε μια αίτηση πληρωμής είναι τα στοιχεία κόστους που υπολογίζονται στην εφαρμοζόμενη βάση.

3. Στην περίπτωση των καθεστώτων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, η δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής θα πρέπει να έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στην περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων, η αίτηση πληρωμής μπορεί να περιλαμβάνει προκαταβολές που έχουν καταβληθεί στον δικαιούχο από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση, υπό τους ακόλουθους σωρευτικούς όρους:

▼C1

α) οι προκαταβολές υπόκεινται στην υποχρέωση τραπεζικής εγγύησης ή άλλου χρηματοδοτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στο κράτος μέλος ή καλύπτονται από μέσο που παρέχεται ως εγγύηση από δημόσια οντότητα ή από το κράτος μέλος·

▼B

β) οι προκαταβολές δεν υπερβαίνουν το 40 % του συνολικού ποσού της ενίσχυσης που χορηγείται σε δικαιούχο για μια δεδομένη πράξη·

γ) οι προκαταβολές καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στα πλαίσια της εφαρμογής της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023· σε αντίθετη περίπτωση, η επόμενη αίτηση πληρωμής διορθώνεται αναλόγως.

5. Κάθε αίτηση πληρωμής που περιλαμβάνει προκαταβολές όπως της παραγράφου 4, δηλώνει χωριστά το συνολικό ποσό που καταβάλλεται ως προκαταβολή από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, το ποσό που είχε καλυφθεί από δαπάνες των δικαιούχων εντός τριών ετών από την καταβολή της προκαταβολής σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο γ), και το ποσό που δεν είχε καλυφθεί από δαπάνες των δικαιούχων και για το οποίο δεν έχει ήδη εκπνεύσει η τριετής περίοδος.

6. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση του υποδείγματος για τις αιτήσεις πληρωμής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

*Άρθρο 132***Πληρωμή στους δικαιούχους**

1. Με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης από την αρχική και την ετήσια προχρηματοδότηση και τις ενδιάμεσες πληρωμές, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο.

▼B

Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται και δεν εισπράττεται καμία ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος που θα επέφερε μείωση των ποσών επιλέξιμης χρηματοδότησης για τους δικαιούχους.

2. Η προθεσμία πληρωμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να διακοπεί από τη διαχειριστική αρχή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου:

- α) το ποσό απαίτησης πληρωμής δεν είναι απαιτητό ή δεν έχουν παρασχεθεί να κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που είναι αναγκαία για τις διαχειριστικές πιστοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 125 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)
- β) έχει κινηθεί διαδικασία διερεύνησης όσον αφορά ενδεχόμενη παρατυπία που επηρεάζει την εν λόγω δαπάνη.

Ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τη διακοπή και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή.

*Άρθρο 133***Χρήση του ευρώ**

1. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους κατά την ημερομηνία της αίτησης πληρωμής μετατρέπουν σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό νόμισμα. Τα ποσά αυτά μετατρέπονται σε ευρώ με την μηνιαία λογιστική ισοτιμία της Επιτροπής για τον μήνα κατά τον οποίο καταχωρίστηκαν οι δαπάνες στους λογαριασμούς της αρχής πιστοποίησης του συγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος. Η Επιτροπή δημοσιεύει κάθε μήνα ηλεκτρονικώς αυτή την ισοτιμία.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ο κανονισμός ΕΔΕΤ μπορεί να θεσπίζει ειδικούς κανόνες για τη χρονική στιγμή της μετατροπής σε ευρώ.

3. Όταν το ευρώ γίνει το νόμισμα ενός κράτους μέλους, η διαδικασία μετατροπής που μνημονεύεται στην παράγραφο 1 εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες που έχουν καταλογιστεί στους λογαριασμούς από την αρχή πιστοποίησης πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αμετάκλητης ισοτιμίας μετατροπής του εθνικού νομίσματος σε ευρώ.

*Άρθρο 134***Πληρωμή της προχρηματοδότησης**

1. Το ποσό προχρηματοδότησης καταβάλλεται στις ακόλουθες δόσεις:

- α) το 2014: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή 1,5 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική βοήθεια από το 2010, σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ, ή από το ΕΤΧΣ, ή θα έχει λάβει χρηματοδοτική βοήθεια στις 31 Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ·

▼B

β) το 2015: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και 1,5 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική βοήθεια από το 2010, σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ, ή από το ΕΤΧΣ, ή θα έχει λάβει χρηματοδοτική βοήθεια στις 31 Δεκεμβρίου 2014 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ·

γ) το 2016: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Εάν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα εγκριθεί το 2015 ή αργότερα, οι πρώτες δόσεις καταβάλλονται στο έτος της έγκρισης.

▼M1

1α. Επιπλέον των δόσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), ποσό πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης ύψους 3,5 % του ποσού της ενίσχυσης από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού καταβάλλεται στα επιχειρησιακά προγράμματα στην Ελλάδα κάθε έτος το 2015 και το 2016.

Η πρόσθετη αρχική προχρηματοδότηση δεν εφαρμόζεται σε προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ούτε στα ειδικά κονδύλια για την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων.

Εάν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 το συνολικό ποσό της πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης που καταβάλλεται βάσει της παρούσας παραγράφου το 2015 και το 2016 σε επιχειρησιακό πρόγραμμα ανά Ταμείο, κατά περίπτωση, δεν καλύπτεται από αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται από την αρχή πιστοποίησης για το πρόγραμμα αυτό, η Ελλάδα υποχρεούται να επιστρέψει στην Επιτροπή το σύνολο του ποσού της πρόσθετης αρχικής προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε από το εν λόγω Ταμείο στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αυτές οι επιστροφές δεν αποτελούν δημοσιονομική διόρθωση και δεν περιορίζουν τη στήριξη των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ προς τα επιχειρησιακά προγράμματα. Τα επιστρεφόμενα ποσά συνιστούν εσωτερικό έσοδο ειδικού προορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

▼B

2. Ένα ετήσιο ποσό προχρηματοδότησης καταβάλλεται πριν από την 1η Ιουλίου στα έτη 2016 έως το 2023. Ανέρχεται σε ποσοστό του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα όπως ακολούθως:

— 2016: 2 %

— 2017: 2,625 %

— 2018: 2,75 %

— 2019: 2,875 %

— 2020 έως 2023: 3 %.

▼B

3. Κατά τον υπολογισμό του ποσού της αρχικής προχρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, από το ποσό στήριξης για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο αποκλείονται τα ποσά από το αποθεματικό επίδοσης που αφορούν το πρόγραμμα.

Κατά τον υπολογισμό του ποσού της ετήσιας προχρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, μέχρι και του 2020 συμπεριλαμβανομένου, από το ποσό της στήριξης για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο αποκλείονται τα ποσά από το αποθεματικό επίδοσης που αφορούν το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

*Άρθρο 135***Προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων ενδιάμεσης πληρωμής και για την πληρωμή τους**

1. Η αρχή πιστοποίησης υποβάλλει σε τακτά διαστήματα αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής σύμφωνα προς το άρθρο 131 παράγραφος 1, που καλύπτει ποσά τα οποία εγγράφονται στο λογιστικό σύστημα κατά τη λογιστική χρήση. Ωστόσο, η αρχή πιστοποίησης, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να περιλάβει τα ποσά αυτά σε αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται σε μεταγενέστερες λογιστικές χρήσεις.

2. Η αρχή πιστοποίησης υποβάλλει την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής έως τις 31 Ιουλίου μετά τη λήξη της προηγούμενης λογιστικής χρήσης και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την πρώτη αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για την επόμενη λογιστική χρήση.

3. Η πρώτη αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή δεν υποβάλλεται πριν από την κοινοποίηση στην Επιτροπή του διορισμού των διαχειριστικών αρχών και των αρχών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 124.

4. Δεν πραγματοποιούνται ενδιάμεσες πληρωμές για επιχειρησιακό πρόγραμμα, εάν δεν έχει αποσταλεί στην Επιτροπή η ετήσια έκθεση υλοποίησης, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

5. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων, η Επιτροπή πραγματοποιεί την ενδιάμεση πληρωμή το αργότερο εντός 60 ημερών από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης πληρωμής από την Επιτροπή.

*Άρθρο 136***Αποδέσμευση**

1. Η Επιτροπή αποδεσμεύει μέρος του ποσού υπολογιζόμενο σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα, το οποίο δεν έχει χρησιμοποιηθεί για την καταβολή της αρχικής και ετήσιας προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών έως τις 31 Δεκεμβρίου του τρίτου οικονομικού έτους μετά το έτος της δημοσιονομικής ανάλυσης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος ή για το οποίο η αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 131, δεν έχει σταλεί σύμφωνα με το άρθρο 135.

2. Το συγκεκριμένο μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων που είναι ακόμη ανοικτό στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποδεσμεύεται εάν κάποιο από τα έγγραφα που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 141 παράγραφος 1 δεν έχει υποβληθεί στην Επιτροπή έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 141 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Προετοιμασία, εξέταση, αποδοχή και κλείσιμο λογαριασμών του επιχειρησιακού προγράμματος και αναστολή πληρωμών

Τμήμα I

Προετοιμασία, εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

Άρθρο 137

Προετοιμασία των λογαριασμών

1. Οι λογαριασμοί που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5) στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού υποβάλλονται στην Επιτροπή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι λογαριασμοί καλύπτουν τη λογιστική χρήση και περιλαμβάνουν στο επίπεδο κάθε προτεραιότητας και, κατά περίπτωση, ταμείου και κατηγορίας περιφερειών:

- α) το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στα λογιστικά συστήματα της αρχής πιστοποίησης, τα οποία περιλαμβάνονται σε αιτήσεις πληρωμών που έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 131 και το άρθρο 135 παράγραφος 2 έως τις 31 Ιουλίου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης, το συνολικό ποσό της αντίστοιχης δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση πράξεων και το συνολικό ποσό των αντίστοιχων πληρωμών που έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 1·
- β) τα ποσά που ανακλήθηκαν και ανακτήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, τα προς ανάκτηση ποσά μέχρι το τέλος της λογιστικής χρήσης, τα ανακτηθέντα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 71 και τα μη ανακτήσιμα ποσά·
- γ) τα ποσά προχρηματοδότησης που καταβάλλονται σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δύναμει του άρθρου 41 παράγραφος 1 και οι προκαταβολές της κρατικής ενίσχυσης δύναμει του άρθρου 131 παράγραφος 4·
- δ) για κάθε προτεραιότητα, έλεγχο της συνάφειας μεταξύ των δαπανών που δηλώνονται σύμφωνα με το στοιχείο α) και των δαπανών που δηλώθηκαν για την ίδια λογιστική χρήση στις αιτήσεις πληρωμής, συνοδευόμενη με εξήγηση κάθε απόκλισης.

2. Όταν ένα κράτος μέλος εξαιρεί από τους λογαριασμούς δαπάνες που περιλαμβάνονταν προηγουμένως σε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή της οικονομικής χρήσης επειδή υπόκειται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας, το σύνολο ή μέρος των δαπανών αυτών, που κρίνεται μεταγενέστερα νόμιμο και κανονικό, μπορεί να περιληφθεί σε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή σε μεταγενέστερες οικονομικές χρήσεις.

3. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα των λογαριασμών του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εκτέλεσης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 138

Υποβολή πληροφοριών

Για κάθε έτος από το 2016 έως και το 2025, έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, το κράτος μέλος υποβάλλει τα έγγραφα που αναφέρονται στον εν λόγω άρθρο, και συγκεκριμένα:

- α) τους λογαριασμούς που αναφέρονται στο άρθρο 128 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση·
- β) τη δήλωση διαχείρισης και την ετήσια σύνοψη που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση·
- γ) την ελεγκτική γνώμη και την έκθεση ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 127 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο σημεία i) και ii) του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση.

Άρθρο 139

Εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε εξέταση των εγγράφων που υποβάλουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 138. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τα κράτη μέλη παρέχουν όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες που θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να καθορίσει εάν οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 84.

2. Η Επιτροπή αποδέχεται τους λογαριασμούς εφόσον είναι σε θέση να συμπεράνει ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα αυτό όταν η ελεγκτική αρχή παράσχει γνωμοδότηση ελέγχου χωρίς επιφυλάξεις όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών, εκτός εάν η Επιτροπή κατέχει συγκεκριμένα στοιχεία βάσει των οποίων η γνωμοδότηση ελέγχου των λογαριασμών είναι αναξιόπιστη.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος έως την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 84 κατά πόσον μπορεί να αποδεχθεί τους λογαριασμούς.

4. Εάν, για λόγους που αποδίδονται στο κράτος μέλος, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποδεχθεί τους λογαριασμούς έως την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 84, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά, διευκρινίζοντας τους λόγους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και κοινοποιεί τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και την προθεσμία ολοκλήρωσής τους. Στο τέλος της περιόδου ολοκλήρωσης των εν λόγω δράσεων, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος σχετικά με το εάν δύναται να αποδεχθεί τους λογαριασμούς.

5. Τα ζητήματα που αφορούν τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων όσον αφορά τις δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της αποδοχής των λογαριασμών από την Επιτροπή. Η διαδικασία εξέτασης και αποδοχής των λογαριασμών δεν διακόπτει την εξέταση των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές και δεν οδηγεί σε αναστολή των πληρωμών, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 83 και 142.

▼B

6. Βάσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για τη λογιστική χρήση και τις επακόλουθες προσαρμογές αναφορικά με τις καταβολές στο κράτος μέλος. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

α) τα ποσά των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στα οποία πρέπει να εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης για κάθε άξονα προτεραιότητας·

β) το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης, το οποίο αποτελείται από:

i) το ποσό των ενδιάμεσων πληρωμών που έχει καταβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 1 και το άρθρο 24· και

ii) το ποσό της ετήσιας προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 2.

7. Σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 6, η Επιτροπή εκκαθαρίζει την αντίστοιχη ετήσια προχρηματοδότηση και καταβάλει τα τυχόν πρόσθετα οφειλόμενα ποσά εντός 30 ημερών από την αποδοχή των λογαριασμών. Εφόσον υπάρχουν ποσά προς ανάκτηση από το κράτος μέλος, υπόκεινται σε ένταλμα είσπραξης που εκδίδει η Επιτροπή το οποίο εκτελείται, κατά το δυνατόν, με συμψηφισμό των ποσών που οφείλονται στο κράτος μέλος στο πλαίσιο μεταγενέστερων πληρωμών στο ίδιο επιχειρησιακό πρόγραμμα. ►C1 Η είσπραξη αυτή δεν αποτελεί δημοσιονομική διόρθωση και δεν περιορίζει την υποστήριξη των Ταμείων και του ΕΤΘΑ προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα. ◄ Το ποσό που εισπράττεται αποτελεί έσοδο για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 177 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

8. ►C1 Όταν ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 4 και η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί τους λογαριασμούς, καθορίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών και σύμφωνα με την παράγραφο 6, το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για τη λογιστική χρήση και ενημερώνει το κράτος μέλος. Όταν το κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τη σύμφωνη γνώμη του εντός δύο μηνών από την ημερομηνία διαβίβασης των πληροφοριών από την Επιτροπή, εφαρμόζεται η παράγραφος 7. Ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, ορίζοντας το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για τη λογιστική χρήση. Η απόφαση αυτή δεν αποτελεί δημοσιονομική διόρθωση και δεν περιορίζει την υποστήριξη των Ταμείων και του ΕΤΘΑ προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Βάσει της απόφασης αυτής, η Επιτροπή εφαρμόζει τις προσαρμογές στις καταβολές προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 7. ◄

9. Η αποδοχή των λογαριασμών από την Επιτροπή, ή η έκδοση απόφασης από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, δεν θίγει την εφαρμογή των διορθώσεων δυνάμει των άρθρων 144 και 145.

10. Τα κράτη μέλη δύνανται να αντικαθιστούν τα παράτυπα ποσά που εντοπίζονται μετά την υποβολή των λογαριασμών, προβαίνοντας στις αντίστοιχες προσαρμογές στους λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση κατά την οποία εντοπίστηκε η παρατυπία, με την επιφύλαξη των άρθρων 144 και 145.

▼B*Άρθρο 140***Διαθεσιμότητα εγγράφων**

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις ►C1, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για πράξεις ◀ για τις οποίες το συνολικό ποσό της επιλέξιμης δαπάνης δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR, τίθενται για διάστημα τριών ετών στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου εάν το ζητήσουν, από την 31η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η δαπάνη της πράξης.

Στην περίπτωση πράξεων άλλων από εκείνες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα διατίθενται για διάστημα δύο ετών από την 31η Δεκεμβρίου μετά την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης.

Μια διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει σε πράξεις των οποίων οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνουν το 1 000 000 EUR, τον κανόνα που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

▼C1

Η χρονική περίοδος που αναφέρεται στο πρώτο ή στο το δεύτερο εδάφιο διακόπτεται είτε στην περίπτωση ενδίκων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.

▼B

2. Η διαχειριστική αρχή κοινοποιεί στους δικαιούχους την ημερομηνία έναρξης της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή είτε πρωτοτύπων είτε επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Τα έγγραφα διατηρούνται σε μορφή που επιτρέπει ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων για διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα ή για τους οποίους υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία.

5. Η διαδικασία πιστοποίησης της αντιστοιχίας των εγγράφων που διατηρούνται σε κοινά αποδεκτούς φορείς δεδομένων με τα πρωτότυπα έγγραφα ορίζεται από τις εθνικές αρχές και εξασφαλίζει ότι οι διατηρούμενες εκδόσεις ικανοποιούν τις εθνικές νομικές απαιτήσεις και είναι αξιόπιστες για τους σκοπούς του δημοσιονομικού ελέγχου.

6. Όταν τα έγγραφα υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται πληρούν τα αποδεκτά πρότυπα ασφαλείας που διασφαλίζουν ότι τα διατηρούμενα έγγραφα είναι σύμφωνα με τις εθνικές νομικές απαιτήσεις και είναι αξιόπιστα για τους σκοπούς του δημοσιονομικού ελέγχου.

Τμήμα II**Κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων***Άρθρο 141***Υποβολή εγγράφων κλεισίματος και πληρωμή του τελικού υπολοίπου**

1. Εκτός από τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 138, για την τελευταία λογιστική χρήση, από την 1η Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024, Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τελική έκθεση υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή την τελευταία ετήσια έκθεση υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ

▼B

2. Το τελικό υπόλοιπο καταβάλλεται το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των λογαριασμών της τελευταίας λογιστικής χρήσης ή ενός μηνός μετά την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης υλοποίησης· ισχύει η τελευταία ημερομηνία.

Τμήμα III

Αναστολή πληρωμών*Άρθρο 142***Αναστολή πληρωμών**

1. Το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών, στο επίπεδο των προτεραιοτήτων ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, μπορεί να αναστέλλεται από την Επιτροπή εφόσον πληρούνται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος, που έχουν θέσει σε κίνδυνο την συνεισφορά της Ένωσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και για τις οποίες δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα·

▼C1

β) δαπάνη που περιλαμβάνεται σε δήλωση πληρωμής συνδέεται με παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες και η οποία δεν έχει διορθωθεί·

▼B

γ) το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης η οποία αποτέλεσε αιτία της διακοπής βάσει του άρθρου 83·

δ) υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια όσον αφορά την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης ή των δεδομένων για κοινούς και ειδικούς δείκτες·

ε) διαπιστώνεται μη εφαρμογή των μέτρων για την εκπλήρωση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 19·

στ) υπάρχουν στοιχεία που προκύπτουν από την επανεξέταση των επιδόσεων σύμφωνα με τα οποία για μία προτεραιότητα δεν επιτεύχθηκαν τα ορόσημα που αφορούν χρηματοοικονομικούς δείκτες και δείκτες εκροών και βασικά στάδια εφαρμογής που προβλέπονται στο πλαίσιο επιδόσεων και υπόκεινται στις προϋποθέσεις του άρθρου 22.

Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για διακοπή των πληρωμών που συνδέεται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η οποία είναι αναλογική και έχει σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

2. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει με εκτελεστικές πράξεις την αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών, αφού προηγουμένως δώσει στο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Η Επιτροπή θέτει τέρμα στην αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να καταστεί δυνατή η άρση της αναστολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Τμήμα I

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

Άρθρο 143

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διερεύνηση των παρατυπιών και την επιβολή των αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων και την επιδίωξη της ανάκτησης των σχετικών ποσών. Σε περίπτωση συστημικής παρατυπίας, το κράτος μέλος επεκτείνει την έρευνά του για να καλυφθούν όλες οι πράξεις που έχουν ενδεχομένως επηρεαστεί.

2. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τις μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες που διαπιστώνονται σε πράξεις ή επιχειρησιακά προγράμματα. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνίστανται στην ακύρωση ολόκληρης ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς σε μια πράξη ή επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των παρατυπιών και την οικονομική απώλεια των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ και εφαρμόζει αναλογική διόρθωση. ►C1 Οι δημοσιονομικές διορθώσεις εγγράφονται στους λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση κατά τη διάρκεια της οποίας αποφασίζεται η ακύρωση. ◄

3. Το ποσό της συνεισφοράς των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί από το κράτος μέλος στο εσωτερικό του ίδιου επιχειρησιακού προγράμματος με την επιφύλαξη της παραγράφου 4.

4. Η συνεισφορά που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεν επιτρέπεται να επαναχρησιμοποιηθεί για καμία πράξη που αποτέλεσε αντικείμενο διόρθωσης ούτε, στην περίπτωση που η δημοσιονομική διόρθωση πραγματοποιείται λόγω συστημικής παρατυπίας, για πράξη που επηρεάστηκε από τη συστημική παρατυπία.

5. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη, οι οποίες συνδέονται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής και οι οποίες είναι αναλογικές και έχουν σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

Τμήμα II

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την επιτροπή

Άρθρο 144

Κριτήρια δημοσιονομικών διορθώσεων

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις με εκτελεστικές πράξεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της συνεισφοράς της Ένωσης σε επιχειρησιακό πρόγραμμα όταν, σύμφωνα με το άρθρο 85, μετά τη διεξαγωγή της αναγκαίας εξέτασης, συμπεραίνει ότι:

α) υπάρχει σοβαρή έλλειψη στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος η οποία έχει θέσει σε κίνδυνο την ήδη καταβληθείσα συνεισφορά της Ένωσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·

▼B

β) το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 143 πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης βάσει της παρούσας παραγράφου·

γ) οι δαπάνες που περιέχονται στην αίτηση πληρωμής είναι παράτυπες και δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης βάσει της παρούσας παραγράφου.

Η Επιτροπή στηρίζει τις δημοσιονομικές της διορθώσεις σε διαπιστωμένες μεμονωμένες περιπτώσεις παρατυπιών, λαμβάνοντας υπόψη το εάν η παρατυπία είναι συστημική. Όταν δεν είναι εφικτός ο ακριβής προσδιορισμός του ποσού της παράτυπης δαπάνης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ, η Επιτροπή εφαρμόζει κατ' αποκοπήν διόρθωση ή διόρθωση κατά παρέκταση.

2. Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με τη διόρθωση βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παρατυπίας καθώς και την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Όταν η Επιτροπή στηρίζει τη θέση της σε εκθέσεις ελεγκτών, με εξαίρεση τους ελεγκτές των δικών της υπηρεσιών, εξάγει τα δικά της συμπεράσματά σε σχέση με τις δημοσιονομικές συνέπειες, αφού εξετάσει τα μέτρα που έλαβε το οικείο κράτος μέλος βάσει του άρθρου 143 παράγραφος 2, τις κοινοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 122 παράγραφος 2 και τις ενδεχόμενες απαντήσεις από το κράτος μέλος.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 7, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της εξέτασης της τελικής έκθεσης υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος για τα ταμεία ή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης υλοποίησης για το ΕΤΘΑ, σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων, μπορεί να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις για τη σχετική προτεραιότητα με εκτελεστικές πράξεις.

▼C1

5. Όταν ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του υπό το άρθρο 95, η Επιτροπή μπορεί, ανάλογα με τον βαθμό μη συμμόρφωσης προς τις εν λόγω υποχρεώσεις, να προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση ακυρώνοντας ολόκληρο ή μέρος της συνεισφοράς από τα Ταμεία ή από το ΕΤΘΑ προς το οικείο κράτος μέλος.

▼B

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων όσον αφορά τα κριτήρια που καθορίζουν τις περιπτώσεις που θεωρούνται ως σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των βασικών μορφών των εν λόγω παρατυπιών, τα κριτήρια που εφαρμόζονται για τον καθορισμό του επιπέδου της δημοσιονομικής διόρθωσης που πρέπει να εφαρμοστεί καθώς και τα κριτήρια για την εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσού ή παρεκτάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων.

7. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για τις δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή, η οποία συνδέεται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής και η οποία είναι αναλογική και έχει σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

▼B*Άρθρο 145***Διαδικασία**

1. Πριν λάβει απόφαση για τη δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία ενημερώνοντας το κράτος μέλος για τα προσωρινά συμπεράσματα της εξέτασής της και ζητώντας από το κράτος μέλος να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών.

2. Όταν η Επιτροπή προτείνει κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπήν δημοσιονομική διόρθωση, παρέχεται στο κράτος μέλος η δυνατότητα να αποδείξει, μέσω εξέτασης των συναφών εγγράφων, ότι η πραγματική έκταση της παρατυπίας είναι μικρότερη από την εκτίμηση της Επιτροπής. Το κράτος μέλος, σε συμφωνία με την Επιτροπή, μπορεί να περιορίσει το πεδίο της εξέτασης αυτής σε κατάλληλο ποσοστό ή δείγμα των σχετικών εγγράφων. Εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η χρονική παράταση που χορηγείται για την εξέταση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί περαιτέρω την περίοδο δύο μηνών μετά τη δίμηνη περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που υποβάλλει το κράτος μέλος εντός της προθεσμίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Όταν το κράτος μέλος δεν αποδέχεται τα προσωρινά συμπεράσματα της Επιτροπής, καλείται σε ακρόαση από την Επιτροπή, ώστε να διασφαλιστεί ότι είναι διαθέσιμες όλες οι σχετικές πληροφορίες και παρατηρήσεις που θα χρησιμεύσουν ως βάση για τα συμπεράσματα της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της δημοσιονομικής διόρθωσης.

▼C1

5. Σε περίπτωση συμφωνίας και με την επιφύλαξη της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιήσει εκ νέου τα οικεία Ταμεία ή το ΕΤΘΑ σύμφωνα με το άρθρο 143 παράγραφος 3.

▼B

6. Για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση σχετικά με τη δημοσιονομική διόρθωση, με εκτελεστική πράξη, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της ακρόασης ή από την ημερομηνία παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων, όταν το κράτος μέλος δεχθεί να υποβάλει τα εν λόγω συμπληρωματικά στοιχεία μετά την ακρόαση. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία και τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία. Εάν δεν πραγματοποιηθεί ακρόαση, ο υπολογισμός της εξαμήνης περιόδου αρχίζει δύο μήνες από την ημερομηνία της προσκλητήριας σε ακρόαση επιστολής της Επιτροπής.

►C1 7. Η Επιτροπή κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της δύναμει του άρθρου 75, ή όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο εντοπίζει παρατυπίες που αποδεικνύουν σοβαρή αδυναμία της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, η συνακόλουθη δημοσιονομική διόρθωση μειώνει τη χρηματοδότηση από τα Ταμεία ή από το ΕΤΘΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. ◀

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση σοβαρής έλλειψης στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου η οποία, πριν από την ημερομηνία εντοπισμού της εκ μέρους της Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:

α) είχε εντοπιστεί στη δήλωση διαχείρισης, ή σε ετήσια έκθεση ελέγχου ή στην ελεγκτική γνώμη που υπεβλήθη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, ή σε άλλες εκθέσεις ελέγχου της ελεγκτικής αρχής που υπεβλήθησαν στην Επιτροπή και ελήφθησαν τα κατάλληλα μέτρα, ή

▼B

β) είχε αποτελέσει αντικείμενο των κατάλληλων μέτρων θεραπείας εκ μέρους του κράτους μέλους.

Η αξιολόγηση σοβαρών ελλείψεων στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου βασίζεται στην εφαρμοστέα νομοθεσία όταν υποβάλλονται οι αντίστοιχες δηλώσεις διαχείρισης, οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και οι ελεγκτικές γνώμες.

Κατά την απόφαση περί χρηματοδοτικής διόρθωσης η Επιτροπή:

α) εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και την κρισιμότητα της σοβαρής έλλειψης στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου καθώς και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της στον προϋπολογισμό της Ένωσης·

β) χάριν της εφαρμογής κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή διορθώσεων, εξαιρεί τις παράτυπες δαπάνες που εντοπίστηκαν προηγουμένως από το κράτος μέλος το οποίο υπόκειται σε προσαρμογή των λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 10 και των δαπανών που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους σύμφωνα με το άρθρο 137 παράγραφος 2·

γ) λαμβάνει υπόψη της τις κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόζονται στις δαπάνες του κράτους μέλους για άλλες σοβαρές ελλείψεις που έχουν εντοπιστεί από το κράτος μέλος κατά τον υπολογισμό του υπολειπόμενου κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

8. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν πρόσθετους κανόνες για τη διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης του άρθρου 144 παράγραφος 7.

Άρθρο 146

Υποχρεώσεις των κρατών μελών

Η επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης από τη Επιτροπή δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να επιδιώξουν ανακτήσεις βάσει του άρθρου 143 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και να ανακτήσουν κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Άρθρο 147

Επιστροφή

►C1 1. Κάθε επιστροφή η οποία οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης πραγματοποιείται πριν από την προθεσμία που αναφέρεται στο ένταλμα είσπραξης το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 78 του δημοσιονομικού κανονισμού. ◀ Η προθεσμία αυτή λήγει την τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα από την έκδοση του εντάλματος.

2. Οποιαδήποτε καθυστέρηση της επιστροφής συνεπάγεται την πληρωμή τόκων υπερημερίας, αρχής γενομένης από την ημερομηνία λήξης μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της πραγματικής πληρωμής. Το επιτόκιο αυτών των τόκων είναι κατά μίαμιση ποσοστιαία μονάδα υψηλότερο από το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

ΤΙΤΛΟΣ III

ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Άρθρο 148

Αναλογικός έλεγχος επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Οι πράξεις των οποίων οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνουν τα 200 000 EUR για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, τα 150 000 EUR για το ΕΚΤ ή τα 100 000 EUR για το ΕΤΘΑ, δεν υπόκεινται σε περισσότερους από έναν ελέγχους είτε από την αρχή ελέγχου είτε από την Επιτροπή πριν από την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Οι άλλες πράξεις δεν υπόκεινται σε περισσότερους από έναν ελέγχους ανά λογιστική χρήση είτε από την αρχή ελέγχου είτε από την Επιτροπή πριν από την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Οι πράξεις δεν υπόκεινται σε έλεγχο από την Επιτροπή ή την αρχή ελέγχου σε κανένα έτος εφόσον έχει ήδη πραγματοποιηθεί έλεγχος κατά το τρέχον έτος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου που διεξήγαγε το Ελεγκτικό Συνέδριο για τις εν λόγω πράξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την ελεγκτική αρχή ή την Επιτροπή για τον σκοπό της εκπλήρωσης των αντίστοιχων καθηκόντων τους.

2. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία η τελευταία γνωμοδότηση ελέγχου αναφέρει ότι δεν υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, η Επιτροπή μπορεί να συμφωνήσει με την ελεγκτική αρχή στην επόμενη συνεδρίαση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 128 παράγραφος 3 ότι ο απαιτούμενος όγκος ελεγκτικής εργασίας μπορεί να περιοριστεί, ώστε να είναι ανάλογος με τον διαπιστωθέντα κίνδυνο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν διενεργεί δικούς της επιτόπιους ελέγχους, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία που υποδηλώνουν ελλείψεις του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου οι οποίες επηρεάζουν τις δηλωθείσες στην Επιτροπή δαπάνες σε μια λογιστική χρήση για την οποία οι λογαριασμοί έχουν γίνει αποδεκτοί από την Επιτροπή.

3. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία η Επιτροπή εξάγει το συμπέρασμα ότι μπορεί να βασιστεί στη γνώμη της ελεγκτικής αρχής, μπορεί να συμφωνήσει με την ελεγκτική αρχή να περιορίσει τους επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιεί η Επιτροπή στο ελεγκτικό έργο της ελεγκτικής αρχής, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία για ελλείψεις στο έργο της ελεγκτικής αρχής για μια λογιστική χρήση για την οποία οι λογαριασμοί έχουν γίνει αποδεκτοί από την Επιτροπή.

4. Παρά την παράγραφο 1, η ελεγκτική αρχή και η Επιτροπή μπορούν να διενεργούν ελέγχους πράξεων σε περίπτωση που η αξιολόγηση κινδύνου ή έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώσει συγκεκριμένο κίνδυνο παρατυπίας ή απάτης, σε περίπτωση που υπάρχουν στοιχεία για σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος και, κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1. Η Επιτροπή μπορεί, προκειμένου να αξιολογήσει το έργο μιας ελεγκτικής αρχής, να επανεξετάσει τη διαδικασία ελέγχου της ελεγκτικής αρχής ή να συμμετέχει σε επιτόπιους ελέγχους της ελεγκτικής αρχής και όταν, σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα, είναι αναγκαίο, προκειμένου να λάβει διασφάλιση σε σχέση με την αποτελεσματική λειτουργία της ελεγκτικής αρχής, η Επιτροπή μπορεί να διεξάγει ελέγχους πράξεων.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων και διατάξεις εφαρμογής

Άρθρο 149

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 37 παράγραφος 13, στο άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 40 παράγραφος 4, στο άρθρο 41 παράγραφος 3, στο άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 42 παράγραφος 6, στο άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, στο άρθρο 63 παράγραφος 4 και στο άρθρο 64 παράγραφος 4, στο άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 9, στο άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 144 παράγραφος 6, ανατίθεται στην Επιτροπή για την περίοδο από 21 Δεκεμβρίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 37 παράγραφος 13, στο άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 40 παράγραφος 4, στο άρθρο 41 παράγραφος 3, στο άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 42 παράγραφος 6, στο άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, στο άρθρο 63 παράγραφος 4 και στο άρθρο 64 παράγραφος 4, στο άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 9, στο άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 144 παράγραφος 6 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, το άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 37 παράγραφος 13, το άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, το άρθρο 40 παράγραφος 4, το άρθρο 41 παράγραφος 3, το άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 42 παράγραφος 6, το άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, το άρθρο 63 παράγραφος 4 και το άρθρο 64 παράγραφος 4, το άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, το άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, το άρθρο 125 παράγραφος 9, στο άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 144 παράγραφος 6, ανατίθεται στην Επιτροπή για την περίοδο από 21 Δεκεμβρίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2020.

▼B

9, το άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και το άρθρο 144 παράγραφος 6 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση ούτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε από το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της εν λόγω περιόδου, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω περίοδος παρατείνεται κατά 2 μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

*Άρθρο 150***Λιαδικασία επιτροπής**

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, του κανονισμού ΕΤΠΑ, του κανονισμού ΕΕΤ του κανονισμού ΕΚΤ και του κανονισμού ΤΣ η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή συντονισμού των ΕΔΕΤ. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή υπό την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Όταν η επιτροπή δεν εκδίδει γνώμη, η Επιτροπή δεν θεσπίζει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης όσον αφορά τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 38 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 38 παράγραφος 10, στο άρθρο 39 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 46 παράγραφος 3, στο άρθρο 96 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 115 παράγραφος 4 και στο άρθρο 125 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ II***Μεταβατικές και τελικές διατάξεις***Άρθρο 151***Επανεξέταση**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με το άρθρο 177 ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 152***Μεταβατικές διατάξεις**

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής ή μερικής ακύρωσης, συνδρομής που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή με βάση τον εν λόγω κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ο εν λόγω κανονισμός ή άλλη νομοθετική πράξη η οποία εφαρμόζεται στην εν λόγω συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013, εξακολουθεί να διέπει τη συνδρομή αυτή ή τις πράξεις αυτές μέχρι το κλείσιμό τους. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου η συνδρομή καλύπτει τα επιχειρησιακά προγράμματα και τα μεγάλα έργα.

▼B

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Όταν ένα κράτος μέλος κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρθρο 123 παράγραφος 3, μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτημα η διαχειριστική αρχή να εκτελεί τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 59 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, για τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Το αίτημα θα συνοδεύεται από αξιολόγηση την οποία θα έχει διενεργήσει η αρχή ελέγχου. Εάν η Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που έχει λάβει από την αρχή ελέγχου αλλά και τους δικούς της ελέγχους, βεβαιωθεί ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου αυτών των επιχειρησιακών προγραμμάτων λειτουργούν αποτελεσματικά και ότι η λειτουργία τους δεν θα θιγεί εάν η διαχειριστική αρχή ασκήσει τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης, ενημερώνει το κράτος μέλος ότι συμφωνεί, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος.

▼M1

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 79 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, το ανώτατο όριο για το σωρευτικό συνολικό ποσό των πραγματοποιούμενων πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών ανέρχεται στο 100 % της συνεισφοράς από τα Ταμεία σε επιχειρησιακά προγράμματα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» στην Ελλάδα.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 2 και το άρθρο 77 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και κατά παρέκκλιση από τις αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες καθορίζονται το μέγιστο ποσοστό και το μέγιστο ποσό συνεισφοράς των Ταμείων για κάθε ελληνικό επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας, οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου υπολογίζονται εφαρμόζοντας το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης 100 % για τις επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται σε ελληνικά επιχειρησιακά προγράμματα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» στο πλαίσιο κάθε άξονα προτεραιότητας σε κάθε δήλωση δαπανών πιστοποιημένη από την αρχή πιστοποίησης. Το άρθρο 77 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 δεν εφαρμόζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα στην Ελλάδα.

6. Η Ελλάδα θεσπίζει μηχανισμό ώστε να εξασφαλίσει ότι τα πρόσθετα ποσά που διατίθενται ως αποτέλεσμα των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου χρησιμοποιούνται μόνο για τις πληρωμές προς τους δικαιούχους και τις πράξεις των επιχειρησιακών της προγραμμάτων.

Η Ελλάδα υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου έως το τέλος του 2016 και επιπλέον έκθεση στο πλαίσιο της τελικής έκθεσης υλοποίησης που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

▼B*Άρθρο 153***Κατάργηση**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 152, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

▼B

2. Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο παράρτημα XIV.

*Άρθρο 154***Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημέρας δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 20 έως 24, 29 παράγραφος 3, 38 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα άρθρα 58, 60, 76 έως 92, 118, 120, 121 και τα άρθρα 129 έως 147 τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014.

Το άρθρο 39 παράγραφος 2 έβδομο εδάφιο δεύτερη περίοδος και το άρθρο 76 πέμπτο εδάφιο εφαρμόζονται με ισχύ από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με την αποδέσμευση των πιστώσεων.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για να προωθηθεί η αρμονική, ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη της Ένωσης και να μεγιστοποιηθεί η συμβολή ΕΔΕΤ σε μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς επίσης και των ειδικών αποστολών των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι οι πολιτικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη υποστηρίζονται από επενδύσεις μέσω των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών μέσων. Ως εκ τούτου, το Κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ), σύμφωνα με το άρθρο 10 και τις προτεραιότητες και τους στόχους που θεσπίζονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο, παρέχει αρχές στρατηγικής καθοδήγησης για την επίτευξη ολοκληρωμένης προσέγγισης ανάπτυξης, χρησιμοποιώντας τα ΕΔΕΤ σε συντονισμό με άλλα ενωσιακά μέσα και πολιτικές, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της πολιτικής και στους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, κατά περίπτωση, με τις εμβληματικές πρωτοβουλίες, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη τις καίριες εδαφικές προκλήσεις και τα ειδικά εθνικά, περιφερειακά και τοπικά πλαίσια.

2. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΔΕΤ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Προκειμένου να στηριχθεί η αποτελεσματική στόχευση για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, ο παρών κανονισμός καθορίζει έντεκα θεματικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο οι οποίοι αντιστοιχούν στις προτεραιότητες της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που θα στηριχθούν από τα ΕΔΕΤ.
2. Βάσει των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο και προκειμένου να εξασφαλίσουν την απαραίτητη κρίσιμη μάζα για τη δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης, τα κράτη μέλη επικεντρώνουν την υποστήριξη, σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, στη θεματική συγκέντρωση και εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα των δαπανών. Τα κράτη μέλη δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στην ιεράρχηση των δαπανών που ευνοούν την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση, την έρευνα, την καινοτομία και την ενεργειακή απόδοση, καθώς και των δαπανών για την ευκολότερη πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και τη διαχείριση φυσικών πόρων και της δράσης για την κλιματική αλλαγή, καθώς και για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Λαμβάνουν υπόψη τη διατήρηση ή την ενίσχυση της κάλυψης και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης και των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, για την καταπολέμηση της ανεργίας, με εστίαση στους νέους, και την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, κατά την προετοιμασία των συμφώνων εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τη χρήση των ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, και τις πλέον πρόσφατες σχετικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους και υποχρεώσεις τους. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη, κατά περίπτωση, τις συστάσεις του Συμβουλίου δυνάμει του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής.

▼B

4. Προκειμένου να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο τα ΕΔΕΤ μπορούν να συμβάλουν πιο αποτελεσματικά στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και για να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της Συνθήκης συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη επιλέγουν θεματικούς στόχους για τη σχεδιαζόμενη χρήση των ΕΔΕΤ μέσα στα κατάλληλα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά πλαίσια.

3. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΔΕΤ

3.1 Εισαγωγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο α) το σύμφωνο εταιρικής σχέσης περιγράφει ολοκληρωμένη προσέγγιση της εδαφικής ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η επιλογή των θεματικών στόχων και των επενδυτικών και ενωσιακών προτεραιοτήτων καλύπτει τις αναπτυξιακές ανάγκες και αντιμετωπίζει τις εδαφικές προκλήσεις με ολοκληρωμένο τρόπο σύμφωνα με την ανάλυση που περιγράφεται στο τμήμα 6.4. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητες ώστε να εξασφαλίσουν τη συντονισμένη και ολοκληρωμένη χρήση των ΕΔΕΤ.
2. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4, οι περιφέρειες, εξασφαλίζουν ότι οι παρεμβάσεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ είναι συμπληρωματικές και εφαρμόζονται συντονισμένα με σκοπό να δημιουργηθούν συνέργειες ώστε να μειωθεί το διοικητικό κόστος και ο διοικητικός φόρτος για τους οργανισμούς διαχείρισης και τους δικαιούχους σύμφωνα με τα άρθρα 4, 15, και 27 του παρόντος κανονισμού.

3.2 Συντονισμός και συμπληρωματικότητα

1. Τα κράτη μέλη και οι αρχές διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ συνεργάζονται στενά κατά την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Ειδικότερα, διασφαλίζουν ότι υλοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:
  - α) προσδιορισμός των τομέων παρέμβασης όπου τα ΕΔΕΤ μπορούν να συνδυάζονται με συμπληρωματικό τρόπο για την επίτευξη των θεματικών στόχων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
  - β) εξασφάλιση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, της ύπαρξης ρυθμίσεων για τον αποτελεσματικό συντονισμό των ΕΔΕΤ ώστε να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα των Ταμείων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω της χρήσης πολυταμειακών προγραμμάτων για τα Ταμεία·
  - γ) προώθηση της συμμετοχής των αρχών διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για άλλα ΕΔΕΤ και σχετικών υπουργείων για την ανάπτυξη συστημάτων στήριξης για την εξασφάλιση συντονισμού και την αποφυγή επικάλυψης·
  - δ) θέσπιση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, κοινών επιτροπών παρακολούθησης προγραμμάτων σχετικά με την υλοποίηση των ΕΔΕΤ και εκπόνηση άλλων κοινών ρυθμίσεων διαχείρισης και ελέγχου για να διευκολυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των αρχών που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ·
  - ε) χρήση κοινών λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν τους αιτούντες και τους δικαιούχους, και «υπηρεσίας μίας στάσης», μεταξύ άλλων για την παροχή συμβουλών σχετικά με τις ευκαιρίες ενίσχυσης που διατίθενται μέσω καθενός από τα ΕΔΕΤ·

▼B

- στ) καθεύρωση μηχανισμών που θα συντονίζουν δραστηριότητες συνεργασίας οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ με επενδύσεις που υποστηρίζονται από τα προγράμματα «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»·
- ζ) προώθηση κοινών προσεγγίσεων μεταξύ των ΕΔΕΤ όσον αφορά την καθοδήγηση για την ανάπτυξη των ενεργειών, των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και των διαδικασιών επιλογής ή άλλων μηχανισμών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ολοκληρωμένων έργων στα Ταμεία·
- η) ενθάρρυνση της συνεργασίας ανάμεσα στις διαχειριστικές αρχές διαφορετικών ΕΔΕΤ στους τομείς της παρακολούθησης, της αξιολόγησης, της διαχείρισης και του ελέγχου, καθώς και του δημοσιονομικού ελέγχου.

3.3 Ενθάρρυνση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων

1. Τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, συνδυάζουν τα ΕΔΕΤ σε ολοκληρωμένα πακέτα σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, που είναι ειδικά προσαρμοσμένα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων εδαφικών προκλήσεων, προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση ΟΧΕ, ολοκληρωμένων δράσεων, κοινών σχεδίων δράσης και καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 36, για την ολοκληρωμένη αξιοποίηση των θεματικών στόχων, η χρηματοδότηση από τους διάφορους άξονες προτεραιότητας ή τα επιχειρησιακά προγράμματα του στηρίζονται από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορεί να συνδυαστεί στο πλαίσιο μίας ΟΧΕ. Συμπληρωματικά μπορεί να παρέχεται χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ από τα αντίστοιχα προγράμματα.
3. Σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, για την αύξηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας μιας θεματικά συνεπούς ολοκληρωμένης προσέγγισης, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί να αφορά περισσότερες από μία κατηγορίες περιφερειών, να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ βάσει ενός θεματικού στόχου και, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάζει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες για να επιτύχει τη μέγιστη συμβολή τους στους άξονες προτεραιότητας.
4. Τα κράτη μέλη προωθούν, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο και δυνάμει του άρθρου 32, την ανάπτυξη τοπικών και υποπεριφερειακών προσεγγίσεων. Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη υλοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης για να εξασφαλιστεί ότι ο «από τη βάση προς την κορυφή» ορισμός των τοπικών αναγκών λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί σε υψηλότερο επίπεδο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη καθορίζουν την προσέγγιση της καθοδηγούμενης από την κοινότητα τοπικής ανάπτυξης μέσω του ΕΓΤΑΑ και, κατά περίπτωση, μέσω του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ ή του ΕΤΘΑ σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 και αναφέρουν στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης τις κύριες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον τρόπο αυτό, τους κύριους στόχους και τις προτεραιότητες για την καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη, τους τύπους εδαφών που πρέπει να καλυφθούν, τον ιδιαίτερο ρόλο που θα δοθεί σε ομάδες τοπικής δράσης όσον αφορά την υλοποίηση στρατηγικών και τον ρόλο που προβλέπεται για το ΕΓΤΑΑ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ΕΤΘΑ κατά την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης σε διάφορους τύπους εδαφών, όπως αγροτικές, αστικές και παράκτιες περιοχές, και των αντίστοιχων μηχανισμών συντονισμού.

4. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΔΕΤ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ο συντονισμός εκ μέρους των κρατών μελών όπως προβλέπεται στο παρόν τμήμα εφαρμόζεται στον βαθμό που ένα κράτος μέλος προτίθεται να

▼B

χρησιμοποιήσει τη στήριξη των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών μέσων στον σχετικό τομέα πολιτικής. Τα προγράμματα της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν τμήμα δεν αποτελούν εξαντλητικό κατάλογο.

4.1 Εισαγωγή

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των πολιτικών της Ένωσης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή με στόχο την ενθάρρυνση των συνεργειών και του αποτελεσματικού συντονισμού και τον εντοπισμό και την προώθηση του καταλληλότερου τρόπου χρήσης των ευρωπαϊκών ταμείων, προκειμένου να υποστηριχθούν οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές επενδύσεις. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των πολιτικών και των μέσων της Ένωσης και των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών παρεμβάσεων.
2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6 και με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, εξασφαλίζουν τον συντονισμό ανάμεσα στα ΕΔΕΤ και άλλα συναφή ενωσιακά μέσα σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών. Εγκρίνουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν τη συνέπεια μεταξύ των παρεμβάσεων που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ και των στόχων άλλων πολιτικών της Ένωσης κατά τα στάδια προγραμματισμού και υλοποίησης. Για το σκοπό αυτό, επιδιώκουν να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες πτυχές:
  - α) βελτίωση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ διαφόρων ενωσιακών μέσων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, κατά το στάδιο προγραμματισμού και εφαρμογής·
  - β) βελτιστοποίηση των υπαρχουσών δομών και, εφόσον χρειάζεται, θέσπιση νέων που διευκολύνουν τον στρατηγικό καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά τα διάφορα μέσα και δομές για τον συντονισμό σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, αποφυγή επικάλυψης προσπάθειών και εντοπισμός τομέων στους οποίους είναι αναγκαία πρόσθετη χρηματοδοτική υποστήριξη·
  - γ) αξιοποίηση των δυνατοτήτων για το συνδυασμό της στήριξης από διάφορα μέσα για τη στήριξη μεμονωμένων ενεργειών και στενής συνεργασίας με τους αρμόδιους για την υλοποίηση σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών ώστε να δημιουργηθούν συνεκτικές και απλούς-τε-μένες ευκαιρίες χρηματοδότησης για τους δικαιούχους.

4.2 Συντονισμός με την Κοινή Γεωργική Πολιτική και την Κοινή Αλιευτική Πολιτική

1. Το ΕΓΤΑΑ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και συμπληρώνει τα μέτρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων, το οποίο παρέχει άμεση υποστήριξη σε γεωργούς και υποστηρίζει τα μέτρα της αγοράς. Συνεπώς, τα κράτη μέλη διαχειρίζονται τις εν λόγω παρεμβάσεις από κοινού με στόχο να μεγιστοποιηθούν οι συνέργιες και η προστιθέμενη αξία της υποστήριξης της ΕΕ.
2. Το ΕΤΘΑ αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της μεταρρύθμισης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής. Συνεπώς, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το ΕΤΘΑ για να υποστηρίχθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων και την ενίσχυση του ελέγχου και για να εξασφαλιστεί ότι επιδιώκονται ακόμα συνέργιες για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, όπως είναι οι γνώσεις για τη θάλασσα, ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, η ενοποιημένη θαλάσσια επιτήρηση, η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και η προσαρμογή στις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις παράκτιες ζώνες.

▼B

4.3 «Ορίζοντας 2020» και άλλα κεντρικά διαχειριζόμενα προγράμματα της Ένωσης στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή δίνουν έμφαση στην ενίσχυση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ΕΔΕΤ και του Ορίζοντα 2020, του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (COSME) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και άλλων σχετικών κεντρικά διαχειριζόμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης ενώ παράλληλα διαχωρίζουν με σαφήνεια τους τομείς παρέμβασης μεταξύ τους.
2. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν εθνικές ή/και περιφερειακές στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για την «έξυπνη εξειδίκευση», σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση. Αυτές οι στρατηγικές μπορούν να έχουν τη μορφή ή ενός εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής έρευνας και καινοτομίας για την «έξυπνη εξειδίκευση» ή να περιλαμβάνονται σε αυτό. Οι στρατηγικές έξυπνης ειδικεύσεως αναπτύσσονται μέσω της συμμετοχής εθνικών ή περιφερειακών διαχειριστικών αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων, όπως είναι τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο κλάδος και οι κοινωνικοί εταίροι, σε μια επιχειρηματική διαδικασία ανακάλυψης. Οι αρχές που σχετίζονται άμεσα με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συνδέονται στενά με αυτή τη διαδικασία. Οι στρατηγικές έξυπνης ειδικεύσεως περιλαμβάνουν:
  - α) «ανάντη ενέργειες» για την προετοιμασία της συμμετοχής περιφερειακών φορέων Ε&Κ στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» («σκαλοπάτια προς την αριστεία») κατά περίπτωση. Ενισχύονται η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των εθνικών σημείων επαφής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και των αρχών διαχείρισης των ΕΔΕΤ.
  - β) «κατάντη ενέργειες» για την παροχή των μέσων για την αξιοποίηση και τη διάδοση στην αγορά των αποτελεσμάτων Ε&Κ που προκύπτουν από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και προηγούμενα προγράμματα, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία φιλικού προς την καινοτομία περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, και με γνώμονα τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται για τα εδάφη στην αντίστοιχη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης.
3. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν πλήρως τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού που επιτρέπουν να συνδυαστούν τα ΕΔΕΤ με πόρους του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» στα οικεία προγράμματα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση τμημάτων των στρατηγικών του σημείου 2. Παρέχεται κοινή υποστήριξη προς τις εθνικές και περιφερειακές αρχές για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών αυτών, ώστε να εντοπιστούν ευκαιρίες για την κοινή χρηματοδότηση των υποδομών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για την Ε&Κ, την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, τη μεθοδολογική υποστήριξη μέσω της αξιολόγησης από ομοτίμους, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την κατάρτιση στις περιφέρειες.
4. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4, οι περιφέρειες εξετάζουν τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα που αποσκοπούν στη διερεύνηση των δυνατοτήτων για αριστεία στην Ε&Κ, με τρόπο που είναι συμπληρωματικός και δημιουργεί συνέργιες με την πρωτοβουλία «Ορίζοντας 2020», ιδίως μέσω κοινής χρηματοδότησης:
  - α) σύνδεση των ερευνητικών ιδρυμάτων αριστείας με τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, καθώς και με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στον τομέα της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΑΚ), με σκοπό τη δημιουργία νέων ή την αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων κέντρων αριστείας στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καθώς και στα κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία·
  - β) δημιουργία δεσμών στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καθώς και μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ και καινοτόμων ομίλων αναγνωρισμένης αριστείας·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014-2020) και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 33 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

▼B

- γ) θέσπιση «εδρών EXE» για την προσέλκυση διακεκριμένων πανεπιστημιακών, ιδίως σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες καθώς και σε κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ·
- δ) υποστήριξη της πρόσβασης σε διεθνή δίκτυα ερευνητών και φορέων καινοτομίας που δεν συμμετέχουν επαρκώς στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE) ή προέρχονται από λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ή από κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ·
- ε) συμβολή, κατά περίπτωση, στις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις καινοτομίας·
- στ) προετοιμασία των εθνικών ιδρυμάτων ή/και των συνεργατικών ομίλων αριστείας για συμμετοχή στις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας (KIC) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIKT)· και
- ζ) υποδοχή προγραμμάτων κινητικότητας διεθνών ερευνητών υψηλής ποιότητας με συγχρηματοδότηση από το «Marie Skłodowska-Curie Actions».

Τα κράτη μέλη στοχεύουν στο να επιδεικνύουν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 70, ευελιξία ώστε να στηρίζουν πράξεις εκτός της περιοχής του προγράμματος, με επίπεδο επενδύσεων επαρκές για την επίτευξη κρίσιμης μάζας, προκειμένου να εφαρμόζουν τα μέτρα του πρώτου εδαφίου με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

4.4 Χρηματοδότηση σχεδίων επίδειξης στο πλαίσιο του αποθεματικού για νεοεισερχόμενους (NER 300) ⁽¹⁾

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ συντονίζεται με τη στήριξη από το πρόγραμμα NER 300, που χρησιμοποιεί τα έσοδα από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων ύψους 300 εκατ. τα οποία αποτελούν το αποθεματικό για τους νεοεισερχόμενους στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας εκπομπών.

4.5 LIFE και το κεκτημένο για το περιβάλλον ⁽²⁾

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, μέσω ισχυρότερης θεματικής εστίασης στα προγράμματα και την εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8, επιδιώκουν να αξιοποιήσουν συνέργειες με εννοιακά μέσα πολιτικής (τόσο τα χρηματοδοτικά όσο και τα μη χρηματοδοτικά) που εξυπηρετούν το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος και την αποδοτικότητα των πόρων.
2. Τα κράτη μέλη προάγουν και, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 4, εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και το συντονισμό με το LIFE, ειδικότερα με τα ολοκληρωμένα έργα στους τομείς που αφορούν τη φύση, τη βιοποικιλότητα, το νερό, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ο συντονισμός αυτός επιτυγχάνεται μέσω μέτρων όπως η προώθηση της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων μέσω των ΕΔΕΤ που συμπληρώνουν τα ολοκληρωμένα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE, καθώς και προωθώντας τη χρήση λύσεων, μεθόδων και προσεγγίσεων που επικυρώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των πράσινων υποδομών, της ενεργειακής απόδοσης, των οικολογικών καινοτομιών, των λύσεων που βασίζονται στο οικοσύστημα και της έγκρισης σχετικών καινοτόμων τεχνολογιών.

⁽¹⁾ Απόφαση 2010/670/ΕΕ της Επιτροπής, της 3ης Νοεμβρίου 2010, για καθορισμό κριτηρίων και μέτρων χρηματοδότησης έργων επίδειξης σε εμπορική κλίμακα, τα οποία αποσκοπούν στην περιβαλλοντικά ασφαλή δέσμευση και αποθήκευση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, καθώς και έργων επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας που θεσπίστηκε με την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 6.11.2010, σ. 39).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση προγράμματος για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα (LIFE) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 (Βλέπε σελίδα 185 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

▼B

3. Τα σχετικά τομεακά σχέδια, προγράμματα ή στρατηγικές (συμπεριλαμβάνοντας το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας, το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών, το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, το σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων ή η στρατηγική προσαρμογής) μπορούν να χρησιμοποιούνται ως πλαίσιο συντονισμού, όταν προβλέπεται υποστήριξη για τους σχετικούς τομείς.

4.6 «ERASMUS+» ⁽¹⁾

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ για την ενσωμάτωση εργαλείων και μεθόδων που αναπτύσσονται και δοκιμάζονται επιτυχώς στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus +» με σκοπό να μεγιστοποιηθεί ο κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος των επενδύσεων για τους ανθρώπους και, μεταξύ άλλων, να δοθεί ώθηση σε πρωτοβουλίες των νέων και δράσεις των πολιτών.
2. Τα κράτη μέλη προωθούν και διασφαλίζουν σύμφωνα με το άρθρο 4, τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και του προγράμματος «Erasmus +» σε εθνικό επίπεδο μέσω σαφούς διάκρισης όσον αφορά τα είδη των επενδύσεων και τις στοχευόμενες ομάδες που υποστηρίζονται. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τη συμπληρωματικότητα όσον αφορά τη χρηματοδότηση ενεργειών κινητικότητας.
3. Ο συντονισμός επιτυγχάνεται με τη θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των αρχών διαχείρισης και των εθνικών υπηρεσιών που δημιουργούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus +», το οποίο μπορεί να ενισχύσει τη διαφανή και προσβάσιμη επικοινωνία με τους πολίτες σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

4.7 Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία («EaSI») ⁽²⁾

1. Τα κράτη μέλη προωθούν και διασφαλίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, τον αποτελεσματικό συντονισμό ανάμεσα στο Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI) και την υποστήριξη που παρέχεται από τα ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των θεματικών στόχων της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης. Ο εν λόγω αποτελεσματικός συντονισμός περιλαμβάνει συντονισμό της υποστήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο του άξονα EURES του EaSI με δράσεις για την ενίσχυση της διακρατικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού η οποία υποστηρίζεται από το ΕΚΤ με σκοπό την προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων και την αύξηση των ευκαιριών εργασίας, καθώς και τον συντονισμό μεταξύ της υποστήριξης των ΕΔΕΤ για την αυτοαπασχόληση, την επιχειρηματικότητα, τη δημιουργία επιχειρήσεων και επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και της υποστήριξης του EaSI, στο πλαίσιο του άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
2. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν, κατά περίπτωση, να αυξήσουν κλιμακωτά τα πιο επιτυχημένα μέτρα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του άξονα Progress του EaSI, ιδίως όσον αφορά την κοινωνική καινοτομία και τον πειραματισμό με την κοινωνική πολιτική έχοντας την υποστήριξη του ΕΚΤ.

4.8 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF) ⁽³⁾

1. Για να μεγιστοποιήσουν την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ και του

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 128892013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του «ERASMUS+»: πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την νεολαία και τον αθλητισμό και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1719/2009/ΕΚ, 1720/2006/ΕΚ και 1298/2008/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 50 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη (Βλέπε σελίδα 238 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

▼B

Ταμείου Συνοχής να προγραμματίζονται σε στενή συνεργασία με την υποστήριξη που παρέχεται από τη CEF, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα, να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη των προσπαθειών και να διασφαλίζεται η βέλτιστη σύνδεση των διαφορετικών τύπων υποδομής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και σε ολόκληρη την Ένωση. Η μέγιστη αξιοποίηση των διάφορων χρηματοδοτικών μέσων εξασφαλίζεται για σχέδια με διάσταση Ένωσης και εσωτερικής αγοράς, και ιδίως για σχέδια που εφαρμόζουν κατά προτεραιότητα τα δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής υποδομής, όπως καθορίζονται στα αντίστοιχα πλαίσια πολιτικής ΔΕΔ, προκειμένου να κατασκευαστούν νέες υποδομές και να αναβαθμιστούν ουσιαστικά οι υπάρχουσες υποδομές.

2. Στον τομέα των μεταφορών, ο προγραμματισμός των επενδύσεων βασίζεται στην πραγματική και την προβλεπόμενη ζήτηση μεταφορών και εντοπίζει ζεύξεις που λείπουν και σημεία συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη, βάσει συνεκτικής προσέγγισης, την ανάπτυξη των ενωσιακών διασυνοριακών ζευξεων και την ανάπτυξη ζευξεων μεταξύ των περιφερειών στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους. Οι επενδύσεις στην περιφερειακή συνδετικότητα στο πλήρες διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-M) και στο κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-M εξασφαλίζουν ότι οι αστικές και αγροτικές περιοχές επωφελούνται από τις ευκαιρίες που δημιουργούνται μέσω των μεγάλων δικτύων.
3. Η ιεράρχηση προτεραιοτήτων των επενδύσεων που έχουν κάποια επίπτωση πέρα από ένα ορισμένο κράτος μέλος, ιδιαίτερα αυτών που αποτελούν τμήμα των διαδρόμων του δικτύου των ΔΕΔ-M, συντονίζεται με τον σχεδιασμό του ΔΕΔ-M και τα σχέδια εφαρμογής των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου, έτσι ώστε οι επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής σε υποδομές μεταφοράς να είναι απόλυτα σύμφωνες με τους προσανατολισμούς του ΔΕΔ-M.
4. Τα κράτη μέλη δίνουν έμφαση στις βιώσιμες μορφές μεταφορών και στη βιώσιμη αστική κινητικότητα, καθώς και σε επενδύσεις σε τομείς που προσφέρουν την μεγαλύτερη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας, της προσβασιμότητας και της αξιοπιστίας των υπηρεσιών μεταφοράς για την προώθηση των δημόσιων μεταφορών. Αφού προσδιοριστούν, οι επενδύσεις ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα, ανάλογα με τη συμβολή τους στην κινητικότητα, τη βιωσιμότητα, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών, σύμφωνα με την οπτική που αναπτύσσεται στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών», που επισημαίνει ότι στον τομέα των μεταφορών απαιτείται σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η συμβολή των έργων στα βιώσιμα ευρωπαϊκά δίκτυα εμπορευματικών μεταφορών μέσω της ανάπτυξης εσωτερικών πλωτών μεταφορών πρέπει να προάγεται βάσει προηγούμενης αξιολόγησης των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
5. Τα ΕΔΕΤ παρέχουν τις τοπικές και περιφερειακές υποδομές και τη σύνδεσή τους με τα ενωσιακά δίκτυα προτεραιότητας στους τομείς της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.
6. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς συντονισμού και τεχνικής υποστήριξης για να εξασφαλίσουν τη συμπληρωματικότητα και τον αποτελεσματικό σχεδιασμό των μέτρων ΤΠΕ ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα διάφορα μέσα της Ένωσης (ΕΔΕΤ, CEF, διευρωπαϊκά δίκτυα, «Ορίζοντας 2020») για τη χρηματοδότηση ευρωζωνικών δικτύων και των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών. Η επιλογή του καταλληλότερου μηχανισμού χρηματοδότησης λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα της πράξης να παράγει έσοδα και το επίπεδο κινδύνου για την αποτελεσματικότερη χρήση των δημόσιων πόρων. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους τις αξιολογήσεις των ενεργειών που σχετίζονται με το συγκεκριμένο κράτος μέλος οι οποίες υποβλήθηκαν στη CEF αλλά δεν επιλέχθηκαν, με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης επιλογής από τη διαχειριστική αρχή.

▼B

4.9 Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, επιδιώκουν να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των ΕΔΕΤ και των εξωτερικών μέσων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην επίτευξη πολλαπλών στόχων πολιτικής της Ένωσης. Ο συντονισμός και η συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας έχουν ιδιαίτερη σημασία.
2. Για την υποστήριξη της αποτελεσματικότερης εδαφικής ολοκλήρωσης, τα κράτη μέλη προσπαθούν να αξιοποιήσουν συνέργειες μεταξύ δραστηριοτήτων εδαφικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, ιδίως για διασυνοριακές δραστηριότητες συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας.

5. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΡΣΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

5.1 Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

1. Σύμφωνα με το άρθρο 5, η αρχή της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης τηρείται από τα κράτη μέλη προκειμένου να διευκολύνουν την επίτευξη της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Προκειμένου να τηρούνται οι εν λόγω αρχές, απαιτείται συντονισμένη δράση, ιδίως μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής και θεσμικής συνεργασίας, όσον αφορά την προετοιμασία και την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.
2. Τα κράτη μέλη εξετάζουν την ανάγκη ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας των εταίρων με σκοπό την ανάπτυξη των δυνατοτήτων τους, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότητα της εταιρικής σχέσης.

5.2 Βιώσιμη ανάπτυξη

1. Τα κράτη μέλη και οι αρχές διαχείρισης, σε όλα τα στάδια της υλοποίησης, εξασφαλίζουν την πλήρη ενσωμάτωση της βιώσιμης ανάπτυξης στα ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 ΣΕΕ, καθώς και την υποχρέωση να ενταχθούν οι απαιτήσεις για περιβαλλοντική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 11 και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπως ορίζεται στο άρθρο 191 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ.

Οι αρμόδιες για τη διαχείριση αρχές αναλαμβάνουν δράσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προγράμματος, τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προγράμματος, για να αποφευχθούν ή να μειωθούν τα επιβλαβή για το περιβάλλον αποτελέσματα των παρεμβάσεων και να επιτευχθούν αποτελέσματα σε καθαρά κοινωνικά, περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη. Οι ενέργειες που πρόκειται να πραγματοποιηθούν μπορούν να συνίστανται, μεταξύ άλλων, στις εξής:

- α) κατευθύνουν τις επενδύσεις προς την πλέον αποδοτική χρήση των πόρων και προς βιώσιμες επιλογές,
- β) αποφεύγουν επενδύσεις που ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές ή κλιματικές επιπτώσεις και υποστηρίζουν ενέργειες για το μετριασμό τυχόν λοιπών επιπτώσεων,
- γ) ακολουθούν μια μακροπρόθεσμη προοπτική όταν συγκρίνουν το κόστος των εναλλακτικών επενδυτικών επιλογών του «κύκλου ζωής»,
- δ) αυξάνουν τη χρήση των οικολογικών δημόσιων συμβάσεων.

▼B

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτή των επενδύσεων που πραγματοποιούνται με την υποστήριξη των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού, και εξασφαλίζουν ότι είναι ανθεκτικές στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών, όπως είναι οι αυξημένοι κίνδυνοι πλημμυρών, οι ξηρασίες, τα κύματα καύσωνα, οι δασικές πυρκαγιές και τα ακραία καιρικά φαινόμενα.
3. Οι επενδύσεις είναι συνεπείς με την ιεράρχηση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, με έμφαση στις επιλογές διαχείρισης της ζήτησης. Οι εναλλακτικές επιλογές προμήθειας εξετάζονται μόνο όταν έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες εξοικονόμησης και αποδοτικής χρήσης νερού. Η δημόσια παρέμβαση στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων συμπληρώνει τις προσπάθειες του ιδιωτικού τομέα, ιδίως σε σχέση με την ευθύνη του παραγωγού. Οι επενδύσεις ενθαρρύνουν τις καινοτόμες προσεγγίσεις που προωθούν υψηλά επίπεδα ανακύκλωσης. Οι επενδύσεις είναι συνεπείς με την ιεράρχηση των αποβλήτων που καθορίζεται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και την προστασία των φυσικών πόρων είναι συνεπείς με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾.

5.3 Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση

1. Σύμφωνα με το άρθρο 7, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή επιδιώκουν την επίτευξη του στόχου της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποτρέψουν κάθε διάκριση κατά την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ενεργειών στα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Κατά την επιδίωξη των στόχων του άρθρου 7, τα κράτη μέλη περιγράφουν τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των πράξεων, τον προσδιορισμό των στόχων για παρεμβάσεις και τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων. Τα κράτη μέλη διενεργούν επίσης αναλύσεις ως προς το φύλο κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα, ειδικές στοχοθετημένες ενέργειες υποστηρίζονται από το ΕΚΤ.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 7, τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων στην εταιρική σχέση και διασφαλίζουν κατάλληλες δομές σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές για την παροχή συμβουλών σχετικά με την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα προκειμένου να παρέχουν την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη στην προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ΕΔΕΤ.
3. Οι διαχειριστικές αρχές πραγματοποιούν αξιολογήσεις ή ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, σε συντονισμό με τις επιτροπές παρακολούθησης, με επίκεντρο την εφαρμογή της αρχής της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.
4. Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν, με κατάλληλο τρόπο, τις ανάγκες των μειονεκτουσών ομάδων προκειμένου να τους επιτραπεί να ενταχθούν καλύτερα στην αγορά εργασίας και, κατά συνέπεια, να διευκολυνθεί η πλήρης συμμετοχή τους στην κοινωνία.

5.4 Προσβασιμότητα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 7 για την αποτροπή των διακρίσεων λόγω αναπηρίας. Οι διαχειριστικές αρχές φροντίζουν, μέσω λήψης μέτρων σε όλο τον κύκλο ζωής του προγράμματος, ώστε όλα τα προϊόντα, αγαθά, υπηρεσίες

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

⁽³⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

▼B

και υποδομές που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό και συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ να είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σε επίπεδο Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο, συμβάλλοντας έτσι σε ένα περιβάλλον χωρίς εμπόδια για τα άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους. Επιπλέον, εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης στο φυσικό περιβάλλον, στις μεταφορές, στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, προκειμένου να προαχθεί η ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες. Τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν μπορούν να περιλαμβάνουν προσανατολισμό των επενδύσεων στην προσβασιμότητα σε υφιστάμενα κτίρια και καθιερωμένες υπηρεσίες.

5.5 Αντιμετώπιση της δημογραφικής αλλαγής

1. Οι προκλήσεις που προκύπτουν από τις δημογραφικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων ιδίως εκείνων που αφορούν τον συρρικνούμενο ενεργό πληθυσμό, την αυξανόμενη αναλογία συνταξιοδοτημένων ατόμων στο συνολικό πληθυσμό και τη μείωση του πληθυσμού, λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα επίπεδα. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές, όπου υφίστανται τέτοιες στρατηγικές, για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προβλημάτων και για να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη που συνδέεται με μια γιγαντιαία κοινωνία.
2. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές, για να διευκολύνουν την ένταξη όλων των ηλικιακών ομάδων, μεταξύ άλλων μέσω καλύτερης πρόσβασης στην εκπαίδευση και δομών κοινωνικής στήριξης, με σκοπό τη βελτίωση των ευκαιριών εύρεσης εργασίας για τους ηλικιωμένους και τους νέους, και δίνοντας έμφαση στις περιφέρειες σε υψηλά ποσοστά ανεργίας στους νέους σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι επενδύσεις στον τομέα των υποδομών για την υγεία στοχεύουν σε μακρόβιο και υγιή επαγγελματικό βίο για όλους τους πολίτες της Ένωσης.
3. Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη δημογραφική αλλαγή, τα κράτη μέλη καθορίζουν ιδίως μέτρα για:
  - α) την υποστήριξη της δημογραφικής ανανέωσης μέσω καλύτερων συνθηκών για τις οικογένειες και καλύτερης εξισορρόπησης της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής·
  - β) την τόνωση της απασχόλησης, την αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής επίδοσης μέσω επενδύσεων στην εκπαίδευση, στις ΤΠΕ και στην έρευνα και καινοτομία·
  - γ) την έμφαση στην καταλληλότητα και την ποιότητα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και στις δομές κοινωνικής υποστήριξης, καθώς και, κατά περίπτωση, στην αποτελεσματικότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας·
  - δ) την προώθηση οικονομικά αποδοτικής παροχής υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων στην ηλεκτρονική περίθαλψη και φροντίδα και σε υποδομές.

5.6 Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή

Σύμφωνα με το άρθρο 8, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτή καθώς και η πρόληψη κινδύνων ενσωματώνονται στη διαδικασία προετοιμασίας και υλοποίησης των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.

6. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΟΥΝ ΚΑΙΡΙΕΣ ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- 6.1 Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα γεωγραφικά ή δημογραφικά χαρακτηριστικά και εγκρίνουν μέτρα αντιμετώπισης των ειδικών εδαφικών προκλήσεων κάθε περιφέρειας ώστε να αξιοποιηθεί το ειδικό αναπτυξιακό δυναμικό τους, βοηθώντας έτσι τις περιφέρειες να επιτύχουν έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

▼B

- 6.2 Η επιλογή και ο συνδυασμός των θεματικών στόχων, καθώς και η επιλογή των αντίστοιχων επενδυτικών και ενωσιακών προτεραιοτήτων και οι ειδικοί στόχοι που έχουν τεθεί, αποτυπώνουν τις ανάγκες και τις δυνατότητες για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη κάθε κράτους μέλους και περιφέρειας.
- 6.3 Κατά την προετοιμασία των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν συνεπώς υπόψη το γεγονός ότι οι βασικότερες κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ένωση – παγκοσμιοποίηση, δημογραφική αλλαγή, υποβάθμιση του περιβάλλοντος, μετανάστευση, κλιματική αλλαγή, χρήση της ενέργειας, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της κρίσης – έχουν ενδεχομένως διαφορετικό αντίκτυπο στις διάφορες περιφέρειες.
- 6.4 Για μια ολοκληρωμένη εδαφική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των εδαφικών προκλήσεων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα των ΕΔΕΤ αντικατοπτρίζουν την πολυμορφία των ευρωπαϊκών περιφερειών, όσον αφορά την απασχόληση και τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας, τις σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ διαφορετικών τομέων, τα μοντέλα μετακινήσεων προς και από την εργασία, τη γήρανση του πληθυσμού και τις δημογραφικές μεταβολές, τα χαρακτηριστικά του πολιτιστικού τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, τις αδυναμίες και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, τη χρήση της γης και τους περιορισμούς των πόρων, τις δυνατότητες για πιο βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών μορφών ενέργειας, τις θεσμικές ρυθμίσεις και ρυθμίσεις διακυβέρνησης, τη διασυνδεσιμότητα και την προσβασιμότητα και τις συνδέσεις μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες λαμβάνουν, κατά συνέπεια, τα ακόλουθα μέτρα με σκοπό να προετοιμάσουν τα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα προγράμματά τους:
- α) Ανάλυση των χαρακτηριστικών, των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και της ικανότητας του κράτους μέλους ή της περιφέρειας, ιδίως σε σχέση με τις βασικές προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, στις ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ·
  - β) Μια αξιολόγηση των κυριότερων προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν ανά περιφέρεια ή κράτος μέλος, ο εντοπισμός των σημείων συμφόρησης και των ελλειψουσών ζευξών, του χάσματος καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης προγραμματισμού και ικανότητας υλοποίησης που παρεμποδίζουν το μακροπρόθεσμο δυναμικό για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Αυτό αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό των πιθανών τομέων και δραστηριοτήτων για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής, τις παρεμβάσεις και τη συγκέντρωση·
  - γ) Μια εκτίμηση των διατομεακών, των διαδικαιοδοτικών ή των διασυνοριακών προκλήσεων που αφορούν το συντονισμό, ιδίως στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες·
  - δ) Προσδιορισμός των μέτρων για την επίτευξη καλύτερου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εδαφικών επιπέδων, λαμβάνοντας υπόψη την κατάλληλη εδαφική κλίμακα και πλαίσιο για το σχεδιασμό πολιτικής καθώς και το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών, και πηγές χρηματοδότησης με σκοπό μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα συνδέει τη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη με τους περιφερειακούς και τοπικούς φορείς.
- 6.5. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν ιδίως ότι η γενική προσέγγιση για την προώθηση της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στους σχετικούς τομείς:
- α) απηχεί τον ρόλο των πόλεων, των αστικών και αγροτικών περιοχών, των αλιευτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα·

▼B

- β) λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες προκλήσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, τις υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και τις νησιωτικές, διασυννοριακές ή ορεινές περιοχές·
- γ) αντιμετωπίζει τις ζεύξεις υπαίθρου-πόλης όσον αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προστιτές και υψηλής ποιότητας υποδομές και υπηρεσίες και τα προβλήματα στις περιοχές με υψηλή συγκέντρωση κοινωνικά περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

7. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

7.1 Συντονισμός και συμπληρωματικότητα

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δραστηριοτήτων συνεργασίας και άλλων δράσεων που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες συνεργασίας συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ότι η συνεργασία οργανώνεται έτσι ώστε να υποστηρίζονται ευρύτεροι πολιτικοί στόχοι. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευθύνες τους, τη συμπληρωματικότητα και τον συντονισμό με άλλα προγράμματα ή μέσα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση.
3. Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής, τα κράτη μέλη αναζητούν συντονισμό και συμπληρωματικότητα μεταξύ προγραμμάτων του στόχου Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και των προγραμμάτων του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδίως για την εξασφάλιση συνεκτικού σχεδιασμού και για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων μεγάλης κλίμακας.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι οι στόχοι των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες αποτελούν μέρος του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και στα επιχειρησιακά προγράμματα στις οικείες περιφέρειες και κράτη μέλη, σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων των Ταμείων. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν επίσης να εξασφαλίσουν ότι, αφού θεσπιστούν οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές και οι στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, τα ΕΔΕΤ υποστηρίζουν την υλοποίησή τους σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 και τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, καθώς και ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος που έχουν προσδιορίσει τα κράτη μέλη. Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή υπάρχει επίσης συντονισμός με άλλα μέσα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση καθώς και με άλλα συναφή μέσα.
5. Τα κράτη μέλη, εφόσον απαιτείται, χρησιμοποιούν τη δυνατότητα να διενεργήσουν διαπεριφερειακές και διακρατικές δράσεις με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, μεταξύ άλλων σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών μέτρων για την έρευνα και την καινοτομία που προέρχονται από τις στρατηγικές για την «έξυπνη εξειδίκευση».
6. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες πραγματοποιούν την καλύτερη δυνατή χρήση των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, υπερβαίνοντας τους φραγμούς για μια συνεργασία που καταργεί τα διοικητικά όρια, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και ενισχύουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε περιφέρειες που καλύπτονται από το άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

7.2 Διασυννοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ

1. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν να κάνουν χρήση της συνεργασίας ώστε να επιτύχουν κρίσιμη μάζα, μεταξύ άλλων στους

▼B

τομείς των ΤΠΕ και της έρευνας και καινοτομίας, καθώς και να προωθήσουν την ανάπτυξη κοινών έξυπνων προσεγγίσεων της εξειδίκευσης και εταιρικών σχέσεων ανάμεσα σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η διαπεριφερειακή συνεργασία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, την τόνωση της συνεργασίας ανάμεσα σε καινοτόμους ομίλους προσανατολισμένους στην έρευνα και σε ανταλλαγές ανάμεσα σε ερευνητικά ιδρύματα, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των «περιφερειών της γνώσης» και του «ερευνητικού δυναμικού στις περιφέρειες σύγκλισης και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες» στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος πλαισίου για την έρευνα.

2. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν, στις οικείες περιοχές, να βασιστούν στη διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία προκειμένου:
    - α) να εξασφαλίσουν ότι οι περιοχές που μοιράζονται σημαντικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά (νησιά, λίμνες, ποτάμια, θαλάσσιες λεκάνες ή οροσειρές) στηρίζουν την κοινή διαχείριση και προώθηση των φυσικών πόρων τους·
    - β) να αξιοποιήσουν τις οικονομίες κλίμακας που μπορούν να επιτευχθούν, ιδίως σε σχέση με τις επενδύσεις που αφορούν την κοινή χρήση κοινών δημόσιων υπηρεσιών·
    - γ) να προωθήσουν τον συνεπή προγραμματισμό και την ανάπτυξη διασυνοριακής δικτυακής υποδομής, ιδίως των διασυνοριακών ζευξεων που λείπουν, καθώς και φιλικών προς το περιβάλλον και διαλειτουργικών τρόπων μεταφοράς σε μεγαλύτερες γεωγραφικές περιοχές·
    - δ) να επιτύχουν κρίσιμη μάζα, ιδίως στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, των ΤΠΕ και της παιδείας, καθώς και σε σχέση με μέτρα που βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ·
    - ε) να ενισχύσουν τις διασυνοριακές υπηρεσίες της αγοράς εργασίας ώστε να τονωθεί η διασυνοριακή κινητικότητα των εργαζομένων·
    - στ) να βελτιώσουν τη διασυνοριακή διακυβέρνηση.
  3. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν τη χρήση της διαπεριφερειακής συνεργασίας ώστε να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα στις περιφέρειες και τις πόλεις, προκειμένου να βελτιωθεί ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.
- 7.3 Συμβολή των κανονικών προγραμμάτων στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες
1. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού και τις σχετικές διατάξεις των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιτυχή κινητοποίηση της ενωσιακής χρηματοδότησης για μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες σύμφωνα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος που έχουν προσδιορίσει τα κράτη μέλη. Η διασφάλιση επιτυχούς κινητοποίησης μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την ιεράρχηση πράξεων που προέρχονται από τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, με τη διοργάνωση ειδικών προσκλήσεων γι' αυτές ή με την απόδοση προτεραιότητας στις πράξεις αυτές κατά τη διαδικασία επιλογής μέσω του προσδιορισμού των πράξεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από διαφορετικά προγράμματα.
  2. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τη χρήση σχετικών διακρατικών προγραμμάτων ως πλαισίων για την υποστήριξη του φάσματος πολιτικών και πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες.

▼B

3. Τα κράτη μέλη προωθούν, κατά περίπτωση, τη χρήση των ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών, για τη δημιουργία ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για τον εκσυγχρονισμό των τελωνείων, την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων σε επίπεδο λεκάνης ποταμού, τις πράσινες υποδομές, την ολοκληρωμένη θαλάσσια συνεργασία σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο, τα δίκτυα Ε&Κ και ΤΠΕ, τη διαχείριση των κοινών θαλάσσιων πόρων στις θαλάσσιες λεκάνες, καθώς και την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

7.4 Διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο του ΕΚΤ

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να επιληφθούν των τομέων πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η αμοιβαία μάθηση.
2. Τα κράτη μέλη επιλέγουν, κατά περίπτωση, τα θέματα των διακρατικών δραστηριοτήτων και θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς υλοποίησης σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

1. Το πλαίσιο επιδόσεων συνίσταται σε ορόσημα που καθορίζονται για κάθε προτεραιότητα, με εξαίρεση τις προτεραιότητες που αφορούν αποκλειστικά την τεχνική συνδρομή και τα προγράμματα που αφορούν αποκλειστικά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με το άρθρο 39 κατά περίπτωση, για το έτος 2018 και τους στόχους που έχουν καθοριστεί για το 2023. Τα ορόσημα και οι στόχοι παρουσιάζονται σύμφωνα με το μορφότυπο που ορίζεται στον πίνακα 1. Τα ορόσημα και οι στόχοι παρουσιάζονται σύμφωνα με το μορφότυπο που ορίζεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Μορφότυπο για το πλαίσιο επιδόσεων

Προτεραιότητα	►C1 Δείκτης ή, κατά περίπτωση, βασικό στάδιο εφαρμογής και μονάδα μέτρησης ◀		Ορόσημο για το 2018	Στόχος για το 2023

2. Τα ορόσημα είναι οι ενδιάμεσοι στόχοι, που είναι άμεσα συνδεδεμένοι με την επίτευξη του ειδικού στόχου μιας προτεραιότητας, κατά περίπτωση, και οι οποίοι εκφράζουν την επιδιωκόμενη πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων που έχουν καθοριστεί για το τέλος της περιόδου. Τα ορόσημα που καθορίζονται για το 2018 περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς δείκτες, δείκτες εκροών και, κατά περίπτωση, δείκτες αποτελεσμάτων άμεσα συνδεδεμένους με τις παρεμβάσεις στην υποστηριζόμενη πολιτική. Δείκτες αποτελεσμάτων δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 22 παράγραφοι 6 και 7. Μπορεί επίσης να καθοριστούν ορόσημα για τα βασικά στάδια εφαρμογής.
3. Τα ορόσημα και οι στόχοι είναι:
  - α) ρεαλιστικοί, επιτεύξιμοι, συναφείς, καταγράφοντας τις βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο μιας προτεραιότητας·
  - β) συνεπείς προς τη φύση και το χαρακτήρα κάθε επιμέρους στόχου της προτεραιότητας·
  - γ) διαφανείς, με αντικειμενικά επαληθεύσιμους στόχους και προσδιορισμένη πηγή πληροφοριών η οποία, όταν είναι δυνατόν, είναι δημόσια διαθέσιμη·
  - δ) επαληθεύσιμοι, χωρίς επιβολή δυσανάλογης διοικητικής επιβάρυνσης·
  - ε) συνεπείς προς όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα, κατά περίπτωση.
4. Οι στόχοι για το 2023 για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη το ποσό του αποθεματικού επίδοσης που αφορά την εν λόγω προτεραιότητα.
5. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως μια σημαντική μεταβολή των οικονομικών, περιβαλλοντικών συνθηκών ή των συνθηκών της αγοράς εργασίας σε κράτος μέλος ή περιφέρεια, και πέρα από τις τροποποιήσεις που προκύπτουν από τις αλλαγές στην κατανομή των κονδυλίων για δεδομένη προτεραιότητα, το κράτος μέλος μπορεί να προτείνει την επανεξέταση των ορόσημων και των στόχων βάσει του άρθρου 30.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ Ή ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 23 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 11

1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Το ανώτατο επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται σε ένα κράτος μέλος κατ' αρχάς καθορίζεται συνεκτιμώντας τα ανώτατα επίπεδα που ορίζει το άρθρο 23 παράγραφος 11 τρίτο εδάφιο στοιχεία α) έως γ). Το επίπεδο αυτό μειώνεται εάν ισχύει ένα εκ των κάτωθι:

- α) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 15 %·
- β) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 25 %·
- γ) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 50 %·
- δ) εάν το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού στο κράτος μέλος υπερβαίνει τον μέσο όρο της Ένωσης κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες και άνω για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 20 %·
- ε) εάν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ νόμου για δύο ή περισσότερα διαδοχικά έτη που προηγούνται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 20 %·
- στ) αν η αναστολή αφορά αναλήψεις υποχρεώσεων για τα έτη 2018, 2019 ή 2020, εφαρμόζεται μείωση στο επίπεδο που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 21 παράγραφος 10 ως εξής:

i) για το έτος 2018, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 15 %·

ii) για το έτος 2019, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 25 %·

iii) για το έτος 2020, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 50 %.

Η μείωση του επιπέδου αναστολής που απορρέει από την εφαρμογή των στοιχείων α) έως στ) δεν υπερβαίνει συνολικά το 50 %.

Σε περίπτωση που η κατάσταση που περιγράφεται στα στοιχεία β) και γ) συντρέχει ταυτόχρονα με τα στοιχεία δ) και ε), η εφαρμογή της αναστολής αναβάλλεται κατά ένα έτος.

2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων που εφαρμόζεται σε ένα κράτος μέλος επηρεάζει κατ' αρχάς αναλογικά όλα τα προγράμματα και τις προτεραιότητες.

▼B

Ωστόσο, από το πεδίο αναφοράς της αναστολής αποκλείονται τα κάτωθι προγράμματα και προτεραιότητες:

- i) προγράμματα ή προτεραιότητες που υπόκεινται ήδη σε απόφαση αναστολής σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 6·
- ii) προγράμματα ή προτεραιότητες των οποίων οι πόροι πρόκειται να αυξηθούν λόγω αίτησης αναπρογραμματισμού που έχει υποβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 κατά τη διάρκεια του έτους του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 9·
- iii) προγράμματα ή προτεραιότητες των οποίων οι πόροι αυξήθηκαν κατά τα δύο έτη που προηγήθηκαν του έτους του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 9, λόγω απόφασης που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 5·
- iv) προγράμματα ή προτεραιότητες ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση αντίξων οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Αυτά καλύπτουν προγράμματα ή προτεραιότητες που στηρίζουν επενδύσεις ιδιαίτερης σημασίας στην Ένωση και αφορούν την ΠΑΝ. Τέτοιας ζωτικής σημασίας μπορούν να θεωρηθούν προγράμματα ή προτεραιότητες όταν στηρίζουν επενδύσεις που αφορούν την υλοποίηση συστάσεων που έχουν απευθυνθεί στο οικείο κράτος μέλος στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και αποσκοπούν σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ή σχετίζονται με προτεραιότητες που στηρίζουν τη μείωση της φτώχειας ή μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής για την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ.

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Ο αποκλεισμός προτεραιότητας στο πλαίσιο ενός προγράμματος πραγματοποιείται με μείωση της ανάληψης υποχρεώσεων του προγράμματος αναλογικά με το κονδύλι προτεραιότητας

Το επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται σε αναλήψεις υποχρεώσεων των προγραμμάτων αντιστοιχεί στο επίπεδο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη συνολικού επιπέδου αναστολής που ορίζεται στο σημείο 1.

4. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Από το πεδίο αναφοράς της αναστολής πληρωμών αποκλείονται επίσης τα προγράμματα και οι προτεραιότητες που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχεία i) έως iv).

Το επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται δεν υπερβαίνει το 50 % των πληρωμών των προγραμμάτων και των προτεραιοτήτων.

▼B*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV***ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ:
ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

1. Όταν ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), η συμφωνία χρηματοδότησης περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις των συνεισφορών στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο του προγράμματος και περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τη στρατηγική ή την πολιτική περί επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων εφαρμογής, των χρηματοπιστωτικών προϊόντων που θα παρασχεθούν, των στοχευόμενων τελικών αποδεκτών και του σχεδιαζόμενου συνδυασμού με την παροχή επιχορηγήσεων (κατά περίπτωση)·
- β) επιχειρηματικό σχέδιο ή αντίστοιχα έγγραφα για το προς εφαρμογή μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2·
- γ) τα αποτελέσματα τα οποία το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής αναμένεται να επιτύχει ώστε να συμβάλει στους συγκεκριμένους στόχους της σχετικής προτεραιότητας·
- δ) τις διατάξεις για την παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδύσεων και των ροών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής έκθεσης από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο αμοιβαίο κεφάλαιο ή/και τη διαχειριστική αρχή ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση προς το άρθρο 46·
- ε) απαιτήσεις ελέγχου, όπως ελάχιστες απαιτήσεις τεκμηρίωσης στο επίπεδο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής (και σε επίπεδο αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά περίπτωση) και απαιτήσεις σχετικά με την τήρηση χωριστών βιβλίων για τις διάφορες μορφές υποστήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 7 και 8 (κατά περίπτωση), συμπεριλαμβανομένων διατάξεων και απαιτήσεων σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα από εθνικές ελεγκτικές αρχές, ελεγκτές της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εξασφάλιση σαφούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 40·
- στ) απαιτήσεις και διαδικασίες για τη διαχείριση της σταδιακής συνεισφοράς από το πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 35 και για την πρόβλεψη του ρυθμού των επενδυτικών προσφορών, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων για διαχειριστικούς/ ανεξάρτητους λογαριασμούς, σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 6·
- ζ) απαιτήσεις και διαδικασίες για τη διαχείριση του τόκου και άλλων εσόδων που προκύπτουν κατά την έννοια του άρθρου 43, συμπεριλαμβανομένων αποδεκτών ταμειακών πράξεων/ επενδύσεων και τις υποχρεώσεις και ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών·
- η) διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό και την καταβολή δαπανών διαχείρισης που έχουν πραγματοποιηθεί ή εξόδων διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής·
- θ) διατάξεις σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στην υποστήριξη των ΕΔΕΤ έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 44·

▼C1

- ι) διατάξεις σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη στήριξη των ΕΔΕΤ μετά το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 45 και την πολιτική εξόδου των εν λόγω πόρων από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·

▼B

- ια) προϋποθέσεις για ενδεχόμενη ολική ή μερική απόσυρση των συνεισφορών στο πλαίσιο προγραμμάτων από τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά περίπτωση·

▼B

ιβ) διατάξεις που εξασφαλίζουν ότι οι φορείς οι οποίοι εφαρμόζουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα διαχειρίζονται με ανεξαρτησία και σύμφωνα με τα σχετικά επαγγελματικά πρότυπα και ενεργούν αποκλειστικά προς το συμφέρον των μερών που συνεισφέρουν στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·

ιγ) διατάξεις για την εκκαθάριση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Εκτός αυτού, όταν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής οργανώνονται μέσω αμοιβαίου κεφαλαίου, η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του φορέα που εφαρμόζει το αμοιβαίο κεφαλαίο πρέπει επίσης να περιέχει διατάξεις για την αξιολόγηση και την επιλογή των φορέων που εφαρμόζουν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων των προσκλήσεων για την εκδήλωση ενδιαφέροντος ή των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων.

2. Τα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 8 για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που εφαρμόζονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 4 στοιχείο γ) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

▼C1

α) στρατηγική ή πολιτική περί επενδύσεων του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, γενικοί όροι και προϋποθέσεις των σχεδιαζόμενων δανείων ή εγγυήσεων, τελικοί στοχευόμενοι αποδέκτες και προς υποστήριξη δράσεις·

▼B

β) επιχειρηματικό σχέδιο ή αντίστοιχα έγγραφα για το προς εφαρμογή μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2·

▼C1

γ) επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη στήριξη των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 45·

▼B

δ) παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων για την εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής με στόχο τη συμμόρφωση προς το άρθρο 46.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗΝ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΚΑΘΑΡΑ ΈΣΟΔΑ

	Τομέας	Κατ' αποκοπήν ποσοστά
1	ΔΡΟΜΟΙ	30 %
2	ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ	20 %
3	ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	20 %
4	ΥΔΡΕΥΣΗ	25 %
5	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	20 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014 Έως 2020

Προσαρμοσμένη ετήσια μορφή των πιστώσεων (συμπεριλαμβανομένου του αιτήματος συμπληρωματικής πληρωμής υπέρ της ΠΑΝ)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
τιμές σε ευρώ, 2011	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΠΟΡΩΝ

Μεθοδολογία κατανομής πόρων για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)

1. Η κατανομή πόρων σε κάθε κράτος μέλος είναι το άθροισμα των κατανομών για τις μεμονωμένες επιλέξιμες περιοχές επιπέδου NUTS-2, που υπολογίζεται με βάση τα κάτωθι βήματα:
  - α) καθορισμός ενός απόλυτου ποσού (σε EUR) που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του πληθυσμού της συγκεκριμένης περιφέρειας επί τη διαφορά μεταξύ του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της περιφέρειας, εκφρασμένου σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ), και του κατά κεφαλήν μέσου όρου του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 (σε ΜΑΔ),
  - β) εφαρμογή ενός ποσοστιαίου συντελεστή στο ανωτέρω απόλυτο ποσό προκειμένου να καθοριστεί η συνολική χρηματοδότηση της περιφέρειας· ο συντελεστής αυτός είναι φθίνων ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σχετική ευημερία, υπολογιζόμενη σε ΜΑΔ, σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ-27, του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η επιλέξιμη περιφέρεια, και συγκεκριμένα:
    - i) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ανέρχεται σε λιγότερο από το 82 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 3,15 %·
    - ii) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ είναι μεταξύ του 82 % και του 99 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 2,70 %·
    - iii) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ανέρχεται σε πάνω από το 99 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 1,65 %·
  - γ) στο ποσό που προκύπτει από το στοιχείο β), προστίθεται, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ποσό που απορρέει από τη χορήγηση πριμοδότησης 1 300 EUR ανά άνεργο ετησίως, βάσει του αριθμού ανέργων στη συγκεκριμένη περιφέρεια ο οποίος υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει εάν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων του συνόλου των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της ΕΕ.

Μέθοδος κατανομής για τις περιφέρειες μετάβασης που είναι επιλέξιμες βάσει του στόχου για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)

2. Το συνολικό ποσό που λαμβάνει κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στο άθροισμα των πόρων που χορηγούνται στις διάφορες επιλέξιμες περιφέρειες επιπέδου NUTS 2, οι οποίοι υπολογίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα βήματα:
  - α) καθορισμός της ελάχιστης και της μέγιστης θεωρητικής έντασης των ενισχύσεων για κάθε επιλέξιμη περιφέρεια μετάβασης. Το ελάχιστο επίπεδο στήριξης προσδιορίζεται με τη μέση κατά κεφαλήν ένταση της ενίσχυσης ανά κράτος μέλος χωρίς την εφαρμογή του περιφερειακού δικτύου ασφαλείας που χορηγείται στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες του εν λόγω κράτους μέλους. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν έχει περισσότερο αναπτυγμένες περιοχές, το ελάχιστο επίπεδο στήριξης προσδιορίζεται με τη μέση κατά κεφαλήν ένταση της ενίσχυσης για το σύνολο των περισσότερο αναπτυγμένων περιφερειών, δηλαδή 19,80 EUR κατά κεφαλήν και ανά έτος. Το ανώτατο επίπεδο στήριξης αναφέρεται σε μια θεωρητική περιφέρεια με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27 και υπολογίζεται βάσει της μεθόδου που περιγράφεται ανωτέρω στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β). Από το ποσό που προκύπτει με τη μέθοδο αυτή, λαμβάνεται υπόψη το 40 %·
  - β) υπολογισμός των αρχικών περιφερειακών πιστώσεων, λαμβανομένου υπόψη του περιφερειακού κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ (σε ΜΑΔ) μέσω γραμμικής παρεμβολής των κατά κεφαλήν ΜΑΔ της περιφέρειας σε σύγκριση με την ΕΕ-27·

▼B

- γ) στο ποσό που προκύπτει από το στοιχείο β), προστίθεται, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ποσό που απορρέει από τη χορήγηση πριμοδότησης 1 100 EUR ανά άνεργο ετησίως, βάσει του αριθμού ανέργων στη συγκεκριμένη περιφέρεια ο οποίος υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει εάν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων του συνόλου των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.

Μέθοδος κατανομής για τις πλέον αναπτυγμένες περιφέρειες που είναι επιλέξιμες βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

3. Το συνολικό αρχικό θεωρητικό χρηματοδοτικό κονδύλιο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της έντασης της ενίσχυσης κατά κεφαλήν και ανά έτος ύψους 19,80 EUR επί τον επιλέξιμο πληθυσμό.
4. Το μερίδιο του κάθε δικαιούχου κράτους μέλους προκύπτει από το άθροισμα των μεριδίων των επιλέξιμων περιφερειών επιπέδου NUTS-2, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, σταθμισμένα ως εξής:
  - α) συνολικός πληθυσμός της περιφέρειας (στάθμιση 25 %),
  - β) αριθμός των ανέργων σε περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 με ποσοστό ανεργίας άνω του μέσου όρου όλων των περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών (στάθμιση 20 %),
  - γ) απασχόληση που πρέπει να προστεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη για το ποσοστό περιφερειακής απασχόλησης (ηλικίες 20 ως 64 ετών) του 75 % (στάθμιση 20 %),
  - δ) αριθμός ατόμων ηλικίας 30 ως 34 ετών με μορφωτικό επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πρέπει να προστεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη του 40 % (στάθμιση 12,5 %),
  - ε) αριθμός ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση (ηλικίας 18 ως 24 ετών) που πρέπει να αφαιρεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη του 10 % (στάθμιση 12,5 %),
  - στ) διαφορά ανάμεσα στο παρατηρούμενο ΑΕγχΠ της περιφέρειας (σε ΜΑΔ) και του θεωρητικού περιφερειακού ΑΕγχΠ αν η περιφέρεια είχε το ίδιο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ με την πιο ευημερούσα περιφέρεια του NUTS2 (στάθμιση 7,5 %),
  - ζ) πληθυσμός των περιφερειών NUTS επιπέδου 3 με πληθυσμιακή πυκνότητα κάτω των 12,5 κατοίκων/km² (στάθμιση 2,5 %).

Μέθοδος κατανομής για τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής βάσει του άρθρου 90 παράγραφος 3

5. Το συνολικό θεωρητικό χρηματοδοτικό κονδύλιο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της μέσης έντασης της ενίσχυσης κατά κεφαλήν και ανά έτος ύψους 48 EUR επί τον επιλέξιμο πληθυσμό. Η εκ των προτέρων κατανομή αυτής της θεωρητικής χρηματοδότησης σε κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό που υπολογίζεται βάσει του πληθυσμού του, της έκτασής του και της εθνικής ευημερίας του, που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρακάτω μεθόδου:
  - α) υπολογισμός του αριθμητικού μέσου όρου του μεριδίου του πληθυσμού και της έκτασης του συγκεκριμένου κράτους μέλους στον συνολικό πληθυσμό και τη συνολική έκταση όλων των επιλέξιμων κρατών μελών. Εάν, ωστόσο, το μερίδιο ενός κράτους μέλους στο συνολικό πληθυσμό

▼B

είναι τουλάχιστον πενταπλάσιο του μεριδίου του στη συνολική έκταση, πράγμα που αντιστοιχεί σε εξαιρετικά υψηλή πυκνότητα πληθυσμού, στο παρόν στάδιο λαμβάνεται υπόψη μόνον το μερίδιο στο συνολικό πληθυσμό·

- β) αναπροσαρμογή των ποσοστών που προκύπτουν από τον ανωτέρω υπολογισμό με την εφαρμογή συντελεστή που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του ποσοστού κατά το οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕΕ (μετρούμενο σε ΜΑΔ) του συγκεκριμένου κράτους μέλους για την περίοδο 2008-2010 υπερβαίνει το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ του συνόλου των επιλέξιμων κρατών μελών ή υπολείπεται αυτού (μέσος όρος εκφραζόμενος ως 100 %).
6. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι σημαντικές ανάγκες των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα για υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος, το μερίδιό τους στο Ταμείο Συνοχής καθορίζεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο των συνολικών πιστώσεων μετά τον καθορισμό ανώτατων ορίων (διαρθρωτικά ταμεία συν Ταμείο Συνοχής) που ελήφθησαν κατά μέσον όρο για το σύνολο της περιόδου, όπως ορίζεται στις παραγράφους 10 έως 13.
7. Η χρηματοδότηση προς το κράτος μέλος από το Ταμείο Συνοχής που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 90 παράγραφος 3, βαίνει φθίνουσα για επτά έτη. Η μεταβατική αυτή στήριξη ανέρχεται σε 48 EUR κατά κεφαλή το 2014 και εφαρμόζεται στο σύνολο του πληθυσμού του κράτους μέλους. Τα ποσά τα επόμενα έτη εκφράζονται ως ποσοστό του ποσού που ορίζεται για το 2014, και τα ποσοστά αυτά είναι 71 % το 2015, 42 % το 2016, 21 % το 2017, 17 % το 2018, 13 % το 2019 και 8 % το 2020.

Μέθοδος κατανομής για το στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού ΕΕΣ.

8. Η κατανομή των πόρων ανά κράτος μέλος, που καλύπτει τη διασυνοριακή και τη διεθνική συνεργασία, και περιλαμβάνει τη συνεισφορά του ΕΤΠΑ προς το Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας καθορίζεται ως το σταθμισμένο άθροισμα του μεριδίου του πληθυσμού των συνοριακών περιφερειών και του μεριδίου του συνολικού πληθυσμού κάθε κράτους μέλους. Η στάθμιση καθορίζεται από τα αντίστοιχα μερίδια του διασυνοριακού και του διακρατικού σκέλους. Τα μερίδια των συνιστωσών διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας είναι 77,9 % και 22,1 %.

Μέθοδος κατανομής για πρόσθετη χρηματοδότηση για τις περιφέρειες του άρθρου 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε)

9. Συμπληρωματική ειδική χρηματοδότηση που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 30 EUR ανά κάτοικο και ανά έτος θα χορηγηθεί στις πλέον απόκεντρες περιοχές επιπέδου NUTS-2 και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές επιπέδου NUTS-2. Η χρηματοδότηση αυτή θα διανεμηθεί ανά περιφέρεια και κράτος μέλος με τρόπο αναλογικό ως προς τον συνολικό πληθυσμό στις περιφέρειες αυτές.

Ανώτατο επίπεδο μεταφορών από ταμεία που στηρίζουν τη συνοχή

10. Προκειμένου να επιτευχθεί η κατάλληλη συγκέντρωση της χρηματοδότησης για λόγους συνοχής στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη και η μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά τη μέση κατά κεφαλήν ένταση ενίσχυσης που οφείλονται στον καθορισμό ανώτατου ορίου, το ανώτατο επίπεδο των μεταφορών από τα Ταμεία σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι 2,35 % του ΑΕγχΠ του κράτους μέλους. Η επιβολή ανώτατων ορίων θα εφαρμόζεται σε ετήσια βάση, και υποκειται στις προσαρμογές που είναι αναγκαίες για τη ρύθμιση της προκαταβολικής κάλυψης της ΠΑΝ και - κατά περίπτωση - θα μειώνει αναλογικά όλες τις μεταβιβάσεις προς το σχετικό κράτος μέλος (εκτός από τις μεταβιβάσεις για τις περισσότερες αναπτυγμένες περιφέρειες και την «ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»), προκειμένου να επιτευχθεί το ανώτατο επίπεδο μεταβιβάσεων. Για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση πριν από το 2013 και των οποίων η μέση πραγματική αύξηση του ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2008-2010 ήταν χαμηλότερη από -1 %, το ανώτατο επίπεδο των μεταβιβάσεων θα είναι 2,59 %.

▼B

11. Τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 10 ανωτέρω περιλαμβάνουν τις μεταβιβάσεις από το ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση της διασυνοριακής πτυχής του Μέσου της Ευρωπαϊκής Γειτονίας και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας. Τα εν λόγω ανώτατα όρια δεν περιλαμβάνουν την ειδική χρηματοδότηση των EUR 3 000 000 000 για την ΠΑΝ.
12. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής όσον αφορά το ΑΕγχΠ θα βασίζονται στις στατιστικές που δημοσιεύθηκαν τον Μάιο του 2012. Τα ατομικά εθνικά ποσοστά αύξησης του ΑΕγχΠ για την περίοδο 2014-2020, όπως προβλέφθηκαν από την Επιτροπή τον Μάιο του 2012, θα εφαρμοσθούν για κάθε κράτος μέλος χωριστά.
13. Οι κανόνες που περιγράφονται στην παράγραφο 10 δεν μπορούν να οδηγήσουν σε χρηματοδοτήσεις ανά κράτος μέλος που να υπερβαίνουν το 110 % του επιπέδου τους σε πραγματικές τιμές για την περίοδο 2007-2013.

Συμπληρωματικές προβλέψεις

14. Για όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ (σε ΜΑΔ) την περίοδο 2007-2013 ήταν κατώτερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι υψηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27, το ελάχιστο επίπεδο στήριξης για την περίοδο 2014-2020 του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση θα αντιστοιχεί κάθε έτος στο 60 % της προηγούμενης ενδεικτικής μέσης ετήσιας χρηματοδότησης βάσει της χρηματοδότησης σύγκλισης, που υπολογίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013.
15. Καμία περιφέρεια μετάβασης δεν λαμβάνει χρηματοδότηση μικρότερη από αυτή που ελάμβανε εάν ήταν περισσότερο ανεπτυγμένη περιφέρεια. Προκειμένου να καθοριστεί το επίπεδο αυτής της ελάχιστης χρηματοδότησης, η μέθοδος κατανομής της χρηματοδότησης για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες θα εφαρμόζεται σε όλες τις περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ που ανέρχεται τουλάχιστον στο 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27.
16. Η ελάχιστη συνολική χρηματοδότηση από τα Ταμεία για ένα δεδομένο κράτος μέλος θα αντιστοιχεί στο 55 % της συνολικής χρηματοδότησης για το εν λόγω κράτος μέλος την περίοδο 2007-2013. Οι προσαρμογές που απαιτούνται για την τήρηση του όρου αυτού εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις πιστώσεις των Ταμείων, εξαιρουμένων των πιστώσεων για τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.
17. Για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στο επίπεδο ευημερίας των κρατών μελών της Ευρωζώνης, και για να τονωθεί η ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας στα εν λόγω κράτη μέλη, τα διαρθρωτικά ταμεία παρέχουν τις κάτωθι συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις:
  - α) EUR 1 375 000 000 στις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες στην Ελλάδα·
  - β) EUR 1 000 000 000 για την Πορτογαλία που κατανέμεται ως εξής: EUR 450 000 000 για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες εκ των οποίων EUR 150 000 000 για τη Μαδέρα, EUR 75 000 000 στην περιφέρεια μετάβασης και 475 000 000 στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·
  - γ) EUR 100 000 000 για την περιφέρεια Border, Midland και Western της Ιρλανδίας·
  - δ) EUR 1 824 000 000 για την Ισπανία, εκ των οποίων EUR 500 000 000 για την Εξτρεμαδούρα, EUR 1 051 000 000 για τις περιφέρειες μετάβασης και EUR 273 000 000 για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·

▼B

- ε) EUR 1 500 000 000 για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ιταλίας, εκ των οποίων EUR 500 000 000 για τις μη αστικές περιοχές.
18. Σε αναγνώριση των προκλήσεων που εγείρει η κατάσταση των νησιωτικών κρατών μελών και ο απομακρυσμένος χαρακτήρας ορισμένων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Μάλτα και η Κύπρος θα λάβουν, μετά την εφαρμογή της μεθόδου της παραγράφου 16, πρόσθετο κονδύλιο EUR 200 000 000 και EUR 150 000 000 αντίστοιχα στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, το οποίο θα κατανεμηθεί ως εξής: ένα τρίτο για το Ταμείο Συνοχής και δύο τρίτα για τα διαρθρωτικά ταμεία.
- Οι περιοχές της Ισπανίας Ceuta και Melilla θα λάβουν συνολικό κονδύλιο EUR 50 000 000 στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.
- Η εξόχως απόκεντρη περιοχή του Μαγιότ θα λάβει συνολικό κονδύλιο EUR 200 000 000 στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.
19. Για τη διευκόλυνση της προσαρμογής ορισμένων περιφερειών είτε στις αλλαγές του καθεστώτος τους επιλεξιμότητας είτε στις μακροχρόνιες επιπτώσεις πρόσφατων εξελίξεων στην οικονομία τους, παρέχεται η ακόλουθη χρηματοδότηση:
- α) για το Βέλγιο EUR 133 000 000, εκ των οποίων EUR 66 500 000 για το Λιμβούργο και EUR 66 500 000 για τις σε μετάβαση περιοχές της Περιφέρειας της Βαλονίας·
- β) για τη Γερμανία EUR 710 000 000, εκ των οποίων EUR 510 000 000 για τις πρώην περιοχές σύγκλισης στην κατηγορία των περιοχών σε μετάβαση και EUR 200 000 000 για την περιοχή της Λειψίας·
- γ) με την επιφύλαξη της παραγράφου 10, οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ουγγαρίας θα χρηματοδοτηθούν από τα διαρθρωτικά ταμεία με συμπληρωματικό κονδύλι EUR 1 560 000 000, οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Τσεχικής Δημοκρατίας συμπληρωματικό κονδύλι EUR 900 000 000 και οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Σλοβενίας συμπληρωματικό κονδύλι EUR 75 000 000.
20. Συνολικό ποσό EUR 150 000 000 θα χορηγηθούν για το πρόγραμμα PEACE, εκ των οποίων EUR 106 500 000 για το Ηνωμένο Βασίλειο και EUR 43 500 000 για την Ιρλανδία. Το πρόγραμμα αυτό θα εφαρμοστεί ως πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας που περιλαμβάνει τη Βόρειο Ιρλανδία και την Ιρλανδία.

Συμπληρωματικές προσαρμογές σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 2

21. Πέραν των ποσών που ορίζονται στα άρθρα 91 και 92, η Κύπρος επωφελείται από συμπληρωματική χρηματοδότηση EUR 94 200 000 το 2014 και EUR 92 400 000 το 2015 που θα προστεθούν στη χρηματοδότησή της από τα διαρθρωτικά ταμεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 91

- I. Η κατανομή των ειδικών κονδυλίων για την ΠΑΝ καθορίζεται σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια:
  1. Ο αριθμός των νέων ανέργων μεταξύ 15-24 ετών προσδιορίζεται στις επιλέξιμες περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 όπως ορίζονται στο άρθρο 16 του κανονισμού ΕΚΤ, συγκεκριμένα περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 που έχουν ποσοστά ανεργίας των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών άνω του 25 % το 2012, ή, για τα κράτη μέλη όπου το ποσοστό ανεργίας των νέων αυξήθηκε το 2012 κατά πλέον του 30 %, περιφέρειες στις οποίες το ποσοστό ανεργίας των νέων το 2012 ήταν άνω του 20 % (επιλέξιμες περιφέρειες).
  2. Το κονδύλι που αντιστοιχεί σε κάθε επιλέξιμη περιφέρεια υπολογίζεται με βάση τη σχέση μεταξύ του αριθμού των νέων ανέργων στην επιλέξιμη περιφέρεια και του συνολικού αριθμού των νέων ανέργων που αναφέρονται στο σημείο 1 σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές.
  3. Το κονδύλι για κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στο άθροισμα των ποσών που χορηγούνται για κάθε μία από τις επιλέξιμες περιοχές του.
- II. Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων που ορίζονται στο παράρτημα VII σε σχέση με την κατανομή των συνολικών πόρων.
- III. Για τον καθορισμό του ειδικού κονδυλίου που διατίθεται για την ΠΑΝ στο Μαγιότ, στον βαθμό που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο NUTS 2, το ποσοστό ανεργίας των νέων και ο αριθμός των νέων ανέργων καθορίζεται βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων σε εθνικό επίπεδο.
- IV. Οι πόροι για την ΠΑΝ μπορούν να αναθεωρηθούν προς τα πάνω για τα έτη 2016 έως 2020 στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013. Η κατανομή ανά κράτος μέλος των συμπληρωματικών πόρων εμπίπτει στα ίδια επίπεδα με την αρχική κατανομή αλλά αναφέρεται πάντα στα τελευταία διαθέσιμα ετήσια στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ**

Το πρόσθετο ποσοστό που θα προστεθεί σε αυτό του μεριδίου των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 4, το οποίο διατίθεται σε κράτος μέλος για το ΕΚΤ, και το οποίο αντιστοιχεί στο μερίδιο εκείνου του κράτους μέλους για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 καθορίζεται βάσει των ποσοστών απασχόλησης (για άτομα ηλικίας μεταξύ 20 και 64 ετών) του έτους αναφοράς 2012, κατά τον εξής τρόπο:

- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι 65 % ή λιγότερο το μερίδιο αυξάνεται κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 65 % αλλά όχι μεγαλύτερο του 70 % το μερίδιο αυξάνεται κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 70 % αλλά όχι μεγαλύτερο του 75 % το μερίδιο αυξάνεται κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 75 %, δεν απαιτείται αύξηση.

Το συνολικό ποσοστό κράτους μέλους μετά την προσθήκη δεν υπερβαίνει το 52 % των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 4.

Για την Κροατία, το μερίδιο των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, εκτός του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, που διατίθεται στο ΕΚΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 είναι ο μέσος όρος του μεριδίου των περιφερειών σύγκλισης εκείνων των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Ιανουαρίου 2004 ή μετά από αυτήν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

1. ΔΗΜΟΣΙΕΣ Ή ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 65 % του πληθυσμού, τα στοιχεία για τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που αναφέρονται στα προγράμματα σύγκλισης και σταθερότητας, τα οποία καταρτίζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, για να υποβάλουν την μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική τους, θα χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι αυτά που αναφέρονται στο πλαίσιο του ισοζυγίου και του χρέους της γενικής κυβέρνησης και σχετίζεται με τις γενικές δημοσιονομικές προοπτικές της γενικής κυβέρνησης και παρουσιάζεται ως ποσοστό του ΑΕγχΠ.

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, για τον καθορισμό των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών θα χρησιμοποιηθούν τα συνολικά στοιχεία για τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες. Αναφέρονται με το ίδιο υπόδειγμα, όπως στο πρώτο εδάφιο.

2. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Οι επαληθεύσεις της προσθετικότητας σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 υπόκεινται στους ακόλουθους κανόνες:

2.1 Εκ των προτέρων επαλήθευση

- α) Όταν ένα κράτος μέλος υποβάλει σύμφωνο εταιρικής σχέσης, παρέχει τις πληροφορίες για τα σχεδιαζόμενα χαρακτηριστικά της δαπάνης στο μορφότυπο του πίνακα 1.

Πίνακας 1

Δαπάνη της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕγχΠ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- β) Τα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, παρέχουν επίσης τις πληροφορίες για τα σχεδιαζόμενα χαρακτηριστικά δαπανών στις εν λόγω λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες στο υπόδειγμα του πίνακα 2.

Πίνακας 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου της γενικής κυβέρνησης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ως ποσοστό του ΑΕγχΠ	X	X	X	X	X	X	X

- γ) Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες και προβλέψεις για το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης.
- δ) Τα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, παρέχουν επίσης στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τη μέθοδο που

▼B

χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου στις περιφέρειες αυτές. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν, όπου υφίστανται, στοιχεία περί δημοσίων επενδύσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμα τέτοιου είδους στοιχεία, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης που ένα κράτος μέλος προέβη για την περίοδο 2014-2020 σε σημαντική τροποποίηση της περιφερειακής κατανομής όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003, μπορεί να υπολογιστεί εφαρμόζοντας περιφερειακούς δείκτες δημοσίων δαπανών ή περιφερειακού πληθυσμού στα εθνικού επιπέδου δεδομένα περί δημοσίων επενδύσεων.

- ε) Όταν υπάρχει συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, ο πίνακας 1 και ο πίνακας 2, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης του οικείου κράτους μέλους ως επίπεδο αναφοράς της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης που θα διατηρηθεί το διάστημα 2014-2020.

2.2 Ενδιάμεση επαλήθευση

- α) Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση, ένα κράτος μέλος θα θεωρηθεί ότι έχει διατηρήσει το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης, εάν η μέση ετήσια δαπάνη κατά την περίοδο 2014-2017 είναι ίση ή υψηλότερη από το επίπεδο αναφοράς της δαπάνης που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.
- β) Μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση, η Επιτροπή μπορεί να αναθεωρήσει, σε διαβούλευση με το κράτος μέλος, το επίπεδο αναφοράς της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης, εάν η οικονομική κατάσταση του κράτους μέλους μεταβληθεί σημαντικά από εκείνη που εκτιμήθηκε κατά την στιγμή έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

2.3 Εκ των υστέρων επαλήθευση

Κατά την εκ των υστέρων επαλήθευση, ένα κράτος μέλος θεωρείται ότι έχει διατηρήσει το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης, εάν η ετήσια μέση δαπάνη κατά τα έτη 2014-2020 είναι ίση ή υψηλότερη από το επίπεδο αναφοράς της δαπάνης που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

3. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Όταν η Επιτροπή αποφασίσει να πραγματοποιήσει δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6, ο συντελεστής δημοσιονομικής διόρθωσης λαμβάνεται αφαιρώντας 3 % από τη διαφορά μεταξύ του επιπέδου αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και του επιπέδου που επιτεύχθηκε, εκφρασμένο ως ποσοστό του επιπέδου αναφοράς και στη συνέχεια το αποτέλεσμα διαιρείται δια του 10. Η δημοσιονομική διόρθωση καθορίζεται με την εφαρμογή αυτού του συντελεστή δημοσιονομικής διόρθωσης στη συνεισφορά των Ταμείων στο οικείο κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και τις περιφέρειες μετάβασης για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

Εάν η διαφορά ανάμεσα στο επίπεδο αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και στο επίπεδο που έχει επιτευχθεί, εκφρασμένο ως ποσοστό του επιπέδου αναφοράς στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης είναι 3 % ή μικρότερο, δεν εφαρμόζεται δημοσιονομική διόρθωση.

Η δημοσιονομική διόρθωση δεν υπερβαίνει το 5 % της χορήγησης των Ταμείων στο οικείο κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

ΤΜΗΜΑ I: Θεματικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
<p>1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας·</p> <p>(Στόχος E&A)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Όλες οι επενδυτικές προτεραιότητες του θεματικού στόχου αριθ. 1</p>	<p>1.1. Έρευνα και Καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, με στόχο τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα, με τρόπο συμβατό με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>— Να υφίσταται εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, η οποία:</p> <p>— βασίζεται σε SWOT ή παρεμφερή ανάλυση για τη συγκέντρωση των πόρων σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας·</p> <p>— περιγράφει μέτρα για την ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων σε E&TA·</p> <p>— περιέχει μηχανισμό παρακολούθησης.</p> <p>— Έχει εγκριθεί πλαίσιο που περιγράφει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την έρευνα και καινοτομία.</p>
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.</p>	<p>1.2 Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.</p>	<p>— Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις που συνδέονται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.</p>
<p>2. Βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), καθώς και της χρήσης και της ποιότητάς τους (στόχος ευρυζωνικής σύνδεσης)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, του ηλεκτρονικού εμπορίου και τόνωση της ζήτησης ΤΠΕ.</p>	<p>2.1. Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών μέσω της χρήσης των ΤΠΕ ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες,</p>	<p>— Να υφίσταται θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη, για παράδειγμα, στο πλαίσιο της εθνικής ή της περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, το οποίο περιλαμβάνει:</p>

▼B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας. 	<p>συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών διασυνοριακής συνεργασίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> προϋπολογισμό και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης, σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη· θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση όσον αφορά την εξισορρόπηση της υποστήριξης της ζήτησης και της προσφοράς τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)· δείκτες για τη μέτρηση της προόδου των παρεμβάσεων σε τομείς όπως ο ψηφιακός γραμματισμός, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρονική προσβασιμότητα και η πρόοδος της ηλεκτρονικής υγείας, εντός των ορίων του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, που ευθυγραμμίζονται, κατά περίπτωση, με τις υφιστάμενες συναφείς τομεακές, εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές. αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Περαιτέρω ανάπτυξη της ευρυζωνικής σύνδεσης και της προσφοράς δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της αποδοχής μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας. 	<p>2.2. Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την πρόσβαση υψηλής ταχύτητας στο Διαδίκτυο, εστιάζοντας σε περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτή υποδομή με προστιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα, σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ένωσης και παρέχουν προσβάσιμες υπηρεσίες στις ευάλωτες ομάδες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να υφίσταται ένα εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο NGN έ το οποίο περιλαμβάνει: ένα σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές βασικό οικονομική ανάλυση η οποία λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιοτικές και δημόσιες υποδομές και προγραμματισμένες επενδύσεις· πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<p>προσιτές, υψηλής ποιότητας και χωρίς επιχειρηματικό κίνδυνο υποδομές και υπηρεσίες·</p> <p>— μέτρα για την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων.</p>
<p>3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)·</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων.</p> <p>— Υποστήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας.</p>	<p>3.1. Έχουν υλοποιηθεί ειδικές δράσεις ώστε να στηριχθεί η προώθηση της επιχειρηματικότητας, λαμβανομένης υπόψη της πρωτοβουλίας «Small Business Act (SBA)».</p>	<p>— Οι ειδικές δράσεις είναι:</p> <p>— μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που συνεπάγεται η σύσταση μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·</p> <p>— μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση αδειών και εγκρίσεων για τη σύσταση και άσκηση ειδικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·</p> <p>— μηχανισμό που εφαρμόζεται για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της πρωτοβουλίας SBA που έχουν θεσπιστεί και εκτίμηση του αντίκτυπου στις ΜΜΕ.</p>
<p>4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 4)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης.</p>	<p>4.1. Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.</p>	<p>— Οι δράσεις είναι:</p> <p>— μέτρα για τη διασφάλιση της ύπαρξης ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾</p> <p>— αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, σύμφωνα με το</p>

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<p>άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·</p> <ul style="list-style-type: none"> — μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ· του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ — μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή ατομικών μετρητών στους τελικούς καταναλωτές στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό από τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης βάσει της ζήτησης για ωφέλιμη θερμότητα. 	<p>4.2. Έχουν εκτελεσθεί δράσεις για την προώθηση της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι δράσεις είναι: — Η στήριξη της συμπαραγωγής βασίζεται στη ζήτηση για ωφέλιμη θερμότητα και την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 7 παράγραφος 1 και 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2004/8/ΕΚ, τα δε κράτη μέλη ή τα αρμόδια όργανά τους έχουν αξιολογήσει το υφιστάμενο νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο όσον αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης ή άλλες διαδικασίες, ώστε: α) να ενθαρρυνθεί ο σχεδιασμός μονάδων συμπαραγωγής προς κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης για εκροή ωφέλιμης θερμότητας και να

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<p>αποφευχθεί η παραγωγή περισσότερης έναντι της ωφέλιμης θερμότητας</p> <p>β) να μειωθούν τα ρυθμιστικά και μη ρυθμιστικά εμπόδια στην αύξηση της συμπαραγωγής.</p>
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Προώθηση της παραγωγής και της διανομής της ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·</p>	<p>4.3. Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ⁽⁴⁾.</p>	<p>— Έχουν τεθεί σε εφαρμογή διαφανή συστήματα στήριξης, προτεραιότητα στην πρόσβαση στο δίκτυο ή εγγυημένη πρόσβαση και προτεραιότητα στην κατανομή καθώς και τυποποιημένοι κανόνες σχετικά με την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών προσαρμογών που έχουν καταστεί δημόσιες, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 16 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.</p> <p>— Ένα κράτος μέλος έχει υιοθετήσει ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/28/EK.</p>
<p>5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη των κινδύνων</p> <p>(Στόχος σε σχέση με την κλιματική αλλαγή) (αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών.</p>	<p>5.1. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.</p>	<p>— Να υφίσταται εθνική ή περιφερειακή εκτίμηση επικινδυνότητας με τα κατωτέρω στοιχεία:</p> <p>— περιγραφή της διαδικασίας, της μεθοδολογίας, των διαδικασιών και των δεδομένων και των ευαίσθητου χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση επικινδυνότητας καθώς και των κριτηρίων βάσει κινδύνου για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων των επενδύσεων·</p>

▼B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — περιγραφή των σεναρίων ενός μόνο κινδύνου και πολλών κινδύνων, — λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
<p>6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της βιώσιμης χρήσης των πόρων</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 6)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις. 	<p>6.1. Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συνεισφορά των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης ανά τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών. — Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις. 	<p>6.2. Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ καθώς και την ιεράρχηση των αποβλήτων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Έκθεση υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ υποβλήθηκε στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του άρθρου 11 της οδηγίας 2008/90/ΕΚ. — Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως απαιτείται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. — Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

▼B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.
<p>7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). — Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου. — Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στις υποδομές ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων. 	<p>7.1. Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις μεταφορών το οποίο ικανοποιεί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και το οποίο καθορίζει: — τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις: — στο βασικό ΔΕΔ-Μ και στο αναλυτικό δίκτυο όπου προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και — δευτερογενείς συνδέσεις· — μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· — μέτρα για να εξασφαλιστεί η ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών με επένδυση στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). 	<p>7.2. Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλάισιο/-α για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ύπαρξη τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο ή σχέδια ή πλάισιο/-α μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, το οποίο ικανοποιεί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<ul style="list-style-type: none"> — Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και λειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου. — Ανάπτυξη και βελτίωση φίλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των συνδέσεων αερολιμένων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, πολυτροπικών και των υποδομών <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στις υποδομές ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων 	<p>τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού και τη διαλειτουργικότητα και δημιουργία ικανοτήτων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο) — Μέτρα για να εξασφαλιστεί η ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.
	<p>ΕΤΠΑ+Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη πολυτροπικού Ενιαιού Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών με επένδυση στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). — Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και λειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου. 	<p>7.3. Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Η ύπαρξη τμήματος για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο ή σχέδια ή πλαίσιο/-α μεταφορών, το οποίο: — πληροί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση — καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>— Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.</p>		<p>— Μέτρα εξασφάλισης της ικανότητας των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.</p>
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε διεσπαρμένης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.</p>	<p>7.4. Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας</p> <p>Η ύπαρξη ολοκληρωμένων σχεδίων για επενδύσεις σε έξυπνες υποδομές ενέργειας και ρυθμιστικών μέτρων τα οποία συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού.</p>	<p>— Έχουν θεσπιστεί ολοκληρωμένα σχέδια που περιγράφουν τις εθνικές προτεραιότητες σε ενεργειακές υποδομές που είναι ι:</p> <p>— σύμφωνα με το άρθρο 22 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, κατά περίπτωση, και</p> <p>— σε συμφωνία με τα συναφή περιφερειακά σχέδια επενδύσεων βάσει του άρθρου 12 και με το δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, σημείο β των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου⁽⁶⁾ και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου⁽⁷⁾ και</p> <p>— σε συμφωνία με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού αριθ. 347/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου⁽⁸⁾.</p>

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — Τα σχέδια αυτά θα περιλαμβάνουν: — ρεαλιστική και ώριμη σειρά έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ· — μέτρα για την επίτευξη των στόχων κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και προστασίας του περιβάλλοντος, με βάση τα άρθρα 3 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ· — μέτρα για τη βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τα άρθρα 3 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·
<p>8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας</p> <p>(Στόχος απασχόληση)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 8)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Πρόσβαση στην απασχόληση των ατόμων που αναζητούν εργασία και των ανενεργών ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων εκτός αγοράς εργασίας καθώς επίσης μέσω των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση, και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. 	<p>8.1. Οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας σχεδιάζονται και υλοποιούνται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι υπηρεσίες απασχόλησης έχουν την ικανότητα και παρέχουν: — εξατομικευμένες υπηρεσίες και ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε πρώιμο στάδιο, τα οποία να είναι ανοικτά σε όλους όσους αναζητούν εργασία, εστιάζοντας στα άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων από περιθωριοποιημένες κοινότητες· — ολοκληρωμένη και διαφανή πληροφόρηση σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — Οι υπηρεσίες απασχόλησης έχουν αναπτύξει τυπικές ή άτυπες συμφωνίες συνεργασίας με τους σχετικούς φορείς.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Υποστήριξη της ανάπτυξης φυτωρίων επιχειρήσεων και επενδυτική στήριξη για αυτοαπασχόληση, πολύ μικρές επιχειρήσεις και δημιουργία επιχειρήσεων. 	<p>8.2. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για χωρίς αποκλεισμούς υποστήριξη της εκκίνησης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Υφίσταται ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για χωρίς αποκλεισμούς υποστήριξη της εκκίνησης, με τα εξής στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που συνεπάγεται η σύσταση μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση αδειών και εγκρίσεων για τη σύσταση και άσκηση ειδικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA· — δράσεις που συνδέουν τις κατάλληλες υπηρεσίες ανάπτυξης επιχειρήσεων και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (πρόσβαση σε κεφάλαιο), οι οποίες περιλαμβάνουν την προσέγγιση μειονεκτουσών ομάδων, περιοχών ή και των δύο, εφόσον απαιτείται.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εκσυγχρονισμός των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας, όπως είναι οι δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, και βελτίωση της κάλυψης των αναγκών της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων, μέσω δράσεων ενίσχυσης της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων καθώς επίσης μέσω προγραμμάτων κινητικότητας και καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών φορέων και των σχετικών εμπλεκόμενων 	<p>8.3. Οι θεσμικοί φορείς της αγοράς εργασίας εκσυγχρονίζονται και ενισχύονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση·</p> <p>Πριν από τις μεταρρυθμίσεις των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας καταρτίζεται ένα σαφές στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής και πραγματοποιείται η εκ των προτέρων αξιολόγηση μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διάσταση της ισότητας των φύλων</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις για τη μεταρρύθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης, με στόχο να αποκτήσουν την ικανότητα να παρέχουν: <ul style="list-style-type: none"> — εξατομικευμένες υπηρεσίες και ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε πρώιμο στάδιο, τα οποία να είναι ανοικτά σε όλους όσους αναζητούν εργασία, εστιάζοντας στα άτομα που

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	ΕΤΠΑ: — επενδύσεις σε υποδομές για υπηρεσίες απασχόλησης.		αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων από περιθωριοποιημένες κοινότητες· — ολοκληρωμένη και διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. — Η μεταρρύθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη τυπικών ή άτυπων δικτύων συνεργασίας με τους σχετικούς φορείς.
	EKT: — Ενεργός και υγιής γήρανση.	8.4. Ενεργός και υγιής γήρανση: Σχεδιάζονται πολιτικές ενεργού γήρανσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση	— Εμπλοκή των ενδιαφερομένων φορέων στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση των πολιτικών ενεργού γήρανσης με στόχο την παραμονή των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στην αγορά εργασίας και την προώθηση της απασχόλησής τους· — ένα κράτος μέλος έχει λάβει μέτρα για την προώθηση της ενεργού γήρανσης.
	EKT: — Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή.	8.5. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή: Η ύπαρξη πολιτικών που έχουν στόχο να ευνοήσουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης.	— Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα για την υποστήριξη των κοινωνικών εταίρων και των δημόσιων αρχών ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν ενεργητικές προσεγγίσεις για την αλλαγή και την αναδιάρθρωση, τα οποία: — προωθούν την πρόληψη της αλλαγής· — προωθούν την προετοιμασία και τη διαχείριση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης·
	EKT: — Βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των νέων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και	8.6. Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία». Αυτή η εκ των προτέρων αιρεσιμότητας εφαρμόζεται μόνο για την υλοποίηση της ΠΑΝ.	— Να υφίσταται ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, το οποίο: — βασίζεται σε στοιχεία που μετρούν τα αποτελέσματα για τους νέους οι οποίοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	των νέων από περιθωριοποιημένες κοινότητες, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».		<p>αποτελεί μία βάση για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και την παρακολούθηση των εξελίξεων·</p> <ul style="list-style-type: none"> — προσδιορίζει την οικεία δημόσια αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση μέτρων υπέρ της απασχόλησης των νέων και το συντονισμό των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς· — εμπλέκει τους σχετικούς με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων ενδιαφερόμενους φορείς — καθιστά δυνατή την έγκαιρη παρέμβαση και ενεργοποίηση· — περιλαμβάνει μέτρα στήριξης για την πρόσβαση στην εργασία, τη βελτίωση των δεξιοτήτων, την κινητικότητα των εργαζομένων και τη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
<p>9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p> <p>(Στόχος για τη φτώχεια)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 9)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενεργός ένταξη με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής, και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης 	<p>9.1. Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας, με στόχο την ενεργητική ένταξη, το οποίο: — παρέχει επαρκή στοιχεία για τη χάραξη πολιτικών με στόχο τη μείωση της φτώχειας και την παρακολούθηση των εξελίξεων· — περιέχει μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη του εθνικού στόχου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (όπως ορίζεται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων), ο οποίος περιλαμβάνει την προώθηση των ευκαιριών βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης για άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>σε υπηρεσίες κοινωνικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας</p> <p>— Παροχή υποστήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών.</p>		<p>αποκλεισμού, καθώς και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες·</p> <p>— εμπλέκει τους σχετικούς φορείς στην καταπολέμηση της φτώχειας·</p> <p>— ανάλογα με τις εντοπιζόμενες ανάγκες, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·</p> <p>— Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι σχετικοί φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για να υποβάλουν αιτήσεις έργου καθώς και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.</p>
	<p>EKT:</p> <p>— Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω της βελτιωμένης πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.</p>	<p>9.2. Να υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομ</p>	<p>— Να υφίσταται εθνική στρατηγική για την ένταξη των Ρομ η οποία:</p> <p>— καθορίζει επιτεύξιμους εθνικούς στόχους για την ένταξη των Ρομ ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τον γενικό πληθυσμό. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να καλύπτουν τους τέσσερις στόχους της Ένωσης για την ένταξη των Ρομ που αφορούν στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση·</p> <p>— προσδιορίζει, ανάλογα με την περίπτωση, τις μειονεκτούσες μικροπεριφέρειες ή τις γειτονιές που είναι διαχωρισμένες, όπου οι κοινότητες είναι πιο υποβαθμισμένες, χρησιμοποιώντας τους ήδη διαθέσιμους κοινωνικοοικονομικούς και</p>

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών. — Επενδύσεις σε εκπαίδευση, δεξιότητες και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 		<p>χωρικούς δείκτες (δηλαδή πολύ χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μακροχρόνια ανεργία κ.λπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> — συμπεριλαμβάνει δραστικές μεθόδους παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντίκτυπου που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομ και μηχανισμό επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής· — έχει σχεδιαστεί, εφαρμόζεται και παρακολουθείται σε στενή συνεργασία και συνεχή διάλογο με την κοινωνία των πολιτών των Ρομ, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές· — Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι σχετικοί φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για να υποβάλουν αιτήσεις έργου καθώς και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα 	<p>9.3. Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, εντός των ορίων του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, εξασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία, με: — συντονισμένα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας· — μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών· — περιέχει σύστημα παρακολούθησης και επανεξέτασης. — Ένα κράτος μέλος ή περιφέρεια έχει εγκρίνει πλαίσιο που περιγράφει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους σε ενδεικτική βάση και προβλέπει αποτελεσματική από άποψη κόστους

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας		συγκέντρωση των πόρων στις προτεραιότητες της υγειονομικής περίθαλψης.
<p>10. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>(Στόχος της εκπαίδευσης)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 10)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων (τυπικών, άτυπων και μη τυπικών) δυνατοτήτων μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 	<p>10.1. Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει σύστημα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με την ΠΕΣ στις αντίστοιχες βαθμίδες, το οποίο: παρέχει επαρκή στοιχεία για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και παρακολουθεί τις εξελίξεις. Να υφίσταται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ΠΕΣ, το οποίο: βασίζεται σε στοιχεία: καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, στοχεύει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες οι οποίες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ΠΕΣ, μεταξύ των οποίων και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης: περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και εμπλέκει τους σχετικούς για την αντιμετώπιση της ΠΕΣ, φορείς.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια και ισοδύναμη με αυτήν εκπαίδευση, με 	<p>10.2. Τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: κατά περίπτωση, μέτρα για την αύξηση της

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων φοίτησης και επιτυχίας, ιδιαίτερα για τα μειονεκτούντα άτομα.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 		<p>φοίτησης και επιτυχίας, τα οποία:</p> <ul style="list-style-type: none"> αυξάνουν τη φοίτηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από ομάδες χαμηλών εισοδημάτων και άλλων υποεκπροσωπούμενων ομάδων, με ιδιαίτερη έμφαση στα μειονεκτούντα άτομα, μεταξύ των οποίων και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες· μειώνουν τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών/ βελτιώνουν τα ποσοστά ολοκλήρωσης των σπουδών· ενθαρρύνουν την καινοτομία ως προς το περιεχόμενο και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων· <p>μέτρα για την αύξηση της απασχολησιμότητας και της επιχειρηματικότητας τα οποία:</p> <ul style="list-style-type: none"> ενθαρρύνουν την ανάπτυξη «οριζόντιων δεξιοτήτων», συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας στα σχετικά προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης· μειώνουν τις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές επιλογές.
	<p>ΕΚΤ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες σε τυπική, άτυπη και μη τυπική μορφή, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων ικανοτήτων. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την 	<p>10.3. Διά βίου μάθηση: Η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα: για την στήριξη της ανάπτυξης και διασύνδεσης υπηρεσιών διά βίου μάθησης (ΔΒΜ), περιλαμβανομένης της υλοποίησης τους και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων (π.χ. πιστοποίηση, καθοδήγηση, εκπαίδευση και κατάρτιση) και πρόβλεψη της συμμετοχής και της εταιρικής σχέσης με τους σχετικούς φορείς·

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης.		<ul style="list-style-type: none"> — για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των διάφορων ομάδων-στόχων, όπου αυτές προσδιορίζονται ως προτεραιότητες σε εθνικό ή περιφερειακά στρατηγικά πλαίσια πολιτικής (λ.χ. νέοι στην επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο ειδικευσης και εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες και ειδικότερα άτομα με αναπηρία). — για την διεύρυνση της πρόσβασης στη ΔΒΜ, μεταξύ άλλων μέσω προσπαθειών για την αποτελεσματική εφαρμογή των εργαλείων διαφάνειας (π.χ του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, του Εθνικού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ακαδημαϊκών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, της Ευρωπαϊκής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση). — για τη βελτίωση της συνάφειας της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την προσαρμογή της στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων- στόχου (για παράδειγμα, νέοι σε επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο ειδικευσης και άλλοι εργαζόμενοι, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες, ειδικότερα άτομα με αναπηρία).
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης 	10.4. Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται ένα εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και

▼ B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>και συστημάτων κατάρτισης (EEK) και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 		<p>κατάρτισης (EEK), εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> για τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων EEK με την αγορά εργασίας, σε στενή συνεργασία με τους σχετικούς φορείς καθώς και μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της ενίσχυσης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία στις διάφορες μορφές της· για τη βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), μεταξύ άλλων, μέσω της καθιέρωσης μιας εθνικής προσέγγισης διασφάλισης της ποιότητας για την EEK (για παράδειγμα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) και της εφαρμογής των μέσων διαφάνειας και αναγνώρισης, όπως, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ακαδημαϊκών Μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).
<p>11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 11)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και μία αποτελεσματική δημόσια διοίκηση μέσω της ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας 	<ul style="list-style-type: none"> Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. 	<ul style="list-style-type: none"> Καθιερώνεται και τίθεται σε εφαρμογή ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής απόδοσης των δημόσιων αρχών των κρατών μελών και των ικανοτήτων τους, με τα ακόλουθα στοιχεία: ανάλυση και στρατηγικό σχεδιασμό των νομικών, οργανωτικών/και διαδικαστικών ενεργειών μεταρρύθμισης· ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης ποιότητας· ολοκληρωμένες δράσεις για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών·

▼B

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>των δημόσιων διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του ΕΤΠΑ, και προς στήριξη δράσεων ΕΚΤ για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης</p> <p>Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης ενισχύοντας τη θεσμική ικανότητα και την αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής.</p>		<p>— ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών και πολιτικών για τους ανθρώπινους πόρους που καλύπτουν τις κύριες ελλείψεις στον τομέα αυτό·</p> <p>— ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας στο πλαίσιο των δημόσιων αρχών·</p> <p>— ανάπτυξη διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης.</p>

- (¹) Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).
- (²) Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).
- (³) Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 64).
- (⁴) Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16).
- (⁵) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).
- (⁶) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 15).
- (⁷) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).
- (⁸) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

ΤΜΗΜΑ II: Γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
1. Καταπολέμηση των διακρίσεων	Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης κατά των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>— Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη συμμετοχή των φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των ατόμων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ·</p> <p>— ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης κατά των διακρίσεων·</p>

▼B

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
2. Φύλα	Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<ul style="list-style-type: none"> — ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη συμμετοχή των φορέων που είναι αρμόδιοι για την ισότητα των φύλων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ· — ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.
3. Αναπηρία	Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2010/48/ΕΚ (¹).	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των φορέων που είναι επιφορτισμένοι για την προστασία των ατόμων με αναπηρία ή των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων· — ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών για άτομα με αναπηρίες, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της πρακτικής εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που αποτυπώνεται στην ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, κατά περίπτωση· — ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης της εφαρμογής του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τα ΕΔΕΤ σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων.
4. Δημόσιες συμβάσεις	Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών· — ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων· — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ· — ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
5. Κρατικές ενισχύσεις	Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων· — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ· — ρυθμίσεις για την διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.
6. Περιβαλλοντική νομοθεσία σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικού επιπτώσεων (ΕΠΕ) και την στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)	Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των οδηγιών 201/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ (ΕΠΕ) για την οδηγία 200/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ (ΣΠΕ)· — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή των οδηγιών για την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ· — ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της επάρκειας της διοικητικής ικανότητας.
7. Στατιστικά συστήματα και δείκτες αποτελεσμάτων	<p>Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων.</p> <p>Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων που είναι απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων οι οποίες συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην επιδίωξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξή τους και τη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> — τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση· — ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων· — Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελέσματος που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> — την επιλογή δεικτών αποτελέσματος για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα· — θέσπιση στόχων γι' αυτούς τους δείκτες· — τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων· — Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.

⁽¹⁾ Απόφαση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΕΕ L 23, 27.1.2010, σ. 35).

⁽²⁾ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

1. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο αναφερόμενος στο άρθρο 115 παράγραφος 2 κατάλογος πράξεων περιέχει, τουλάχιστον σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους, τα ακόλουθα πεδία δεδομένων:

- ονομασία δικαιούχου (μόνο των νομικών προσώπων· δεν ονοματίζονται φυσικά πρόσωπα),
- ονομασία πράξης,
- σύνοψη πράξης,
- ημερομηνία έναρξης της πράξης,
- καταληκτική ημερομηνία πράξης (αναμενόμενη ημερομηνία για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου ή την πλήρη εκτέλεση της πράξης),
- συνολική επιλέξιμη δαπάνη που διατέθηκε στην πράξη,
- ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ένωσης ανά άξονα προτεραιότητας,
- ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας,
- χώρα,
- ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο vi),
- ημερομηνία τελευταίας ενημέρωσης του καταλόγου των πράξεων.

Οι τίτλοι των πεδίων δεδομένων παρέχονται επίσης σε άλλη μία επίσημη γλώσσα της Ένωσης τουλάχιστον.

2. ΜΕΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

Το κράτος μέλος, η διαχειριστική αρχή και οι δικαιούχοι λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την πληροφόρηση και την επικοινωνία στο κοινό των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

2.1. Αρμοδιότητες του κράτους μέλους και της διαχειριστικής αρχής

1. Το κράτος μέλος και η διαχειριστική αρχή διασφαλίζουν ότι τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας εφαρμόζονται σύμφωνα με τη στρατηγική επικοινωνίας και ότι τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην ευρύτερη δυνατή κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με τη χρήση διαφόρων μορφών και μεθόδων επικοινωνίας στο κατάλληλο επίπεδο.
2. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνοι για τις ακόλουθες τουλάχιστον δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας:
  - α) διοργάνωση μιας σημαντικής ενημερωτικής δραστηριότητας για τη δημοσιοποίηση της έναρξης του/των επιχειρησιακού/ών προγράμματος/των, ακόμα και πριν από την έγκριση των σχετικών στρατηγικών επικοινωνίας

▼B

- β) διοργάνωση μίας σημαντικής ενημερωτικής δραστηριότητας ετησίως που προβάλλει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, τις επιδιωκόμενες στρατηγικές και παρουσιάζει τα επιτεύγματα του επιχειρησιακού προγράμματος ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μεγάλα έργα, κοινά σχέδια δράσης και άλλα παραδείγματα έργων·
  - γ) προβολή του εμβλήματος της Ένωσης στις εγκαταστάσεις κάθε διαχειριστικής αρχής·
  - δ) ηλεκτρονική δημοσίευση του καταλόγου των πράξεων σύμφωνα με το τμήμα 1 του παρόντος παραρτήματος·
  - ε) παρουσίαση παραδειγμάτων πράξεων, ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα, στον ενιαίο διαδικτυακό τόπο ή στον διαδικτυακό τόπο του επιχειρησιακού προγράμματος που είναι προσβάσιμος μέσω της ενιαίας δικτυακής πύλης· τα παραδείγματα θα πρέπει να παρουσιάζονται σε μία ευρέως ομιλούμενη επίσημη γλώσσα της Ένωσης εκτός από την επίσημη γλώσσα ή γλώσσες του οικείου κράτους μέλους·
  - στ) επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των βασικών επιτευγμάτων του, στον ενιαίο διαδικτυακό τόπο ή στον διαδικτυακό τόπο του επιχειρησιακού προγράμματος ο οποίος είναι προσβάσιμος μέσω της ενιαίας διαδικτυακής πύλης.
3. Η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει, κατά περίπτωση, τη συμμετοχή στα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και τις πρακτικές, των ακόλουθων φορέων:
- α) των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5·
  - β) των κέντρων πληροφόρησης για την Ευρώπη καθώς και των γραφείων των αντιπροσωπειών της Επιτροπής και των γραφείων πληροφόρησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα κράτη μέλη·
  - γ) των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών ιδρυμάτων.

Οι φορείς αυτοί διαδίδουν σε ευρεία κλίμακα τις πληροφορίες που περιγράφονται στο άρθρο 115 παράγραφος 1.

2.2. Ευθύνες των δικαιούχων

1. Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:
  - α) το έμβλημα της Ένωσης μαζί με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 115 παράγραφος 4·
  - β) αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη.

Όταν μέτρο πληροφόρησης ή επικοινωνίας αφορά μια πράξη ή περισσότερες πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από περισσότερα από ένα Ταμεία, η αναφορά που προβλέπεται στο στοιχείο β) μπορεί να αντικατασταθεί από την αναφορά στα ΕΔΕΤ

2. Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, ο δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με την στήριξη που έχει λάβει από τα Ταμεία:
  - α) παρέχοντας στον διαδικτυακό τόπο του δικαιούχου, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση·

▼B

- β) τοποθετώντας, για πράξεις που δεν εμπίπτουν στα σημεία 4 και 5, τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3) που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.
3. Για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και κατά περίπτωση για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην πράξη έχουν ενημερωθεί γι' αυτή τη χρηματοδότηση.

▼C1

Κάθε έγγραφο που αφορά την εφαρμογή μιας πράξης το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης της βεβαίωσης παρακολούθησης ή άλλου πιστοποιητικού, περιλαμβάνει δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι η πράξη συγχρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο ή από τα Ταμεία.

▼B

4. Κατά την υλοποίηση μιας πράξης του ΕΤΠΑ ή του Ταμείου Συνοχής, ο δικαιούχος τοποθετεί σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, μια προσωρινή πινακίδα σημαντικού μεγέθους για κάθε πράξη που συνίσταται στη χρηματοδότηση υποδομών ή κατασκευαστικών έργων για τα οποία η συνολική δημόσια συνδρομή στην πράξη υπερβαίνει τις 500 000 EUR.
5. Το αργότερο εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση μιας πράξης, ο δικαιούχος τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, για κάθε πράξη που πληροί τα κατωτέρω κριτήρια:

α) η συνολική δημόσια συνδρομή υπερβαίνει τις 500 000 EUR·

β) η πράξη συνίσταται στην αγορά υλικού αντικειμένου ή στη χρηματοδότηση έργων υποδομής ή κατασκευής.

Στην αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα αναγράφονται η ονομασία και ο κύριος στόχος της πράξης. Η αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα κατασκευάζεται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 4.

3. ΜΕΤΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

3.1. Μέτρα ενημέρωσης δυνητικών δικαιούχων

1. Η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει, σύμφωνα με τη στρατηγική επικοινωνίας, την ευρεία διάδοση στους δυνητικούς δικαιούχους και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος, των στόχων και των ευκαιριών χρηματοδότησης που προσφέρει η από κοινού χρηματοδότηση από την Ένωση και το κράτος μέλος, με αναλυτικά στοιχεία της χρηματοδοτικής συνδρομής από τα οικεία Ταμεία.
2. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την πρόσβαση των δυνητικών δικαιούχων στις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών όταν κρίνεται απαραίτητο και λαμβάνοντας υπόψη την προσβασιμότητα των ηλεκτρονικών ή άλλων υπηρεσιών επικοινωνίας για ορισμένους δυνητικούς δικαιούχους, τουλάχιστον ως προς τα ακόλουθα:
  - α) τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων·
  - β) τους όρους επιλεξιμότητας των δαπανών οι οποίοι πρέπει να τηρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιλογή για χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος·
  - γ) την περιγραφή των διαδικασιών εξέτασης των αιτήσεων χρηματοδότησης και τις σχετικές προθεσμίες·

▼B

- δ) τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν·
- ε) τους αρμόδιους επικοινωνίας που μπορούν να δώσουν πληροφορίες σχετικά με τα επιχειρησιακά προγράμματα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο·
- στ) την ευθύνη των δυνητικών δικαιούχων για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σκοπό της πράξης και τη στήριξή της από τα Ταμεία, σύμφωνα με το σημείο 2.2. Η διαχειριστική αρχή δύναται να ζητήσει από τους δυνητικούς δικαιούχους να προτείνουν, στις αιτήσεις τους, ενδεικτικές δραστηριότητες επικοινωνίας, ανάλογες με το μέγεθος της πράξης.

3.2. Μέτρα ενημέρωσης των δικαιούχων

1. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει τους δικαιούχους ότι η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 2.
2. Η διαχειριστική αρχή παρέχει τα εργαλεία ενημέρωσης και επικοινωνίας, που περιλαμβάνουν υποδείγματα σε ηλεκτρονική μορφή, για να βοηθήσει τους δικαιούχους να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους όπως ορίζονται στο τμήμα 2.2, κατά περίπτωση.

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η στρατηγική επικοινωνίας που καταρτίζεται από τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, από το κράτος μέλος, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) περιγραφή της μεθόδου επικοινωνίας, η οποία περιλαμβάνει τα βασικά μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας που θα λάβει το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή, για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, των δικαιούχων, των πολλαπλασιαστών ενημέρωσης και του ευρύτερου κοινού σχετικά με τους στόχους που περιγράφονται στο άρθρο 115·
- β) περιγραφή των μέσων που θα διατεθούν σε μορφές προσβάσιμες για τα άτομα με αναπηρία·
- γ) περιγραφή του τρόπου υποστήριξης των δραστηριοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων·
- δ) τον ενδεικτικό προϋπολογισμό για την υλοποίηση της στρατηγικής·
- ε) περιγραφή των διοικητικών φορέων, περιλαμβανομένων στοιχείων για το προσωπικό, που είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή των μέτρων ενημέρωσης και επικοινωνίας·
- στ) τις ρυθμίσεις για τα μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας που αναφέρονται στο σημείο 2 και περιλαμβάνουν τον διαδικτυακό τόπο ή τη διαδικτυακή πύλη όπου είναι διαθέσιμα τα εν λόγω στοιχεία·
- ζ) ένδειξη του τρόπου με τον οποίο θα αξιολογηθούν τα μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας όσον αφορά στην προβολή και την αναγνωρισιμότητα της πολιτικής, των επιχειρησιακών προγραμμάτων, των πράξεων και του ρόλου των Ταμείων και της Ένωσης·
- η) κατά περίπτωση, περιγραφή της χρήσης των κύριων αποτελεσμάτων του προηγούμενου επιχειρησιακού προγράμματος·
- θ) επικαιροποίηση σε ετήσια βάση στην οποία καθορίζονται οι δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας που θα διενεργηθούν το επόμενο έτος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- i) Ύπαρξη οργανωτικής δομής που καλύπτει τις λειτουργίες της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης, καθώς και την κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό καθεμίας, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τηρείται η αρχή του διαχωρισμού καθηκόντων, κατά περίπτωση.
- ii) Πλαίσιο για την εξασφάλιση, σε περίπτωση ανάθεσης καθηκόντων σε ενδιάμεσους φορείς, του ορισμού των αντίστοιχων ευθυνών και υποχρεώσεών τους, την επαλήθευση της ικανότητάς τους να εκτελούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί και της ύπαρξης διαδικασιών υποβολής εκθέσεων.
- iii) Διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης σχετικά με παρατυπίες και με την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- iv) Σχέδιο κατανομής των κατάλληλων ανθρώπινων πόρων με τις απαραίτητες τεχνικές ικανότητες, σε διάφορα επίπεδα και για διαφορετικά καθήκοντα εντός του οργανισμού.

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, πλαίσιο που εξασφαλίζει ότι όταν είναι απαραίτητο, και ιδίως σε περίπτωση σημαντικής τροποποίησης των δραστηριοτήτων, πραγματοποιείται η κατάλληλη διαχείριση κινδύνου.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

A. Διαχειριστική αρχή

- i) Διαδικασίες που αφορούν τις αιτήσεις για επιχορηγήσεις, την αξιολόγηση των αιτήσεων, την επιλογή για χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών και καθοδήγησης που εξασφαλίζει τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων και αποτελεσμάτων των αντίστοιχων προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i).
- ii) Διαδικασίες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών επαληθεύσεων σε ό,τι αφορά κάθε αίτηση επιστροφής από τους δικαιούχους και τις επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων.
- iii) Διαδικασίες για την επεξεργασία των αιτήσεων επιστροφής από τους δικαιούχους και την εξουσιοδότηση των πληρωμών.
- iv) Διαδικασίες με τις οποίες ένα σύστημα συλλέγει, καταγράφει και αποθηκεύει σε ηλεκτρονική μορφή δεδομένα για κάθε πράξη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, δεδομένων για μεμονωμένους συμμετέχοντες και κατανομή των δεδομένων σχετικά με τους δείκτες ανά φύλο όταν απαιτείται, και εξασφαλίζει ότι η ασφάλεια του συστήματος συμμορφώνεται με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- v) Διαδικασίες που θεσπίζει η διαχειριστική αρχή για να εξασφαλίσει ότι οι δικαιούχοι τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που αφορούν μια πράξη.
- vi) Διαδικασίες για να τεθούν σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης.
- vii) Διαδικασίες για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής του ελέγχου και συστήματος αρχειοθέτησης.

▼C1

- viii) Διαδικασίες για την κατάρτιση της διαχειριστικής δήλωσης που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και της ετήσιας σύνοψης σχετικά με τους διενεργηθέντες τελικούς λογιστικούς και άλλους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν, όπως αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχείο β).

▼B

- ix) Διαδικασίες για την εξασφάλιση ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο όπου καθορίζονται οι προϋποθέσεις στήριξης για κάθε πράξη.

B. Αρχή πιστοποίησης

- i) Διαδικασίες για την πιστοποίηση των αιτήσεων ενδιάμεσης πληρωμής στην Επιτροπή.
- ii) Διαδικασίες για την κατάρτιση των λογαριασμών και την πιστοποίηση της αυθεντικότητας, της ακεραιότητας και της ακρίβειάς τους, καθώς και της συμμόρφωσης των δαπανών με το εφαρμοστέο δίκαιο λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων.
- iii) Διαδικασίες για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής του ελέγχου με την τήρηση λογιστικών εγγραφών, συμπεριλαμβανομένων των προς ανάκτηση ποσών, των ανακτηθέντων ποσών και των ποσών που ανακλήθηκαν για κάθε πράξη σε ηλεκτρονική μορφή.
- iv) Διαδικασίες, όπου κρίνεται σκόπιμο, για την εξασφάλιση ότι λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από την ελεγκτική αρχή ή υπό την ευθύνη της.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ**A. Διαχειριστική αρχή**

- i) Διαδικασίες για τη στήριξη του έργου της επιτροπής παρακολούθησης.
- ii) Διαδικασίες για την κατάρτιση και την υποβολή στην Επιτροπή ετήσιων και τελικών εκθέσεων εφαρμογής.

B. Αρχή πιστοποίησης

Διαδικασίες σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων της όσον αφορά την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιούνται από την αρχή ελέγχου ή υπό την ευθύνη της, πριν από την υποβολή αιτήσεων πληρωμής στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρα 3 και 4	Άρθρο 89
Άρθρα 5, 6 και 8	Άρθρο 90
Άρθρο 7	—
Άρθρο 9	Άρθρα 4 και 6
Άρθρο 10	Άρθρο 4 παράγραφος 1
Άρθρο 11	Άρθρο 5
Άρθρο 12	Άρθρο 4 παράγραφος 4
Άρθρο 13	Άρθρο 4 παράγραφος 5
Άρθρο 14	Άρθρο 4 παράγραφοι 7 και 8 και άρθρο 73
Άρθρο 15	Άρθρο 95
Άρθρο 16	Άρθρο 7
Άρθρο 17	Άρθρο 8
Άρθρο 18	Άρθρο 91
Άρθρα 19 έως 21	Άρθρο 92
Άρθρο 22	Άρθρα 93 και 94
Άρθρο 23	Άρθρο 92 παράγραφος 6
Άρθρο 24	Άρθρο 91 παράγραφος 3
Άρθρο 25	Άρθρα 10 και 11
Άρθρο 26	Άρθρο 12
Άρθρο 27	Άρθρο 14
Άρθρο 28	Άρθρα 14 και 16
Άρθρο 29	Άρθρο 52
Άρθρο 30	Άρθρο 53
Άρθρο 31	Άρθρο 113
Άρθρο 33	Άρθρα 30 και 96 παράγραφος 11
Άρθρο 34	Άρθρο 98
Άρθρο 35	Άρθρο 99

▼B

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 36	Άρθρο 31
Άρθρο 37	Άρθρα 27 και 96 παράγραφοι 1 έως 8
Άρθρο 38	—
Άρθρο 39	Άρθρο 100
Άρθρο 40	Άρθρο 101
Άρθρο 41	Άρθρα 102 και 103
Άρθρο 42	Άρθρο 123 παράγραφος 7
Άρθρο 43	—
Άρθρο 43α	Άρθρο 67
Άρθρο 43β	Άρθρο 67
Άρθρο 44	Άρθρα 37 έως 46
Άρθρο 45	Άρθρα 58 και 118
Άρθρο 46	Άρθρα 59 και 119
Άρθρο 47	Άρθρο 54
Άρθρο 48	Άρθρο 55, άρθρο 56 παράγραφοι 1 έως 3, άρθρο 57 και άρθρο 114 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 49	Άρθρο 56 παράγραφος 4, άρθρο 57 και άρθρο 114 παράγραφος 3
Άρθρο 50	Άρθρα 20 έως 22
Άρθρο 51	—
Άρθρο 52	Άρθρο 121
Άρθρα 53 και 54	Άρθρα 60 και 120
Άρθρο 55	Άρθρο 61
Άρθρο 56	Άρθρα 65 έως 70
Άρθρο 57	Άρθρο 71
Άρθρο 58	Άρθρο 73
Άρθρο 59	Άρθρο 123
Άρθρο 60	Άρθρο 125
Άρθρο 61	Άρθρο 126
Άρθρο 62	Άρθρο 127
Άρθρο 63	Άρθρο 47
Άρθρο 64	Άρθρο 48
Άρθρο 65	Άρθρο 110
Άρθρο 66	Άρθρο 49
Άρθρο 67	Άρθρα 50 και 111
Άρθρο 68	Άρθρα 51 και 112
Άρθρο 69	Άρθρα 115 έως 117

▼B

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 70	Άρθρα 74 και 122
Άρθρο 71	Άρθρο 124
Άρθρο 72	Άρθρο 75
Άρθρο 73	Άρθρο 128
Άρθρο 74	Άρθρο 148
Άρθρο 75	Άρθρο 76
Άρθρο 76	Άρθρα 77 και 129
Άρθρο 77	Άρθρα 78 και 130
Άρθρα 78 και 78α	Άρθρο 132
Άρθρο 79	—
Άρθρο 80	Άρθρο 13
Άρθρο 81	Άρθρα 80 και 133
Άρθρο 82	Άρθρα 81 και 134
Άρθρο 83	—
Άρθρο 84	Άρθρο 82
Άρθρα 85 έως 87	Άρθρο 135
Άρθρο 88	—
Άρθρο 89	Άρθρο 141
Άρθρο 90	Άρθρο 140
Άρθρο 91	Άρθρο 83
Άρθρο 92	Άρθρο 142
Άρθρο 93	Άρθρα 86 και 136
Άρθρο 94	—
Άρθρο 95	—
Άρθρο 96	Άρθρο 87
Άρθρο 97	Άρθρο 88
Άρθρο 98	Άρθρο 143
Άρθρο 99	Άρθρα 85 και 144
Άρθρο 100	Άρθρο 145
Άρθρο 101	Άρθρο 146
Άρθρο 102	Άρθρο 147
Άρθρα 103 και 104	Άρθρο 150
Άρθρο 105	Άρθρο 152
Άρθρο 105α	—
Άρθρο 106	Άρθρο 151
Άρθρο 107	Άρθρο 153
Άρθρο 108	Άρθρο 154

▼B**Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το άρθρο 67**

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι το άρθρο 67 παράγραφος 4, το οποίο αποκλείει την εφαρμογή του απλουστευμένου κόστους που περιγράφεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 σημεία β)-δ) σε περιπτώσεις όπου μια πράξη ή ένα έργο που αποτελεί μέρος μιας πράξης υλοποιείται αποκλειστικά μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων, δεν αποκλείει την υλοποίηση μιας πράξης μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων οι οποίες οδηγούν σε πληρωμές από τον δικαιούχο στον εργολήπτη βάσει προκαθορισμένου κόστους κατά μονάδα. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι οι δαπάνες που προσδιορίζονται και καταβάλλονται από τον δικαιούχο βάσει αυτού του κόστους κατά μονάδα που καθορίζεται μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων θα αποτελούν δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν από τον δικαιούχο δυνάμει του άρθρου 67 παράγραφος 1 σημείο α).

▼B**Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αποκατάσταση των πιστώσεων**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν να συμπεριλάβουν στην αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού, προς ευθυγράμμιση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των ρυθμίσεων για τη χορήγηση του αποθεματικού επίδοσης και όσον αφορά την εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του άρθρου 39 (πρωτοβουλία ΜΜΕ), στο πλαίσιο του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία όσον αφορά την ανασύσταση:

- i. των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί σε προγράμματα που αφορούσαν το αποθεματικό επίδοσης και που έπρεπε να αποδεσμευτούν λόγω προτεραιοτήτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών που δεν πέτυχαν τα ορόσημα τους, και
- ii. των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί και αφορούσαν αποκλειστικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 στοιχείο β) και που έπρεπε να αποδεσμευτούν επειδή η συμμετοχή του κράτους μέλους στο χρηματοδοτικό μέσο έπρεπε να διακοπεί.

▼B**Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το άρθρο 1**

Εάν κριθούν αναγκαίες περαιτέρω αιτιολογημένες παρεκκλίσεις από τους συνήθεις κανόνες προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του ΕΤΘΑ και του ΕΓΤΑΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνουν να επιτρέψουν τις παρεκκλίσεις αυτές προχωρώντας με τη δέουσα επιμέλεια στις αναγκαίες τροποποιήσεις του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

▼B

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποκλεισμό οιασδήποτε αναδρομικότητας όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφωνούν στα εξής:

- σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 14 παρ. 2, 15 παρ. 1 στοιχείο γ), και 26 παρ. 2 του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη συμμετοχή των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 κατά την προετοιμασία της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων του άρθρου 5 παράγραφος 2 συμπεριλαμβάνουν όλα τα μέτρα που λαμβάνουν σε πρακτικό επίπεδο τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως της χρονικής στιγμής της λήψης τους, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνουν τα ίδια πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού και της κατ' εξουσιοδότησης πράξης για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του ίδιου κανονισμού, κατά τις προπαρασκευαστικές φάσεις της διαδικασίας προγραμματισμού ενός κράτους μέλους, εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της αρχής της εταιρικής σχέσης οι οποίοι προβλέπονται στον κανονισμό. Στη συνάρτηση αυτή, τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές τους αρμοδιότητες, θα αποφασίσουν για το περιεχόμενο της προτεινόμενης συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προτεινόμενων σχεδίων προγραμμάτων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες του ταμείου·
- η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, σε καμία περίπτωση δεν έχει, άμεσα ή έμμεσα, αναδρομική ισχύ, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, αφού δεν είναι στην πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ να εκχωρήσει στην Επιτροπή εξουσίες ώστε να μπορεί να απορρίψει την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων αποκλειστικά και μόνο με βάση την οιοδήποτε τύπου μη συμμόρφωση προς τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3·
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούν την Επιτροπή να τους διαβιβάσει το συντομότερο δυνατό το σχέδιο κειμένου της κατ' εξουσιοδότηση πράξης η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 και, πάντως, το αργότερο έως την ημερομηνία έγκρισης από το Συμβούλιο της πολιτικής συμφωνίας για τον κανονισμό που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία ή την ημερομηνία κατά την οποία η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψηφίσει το σχέδιο έκθεσης για το κανονισμό αυτό (όποια από τις δύο ημερομηνίες προηγηθεί).